

Watchman Nee

የዘላለም ኪዳን

ተርጓሚ - ጳውሎስ ፈቃዱ

“ The Better Covenant ”

ከተባለው የዋችማን ኒ መጽሐፍ የተተረጎመ።

የመጀመሪያ እትም ሐምሌ 1993ዓ.ም.

ተርጓሚና አባታሚ፡ ዳውሎስ ፈቃዱ

ይህን መጽሐፍ በከፊልም ይሁን በመቶ በማንኛውም ዓይነት መገዢያ ለማባዛት በቅድሚያ ከተርጓሚው የጽሑፍ ፈቃድ ማግኘት ያስፈልጋል።

Copyright © 2001 by Paulos Fekadu

በዚህ መጽሐፍ ከሚገኙት የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች

እ.መ.ት የሚለው በ1993 ዓ.ም. ከታተመው አዲሱ መደበኛ ትርጉም

አዲስ ትርጉም የሚለው በ1980 ዓ.ም. ቀለል ባለ አማርኛ ከታተመው

አዲስ የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉም እንዲሁም

ሕያው ቃል የሚለው በ1988 እ.ኤ.አ ከታተመው ሲሆን የቀሩት በመቶ

ከድሮው መጽሐፍ ቅዱስ የተወሰዱ ናቸው።

የሽፋን ስዕል ፡ ልዑል ገብርኤል

Translator's Address ፡ Paulos Fekadu

P.O. Box 1614

Addis Ababa

Ethiopia

Tel. Res. 79 19 69

Off. 77 11 24

ይህ መጽሐፍ

ለእኛ

ለህሊማ መሐመድ

መታሰቢያ ይሆን

ዘንድ ሰጥቻለሁ።

ምስጋና

ከሁሉ በፊት በእኔ በማልጠቅመው ባርያ ይህንን ሥራ ለመሥራት ታማኝ አድርጎ ለቆጠረኝና በምሕረቱ ለደገፈኝ ለሰማይ አምላክ ለልዑል እግዚአብሔር ክብር እሰጣለሁ።

በመጀመሪያ ከጽሑፉ ረቂቅ ጅማሮ እስከ ፍጻሜው አብሮኝ በመቆም በነገር ሁሉ ያደፋፍረኝ የነበረው ወንድም መሐሪ ታደሰ የዚህ መጽሐፍ ባለውሰታ ነው።

በመቀጠልም ይህ መጽሐፍ በተሻለ ሁኔታ እንዲቀርብ ረቂቁን ተመልክቶ አስፈላጊ የሆኑ ለውጦችን በጽሑፉ ላይ ያደረገውን ደረጃ በላይነህን አመሰግናለሁ።

በእርማትና ገንቢ አስተያየት በመስጠት የደገፉኝ የአቶ መሸሻ ተሰማ እና የግርማዊ ቡሾ አስተዋጽኦም ቀላል አልነበረም።

እንዲሁም በኮምፒውተር በመጻፍና ያለመሰልቸት ፊደላትን በመልቀም ከባዱን ሥራ በትዕግሥት የተወጣችውን ወ/ሪት የምሻት ተፈረዶኝን ሳላመሰግን አላልፍም።

በመጨረሻም ለመጻፍ አመቺ ሁኔታ በመፍጠር ከተባበሩኝ ቤተሰቦቼ በተጨማሪ በገንዘብ፣ በጸሎት፣ በምራልና በተለያዩ መንገድ ከጌኔ ያልተለዩትን እኅት መቅደስ ዋቂን፣ እኅት ሀሊማ መሐመድን፣ እኅት መሠረት ተፈራንና ወንድም ወንድሜነህን እግዚአብሔር ይባርካችሁ ለማለት እወዳለሁ።

መግቢያ

“ስለ ብዙዎች ለጋጢአት ይቅርታ የሚፈስ የአዲስ ኪዳን ደሜ ይህ ነው።” (ማቴ.26:28)

“እነርሱን እየነቀፈ ይላቸዋልና፡- እነሆ ከእስራኤል ቤትና ከይሁዳ ቤት ጋር አዲስ ኪዳን የምገባበት ወራት ይመጣል ይላል ጌታ፤ ከግብፅ አገር አወጣቸው ዘንድ እጃቸውን በያዝሁበት ቀን ከአባቶቻቸው ጋር እንደገባሁት ኪዳን አይደለም፤ እነርሱ በኪዳኔ አልጸኑምና፡- እኔም ቸል አልጓቸው ይላል ጌታ። ከዚያ ወራት በኋላ ከእስራኤል ቤት ጋር የምገባው ቃል ኪዳን ይህ ነውና ይላል ጌታ፤ ሕጌን በልቡናቸው አኖራለሁ በልባቸውም እጽፈዋለሁ፡- እኔም አምላክ እሆንላቸዋለሁ እነርሱም ሕዝብ ይሆኑልኛል። እያንዳንዱም ጉረቤቱን እያንዳንዱም ወንድሙን፡- ጌታን እወቅ ብሎ አያስተምርም፡- ከታናሹ ጀምሮ እስከ ታላቁ ድረስ ሁሉ ያውቁኛልና። ዓመፃቸውን እምራቸዋለሁና ጋጢአታቸውንም ደግሜ አላስብም። አዲስ በማለቱ ፊተኛውን አስረጅቷል አርጌና ውራጅ የሆነውስ ሊጠፋ ቀርቦአል።” (ዕብ.8:8-13)

“ከዚያ ወራት በኋላ ከእነርሱ ጋር የምገባው ኪዳን ይህ ነው ይላል ጌታ፤ በልባቸው ሕጌን አኖራለሁ። በልቡናቸውም እጽፈዋለሁ።” (ዕብ.10:16)

“እነሆ፡- ከእስራኤል ቤትና ከይሁዳ ቤት ጋር አዲስ ቃል ኪዳን የምገባበት ወራት ይመጣል፡- ይላል እግዚአብሔር፤ ከግብጽ አገር አወጣቸው ዘንድ እጃቸውን በያዝሁበት ቀን ከአባቶቻቸው ጋር እንደገባሁት ያለ ቃል ኪዳን አይደለም፤ እነርሱ በኪዳኔ አልጸኑምና፡- እኔም ቸል አልጓቸው ይላል እግዚአብሔር። ከእነዚያ ወራት በኋላ ከእስራኤል ቤት ጋር የምገባው ቃል ኪዳን ይህ ነውና፡- ይላል እግዚአብሔር፤ ሕጌን በልቡናቸው አኖራለሁ፡- በልባቸውም እጽፈዋለሁ፤ እኔም አምላክ እሆናቸዋለሁ እነርሱም ሕዝብ ይሆኑኛል። እያንዳንዱ ሰው ባልገጀረውን፡- እያንዳንዱም ወንድሙን፡- እግዚአብሔርን እወቅ ብሎ አያስተምርም፤ ከታናሹ ጀምሮ እስከ ታላቁ ድረስ ሁሉ ያውቁኛልና፡- ይላል እግዚአብሔር። በደላቸውን እምራቸዋለሁና ጋጢአታቸውንም ከእንግዲህ ወዲህ አላስብምና።” (ኤር.31:31-34)

“እርሱም ደግሞ በመንፈስ እንጂ በፊደል ለማይሆን ለአዲስ ኪዳን አገልጋዮች እንሆን ዘንድ አበቃን፤ ፊደል ይገድላልና መንፈስ ግን ሕይወትን ይሰጣል።” (2ኛ ቆሮ.3:6)

“በዘላለም ኪዳን ደም ለበጎች ትልቅ እረኛ የሆነውን ጌታችንን ኢየሱስን ከሙታን ያወጣው የሰላም ለምላክ፣ በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል በፊቱ ደስ የሚያሰኘውን በእናንተ እያደረጉ ፈቃዱን ታደርጉ ዘንድ በመልካም ሥራ ሁሉ ፍጹማን ያድርጋችሁ፤ ለእርሱ እስከ ዘላለም ድረስ ክብር ይሁን፤ አሜን።” (ዕብ.13:20-21)

አንድ

አዲስ ኪዳን የመንፈሳዊ ሕይወት ሁሉ መሠረት ነው። ኃጢአታችን ይቅር የተባለውና የሕሊና ሰላም እንደገና ያገኘው በአዲሱ ኪዳን አማካኝነት ነው። ከአዲሱ ኪዳን የተነሣም እግዚአብሔርን መታዘዝና የሚያስደስቱትንም ነገሮች ማድረግ ችለናል። ከእግዚአብሔር ጋር በቀጥታ ለመገናኘትና በውስጣችን እርሱን በጥልቀት ለማወቅ የምንበቃውም በዚሁ በአዲስ ኪዳን በኩል ነው። ያለ አዲስ ኪዳን ምሕረት ለማግኘታችን ማረጋገጫ፣ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለመታዘዝና ለማድረግ ኃይል፣ ከእርሱም ጋር ኅብረትም ሆነ ስለእርሱ ጥልቅ መረዳት ሊኖረን አይችልም። አዲሱ ኪዳን ሰላላ ግን እግዚአብሔር ይመስገን። እርሱ ከእኛ ጋር በገባው ኪዳን ዕረፍት አግኝተናል።

ሁለት

የእግዚአብሔር ዘላለማዊ ዕቅድ በአዲሱ ኪዳን ውስጥ ተገልጿልና በጌታ የሆነ ሁሉ ይህን ኪዳን ማወቅ አለበት። አለበለዚያ የእግዚአብሔርን ዘላለማዊ ዕቅድ ለመለማመድና ከራሱ ጋር ለማዋሐድ ይቸገራል። “ከአዳም ጀምሮ እስከ ሙሴ ድረስ ሞት ነገሠ ... ኃጢአት በሞት ... ነገሠ” (ሮሜ 5:14:21) ተብሎ የተነገረለት ያ ጊዜ የእግዚአብሔር ዘላለማዊ ዕቅድ ገና ያልተገለጠበት ወቅት ነበር። እግዚአብሔር “በአንተ አሕዛብ ሁሉ ይባረካሉ ብሎ ወንጌልን ለአብርሃም አስቀድሞ” ሲሰብክ (ገላ.3:8) ግን አካሉ ሙሉ በሙሉ ባይገለጥም እንኳ ጸጋው በጥቂቱ እንደ ጥላ ታይቷል። ሕግ ለሙሴ የተሰጠ ቢሆንም (ዮሐ.1:17) በተጨማሪነት የገባ (ሮሜ 5:20) እንጂ አስቀድሞ በእግዚአብሔር ዘላለማዊ ዕቅድ ውስጥ የተካተተ አልነበረም። “ነቢያት ሁሉና ሕጉ እስከ ዮሐንስ ድረስ ትንቢት ተናገሩ” (ማቴ.11:13)፤ “ጸጋና እውነት ግን በኢየሱስ ክርስቶስ ሆነ” (ዮሐ.1:17) ስለዚህ ከክርስቶስ ጋር የጸጋ ዘመን እንዲሁም የእግዚአብሔር ዘላለማዊ ዕቅድ የተገለጠበት አዲሱ ኪዳን

መጣ። ይህንንም አዲስ ኪዳን በማወቅ የእግዚአብሔር ዘላለማዊ ዕቅድ በሕይወታችን እንዲፈጸም መጠበቅ እንችላለን። ይህ ካልሆነ ግን የደኅንነትን ጠርዙን ብቻ ነክተን ዋናውን አካል ሳናገኝ እንደቀረን ይቆጠራል። አዲሱን ኪዳን የሚመለከት እውቀት ካገኘን ግን በመላው አጽናፈ-ዓለም ተወዳዳሪ የሌለው ታላቅ ሀብት ያገኘን ያህል ነው።

ለመሆኑ የእግዚአብሔር ዘላለማዊ ዕቅድ ምንድነው? በቀላሉ ለመግለጽ እግዚአብሔር በፈጠረው ሰው ውስጥ ራሱን ሲሠራ ማለት ነው። ሰው የእግዚአብሔር ሕይወትና ባሕርይ ይኖረው ዘንድ ራሱ እግዚአብሔር ከሰው ጋር ኅብረት መሥርቷል። በዚህም እጅግ ይደሰታል። እግዚአብሔር ይህን ያቀደው ከዘላለም በፊት ሰማይ፣ ምድርና ሰው ሳይፈጠሩ የጊዜም ቁጥር ገና ሳይጀመር ነው። ሰው እርሱን እንዲመስል፣ እንዲከብርና የልጁን መልክ እንዲይዝ ስለተመኘ (ኤፌ.1:4-5፣ ሮሜ 8:29-30) “ሰውን በመልኩ ፈጠረ” (ዘፍ.1:27)። የፈጠረውንም ሰው የሕይወት ዛፍና መልካምና ክፉን የሚያስታውቅ ዛፍ በሚገኙበት በዔድን ገነት እኖረው። እግዚአብሔር ሰውን የከለከለው መልካምና ክፉን ከሚያስታውቀው ዛፍ እንዳይበላ ብቻ ነው። ይህንንም ያደረገው የሕይወትን ዛፍ ለመብላት ሰው ራሱ መምረጥ እንዳለበት ሊያሳየው ስለወደደ ነው። የሕይወት ዛፍ የሚወክለው ደግሞ እግዚአብሔርን መሆኑን የእግዚአብሔር ቃል ይነግረናል (መዝ 36:9፣ ዮሐ.14፣ 11:25፣ 14:6፣ 1ኛ ዮሐ. 5:12)። ሰው ከሕይወት ዛፍ ቢበላ ኖሮ እግዚአብሔር በውስጡ ስለሚያድር ሕይወት ይኖረው ነበር።

ፈተኛው አዳም (እግዚአብሔር የፈጠረው የመጀመሪያው ሰው) የወደቀው የእግዚአብሔርን ሕይወት በመቀበል ፋንታ መልካምና ክፉን የሚያስታውቀውን ዛፍ ለመውሰድ በመምረጡ እንደሆነ እናውቃለን። በዚህም የሕይወት ምንጭ ከሆነው ከእግዚአብሔር ተለየ። የመጀመሪያው ሰው ተሸንፎ ቢወድቅም እንኳ ሁለተኛው ሰው ጓለኛው አዳም (1ኛ ቆሮ. 15:45 እና 47) ወደ እግዚአብሔር ዘላለማዊ ዕቅድ በመድረሱ እግዚአብሔርን እናመሰግናለን። ከመላው አጽናፈ-ዓለም ራሱን ከእግዚአብሔር ጋር ያዋሐደ ቢያንስ አንድ ሰው አለ። እርሱም በአንድ ጊዜ ሰውና ለምላክ፣ ለምላክና ሰው የሆነው፣ የናዝሬቱ ኢየሱስ ነው። ጌታ ኢየሱስ ሥጋ የሆነና ጸጋንና እውነትን ተሞልቶ በእኛ ያደረ ቃል ነው (ዮሐ. 1:14)። “መቼም ቢሆን እግዚአብሔርን ያየው አንድ ስንኳ የለም በአባቱ እቅፍ ያለ አንድ ልጁ እርሱ ተረከው” (ዮሐ.1:18)። የእግዚአብሔር ዘላለማዊ አሳብ ራሱን በሰው ውስጥ በመሥራት ሰውን የልጁን መልክ ወደ መምሰል ማምጣት ሲሆን ይህም አዲሱ ኪዳን ነው።

ዛሬ ያለነው በአዲስ ኪዳን ዘመን ነው ስንል ምን ማለታችን ነው? ይህን በጥቂቱ አሁን እናይና ዝርዝሩን ለምዕራፍ ሦስት እናቆየዋለን። እግዚአብሔር ምንም ዓይነት ኪዳን ከአሕዛብ ጋር አላደረገም። ታዲያ በሥጋ አሕዛብ የሆነን እኛ አርጌው ኪዳን እንኳ ሳይኖረን አዲሱ ኪዳን እንዴት ሊኖረን ይችላል? ዕብራውያን 8:8 እግዚአብሔር አንድ ቀን ከእስራኤል ቤትና ከይሁዳ ቤት ጋር አዲስ ኪዳን እንደሚገባ በግልጽ ያሳያል። በድፍረት ለመኖር አዲሱ ኪዳን ተጠቃልሎ የሚመሠረተው “ከዚያ ወራት በኋላ” (ዕብ 8:10) ማለትም በሺው ዘመን መንግሥት መጀመሪያ ላይ ነው። ሆኖም ጌታ ቤተክርስቲያኑን የሚመለከታት በአዲሱ ኪዳን አሠራር በመሆኑ ዛሬ የአዲስ ኪዳን ዘመን ነው እንላለን። ጌታ የሰጠውን ሁሉ እስኪፈጽም ቤተክርስቲያንን በአዲስ ኪዳን አሠራር ሥር አነሮ እርሱን የምትገኘውና የምትሠራው በዚሁ መሠረት እንዲሆን አድርጓል። የሚመጣውንም በረከት አስቀድመን መቅመስ እንዲቻለን “የአዲስ ኪዳን ደሜ ይህ ነው” (ማቴ. 26:28) በማለት አዲሱን ኪዳን በደሙ አስተዋውቆናል። ለእኛ ዛሬ የአዲስ ኪዳን ዘመን መሆኑን መናገር የጌታን ልዩ ጸጋ ማረጋገጫችን ነው። በዚህ የአዲስ ኪዳን ዘመን ለመኖርም አዲሱን ኪዳን መለማመድ ይጠበቅብናል።

አራት

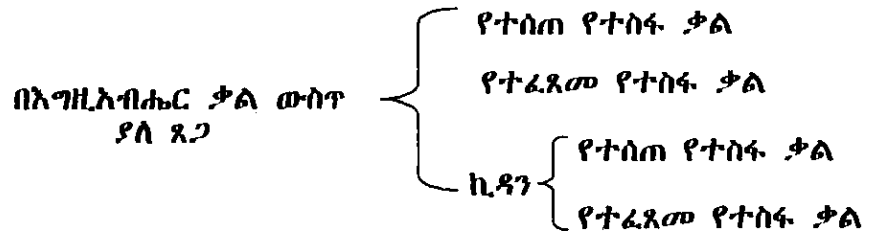
አዲሱን ኪዳን ለማወቅ በመጀመሪያ ስለ ኪዳን ምንነት መረዳት፡ ኪዳንን ለመረዳት ደግሞ የተሰጠ የተስፋ ቃልንና (Promise) የተፈጸመ የተስፋ ቃልን (fact) ምንነት ማወቅ ግድ ነው። ስለዚህ አዲሱን ኪዳንና ባሕርይውን በአጠቃላይም ስለ እግዚአብሔር ኪዳን ከመነጋገራችን በፊት ስለተሰጠ የተስፋ ቃል እና ስለተፈጸመ ተስፋ ቃል ማየት አለብን። የሚከተሉትን አስፈላጊ ጉዳዮች ማለትም - የእግዚአብሔር ሕግ በሰው ውስጥ እንዴት እንደገባና እንዴት በልቡናው እንደተጻፈ፣ ስለ ሕይወት ጋይል አሠራር፣ በሕይወት ሕግ እግዚአብሔር አምላካችን እኛም ሕዝቡ የመሆናችንን ምስጢር እንዲሁም እግዚአብሔርን በእውነትና በጥልቀት የምናውቀው እንዴት እንደሆነ ዘርዘር አድርገን እናጠናለን።

የተሰጠ የተስፋ ቃል እና የተፈጸመ የተስፋ ቃል

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አንዳንድ ጸሐፊዎች እግዚአብሔር ሰዎች እንዲሸከሙት ስለሚፈልገው ኃላፊነት ሲጽፉ ሌሎችም እግዚአብሔር ለሰዎች ለመስጠት ስለሚመኘው ጸጋ ተናግረዋል። በሌላ አባባል ጥቂቱ የእግዚአብሔርን ፍላጎት ቀሪዎቹ ደግሞ የእግዚአብሔርን ጸጋ ጠቅሰዋል። በቃሉ ውስጥ የምናገኛቸው በርካታ ትእዛዛት፣ ትምህርቶችና ሕጎች ሰዎች ኃላፊነት መውሰድ ስለሚገባቸው ስለ እግዚአብሔር ፈቃድ የሚገልጹ ናቸው። በሰማያዊ ስፍራ በክርስቶስ ያገኘነው በረከት (ኤፌ.1:3) - የማይጠፋ፣ እድፈት የሌለበትና የማያልፈው ርስት (1ኛ ጴጥ. 1:4) ግን እግዚአብሔር በእኛ ስለሚፈጽመውና በመስጠቱም ስለሚደሰትበት ጸጋ የሚጠቁም ነው። የእግዚአብሔር ቃል እንደሚፈቅድልን ጸጋን በሦስት መክፈል እንችላለን።

1. እግዚአብሔር የሰጠን የተስፋ ቃል
2. የተፈጸመ የተስፋ ቃል
3. እግዚአብሔር ሊያደርግ ያለውን የምናይበት እግዚአብሔር ከሰው ጋር የገባው ኪዳን

የተሰጠ የተስፋ ቃልና የተፈጸመ የተስፋ ቃል አንድ እንዳልሆኑ ሁሉ ኪዳኑም ከተሰጠ የተስፋ ቃልና ከተፈጸመ የተስፋ ቃል የተለየ ነው። ሆኖም የእግዚአብሔር ኪዳን የተሰጠ የተስፋ ቃልንና የተፈጸመውን የተስፋ ቃል ያጠቃልላል። ይህንንም እንደሚከተለው መግለጽ እንችላለን።

አስቀድመን እግዚአብሔር የሚሰጠውን የተስፋ ቃል ምንነት እንመለከታለን።

የእግዚአብሔር የተስፋ ቃል

የተሰጠ የተስፋ ቃል ከተፈጸመ የተስፋ ቃል ይለያል። የተሰጠ የተስፋ ቃል የወደፊትን ሲያመለክት የተፈጸመ የተስፋ ቃል ግን ኃላፊ ጊዜን የሚጠቁም ነው። የተሰጠ የተስፋ ቃል ገና የሚፈጸም ሲሆን የተፈጸመ የተስፋ ቃል ግን ያለቀለት ነው። የተሰጠ የተስፋ ቃል እግዚአብሔር በሰው ሊሠራ ያለውን ሲናገር የተፈጸመ የተስፋ ቃል ግን እግዚአብሔር ለሰው ሠርቶ የወረሰውን ነገር የሚናገሩበት ነው። የተሰጠ የተስፋ ቃል ሰው ቅድመ ሁኔታን ሲያሟላ እግዚአብሔር በምላሹ የሚያደርግለትን ሲጠቁም የተፈጸመው የተስፋ ቃል ደግሞ እግዚአብሔር ስለወደደና አለመቻላችንንም በማወቁ እርሱ ራሱ አስቀድሞ የፈጸመልንን በግልጽ ያስረዳል። የተስፋ ቃሎች በቅድሚያ አንዳንድ ሁኔታዎችን ካሟላን በኋላ የምንወርሳቸው ሲሆኑ የተፈጸመ የተስፋ ቃል ግን ማየታችንና ማመናችንን እንጂ ልመናን አይጠይቅም።

በተሰጠ የተስፋ ቃልና በተፈጸመ የተስፋ ቃል መካከል ያለውን ልዩነት ለማብራራት ጥቂት ምሳሌዎችን እንይ።

ጌታ ኢየሱስ ደቀመዛሙርቱን ለማጽናናት “ልባችሁ አይታወክ በእግዚአብሔር እመኑ፤ በእኔም ደግሞ እመኑ። ... ስፍራ አዘጋጅላችሁ ዘንድ እሄዳለሁና ... ሁለተኛ እመጣለሁ ወደ እኔም እወስዳችኋለሁ” አላቸው (ዮሐ. 14:1-3)። ይህ ገና በጌታ ዳግመኛ መምጣት የሚፈጸም የተስፋ ቃል ነው።

ደግሞም “እኔ እንድሄድ ይሻላችኋል። እኔ ባልሄድ አጽናኙ ወደ እናንተ አይመጣምና፤ እኔ ብሄድ ግን እርሱን እልክላችኋለሁ” ብሏቸዋል (ዮሐ. 16:7)። ይህም ከትንሣኤው በኋላ እፍ ብሎ “መንፈስ ቅዱስን ተቀበሉ” (ዮሐ. 20:22) ሲላቸው የተፈጸመ የተስፋ ቃል ነው።

እንደገናም ደቀመዛሙርቱን “እነሆም፥ አባቴ የሰጠውን ተስፋ እኔ እልክላችኋለሁ፤ እናንተ ግን ከላይ ኃይል እስክትለብሱ ድረስ በኢየሱሳም ከተማ ቆዩ” (ሉቃ 24:49) ብሎ የተናገራቸውም ቃል በጸንጠቆስጤ ቀን መንፈስ ቅዱስ ሲወርድባቸው (ዮሐ 2:14) የተፈጸመ የተስፋዎች ተስፋ ነው። ይህ የተስፋ ቃል ግን የደቀመዛሙርቱን በከተማይቱ ውስጥ መቆየት የሚጠይቅ፣ በመታዘዝ የሚፈጸም (Conditional) ነው።

ይህንን ልዩነት በደንብ ለመተንተን ሌላ ምሳሌም መጠቀም እንችላለን። “ሀ” እና “ለ” ጓደኛዎች ናቸው እንበል። “ሀ” ታምሞ ስለተኛ ሠርቶ ገንዘብ ለማግኘትና ለኑሮ የሚያስፈልገውን ነገር ለመግዛት አይችልም። “ለ” ደግሞ “ሀ”ን ይወደዋልና “ነገ ለአንተ ስል ሠርቼ የሚያስፈልገህን ነገር እንድትዝ ገንዘብን አመጣልሃለሁ” ቢለው ይህ “ለ” ለ “ሀ” የሰጠው የተስፋ ቃል ነው የሚሆነው። እንዳለውም በተከታዩ ማለዳ “ለ” ሠርቶ ያገኘውን ገንዘብ የሚያስፈልጉትን ነገር እንዲገዛበት ለ “ሀ” ቢያመጣለት “ለ” ለ “ሀ” የሰጠው ተስፋ መፈጸሙን እናውቃለን። ምንም እንኳ ተስፋው ወደ እውነተኛ ደስታ የሚለወጠው በቀጣዩ ቀን ቢሆንም “ሀ” በ “ለ” የተስፋ ቃል ካመነ የ“ለ”ን ታማኝነት ግምት ውስጥ በማስገባት ገና በመጀመሪያው ቀን በተስፋ ማረፍ ይችላል።

የእግዚአብሔርን የተስፋ ቃል የሚመለከቱ መመሪያዎች

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የሚከተሉትን የሚመስሉ የእግዚአብሔርን የተስፋ ቃል የሚመለከቱ በርካታ መመሪያዎች እናገኛለን።

(1) “መልካም እንዲሆንልህ ዕድሜህም በምድር ላይ እንዲረዝም አባትህንና እናትህን አክብር፤ እርስዎም የተስፋ ቃል ያላት ፊተኛይቱ ትእዛዝ ናት” (ኤፌ. 6:2-3)። ይህ ሁኔታዊ የተስፋ ቃል መልካም የሚሆንለትና ዕድሜው በምድር ላይ የሚረዝምለት አባትና እናቱን የሚያከብር ብቻ እንጂ ሰው ሁሉ እንዳልሆነ ያሳያል። ከላይ የተጠቀሰውን ማሟላት ያልቻለ ተስፋ የተገባውን በረከትም ሆነ ረጅም ዕድሜ አያገኝም።

(2) “እሁንም፥ አቤቱ አምላኬ ሆይ ... ለአባቴ ለዳዊት የሰጠኸው ተስፋ ይጽና” (2ኛ ዜና 1:9)። ይህ ደግሞ የተስፋ ቃል እንዲፈጸም ጸሎት ወይም ጥያቄ ምን ያህል እንደሚያስፈልግ ያሳያል። (በተጨማሪ 1ኛ ነገሥት 8:56 መመልከት ይቻላል)።

(3) “ምድሪቱን በሰለላችሁበት ቀን ቁጥር፥ እርባ ቀን፥ ስለ አንድ ቀንም አንድ ዓመት፥ ኃጢአታችሁን እርባ ዓመት ትሸከማላችሁ፥ ቁጣዬንም ታውቃላችሁ” (ዘኁ. 14:34)። ከዚህም ሰዎች ቅድመ ሁኔታን ማሟላት ካልቻሉና ከእግዚአብሔር ለተቀበሉት የተስፋ ቃል ታማኝ መሆን ካቃታቸው የተሰጣቸው ተስፋ እንደሚሻር እንማራለን። ወደ ከነዓን መግባት ከቻሉት ከሁለቱ ሰዎች ከካሌብና ከኢያሱ በስተቀር ከግብፅ የወጡት እስራኤላውያን በሙሉ በምድረ ቤዳ አልቀዋል (ዘፍ.

26:25)። እግዚአብሔር ታማኝነታቸውን ላንደሉ ሰዎች የሰጣቸውን የተስፋ ቃል በግልጽ ሰረዘ (ያዕቆብና ዮሴፍ የሞቱት በግብፅ ጭንቅም የተቀበሩት በከነዓን ነው። ለእግዚአብሔር እስከመጨረሻው ድረስ ታማኝ ስለነበሩ እግዚአብሔር የሰጣቸውን የተስፋ ቃል አልሻረባቸውም። ዘፍ.46:3-4፣ 49:29-32፣50:12-13 እና 24-25፣ ሊያሱ 24:32)።

(4) “የዓለም ወራሽ እንዲሆን ለአብርሃምና ለሐዘር የተሰጠው የተስፋ ቃል በእምነት ጽድቅ ነው እንጂ በሕግ አይደለም። ከሕግ የሆኑትን ወራሾች ከሆኑ እምነት ከንቁ ሆኖአል የተሰጠውም ቃል ተሸርአል” (ሮሜ 4:13-14)። ሰው ከእግዚአብሔር ወጪ የሥጋና ደምን ጥንካሬ ከተጠቀመ ወይም ሌላ ነገር ከጨመረ የተስፋ ቃሉ ይሻራል።

(5) “እነዚህም ሁሉ በእምነታቸው ተመስክሮላቸው ሳሉ የተሰጠውን የተስፋ ቃል አላገኙም። ያለ እኛ ፍጹማን እንዳይሆኑ እግዚአብሔር ስለእኛ አንዳች የሚበልጥ ነገርን አስቀድሞ አይቶ ነበርና” (ዕብ. 11:39-40)። እንዲሁም “የእግዚአብሔርን ፈቃድ አድርጋችሁ የተሰጣችሁን የተስፋ ቃል እንድታገኙ መጽናት ያስፈልጋችኋል” (ዕብ. 10:36) ይላልና እግዚአብሔር የሰጠውን የተስፋ ቃል በወቅቱ ለመውረስ ትፅግሥትን መለማመድ አስፈላጊ ነው።

ከላይ ከተመለከትናቸው አንቀጾች የእግዚአብሔርን የተስፋ ቃል በሚመለከት አራት መመሪያዎችን እናገኛለን።

1. የሰጠውን የተስፋ ቃል እንዲፈጽምልን እግዚአብሔርን መጠየቅ አለብን።
2. የተሰጠን የተስፋ ቃል ሁኔታዊ ከሆነ እንዲፈጸም ቅድመ-ሁኔታዎችን አስቀድመን ማሟላት ይጠበቅብናል። አለበለዚያ ግን ሳይፈጸም ሊቀር (ሊሻር) ይችላል።
3. ሰው በሥጋ ጥበብ የተስፋ ቃሉን ለመውረስ ከተንቀሳቀሰ ወይም በተስፋ ቃሉ ላይ ሌላ ነገር ከጨመረ በተቃራኒው ተስፋው መሻሩ አይቀርም።
4. የተስፋ ቃል የሚወረሰው በእግዚአብሔር ጊዜ ነው።

ከእግዚአብሔር የተሰጠ የተስፋ ቃል በእኛ ውስጥ እንዴት እንደሚፈጸም

በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ የተስፋ ቃል ባገኘን ቂጥር መንፈስ ቅዱስ በውስጣችን ተንቀሳቅሶ የተስፋ ቃሉ ለእኛ የተሰጠ መሆኑ

እስኪሰማን ድረስ ሁልጊዜ አጥብቀን መጸለይ አለብን። የተሰጠው ተስፋም በመታዘዝ የሚፈጸም ካልሆነ እግዚአብሔር የሰጠውን ተስፋ እንደሚፈጸም በእምነት ተቀብለን ማመስገን እንጀምር። የተስፋው ቃል በመታዘዝ የሚፈጸም ሆኖ ከተገኘ ግን በመጀመሪያ ቅድመ ሁኔታውን አሟልተን እግዚአብሔር በተለመደው ታማኝነቱና ጽድቁ ለፍጹሜ እንዲያበቃው መጸለይ እንችላለን። በውስጣችን እምነት እስኪመነጭ እንጸልይና ጸሎታችንን አቋርጠን እግዚአብሔርን ማክበር እንጀምር። ይህ ከሆነ የተስፋው ቃል የሚፈጸምበት ጊዜ ሩቅ አይሆንም።

ስለዚህ ጉዳይ እስቲ ጥቂት እውነተኛ ልምዶችን እንመልከት።

(1) በየዓመቱ መጀመሪያ ለዓመቱ የሚያስፈልጋቸውን የተስፋ ቃል እንዲሰጣቸው እግዚአብሔርን ሁልጊዜ የሚጠይቁ እጎቶች ነበሩ። አንዲቷ እጎት ደካማነቷን እያሰበች የጉዳላትን ለጌታ ስትናገር ጌታ “ክርስቶስ ስለእናንተ አይደክምም ነገር ግን በእናንተ ኃይለኛ ነውና” (2ኛ ቆሮ. 13:3) የሚል ቃል ሰጣት። ይህም ወዲያውኑ የሚያበረታ ቃል ሆነላት። ሌላኛዋ እጎት ደግሞ ያለፈችበትንና ሊመጣ ያለውን ስታስብ የምትፈራ ድንገተ ሴት ነበረች። ለጌታም በግልጽ ችግሯን ነግራ ከእርሱ ዘንድ “አልጥልህም ያልሁህ ሆይ፣ እኔ ከእንተ ጋር ነኝና አትፍራ፣ እኔ አምላክህ ነኝና አትደንግጥ፣ አበረታሃለሁ፣ አረዳህማለሁ፣ በጽድቄም ቀኝ ደግፈ እይዝሃለሁ” (ኢሳ.41:10) የሚል የተስፋ ቃል ተቀበለች። በዚህም የተስፋ ቃል መላት ስለተነካች እያለቀሰች ራሷን ዝቅ አድርጋ እግዚአብሔርን ማምለክ ጀመረች። ይህች እጎት ፈተናም ሆነ እንቅፋት ሲያጋጥማት ቃሉን አውጥታ ለራሷና ለእግዚአብሔር ታነብ ነበር። ለብዙ ዓመታት በብርታት እንድትቆም የሚረዳ ድጋፍ ያገኘችው እንዲህ ነበረ። እነዚህ እጎቶች ብዙ የሚመሳሰል ልምምድ አላቸው። እግዚአብሔርም የሰጣቸው የተስፋ ቃል ላለባት ሁኔታ የሚስማማ ነው። እግዚአብሔርን ከልባቸው ፈልገውታልና በየዓመቱ መጨረሻ የእግዚአብሔርን ጸጋ ሲቆጥሩ እግዚአብሔር የተስፋ ቃል ሰጥቶ እንዴት እንዳጸናቸውና እንደረዳቸው ያስታውሳሉ።

(2) አንዲት እጎት ስለነሮዋ የተስፋ ቃል ለማግኘት እግዚአብሔርን ጠየቀች። አንድ ዕለት “አካሄዳችሁ ገንዘብን ያለመውደድ ይሁን፣ ያላችሁም ይብቃችሁ እርሱ ራሱ። አልለቅህም ከቶም አልተውህም ብሎአልና” (ዕብ. 13:5) የሚል ቃል አነበበች። ቃሉ አስደነቃት አስደስታትም። ይህ ዓይነቱ የተስፋ ቃል ደግሞ በመታዘዝ የሚፈጸም ነው። ስለዚህ ሰው የጌታን አቅርቦትና እርዳታ በዕለታዊ ኑሮው ለመለማመድ የሚችለው ከስግብግብነት ርቆ ያለኝ ይበቃኛል ማለት

ሲጅምር ብቻ ነው። የተሰፋ ቃሉን አስተውላ ደጋግማ አሜን በማለት ተቀበለችው። ባለፈችባቸው ሀያ ዓመታት ባንድ በኩል “ሊሠራ የማይወድ አይብላ” (2ኛ ተሰ. 3:10) የሚለውን መመሪያ እየተዘረቻ በሌላ በኩል ደግሞ የዳቄቱን ከማድጋው አለማለትና የዘይቱንም ከማሰርው አለመገደል (1ኛ ነገ. 8:16) ጌታ ያለማምዳት ነበር። እንደተናገረውም ጌታ አልተዋትም አልጣላትም።

(3) ሌላዋ እካት ደግሞ ለረጅም ጊዜ በሕመም ትሠቃይ ነበር። ከሕመምዋ የተነሣ በከፍተኛ የተሰፋ መቁረጥ ውስጥ ስትገባ “እንደ ሥጋ ፈቃድ ብትኖሩ ትሞቱ ዘንድ አላችሁና በመንፈስ ግን የሰውነትን ሥራ ብትገድሱ በሕይወት ትኖራላችሁ” የሚለውን በሮሜ 8:13 የሚገኘውን ቃል አስታወሰች። ይህም ሕይወቷ የሚቀየርበት ወሳኝ ወቅት ነበር። ይሁን እንጂ ጌታ ባበራላት መጠን ሁሉን ነገር ብታስተካክልም ጤንነቷ ምንም ዓይነት መሻሻል አላሳየም። ስለዚህ አለመብቃቷንና እምነት እንደሚጉድላት እየተናዘዘች “ጌታ ሆይ ሮሜ 8:13 ላይ ያለው ቃል የተሰጠው ለእኔ ከሆነ ማረጋገጫ የሚሆነኝ ሌላ የተሰፋ ቃል ጨምርልኝ” ስትል ጸለየች። በዚያን ቅጽበት ከዚህ በፊት መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከነመኖሩም የማታወቀው “ሐሰትን ይናገር ዘንድ እግዚአብሔር ሰው አይደለም” የሚል ቃል በውስጥ ፈሰሰ። የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ ማውጫ (ማመሳከሪያ) በመጠቀም “ሐሰትን ይናገር ዘንድ እግዚአብሔር ሰው አይደለም፣ ይጸጸትም ዘንድ የሰው ልጅ አይደለም። እርሱ ያለውን አያደርገውምን? የተናገረውንስ አይፈጽመውምን?” የሚለው ቃል በትክክል በዘጉልቁ 23:19 ላይ እንደሚገኝ አረጋገጠች። ያኔ ልቧ በደሰታ፣ እንደበቷም በምስጋና ተሞላ። በመጨረሻም እግዚአብሔር በሽታዋን አራቀላት።

(4) በርካታ የእግዚአብሔር ሰዎች በመንፈሳዊ ጉዟቸው ልክ በመዝሙር 66 ላይ የተጠቀሰውን “ወደ ወጥመድ አግባኸን፣ በጀር ባችንም መከራን አኖርህ። በራሳችን ላይ ሰውን አስረገጥኸን” (ቁ.11-12) የሚለውን ወደ ሚመስል ሁኔታ ውስጥ ገቡ። እግዚአብሔር ግን በተከታዩ ቁጥር ላይ የሚገኘውንና “በእሳትና በውኃ መካከል አለፍን፣ ወደ ዕረፍትም አወጣኸን” (ቁ.12) የሚለውን ቃል ሰጣቸው። በዚህም እጅግ ብርታትና መጽናናትን አገኙ።

(5) ሌሎችም የእግዚአብሔር ሰዎች በከባድ ፈተና ውስጥ ስለነበሩ እጅግ ይጸልዩ ነበር። በጸለዩም ቁጥር “ለሰው ሁሉ ከሚሆነው በቀር ምንም ፈተና አልደረሰባችሁም፤ ነገር ግን ከሚቻላችሁ መጠን ይልቅ ትፈተኑ ዘንድ የማይፈቅድ እግዚአብሔር የታመነ ነው።

ትታገሡም ዘንድ እንድትችሉ ከፈተናው ጋር መውጫውን ደግሞ ያደርግላችኋል” (1ኛ ቆሮ.10:13) በሚለው የተሰፋ ቃል ይጽናና ይበረታቱ ነበር።

(6) በሌላ ጊዜና አጋጣሚ አንድ አገልጋይ ከፊቱ እንደተራራ የተጋረጠ አስጨናቂ ፈተና አጋጠመው። ይህንንም ከፍ ያለ ተራራ ሲወጣ ቆየና ተሰፋ ቆርጦ ሲዝል “እስከ አሁን ሰዓት ድረስ” “እስከ አሁን ድረስ” (1ኛ ቆሮ. 4:11-13) የሚለው ቃል ትንሽ ተስፋ ሚረበት። ይህ ደግሞ እርሱን ተራራው ላይ ለማውጣት በቂ ነበር። አገልጋዩ እስከ አሁን ድረስ የዓለም ጥራጊና የሁሉም ጉድፍ ቢመስልም “እስከ አሁን ድረስ” ጸንቶ ቆሟል። ጊዜ ለሰው ልጅ እጅግ ፈታኝ ቢሆንም እግዚአብሔር የሚሰጠን የተሰፋ ቃል ግን የጊዜን ፈተና ተቋቁመን “እስከ አሁን ድረስ” ለመቆም ያስችለናል።

(7) (በማቴ.14:24-27) እንደምናየው የጌታ ኢየሱስ ደቀመዛሙርት በማዕበል ተዉንቀው ወደ ጌታ ጮኹ። ጌታም “አይዘለችሁ፣ እኔ ነኝ አትፍሩ” ብሎ ተናገራቸው። ይህ የተሰፋ ቃል ሲመጣ የተሸበረው ልባቸው ተረጋጋ፣ ወደ ጥልቁ ባሕር ሲጥላቸው የነበረውም ማዕበል በጌታ ታዘዘና ኃይሉን አጣ።

የተፈጸመ የተሰፋ ቃል

የተፈጸመ የተሰፋ ቃል የሚያመለክተው ያለቀለትን የእግዚአብሔር ሥራ ነው።

ጌታ ኢየሱስ ከድንገል እንደሚወለድ እግዚአብሔር ቡቡሉይ ኪዳን ዘመን የተሰፋ ቃል ሰጠ (ኢሳ.7:14)። ስለዚህ “የዘመኑ ፍጻሜ በደረሰ ጊዜ እግዚአብሔር ከሴት የተወለደውን ከሕግም በታች የተወለደውን ልጁን ላከ” (ገላ.4:4-5)። አሁን በኢሳይያስ በኩል የተነገረው “ድንገል ትፀንላለች፣ ወንድ ልጅም ትወልዳለች” የሚለው የተሰፋ ቃል ተፈጽሟል። የክርስቶስ መስቀልም ክርስቶስ የዘላለምን ቤዛነት ለያገኘልን ራሱን አንድ ጊዜ ሲሰጥ (ዕብ. 9:12) የተፈጸመ ሆኗልና ማንም አሁን ጌታ መጥቶ እንዲሞትለት መጠየቅ አያስፈልገውም። የመንፈስ ቅዱስ በመላት ማውረድም ቢሆን እንዲሁ የተፈጸመ የተሰፋ ቃል በመሆኑ መንፈስ ቅዱስ በመላት እንዲወርድ የምንጸልይበት ምክንያት የለም (ይህ ድምዳሜ የመንፈስ ቅዱስን በመላት ወደ ምድር መምጣት እንጂ መንፈስ ቅዱስ በእኛ ላይ የመምጣቱን ግላዊ ልምምድ አይመ

ለከትም)። ከእነዚህም በተጨማሪ ብዙ የተስፋ ቃላት በክርስቶስ ተፈጽመዋል። ለሕይወትና እግዚአብሔርን ለመምሰል የሚሆነው ነገር ሁሉ በክርስቶስ እንደተሰጠን መጽሐፍ ቅዱስ ይነግረናል። ለምሳሌ ኤፌሶን 1:3 “በክርስቶስ በሰማያዊ ስፍራ በመንፈሳዊ በረከት ሁሉ የባረከን ...” ይልና “ዓለም ሳይፈጠር ...” ብሎ ከሚጀምረው ከቀጣዩ ቁጥር ጀምሮ እስከ ቁጥር 14 መጨረሻ ድረስ በእንደ አሳብ ስለ ሰማያዊ ስፍራ መንፈሳዊ በረከቶች የሚናገር ትንታኔ ነው። እነዚህ ሁሉ ጴጥሮስ “የመለኮቱ ኃይል ... ለሕይወትና እግዚአብሔርን ለመምሰል የሚሆነውን ነገር ሁሉ ስለሰጠን” (2ኛ ጴጥ. 1:3) ያለውን ቃል የሚያብራሩ በክርስቶስ የተፈጸመ የተስፋ ቃላት ናቸው።

እግዚአብሔር እንዲፈጽመው ካልጠየቅንና አስፈላጊ ሁኔታዎችን ካላሟላን የተሰጠን የተስፋ ቃል ሳይፈጸም ተጨናግፎ የሚቀርበት አጋጣሚ ይኖራል። የተፈጸመ የተስፋ ቃልን በተመለከተ ግን ባለመጠየቅን ሳይፈጸም የሚቀር ጉዳይ አይደለም። ቀድሞም ተፈጽሟልና ለተፈጻሚነቱ ጥያቄ አያስፈልገውም (አሁንም ይህ እውነት የተፈጸመ የተስፋ ቃልን ብቻ እንጂ ግላዊ ልምዶችንን አይመለከትም)። የተፈጸመውን የተስፋ ቃል ለመቀበልም አምና መውረስ ብቻ እንጂ ሌላ ልዩ ነገር እንድናደርግ እግዚአብሔር አልጠየቀንም። እግዚአብሔር የሰጠው የተስፋ ቃል እኛ ከምናስጠው ጊዜ ይዘገይ እንደሆነ እንጂ የተፈጸመ የተስፋ ቃል መዘግየት አይችልም። እግዚአብሔር አከናውኖ በክርስቶስ የሰጠን ነገር ሁሉ በቀጠሮ ለወደፊት የሚተላለፍ ባለመሆኑ የተቀበልነውን የተፈጸመ የተስፋ ቃል ለመውረስ ዓመታት መቆየት አያስፈልገንም። እግዚአብሔር ለእኛ መስጠቱን መጠራጠር የተፈጸመ የተስፋ ቃል ተቃራኒ ነው። ለዚህ አሳብ ሁለት ጉዳዮችን እንደምሳሌ መጠቀም እንችላለን።

በመጀመሪያ ደረጃ ኤፌሶን 2:5-6 እግዚአብሔር እኛን የወደደበትን ትልቅ ፍትሩን ይነግረናል። ለመሆኑ በዚህ ክፍል “ከወደደን ከትልቅ ፍትሩ የተነሣ በጠደላችን መታን እንኳ በሆነን ጊዜ ከክርስቶስ ጋር ሕይወትን ሰጠን። በጸጋ ድናችኋልና ... ከእርሱ ጋር አስነሣን በክርስቶስ ኢየሱስም በሰማያዊ ስፍራ ከእርሱ ጋር አስቀመጠን” የሚለው የተስፋ ቃል ነው ወደስ ተፈጽሟል? መልሱ ያለምንም ማመንታት እነዚህ ሁሉ የተፈጸሙ የተስፋ ቃላት መሆናቸውን መጻሕፍት ይመሰክራሉ። ከክርስቶስ ጋር ሕይወት የሰጠን፣ ከክርስቶስ ጋር ያስነሣን፣ በክርስቶስ በሰማያዊ ስፍራ ያስቀመጠን እግዚአብሔር ነው። ሁሉም የተፈጸሙ የተስፋ ቃላት በመሆናቸው ከእኛ የሚፈለገው እግዚአብሔርን እያመሰገንን በእርግጥ ከክርስቶስ ጋር ተነሥተን በሰማያዊ ስፍራ መቀመጣችንን ለሰይጣን ማወጅ ነው። ከሙታን ለመነሣትና ወደ

ሰማያዊ ስፍራ ከፍ ለማለት የቻልነው እንዳንድ ተግባራትን በመከወን ሳይሆን ከክርስቶስ ጋር የሆነልንን አውቀን ተገቢ ስፍራችንን በመያዝ ነው።

በጌታ የሆኑ ሁሉ ከሞት የተነሣ ወደ ሰማይም ያረጉ ሕይወት መቀበላቸውን መዘንጋት የለባቸውም። እንዲሰጠው ካልጠየቀ በቀር ይህን ሕይወት እንደማያገኝ የሚገምት ሰው ቢኖር የተፈጸመውን የተስፋ ቃል የማያውቅ መሆኑ አያጠራጥርም። እግዚአብሔር ለሕይወትና እርሱን ለመምሰል የሚሆኑ ነገሮችን ሁሉ ፈትዶልናልና የሚያስፈልገን መጠየቅ ሳይሆን መውሰድ ብቻ ነው። ሃሌ ሉያ! እግዚአብሔር ለእኛ ስለሰጠን የከበረና በክርስቶስ ስለተፈጸመው የተስፋ ቃል የጌታ ስም ይባረክ።

በሁለተኛ ደረጃ “ከእንግዲህስ ወዲያ ለኃጢአት እንዳንገዛ የኃጢአት ሥጋ ይሻር ዘንድ እርጌው ሰዎችን ከእርሱ ጋር እንደተሰቀለ እናውቃለን፤ የሞተስ ከኃጢአቱ ጸድቆአልና” የሚለውና ሮሜ 6:6 ላይ የሚገኘው ጥቅስ ኃጢአት፣ እርጌው ሰው እና የኃጢአት ሥጋ እያለ ሦስት ነገሮችን ይዘረዝራል። ኃጢአት በሰው ውስጥ የነገሠውን የኃጢአት ተፈጥሮ ይጠቁማል (ሮሜ 6:14;7:17)። እርጌው ሰው በኃጢአት ደስ የሚለው ማንነታችን ሲሆን የኃጢአት ሥጋ ማለት ደግሞ ኃጢአት የሚሠራና ኃጢአት እንደፈለገ የሚጠመዝዘው ሥጋችን ነው። ኃጢአት በውስጣችን የነገሠው በዚህ መልክ ነው። የኃጢአትን ሥጋ ወደ ኃጢአት እንዲገፋፋው ኃጢአት እርጌውን ሰው ያዘዋል። እርጌውም ሰው ከአዳም የወረሰውን ሁሉ የሚወክል ከኃጢአት ጋር የተቆራኘና ሥጋችንን ለኃጢአት የሚያነቃቃ ነው። እንዳንዶች ኃጢአት ላለመሥራት እንደ መፍትሔ የኃጢአት ሥር ከውስጣችን መነቀል አለበት በማለት ሲያሳሰቡ ሌሎች ደግሞ ውጪያዊ እካላችንን በኃይል መጨቅን ማስፈለገን የተሻለ ነው ብለው ያስባሉ። የእግዚአብሔር መንገድ ግን ከሰው በፍጹም የተለየ ነውና የኃጢአትን ሥር ሳያስወግድና ሥጋንም ሳይጨቁን እርጌውን ሰው አስወግዶታል።

ከላይ ያየነው “እርጌው ሰዎችን ከእርሱ (ከክርስቶስ) ጋር እንደተሰቀለ” የሚለው ሐረግ የጌታ ኢየሱስ መሰቀል እውነት የመሆኑን ያህል እርጌው ሰዎችንም መሰቀሉ አጠራጣሪ እንዳልሆነ አስረግጦ ያስረዳል። ይህም እግዚአብሔር በክርስቶስ ኢየሱስ የፈጸመልን ዋነኛ የተስፋ ቃል ነው።

“የኃጢአት ሥጋ ይሻር ዘንድ” የሚለውን በሌላ የተሻለ ትርጓሜ “የኃጢአት ሥጋ ሥራ ፈት (ተግባር አልባ) ይሆን ዘንድ” ሊባል ይችላል። እግዚአብሔር እርጌው ሰዎችን ከክርስቶስ ጋር በመስቀል ስለቸነከረው የኃጢአት ሥጋ ቀሪ ፅጣ ሥራ ፈትነት ሆኗል። እስከአሁን

ያለው ኃጢአተኛው ተፈጥሮአችን ደጋግሞ ቢፈታተነንም እንኳ የኃጢአት መጠቀሚያ የነበረው አሮጌው ሰው ከክርስቶስ ጋር በመሰቀሉ ምክንያት ከኃጢአት ነጻ ወጥተናልና ኃጢአት ሊገዛን አይችልም።

ነገር ግን በተቃራኒው ሰዎች ከቃሉ ይልቅ ራሳቸውን በማየት ምን ያህል ለኃጢአት የተሸጡ መሆናቸውን ሲረዱ እግዚአብሔርን ሁለተኛ ጸጋ - ከኃጢአት ነጻ ለመውጣት የኃጢአት ሥርን ማስወገድ የመሳሰሉ ሌሎች መፍትሔዎች - እንዲሰጣቸው ሲጠይቁ ይስተዋላል። በሌላ በኩልም ክርስቶስ ቢሰቀልም አሮጌው ሰዎቹው እንዳልተሰቀሉ ደምድመው እግዚአብሔር እንዲሰቅልላቸው ይለምናሉ። አሮጌው ሰዎቹውን እግዚአብሔር እንዲሰቅልላቸው አብዝተው በጠየቁት ቁጥር ያ አሮጌ ተፈጥሮ የሚንቀሳቀስና በሕይወታቸው ተጽዕኖ የሚያሳድር ይሆናል።

ለመሆኑ ይህ የሚሆነው ለምንድነው? መልሱ አንድና አንድ ብቻ ነው። የተፈጸመውን የተስፋ ቃል ሳይረዱ የተሰጠውን የተስፋ ቃል ብቻ ማያውቁ ወይም የተፈጸመውን የተስፋ ቃል ገና የሚፈጸም አድርገው ስለሚቆጥሩ ወደ እግዚአብሔር በተሳሳተ መንገድ መቅረባቸው ነው። እግዚአብሔር የአሮጌውን ሰው መሰቀል በእርግጠኝነት ሲያውጅ እነርሱ እግዚአብሔር አሮጌውን ሰው ለመስቀል ተስፋ እየሰጣቸው እንደሆነ አድርገው በስሕተት ይረዱታል። በውጤቱም ኃጢአት ለመሥራት በተፈተኑ በእያንዳንዱ ጊዜ ያላለቀ የሚመሰላቸውን የአሮጌውን ሰው ጉዳይ ከዳር እንዲያደርስላቸው እንደገና መለመን እንዳለባቸው ይገምታሉ። የአሮጌው ሰዎቹው ከክርስቶስ ጋር መሰቀሉ የተፈጸመ የተስፋ ቃልነት አይገባቸውም። የቱንም ያህል አጥብቀው ቢጸልዩ ደግሞ ወደ ተሻለውጤት አይደርሱም። ማድረግ የሚችሉት “እኔ ምንኛ ጉስቋላ ሰው ነኝ!” ብለው መጮኸና ዘመናቸውን በፍርሃትና በሥጋት መግፋት ብቻ ነው።

ሮሜ 6:6 የእያንዳንዱ ክርስቲያን መሠረታዊ ልምምድ እንደሆነ ማወቅ ይገባናል። አሮጌው ሰዎችን እንዴት ከክርስቶስ ጋር እንደተሰቀሉ እንዲገልጹ የጌታን መንፈስ መጠየቅ ቸል የምንለው ጉዳይ ሳይሆን ሁልጊዜ ልናተኩርበትና ልናሰላስለው የሚገባ የክርስትና ሕይወታችን ዐቢይ ዓላማ ነው። በዚህ መንገድ የእግዚአብሔር ቃል እንደሚያስቀምጠው ለኃጢአት መሞታችንን እምነን መቀበል እንችላለን (ሮሜ 6:10-11)። እርግጥ ነው አንዳንዴ የሚገጥመን ፈተና አሮጌውን ሰው ያልሞተ ያስመስል ይሆናል፤ ቢሆንም ከስሜታችንና ከልምምዳችን ይልቅ እግዚአብሔር ያደረገውን ልናምን ይገባል። ይህንን የተፈጸመ የተስፋ ቃል በእውነትና በእምነት ማየት ከቻልን ልምምዱ ራሱ ይከተለናል። የተፈጸመ የተስፋ ቃል ቀድሞውንም ስሜታችንን እናምናለን እንጂ እኛ ስላመንን የሚፈጸም አይደለም።

እምነታችን ምንድን ነው? የአሮጌውን ሰው ከክርስቶስ ጋር መሰቀል እግዚአብሔር ስለነገረን እኛም አሮጌው ሰው ከክርስቶስ ጋር እንደተሰቀለ እንናገራለን። ይህንን የተስፋ ቃል እግዚአብሔር በክርስቶስ በኩል ከመፈጸም በላይ ምን ሊያደርግልን እንፈልጋለን? እኛም የእግዚአብሔርን ቃል እውነተኝነት ከማመን ውጪ ምርጫ ይኖረናል? የተፈጸመውን የተስፋ ቃል በተመለከተ የሚጠበቅብን እርሱ ያደረገውን እምና መቀበል እንጂ ገና እንዲያደርግ መጸለይ አይደለም። እንደተፈጸመልን እንዳመንን ደግሞ ልምምዱም አብሮ ይኖረናል። እግዚአብሔር ያስቀመጠው ቅደም ተከተል እምነት የተፈጸመ የተስፋ ቃልን እንዲከተል እምነትን ደግሞ ልምምድ እንዲከተለው ነው። ይህ መዘንጋት የሌለበትና ለመንፈሳዊ ሕይወታችን የሚጠቅም ትልቅ መመሪያ ነው።

የተፈጸመ የተስፋ ቃልን የሚመለከቱ ነጥቦች

እስካሁን ከቀረቡት ጉዳዮች በመነሣት የተፈጸመ የተስፋ ቃልን የሚመለከቱ የተወሰኑ መመሪያዎችን ማውጣት እንችላለን።

(1) ከሁሉ በፊት የተፈጸመ የተስፋ ቃል ምን እንደሆነ ማወቅ ያስፈልጋል። ይህም መንፈስ ቅዱስ የሚሰጠውን መገሰጥ ይጠይቃል።

(2) ነገሩ የተፈጸመ የተስፋ ቃል መሆኑን ካወቅን የእግዚአብሔርን ቃል አጥብቀን በመያዝና የተፈጸመውን የተስፋ ቃል ተደግፈን ቃሉ የሚለንን እንደሆንን ማመን።

(3) እምነታችንም በአንድ በኩል በተደረገልን ነገር እግዚአብሔርን ስናመሰግን በሌላ በኩል በተፈጸመው ነገር ላይ እርምጃ የሚወስድ መሆን አለበት።

(4) ፈተና ቢመጣም ከስሜታችን ይልቅ የእግዚአብሔር ቃልና የተፈጸመው የተስፋ ቃል የሚታመኑ መሆናቸውን ማመን ያስፈልጋል። አንድ ሰው የእግዚአብሔርን ቃል መላ በመላ ካመነ ልምምዱን መስጠት የእግዚአብሔር ኃላፊነት ነው። ሰው ፊቱን ወደ ቀድሞው የተሳሳተ ልምምድ ካዞረ ግን ተሸናፊ ስለሚሆን ወደፊት እምነታዊ ልምምድ አይኖረውም። የተፈጸመውን የተስፋ ቃል ማመን የእኛ ኃላፊነት ሲሆን ትክክለኛውን ልምምድ መስጠት ደግሞ የእግዚአብሔር ድርሻ ነው። የተፈጸመውን የተስፋ ቃል ማመንም መንፈሳዊ ሕይወታችንን በየዕለቱ ያሳድገዋል።

(5) እምነት የተፈጸመ የተስፋ ቃልን ወደ ልምምድ ለመቀየር የሚያገዝ ብቸኛ መንገድ በመሆኑ ሁልጊዜ ከሰው እምነት ይፈለጋል። የተስፋ ቃሉ በጠቅላላው የተፈጸመው በክርስቶስ ስለሆነ በእነዚህ እውነታዎች ለመደሰት ሰው የግድ በክርስቶስ መሆን ይጠበቅበታል። ከክርስቶስ ጋር ስንሆን ያኔ እግዚአብሔር በክርስቶስ የፈጸማቸውን የተስፋ ቃሎች በሕይወታችን እንለማመዳቸዋለን። ደኅንነትን ስንቀበል ከክርስቶስ ጋር አንድ እንደሆንን አንርሳ (1ኛ ቆሮ. 1:30፣ ጴጊ.3:27፣ ሮሜ 8:3)። ብዙዎች ግን በክርስቶስ ከሆኑ በኋላ በክርስቶስ ውስጥ አይኖሩም። እግዚአብሔር በክርስቶስ በሰማቸው ደረጃ ላይ በእምነት መቆም አቅጥቶ የተፈጸመው የተስፋ ቃል ተግባራዊነት በሕይወታቸው አይታይም። የተፈጸመውን የተስፋ ቃል ለመለማመድ በክርስቶስ ውስጥ መሆን ብቻ ሳይሆን በዚያው በክርስቶስ ውስጥ መኖር ይገባል።

ለማየት መፈለግ

የተፈጸመ የተስፋ ቃል አስቀድሞም የተከናወነ በመሆኑ እግዚአብሔር እንዲሠራልን መጠየቅ እንደሌለብን በተደጋጋሚ አውስተናል። የተፈጸመውን የተስፋ ቃል እርግጠኝነት ማየት ካታተን ግን እግዚአብሔር የመገለጥን ብርሃን እንዲፈቅድልን መጠየቅ አለብን። ሆኖም ጥያቄያችን ነገሩን እግዚአብሔር እንዲሠራ ሳይሆን ሠርቶ የጨረሰውን ለማየት እንዲያስችለን ነው። ምክንያቱም ይህን በትክክል ማወቅ የምንችለው በጥበብና በመገለጥ መንፈስ ብቻ ነው (ኤፌ.1:17-18)። ለዚህ እንዲረዳን ይህንን የሚያበራሩ ጥቂት ምሳሌዎች ማየቱ ጠቃሚ ስለሚሆን የሚከተሉትን ለማየት እንሞክር።

(ሀ) “በክርስቶስ ውስጥ” መሆን የተፈጸመ የተስፋ ቃል መሆኑን ያልተረዳችና በክርስቶስ ውስጥ መግባት የምትችለው በጥረቷ እንደሆነ የምታስብ እንዲት እንት ወደ ክርስቶስ ውስጥ ለመግባት ምን ማድረግ እንዳለባት ስለማታውቅ ግራ ተጋብታ ሳለ አንድ ዕለት “በክርስቶስ ኢየሱስ የሆናችሁ” (1ኛ ቆሮ. 1:30) የሚለውን ቃል ሰማች። ያኔ እግዚአብሔር አስቀድሞም በክርስቶስ ውስጥ እንዳደረጋት በቂ ውስጣዊ መረዳት አገኘች።

(ለ) ጥቂት የእግዚአብሔር ሰዎች “እርጌው ሰዎችን ከክርስቶስ ጋር እንደተሰቀለ” ባለመረዳት እርጌውን ሰው ለመስቀል ሲሞክሩ ወይም እርጌውን ሰው እግዚአብሔር እንዲሰቅልላቸው ሲማጽኑ ኖረው ነበር። እርጌውም ሰው ይበልጥ ሊታሰብ በሞከሩ ቁጥር ጭራሾች እየጠነከረ ጥያቄያቸው ሲጨምርም ይበልጥ ግራ መጋባት ጀመሩ። አንድ ቀን ግን

እግዚአብሔር እርጌው ሰዎቻቸው ከክርስቶስ ጋር መስቀሉን ያዩ ዘንድ ዓይናቸውን ከፈተላቸውና የእስከአሁኑ ትግላቸውና ጸሎታቸው ሞኝነት እንደነበረ ተገነዘቡ።

(ሐ) የመንፈስ ቅዱስ በሙላት መውረድ ያልገባት አንዲት እንት ነበረች። አንድ ምሽት እግዚአብሔር የቃሉን መገለጥ እንዲሰማት ከጸለየች በኋላ ክፍሏን ዘግታ የሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ ሁለትን ማንበብ ጀመረች። እግዚአብሔርም ዓይኗን ከፍቶ ከዚህ ምዕራፍ ከሥር የተዘረዘሩትን ሦስት እውነታዎች አሳያት።

1. ክርስቶስ በእግዚአብሔር ቀኝ ከፍ ከፍ ብሎ መቀመጡንና የመንፈስ ቅዱስን የተስፋ ቃል ከአብ ተቀብሎ ማፍሰሱን (ቁ.33)
2. እግዚአብሔር ኢየሱስን ጌታም ክርስቶስም እንዳደረገው (ቁ.36)
3. የተስፋው ቃል (ክርስቶስ ተቀብሎ ያፈሰሰው መንፈስ ቅዱስ) ለእስራኤላውያንና ለልጆቻቸው እንዲሁም በሩቅ ላሉ ሁሉ መሆኑን (ቁ.39) ተረዳች።

ያኔ የመንፈስ ቅዱስ በሙላት መውረድ የተፈጸመ የተስፋ ቃል መሆኑ ገባት። ንስሐ በመግባቷና በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ውስጥ በመጠመቅ “በሩቅ ላሉ” በሚለው ውስጥ ትጠቃለላለች። ስለዚህ ከመንፈስ ቅዱስ የተስፋ ቃል ድርሻ እንዳላት ሲገባት በደስታ ተሞልታ ያለማድረግ እግዚአብሔርን ማመስገን ጀመረች።

ለማጠቃለል ያህል የተፈጸመን የተስፋ ቃል በሚመለከት እግዚአብሔርን መጠየቅ ያለብን አስቀድሞ የተፈጸመውን እንድናይ እንጂ ገና እንዲፈጽምልን አይደለም። እግዚአብሔር በክርስቶስ ውስጥ መቀመጣችንን እንዲያሳየን እንጂ በክርስቶስ ውስጥ እንዲያደርገን አንጠይቀውም። በተመሳሳይ ሁኔታ የሚያስፈልገን እግዚአብሔር እርጌው ሰዎችን እንዲሰቅለው መጠየቅ ሳይሆን የእርጌው ሰዎችን ከክርስቶስ ጋር መስቀል ማየት እንዲያስችለን ነው። እንዲሁም መንፈስ ቅዱስ በሙላት መውረዱን እንድናይ እንጂ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስን ከሰማይ እንዲያወርድልን መጠየቅ አያስፈልገንም። የሐዋርያት ሥራ 1:13-14 ሐዋርያት ከሴቶችና ከኢየሱስ እናት ከማርያም፣ ከወንድሞቹም ጋር በአንድ ልብ ሆነው ለጸሎት ይተጉ እንደነበር ይናገራል። 2:1 ደግሞ የጳጳሳዊት ቀን መድረሱንና መንፈስ ቅዱስም ገና በሙላት ስላልወረደ ደቀ መዛሙርት በአንድ ስፍራ አብረው እንደነበሩ ይጠቁመናል። 8:15-17 ግን ጴጥሮስና ዮሐንስ በሰማርያ ያሉ አማኞች መንፈስ ቅዱስን ይቀበሉ ዘንድ እጃቸውን ጭነው እንደጸለዩላቸው ይነግረናል። ሐዋርያቱ የጸለዩት

ግን መንፈስ ቅዱስ ከሰማይ እንዲወርድ አልነበረም። የመንፈስ ቅዱስ ከሰማይ በሙላት መውረድ የተፈጸመ የተስፋ ቃል ነው። የመንፈስ ቅዱስ በአማኝ ላይ መምጣቱ ግን ልምምድ ነው። እግዚአብሔርን የምንጠይቀው የተፈጸመውን የተስፋ ቃል እውነተኝነት እንዲያሳየን ነው። ይህንን በውስጣችን ካየን እምነትና ልምምድ መከተላቸው አይቀርም።

በተሰጠ የተስፋ ቃልና በተፈጸመ የተስፋ ቃል መካከል ያለውን መሠረታዊ ልዩነት አሁን እናጠቃልላለን። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተስፋ ቃል እግዚአብሔር ከድርጊት በፊት የሚናገረውን ቃል ሲያመለክት የተፈጸመ የተስፋ ቃል ግን እግዚአብሔር ካደረገ በኋላ የሚናገረው ቃል መሆኑን ቀደም ብለን አይተናል። እግዚአብሔር የሰጠውን የተስፋ ቃል በእምነት መቀበል ሲኖርብን የተፈጸመውን የተስፋ ቃል ግን የተፈጸመ በመሆኑ የሚፈለግብን መፈጸሙን በእምነት ተቀብለን መደሰት ብቻ ነው። የእግዚአብሔርን ቃል ስናነብ በተፈጸመ የተስፋ ቃልና በተሰጠ የተስፋ ቃል መካከል ያለውን ልዩነት መገንዘብ በብዙ ይጠቅመናል። ስለ እግዚአብሔር ጸጋ - እግዚአብሔር ለእኛ ሰላደረገልን ነገር - ስናነብ “ለመሆኑ ይህ የተሰጠ የተስፋ ቃል ነው ወይስ የተፈጸመ?” ብለን መጠየቅ አለብን። በመታዘዝ የሚፈጸም የተስፋ ቃል ሆኖ ከተገኘም ቅድመ ሁኔታዎችን አሟልተን የተስፋ ቃሉ የእኛ ለመሆኑ ከእግዚአብሔር ዘንድ ውስጣዊ ማረጋገጫ እስክናገኝ በጸሎት እንቆይ። ጸሎታችን መሰማቱን ስናምን እርሱን ማመስገን እንጀምር። ገና የሚወረሰውን እግዚአብሔር የሰጠንን የተስፋ ቃል በእጃችን እንዳለ አድርገን ማመን እንችላለን። የተስፋ ቃሉ የተፈጸመ ሆኖ ከተገኘ ግን ያለቀ ነገር ነውና እግዚአብሔርን በእምነት ማመስገን እንለማመድ። እምነታችን እንዲህ ከሆነ ጉዟችንም እንዲሁ የተቃና ይሆናል። በዚህ እውነት እምነታችን ይረጋገጣል።

ቀጣዮቹ ጥቂት ማሳሰቢያዎች ናቸው።

(1) የእግዚአብሔርን የተስፋ ቃል ከመፈለጋችን በፊት አስቀድመን ያልተስተካከለ እምነት ቢኖር እናስወግዳለን። ምክንያቱም ግራ የተጋባና ስሜታዊ ሰው ይህም ያም የእግዚአብሔር የተስፋ ቃል ሊመስለው ይችላል። እንዲያውም ለዛሬ ብቻ ሳይሆን ለትላንትም ጭምር የተስፋ ቃል የሚቀበል ይመስላል። በእጁ የገቡትን ጥቅሶች ሁሉ የተስፋ ቃል እያደረገ እንደ ሎተሪ ይመርጣል። እንደዚህ ዓይነት የተስፋ ቃሎች ከአሥሩ ዘጠኙ የማይታመኑና አሳሳቾች ናቸው (የእግዚአብሔር የተስፋ ቃሎች የማይታመኑ ናቸው ለማለት ሳይሆን ሰውዬው ከእግዚአብሔር የተሰጠ የተስፋ ቃሎች እንደሆኑ የሚቆጥራቸው በትክክል ግን

ከእግዚአብሔር ያልሆኑ በምኞት የተሞሉ የራሱ አሳቦች መሆናቸውን ለመግለጽ ነው)። በጭፍን የሚፈርድና በብርቱ ምኞት የተያዘ ወይም የበታችነት ስሜት የሚሰማው ሰው ወደ አእምሮው የሚገባውንና ለምኞቱ እንደሚሰማ ሆኖ የተተረጉመለትን ሁሉ የእግዚአብሔር የተስፋ ቃል አድርጎ ለመያዝ ይጣደፋል። ውጤቱም ብዙ ገዘንና ስብራትን ከመፍጠር አልፎ ሁልጊዜ የእግዚአብሔርን ቃል እንዲጠራጠር ያደርገዋል። በዚህ ምክንያት የእግዚአብሔርን የተስፋ ቃል ለማግኘት ከመፈለጋችን በፊት ራሳችንን ማወቅ እንድንችል እግዚአብሔር ልባችንን እንዲከፍትልን ልንጠይቀው ይገባል። ልባችንንም ካነጻጸን በኋላ ራሳችንን ክደን እግዚአብሔርን በእርጋታና በጽጥታ ለመጠበቅ የሚያስችል ጸጋ እንዲሰጠን መጸለይ ያስፈልገናል። ያኔ የእግዚአብሔር የተስፋ ቃል ነጻውን ልባችንን በእውነተኛ አሳብና ተስፋው እየሞላ ይመጣል።

(2) የተቀበልነውን የተስፋ ቃል መጠቀም እንጀምር። ቻርልስ ስፐርደን “አማኞች ሆይ የእግዚአብሔርን የተስፋ ቃል ለእግዚአብሔር እንደቀረቡ ቅርሳቅርሶች እንዳትቆጥሯቸው እለምናችኋለሁ። በመከራ ወቅት ጌታን በመደገፍ በየዕለቱ እንደመጽናናት ምንጭ ልትጠቀሙባቸው ይገባል” ማለቱ ይወሳል። ይህ የስፐርደን ምክር በብዙ ውጣውረድ የተገኘ የሕይወት ተመክሮ ውጤት መሆኑ አያጠራጥርም።

(3) እግዚአብሔር በቃሉ የታመነ ነውና ከእርሱ ዘንድ የሆነ እውነተኛ የተስፋ ቃል ያለው ሰው ሕይወቱ ዕረፍትና እርጋታ የሞላበት ይሆናል። ጳውሎስ በቆሮንቶስ ሳለ አገልግሎቱን እንዲገፋበት ለማበረታታት ጌታ በራእይ ተገልጦ “እኔ ከእንተ ጋር ነኝ፣ ማንም ክፉ ሊያደርግብህ የሚነሳብህ የለምና አትፍራ፣ ነገር ግን ተናገር ዝምም አትበል” እንዳለው በቃሉ ተጽፎ እናያለን። ጳውሎስም በመታዘዝና በማመን በዚያ ስፍራ ዓመት ከስድስት ወር ተቀመጠ (የሐዋ.18:9-11)። በሮሜ ጉዞውም የመርከብ ላይ አደጋ ሲገጥመው አብረውት በሚጓዙት መካከል ቆሞ እንዲህ አለ፡- “እናንተ ሰዎች ሆይ፣ እይዞአችሁ እንደተናገረኝ እንዲሁ እንዲሆን እግዚአብሔርን አምናለሁና”። በዚህም ንግግር በእምነት የተቀበለውን የራሱን የተስፋ ቃል ተስፋ እንዲሆናቸው በመስጠት ሌሎችን ለማጽናናት ተጠቀመበት። “ይህንንም ብሎ እንጀራን ይዞ በሁሉ ፊት እግዚአብሔርን አመሰግን ቆርሶም ይባላ ዘንድ ጀመረ”። ጳውሎስ እግዚአብሔር ለሰጠው የተስፋ ቃል የነበረው አመለካከት እንዲህ መሆኑ በሌሎች ላይ አዎንታዊ ተጽዕኖ አሳደረና “ሁሉም ተጽናንተው ራሳቸው ደግሞ ምግብ ተቀበሉ” (የሐዋ.27:23-25፣ 35-36)።

አንድ የእግዚአብሔር ሰው የእግዚአብሔርን የተስፋ ቃል አዕማዶች ቢናገሩ እንዲህ አሉ፡ “እያንዳንዱ የእግዚአብሔር የተስፋ ቃል በአራት መሠረቶች ላይ የተገነባ ነው፡፡ መሠረቶቹም የእግዚአብሔር ጽድቅ፣ የእግዚአብሔር ቅድስና፣ የእግዚአብሔር ጸጋና የእግዚአብሔር እውነት ናቸው፡፡ የእግዚአብሔር ጽድቅ እግዚአብሔርን ታማኝ ካለ መሆን፣ ቅድስናው ከሸንጋይነት፣ ጸጋው ከዝንጋታ እና እውነቱ ከተለዋዋጭነት ይጠብቀዋል፡፡ ሌላ ወንድም ደግሞ የተስፋ ቃል መዘግየት ለረጅም ጊዜ እንዳልሆነ ተናግሯል፡፡ መዝሙረኛውም “ለባሪያህ ተስፋ ያስደረግኸውን ቃል አስብ” (መዝ.119:49) ብሏል፡፡ ይህ በጣም ጉልበት ያለው ጸሎት ነው፡፡ የእግዚአብሔር የተስፋ ቃል ሕያው ተስፋ ይሰጠናል፡፡ ሃሌ ሉያ!

(4) የተፈጸመውን የተስፋ ቃል እውነትነት አንድ ጊዜ ካየን በእምነት ማደጋችን አይቀርም፡፡ ሽንፈትም ቢያጋጥመን የሽንፈቱን መነሻ አግኝተን ከሥሩ ማጥፋት አለብን፡፡ እየተጠራጠርን የተፈጸመውን የተስፋ ቃል በራሳችን ድካም የምንክድ ከሆነ ግን ክፉና የማያምን ልብ እንዳለን ይረጋገጣል (ዕብ.3:12)፡፡ ይህንንም እግዚአብሔር እንዲያስወግድልን እንጠይቀው፡፡

“በመጀመሪያ የነበረንን እምነት እስከ መጨረሻው አጽንተን ብንይዝ ከክርስቶስ ጋር ተካፋዮች እንሆናለን” (ዕብ.3:14 - አ.መ.ት)፡፡

የእግዚአብሔር ኪዳን

የእግዚአብሔር የጸጋ ቃል ስንል በዚህ ውስጥ ሦስት ነገሮች ማለትም - የተሰጠ የተስፋ ቃል፣ የተፈጸመ የተስፋ ቃል እና የእግዚአብሔር ኪዳን ይገኛሉ፡፡ ባለፈው ምዕራፍ የተሰጠ የተስፋ ቃልንና የተፈጸመ የተስፋ ቃልን ተመልክተናል፡፡ አሁን ደግሞ ወደ እግዚአብሔር ኪዳን እናልፋለን፡፡ በእግዚአብሔር ጸጋ ልባቸው የተለወጠ ሰዎች ሁሉ እግዚአብሔር ከሰው ጋር ኪዳን በመግባቱ ተደንቀው እንደ አዲስ መዐልቅና ሌት ጌታን ያከብራሉ፡፡

ይህ በዋጋ የማይገመተው የእግዚአብሔር የተስፋ ቃል ለእኛ በበሽታ፣ በሕመምና በመከራ ጊዜ “በጥም ቦታም እንደ ወንዝ ፈሳሽ፣ በበረሃም አገር እንደ ትልቅ ድንጋይ ጥላ” ነው (ኢሳ. 32:2)፡፡

ከእግዚአብሔር ከተሰጠን የተስፋ ቃል ይልቅ የተፈጸመውን የተስፋ ቃል መጨበጥ ይቀላል፡፡ ጌታም በቅርብ የሚፈጸመውን የተስፋ ቃል ብቻ ሳይሆን ተፈጽሞ ያለቀውንም የተስፋ ቃል ጭምር ሰጥቶናል፡፡ “ነገር ግን የጋይሉ ታላቅነት ከእግዚአብሔር እንጂ ከእኛ እንዳይሆን ይህ መዝገብ በሸክላ ዕቃ ውስጥ አለን” (2ኛ ቆሮ. 4:7)፡፡

ዛሬ ግን እግዚአብሔር የተስፋ ቃሉን ከመስጠትና በክርስቶስ የተፈጸመውን የተስፋ ቃል ከመፍቀድ አልፎ ከእኛ ጋር ኪዳን ገብቷል፡፡ ኪዳኑም ከተሰጠውም ሆነ ከተፈጸመው የተስፋ ቃል ይልቅ እጅግ የከበረ ነው፡፡ ይህንንም ኪዳን ሲገባ በስምምነት ለመታሰርና ለመገደብ ራሱን ዝቅ አድርጎ ነው፡፡ በዚህ ለእኛ ርስት ለማመቻቸት ሲል በሚገባው ኪዳን ነጸነቱን ለማጣት ፈቃደኛ ሆነ፡፡ ከፍ ካሉት በላይ ከፍ ያለው የሰማያትና የምድር ፈጣሪ ከሰው ጋር ኪዳን ለመግባት ዝቅ አለ፡፡ ይህ ከምንም ነገር ጋር ልናወዳድረው የማንችል ታላቅ ፍቅር የተገለጠበት ጸጋ ነው፡፡ በሠራልን ከአእምሮ በላይ የሆነ ዘላለማዊ የጸጋ ሥራ ራሳችንን ዝቅ አድርገን ይህንን የጸጋ አምላክ ከማመስገን ውጪ ምን እንላለን?

የኪዳን ትርጉም

ኪዳን በሁለት ወይም ከዚያ በላይ በሆኑ አካላት መካከል የሚደረግ ጽኑ ስምምነት ነው። ኪዳን ታማኝነትንና እውነተኝነትን የሚናገር እንጂ ከደስታና ከጸጋ ጋር የተያያዘ አይደለም። ኪዳን በታማኝነት፣ በፍትሕ እና በሕግ ይመሠረታል። ስለሆነም የምናደርገውን ሁሉ ዘርዝረን ከሰዎች ጋር ኪዳን ከገባን በኋላ እንደ ስምምነቱ ሳናደርግ ብንቀር ውል አፍራሽና እምነት አጉዳዮች እንሆናለን። ይህም ለመታ መንም ሆነ ጸድቅ ለመባል የማያበቃ የሞራል ብቃታችንን የሚያሳንሰና ኪዳን በመጣሳችን በሕግም የሚያስጠይቀን ነው።

በተመሳሳይ ሁኔታ እግዚአብሔር ከሰው ጋር ኪዳን በመግባቱ ምክንያት ራሱን በተከበበ ሁኔታ ማስቀመጡን እናያለን። ኪዳን ከመግባቱ በፊት አስቀድሞ ኪዳን ባልተበጀለት ፈቃዱ የወደደውን ለማድረግ ፍጹም ሥልጣን ነበረው። በጸጋው ወይም ያለ ጸጋው ሊገናኘን፣ ሊያድነንም ሆነ ሳያድነን ይችላል ነበር። ከኪዳኑ በኋላ ግን የሚሠራው በተጻፈውና በታሰረበት የኪዳኑ ሕግ ነው።

ኪዳን የጸጋ ሳይሆን የታማኝነት ጉዳይ ነው። እግዚአብሔር ከሰው ጋር በኪዳን ለመተሳሰር መፍቀዱን ስናየው ታላቅ የእግዚአብሔር ጸጋ መገለጫ መሆኑ ጥርጥር የለውም። እግዚአብሔር ዝቅ ብሎ ከሰው ጋር በእኩል ደረጃ በመቆም ራሱን በኪዳን ቀለበት ውስጥ ማስገባቱ እጅግ አስገራሚ ነው። አንዴ በፍቅር ኪዳን ገብቷልና አሁን የሚገኘው ከኪዳኑ ሕግ ሥር ነው። ምክንያቱም እግዚአብሔር የሥርዓት አምላክ ስለሆነ ራሱ ወደና ፈቅዶ የገባውን ኪዳን መጣስ አይሆንለትም። እግዚአብሔር ከሰው ጋር ኪዳን መግባቱ እንዴት ያለ ታላቅና አስደናቂ ነገር ነው!

እግዚአብሔር ከሰው ጋር ለምን ኪዳን ገባ?

ስለ ኪዳን ስናስብ እግዚአብሔር ከሰው ጋር ኪዳን መግባት ለምን አስፈለገው? በሚል ጥያቄ ግርምት ውስጥ ሳንገባ አንቀርም። የዚህን ጥያቄ መልስም ለማግኘት እግዚአብሔር ለመጀመሪያ ጊዜ ከሰው ጋር ስምምነት ወዳደረገበት ወቅት መመለስ ይኖርብናል። እግዚአብሔር ለመጀመሪያ ጊዜ ከሰው ጋር ኪዳን የገባው በብሉይ ኪዳን ዘመን ከኖላ ጋር መሆኑን በትክክል መናገር አይከብደንም። ምክንያቱም ከዚያ በፊት እግዚአብሔር ከማንም ጋር ኪዳን መግባቱን መጽሐፍ ቅዱስ ስለማይነግረን ከኖላ ጋር የመሠረተው ኪዳን ከሁሉ ቀዳሚ ነው ማለት እንችላለን።

እግዚአብሔር አሳሳትን በኪዳን ውስጥ ይገልጻል

እግዚአብሔር ከኖላ ጋር ኪዳን ከጀመረበት ጊዜ በመነሣት ሰዎች አሳሳትን እንዲያውቁለት ማድረግ ለእግዚአብሔር ምን ያህል አስቸጋሪ እንደነበረ እንረዳለን። የኖላ ዘመን ሰዎች በአስጸያፊ ሁኔታ በኃጢአት ስለረከቡና ኃጢአታቸውም ስለበዛ እግዚአብሔር በውኃ አጠፋቸው። ሆኖም ለኖላና ለቤተሰቡ እንዲሁም ለሌሎች በርካታ ሕያው ፍጥረታት ያስብ ስለነበር ሕይወታቸውን ለመታደግ ከኖላ ጋር እንዲህ ሲል ኪዳን ገባ።

ቃል ኪዳኔንም ከአንተ ጋር አቆማለሁ ወደ መርከብም እንተ ልጀትህንና ሚስትህን የልጆችህንም ሚስቶች ይዘህ ትገባለህ። ከአንተ ጋር በሕይወት ይኖሩ ዘንድ ሥጋ ካለው ከሕያው ሁሉ ሁለት ሁለት እያደረግህ ወደ መርከብ ታገባለህ። ተባትና እጎት ይሁን። ከወፍ እንደወጡ ከእጎሳም እንደወጡ ከምድር ተንቀሳቃሽም ሁሉ እንደ ወጡ በሕይወት ይኖሩ ዘንድ ሁለት ሁለት እየሆኑ ወደ አንተ ይገቡ። ከሚበላውም መብል ሁሉ ለአንተ ውሰድ። ወደ አንተም ትሰበሰባለህ እርሱም ለአንተም ለእነርሱም መብል ይሆናል። (ዘፍ. 6:18-21)

ከላይ እንደምናነበው ነፍሳቸውን ለማዳን አስቀድሞ ስለ ምግባቸው እንኳ ማሰቡ እግዚአብሔር ሰዎችን ምን ያህል ከልቡ እንደሚያ ፈቅርና እንደሚሳሳቸው ያሳያል።

እንደተነገረውም የጥፋት ውኃው ምድርን ሸፈነ። ኖላ ወደ መርከቡ ካስገባቸው ከቤተሰቡና ከሕያው ፍጥረታት በስተቀር በጠቅላላው ወፋም፣ እንስሳውም፣ አራዊቱም፣ በምድር ላይ የሚርመሰመሰው ተንቀሳ ቃሹም ሁሉ ሰውም ሁሉ በውኃው ተዋጡ። እግዚአብሔር በኪዳኑ ቃል መሠረት ሁሉን አደረገ።

ኖላና ቤተሰቡ መርከቡ ውስጥ ከአንድ ዓመት በላይ ተዘግ ቶባቸው ሲቆዩ የማዕበሉን ድምፅ ከመስማት ያለፈ ምርጫ አልነበረቸውም። ውኃው ጉድሉ ከመርከቡ ውስጥ ከወጡ በኋላም ቢሆን እግዚአብሔር የሰውን ዘር ዳግመኛ በውኃ ያጠፋ ይሆናል የሚል ሥጋት ስለነበራቸው ከጥፋት ውኃ ቢድኑም ልባቸው በፍርሃት ተሞልቶ ነበር።

እግዚአብሔር የሰውን ዘር በውኃ ለማጥፋት የተነሣው የሰው ኃጢአት አስገድዶት እንደነበረ እናውቃለን። “እግዚአብሔርም የሰው ክፋት በምድር ላይ እንደበዛ የልቡ አሳብ ምኞትም ሁልጊዜ ፈጽሞ ክፋ እንደሆነ አየ። እግዚአብሔርም ሰውን በምድር ላይ በመፍጠሩ ተጸጸተ። በልቡም አዘነ” (ዘፍ.6:5-6)። ይህ ቃል በዚያን ወቅት የነበረውን

የእግዚአብሔርን የልብ ገዝን ያሳያል። በሕዝቡም አእምሮ የተቀረጸውን የጥፋት ውኃ አስፈሪ ትዝታ ለማስወገድና እነርሱን በማጥፋት እንደማይደሰት ሊያረጋግጥላቸው እግዚአብሔር በኪዳን መልክ የሆነ የሚያጽናና ልዩ ማረጋገጫ በመስጠት የልቡን አሳብ አስታወቃቸው።

እግዚአብሔር ለኖላና ለልጆቹ እንዲህ ብሎ ተናገረ፡- እኔም እነሆ ቃል ኪዳንን ከእናንተና በኋላ ከሚመጣው ከዘራችሁ ጋር አቆማለሁ። ከእናንተ ጋር ላሉትም ሕያው ነፍስ ላላቸው ሁሉ። ከእናንተ ጋር ከመርከብ ለወጡት ለወፎች። ለእነዚህም ለምድር አራዊትም ሁሉ። ለማንኛውም ለምድር አራዊት ሁሉ ይሆናል። ቃል ኪዳንም ለእናንተ አቆማለሁ። ሥጋ ያለውም ሁሉ ሳገመኝ በጥፋት ውኃ አይሆንም። ሥጋ ያለውም ሁሉ ሳገመኝ የጥፋት ውኃ አይሆንም። እግዚአብሔርም አለ፡- በእኔና በእናንተ መካከል። ከእናንተም ጋር ባለው በሕያው ነፍስ ሁሉ መካከል። ለዘላለም የማደርገው የቃል ኪዳን ምልክት ይህ ነው። ቀስቲን በደመና አድርጌአለሁ። የቃል ኪዳንም ምልክት በእኔና በምድር መካከል ይሆናል። በምድር ላይ ደመናን በጋረፍሁ ጊዜ ቀስቲቱ በደመናው ትታያለች፤ በእኔና በእናንተ መካከል። ሕያው ነፍስ ባለውም ሥጋ ሁሉ መካከል ያለውን ቃል ኪዳን አስባለሁ፤ ሥጋ ያለውም ሁሉ ያጠፋ ዘንድ ሳገመኝ የጥፋት ውኃ አይሆንም። ቀስቲቱም በደመና ትሆናለች፤ በእኔና በምድር ላይ በሚኖር ሥጋ ባለው በሕያው ነፍስ ሁሉ መካከል ያለውን የዘላለም ቃል ኪዳን ለማሰብ አያታለሁ። እግዚአብሔርም ኖረ። በእኔና በምድር ላይ በሚኖር ሥጋ ባለው ሁሉ መካከል ያቆምሁት የቃል ኪዳን ምልክት ይህ ነው አለው። (ዘፍ.9:8-17)

በዚህ ኪዳን ውስጥ የኖላን ቤተሰብ ፍርሃት ለማስወገድና የኪዳንን ቃሎች አጥብቀው በመያዝ ፅረፍት እንዲሆንላቸው ለማበረታታት ከአሁን በኋላ ሌላ የጥፋት ውኃ እንደማይኖር ሦስት ጊዜ በመደጋገም ተናገረ።

ሰው የእግዚአብሔርን በጉ ፈቃድ መረዳት ስለሚችላቸው እግዚአብሔር ኪዳንን እንደ መያዣ እንደሚሰጥ በዚህ ስፍራ ተገልጿል። ይህ የኪዳን አንዱ ጥቅም ነው። እግዚአብሔር ኪዳን በመግባት የልቡን አሳብ በማያሻማ መልኩ ለሰው አስረድቶአል። ይህም የልቡን አሳብ ሰው እንዲያይለት ልቡን እውጥቶ እንደማሳየት ያለ ነው። የሰማያትና የምድር ፈጣሪ የሆነው ጌታ ለሰው ልጅ ይህን ያህል ማሰቡ ፍጥረታትን ሁሉ ሊያስደንቅ የሚገባና ድንጋዮችን ሳይቀር ለምስጋና የሚያንቀሳቅስ ነው ቢባል አልተጋነነም።

በእግዚአብሔር ኪዳን የሰው እምነት ያድጋል

ብዙዎቻችን በእምነት አባትነቱና በታዛዥነቱ የምናውቀው አብርሃም ሎጥን ከምርኮ በመመለስና የሰዶምን ሀብት ንቆ በመተውበሁለት ተከታታይ ድርጊቶች ፍቅሩን፣ ጀግንነቱንና ንጽሕናውን ያሳየ ሰው ነው (ዘፍ.14:14-23)። ከዚህ በኋላ ግን ከእግዚአብሔር ዘንድ “አብራም ሆይ። አትፍራ እኔ ለአንተ ጋሻህ ነኝና ዋጋህም እጅግ ታላቅ ነው” የሚል ቃል መጣለት (ዘፍ.15:1)። አብርሃም በአንድ በኩል አራቱ ነገሥታት አንድ ቀን ለበቀል ይመለሱ ይሆናል በሚል ሥጋት፣ በሌላም በኩል የራሱ ልጅ ስለሌለው በሎጥ ከእርሱ መለየት በሰው ርዕዮት ነበር። ስለዚህ እግዚአብሔርም አብርሃምን ለማጽናናትና ለማበርታት ይህንን ትክክለኛ ጊዜ መረጠ።

እግዚአብሔር ለአብርሃም ለተናገረው ቃል አብርሃም የሰጠው ምላሽ “እኔም ያለልጅ እሄዳለሁ የቤቴም መጋቢ የደማክቆ ሰው ይህ ሌሊቴዘር ነው” የሚል ነበር (ዘፍ.15:2)። ይህም አብርሃም እግዚአብሔር በሰጠው የተስፋ ቃል አለመርከቱን ያሳያል። አብርሃም የእግዚአብሔር የተስፋ ቃል ምን ያህል በጸጋ የተሞላ እንደሆነ እንዳያስተውል በራሱ ጸላምተኛ አሳብ ተውጦ ነበር። ታዲያ እግዚአብሔር ለዚህ ምን ምላሽ ሰጠ? “እነሆም። የእግዚአብሔር ቃል እንዲህ ሲል መጣለት። ይህ አይወርስህም ነገር ግን ከጉልበትህ የሚወጣው ይወርስሃል። ወደ ሜዳም አወጣውና። ወደ ሰማይ ተመልከት። ከዋክብትንም ልትቆጥራቸው ትችል እንደሆነ ቁጠር አለው። ዘርህም እንደዚሁ ይሆናል አለው” (ቁ.4-5)። እግዚአብሔር ለአብርሃም የሰጠው የተስፋ ቃል ገና የሚፈጸም እንጂ የተፈጸመ አልነበረም። ቢሆንም አብርሃም የእግዚአብሔርን የተስፋ ቃል አመነ፣ ጽድቅም ሆኖ ተቆጠረለት (ቁ.6)። የእግዚአብሔርን የተስፋ ቃል ማመኑም የእምነት አባት አደረገው።

አብርሃም የመጀመሪያውን የተስፋ ቃል ካመነ በኋላ “ይህችን ምድር ትወርሳት ዘንድ እንድሰጥህ ከከለዳውያን ዑር ያወጣሁህ እግዚአብሔር እኔ ነኝ” (ቁ.7) የሚል ሁለተኛ የተስፋ ቃል መጣለት። ይህንንስ አምኗል? አብርሃም እምነቱ ትንሽ በመሆኑ “እቤቱ እግዚአብሔር ሆይ። እንድወርሳት በምን እውቃለሁ?” (ቁ.8) በማለት ጥርጣሬውን ተናገረ። ያኔ የነበረው እምነት ይህንን የተስፋ ቃል ለመረዳት ስላላስቻለው እግዚአብሔርን ሌላ ማረጋገጫ ጠየቀ።

እግዚአብሔርም የአብርሃምን ጥቂት እምነት የሚፈውስበት ሌላ መንገድ ስለነበረው ለአብርሃም “ኪዳን ገባለት” (ቁ.18 - አ.መ.ት)። ኪዳን መግባት በተስፋ ቃል ብቻ ለማይቻለው ነገር ድጋፍ መስጠት ማለት

ነው። ኪዳን አለማመንን የሚያስወግድና የሰውን የእምነት መጠን የሚያሳድግ የተሻለ መንገድ ነው። አብርሃም ሚመን ቢያትተውም እንደ ጊዜ የሰጠውን የተስፋ ቃል የማይለውጠው እግዚአብሔር ማመን ያቃተው አብርሃምን ለማመን የሚያገዝ ኪዳን ገባለት። እንዲህም አለው።

የሦስት ዓመት ጊደር፣ የሦስት ዓመት ፍየልም፣ የሦስት ዓመት በግም፣ ዋናስም፣ ርግብም ያዝልኝ አለው። እነዚህንም ሁሉ ወሰደለት። በየሁለትም ከፈላቸው የተከፈሉትንም በየወገኑ ትይዩ አደረጋቸው፤ ወፎችን ግን አልከፈለም። ... ፀሐይም በገባች ጊዜ ታላቅ ጨለማ ሆነ የምድጃ ጢስና የእሳት ነበልባል በዚያ በተከፈለው መካከል አለፈ። (ዘፍ.15:9-10 እና 17)

የዚህ ትርጉም ምንድን ነው? እግዚአብሔር ከአብርሃም ጋር ኪዳን ያደረገው በተከፈለው ሥጋ እና በደሙ በኩል ነው። የእነዚህ እንስሳት ሥጋ ተቆራርጧል። ደማቸውም ፈሷል። እግዚአብሔርም የገባው ኪዳን ለዘላለም የማይለወጥና የማይሻር መሆኑን ለማረጋገጥ በዚያ በተከፈለው መካከል አለፈ።

እግዚአብሔር የአብርሃምን እምነት ውስንነት ያውቃል። የእምነቱ መጠን ካልጨመረ ደግሞ ምንም ነገር አይሆንለትም። ስለዚህ እግዚአብሔር ኪዳን የገባው የአብርሃምን እምነት ለማሳደግ ነው። ለአብርሃም የሚያደርገውን ሁሉ ዘርዘር የተስፋ ቃል በመስጠት ብቻ ሳይወሰን ቃል ኪዳንም ገባለት። ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር እንደ ኪዳኑ ከመሥራት በቀር ሌላ ምርጫ አይኖረውም። አሊያ ግን የማይታመንና ሕግ አፍራሽ ይሆናል። በኪዳኑ አስተማማኝነት የተነሣም የአብርሃም የእምነት ብቃት አደገ።

እግዚአብሔር ኪዳንን በዋስትናነት ለሰው ይሰጣል

አለፍ ብለን ደግሞ እግዚአብሔር ከዳዊት ጋር የገባውን ኪዳን እንመልከት።

2ኛ ሳሙኤል 7:4-16 እና መዝሙረ ዳዊት 89:19-36 በአንድነት ስለ አንድ ሁኔታ የሚናገሩ ሲሆን ልዩነቱ 2ኛ ሳሙኤል 7 እግዚአብሔር ከዳዊት ጋር ኪዳን መግባቱን ሸፋፍኖ ሲያልፈው መዝሙር 89 ግን በነቢዩ ናታን በኩል ለዳዊት የተነገረው መልእክት የእግዚአብሔር ኪዳን መሆኑን ይፋ ያደርገዋል። እግዚአብሔር ቃሉን ለዳዊትና ለልጆቹ

ዋስትና አድርጎ ሰጥቷቸዋል። ሰዎች በቃሉ ሲይዙትና እንደተናገረው እንዲያደርግ ግድ ሲሉት ማየት እግዚአብሔርን ያስደስተዋል። ኪዳንን ለሰው የሚሰጥበት ዋነኛ ምክንያትም ይኸው ነው።

ቀጣዩ እግዚአብሔር ለዳዊት የሰጠው ቃል ነው።

ልጆቼ ግን ሕጌን ቢተው፣ በፍርድም ባይሄዱ፣ ሥርዓቴንም ቢያረክሱ፣ ትእዛዜንም ባይጠብቁ ጋጢአታቸውን በበትር፣ በደላቸውንም በመቅሠፍት እጉበኛታለሁ። ምሕረቴን ግን ከእርሱ አላርቅም። በእውነቴም አልበድልም ኪዳኔንም አላረክስም። ከከንፈሪም የወጣውን አልለውጥም። ዳዊትን እንዳልዋሸው አንድ ጊዜ በቅዱስነቴ ማልሁ። ዘሩ ለዘላለም፣ ዙፋኑም በፊቴ እንደ ፀሐይ ይኖራል። (መዝ.89:30-36)

እነዚህ ሁሉ እግዚአብሔር ለዳዊት የሰጠው ኪዳን ቃላት ናቸው። ልጆቹ የእግዚአብሔርን ሕግ ባይጠብቁ መቀጣታቸው አይቀርም፤ እግዚአብሔር ለዳዊት የሰጠው ኪዳን ግን አይለወጥም።

መዝሙር 89 የተጻፈው የይሁዳ መንግሥት ፈርሶ ሕዝቡ ወደ ባቢሎን በምርኮ ከተወሰዱ በኋላ ሲሆን ወቅቱ እግዚአብሔር ከዳዊት ጋር ያለውን ኪዳን የረሳ የሚመስልበት ነበር። ይህንን አሳዛኝ ውድቀት የተመለከተው መዝሙረኛ “እንተ ግን ናቅኸው ጣልኸውም፣ የቀባኸውንም ጣልኸው። የባርያህንም ኪዳን አፈረስህ፣ መቅደሱንም (ዘውዱንም) በምድር አረከስህ” (ቁ.38-39) እያለ እግዚአብሔር ከዳዊት ጋር የገባውን ኪዳን ለእግዚአብሔር ይጠቅስለት ነበር። በኪዳኑ በመደገፍም “ለዳዊት በእውነት የማልህ፣ አቤቴ፣ የቀድሞ ምሕረትህ ወዴት ነው?” (ቁ.49) በማለት እግዚአብሔርን ያሳስብ ነበር። መዝሙረኛው ኪዳኑን አጥብቆ ይዞ መጸለዩን ልብ እንበል። እግዚአብሔር በቃሉ በሚይዙትና እንደተናገረው እንዲፈጽም ግድ በሚሉ ጸሎቶች እንደሚደሰት መንፈስ ቅዱስ ሊያሳየን ወደ ይህንን ጸሎት በዓላማ መዝግቦ አስተላልፎልናል። በዚህም እግዚአብሔር ይከብራል። ሰዎች እንደ ኪዳኑ ሲጸልዩ እና የገባውን ቃል እንዲጠብቅ አጥብቀው ሲጠይቁት እግዚአብሔር ሐሴት ያደርጋል።

ኪዳንን ተግባራዊ ማድረግ

እግዚአብሔር ከሰው ጋር ኪዳን ከመሠረተ በኋላ በኪዳኑ ውስጥ የተጻፈውን ሁሉ ባይፈጽም ጽድቁንና ታማኝነቱን የሚያጠፋበት ይሆናል። እግዚአብሔር ኪዳን የገባልን የተናገረንን ነገር በጽድቅ

እንዲፈጽምልን ለመጠየቅ እንድንደፋፈር ነው። እርሱ በኪዳን ታስሯልና በጽድቅ መሥራት አለበት። ከዚህም የተነሣ ኪዳን ምን እንደሆነ የገባቸው ሁሉ እንዴት መጸለይ እንዳለባቸው ስለሚያውቁ እግዚአብሔርን በድፍረት መጠየቅ አይከብዳቸውም። ቀጣዮቹ ምሳሌዎች ይህንን ያጠናክራልናል።

(1) “አቤቱ፥ ጸሎቴን ስማ በእውነትህ ልመናዬን አድምጥ፥ በጽድቅህም መልስልኝ” (መዝ.143:1)። በዚህ ስፍራ ዳዊትን የምናገኘው እግዚአብሔር ስለምሕረቱና ስለ ጸጋው ሲል እንዲሰማው ሲለምን ሳይሆን እግዚአብሔር በእውነተኝነቱና በጽድቁ እንዲሰማው በእምነት ሲጠይቅ ነው። የኪዳንን ምንነትና ኪዳንን እንዴት ጠንቅቆ መያዝ እንዳለበት ያውቅ ነበርና በድፍረት ጸለየ እንጂ በጥርጥርና በምናልባት አልለመነም።

(2) የቤተ መቅደሱን ግንባታ ሲጨርስ ሰለሞን በበኩሉ እንዲህ አለ “ለአባቴ ለዳዊት በእፋ የተናገረ በእጁም የፈጸመ የእስራኤል አምላክ እግዚአብሔር ይባረክ” (2ኛ ዜና 6:4፣ 2ኛ ሳሙ.7:12-13)። የእስራኤል ጉባኤ ሁሉ እያየው በጉልበት ተንበርክኮ እጁን ወደ ሰማይ ዘረጋና እንዲህ አለ፡ “... በፍጹም ልባቸው በፊትህ ለሚሄዱ ባሪያዎችህ ቃል ኪዳንንና ምሕረትን የምትጠብቅ ... ተስፋ የሰጠኸውን ለባሪያህ ለአባቴ ለዳዊት ጠብቅ። አሁንም፥ አቤቱ የእስራኤል አምላክ ሆይ፥ ለባሪያህ ለዳዊት የተናገርኸው ቃል ይጽና” (2ኛ ዜና 6:14-17)። ሰለሞን እግዚአብሔር ከአባቱ ጋር በነበረው ኪዳን ውስጥ ያሉ አንዳንድ ነገሮች መፈጸማቸውንና የቀሩትም የሚፈጸሙበት ጊዜ ሩቅ እንደማይሆን ስለተረዳ እግዚአብሔር በኪዳን የሰጠውን ተስፋ እንዲፈጽም ጠየቀ። ይህ የሚያሳየን እግዚአብሔር የሰጠውን ኪዳን በዋስትናነት ይዞ ፍጻሜውን መጠየቅ እንደሚቻል ነው።

(3) አስቀድመን እንዳየው መዝሙር 89 የተጻፈው የእስራኤል ሕዝብ ወደ ባቢሎን ምርኮ ከተወሰደ በኋላ ነው። በዚህ ወቅት እግዚአብሔር ለዳዊት ከሰጠው ኪዳን ፊትን ያዞረ፣ የተስፋ ቃሉም የወደቀ እና ነገሮች ሁሉ ያበቃላቸው ይመስል ነበር። መዝሙረኛው ግን እግዚአብሔርን እያሳሰበ “ለዳዊት በእውነት የማልህ፥ አቤቱ፥ የቀድሞ ምሕረትህ ወዴት ነው?” (ቁ.49) እያለ ይጸልይ ነበር። ይህም እግዚአብሔር በኪዳኑ የሰጠውን መያዣ በመያዝ እንደ ኪዳኑ የሚደረግ ጸሎት ነው።

የእግዚአብሔርን ኪዳን ማወቅ

የእግዚአብሔርን ኪዳን በትክክል እንዴት እናውቃለን? “እግዚአብሔር ምስጢሩን ከሚፈሩት ወዳጆቹ አይሰውርም፤ ኪዳኑንም

ይገልጥላቸዋል” (መዝ.25:14 እ.መ.ት)። እግዚአብሔር ራሱ ካልገለጠልን በቀር ኪዳኑን የምናውቅበት ምንም መንገድ የለም። ሰዎች ስለ እግዚአብሔር ኪዳን ሲያውሩ ሰምተን የተወሰነ ቁንጽል እውቀት ልናገኝ እንችል ይሆናል። ያለ እግዚአብሔር መገለጥ ግን ቃሉን የምንይዝበት ጥንካሬ አይኖረንም። ስለዚህ ራሱ እግዚአብሔር በመንፈሳችን እንዲመዘግብልን ያስፈልጋል።

ለመሆኑ እግዚአብሔር ኪዳኑን የሚያስታውቀው ለምን ዓይነት ሰዎች ነው? እግዚአብሔር ኪዳኑን የሚያስታውቀው እርሱን ለሚፈሩት ብቻ ነው። “እግዚአብሔርን መፍራት” ማለት ስሙን መቀደስ - እርሱን ከፍ ከፍ ማድረግ ነው። እርሱን የሚፈሩት ደግሞ በሙሉ ልባቸው ፈቃዱን የሚፈልጉና በፍጹም የሚታዘዙት ናቸው። ለእነዚህ እግዚአብሔር ምስጢሩን ይነግራቸዋል፤ ኪዳኑንም ያሳያቸዋል። ሰነፍ፣ ግድ የለሽ፣ ተጠራጣሪ አእምሮ ያላቸውና ዕብረተኛ ሰዎች እግዚአብሔር የኪዳኑን ምስጢር እንዲገልጥላቸው አይጠብቁም። እርሱም ቢሆን ምስጢሩን የሚያስታውቀውና ኪዳኑን የሚገልጠው እርሱን ለሚፈሩት ብቻ ነው። ጌታን የሚፈሩ ሁሉ ይህንን ይመሰክራሉ። እኛም የእግዚአብሔርን ኪዳን በትክክል እንድናውቅ እርሱን መፍራት እንማር።

ስለ አዲሱ ኪዳን አጠቃላይ ግንዛቤ

እግዚአብሔር ከሰው ጋር ብዙ ኪዳኖችን አድርጓል። ከእነዚህ መካከል ከኖኑ፣ ከአብርሃም፣ ከግብፅ ከወጡት እስራኤላውያንና ከዳዊት ጋር የመሠረታቸው ተለይተው የሚታወቁ ናቸው። እግዚአብሔር በኮራብ ተራራ ካደረገው ቃል ኪዳን በተጨማሪ በሞዓብ ምድር ከእስራኤል ልጆች ጋር ያደረገው ሌላ ኪዳንም አለ (ዘጸ.29:1)። ከሁሉም የሚበልጠው ግን እግዚአብሔር በጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ በኩል የገባልን አዲስ ኪዳን ተብሎ የሚጠራው ነው። ብዙ ኪዳኖች ቢኖሩም የአብርሃም ኪዳን እና አዲሱ ኪዳን ከሁሉም የተለዩ ናቸው።

አዲሱ ኪዳን የአብርሃም ኪዳን ተከታይ ነው

አዲሱ ኪዳን የአብርሃምን ኪዳን የሚያብራራና የአብርሃምን ኪዳን የሚተካ ነው። እነዚህ ሁለት ኪዳኖች ጉን ለጉን በአንድ መስመር እንደሚጓዙ በገላትያ 3 ላይ መመልከት እንችላለን። እግዚአብሔር ከእስራኤል ጋር ያደረገው የሙሴ የሕግ ኪዳን በአብርሃምና በአዲሱ ኪዳን መካከል ቢገኝም (ገላ.3:15-17) ሕጉ የተጨመረው በመተላለፍ ምክንያት ነው (ገላ.3:19፣ ሮሜ 5:20)። የአብርሃም ኪዳንና አዲሱ ኪዳን በተስፋ ቃል ላይ የተመሠረቱና ከእምነት ጋር የተያያዙ በመሆናቸው (ገላ.3:7 እና 9፣ 16-17 ፡ዕብ. 8:6) በአንድ አሠራር ይፈረጃሉ። በአብርሃም ኪዳንና በአዲሱ ኪዳን መካከል እግዚአብሔር ከእስራኤል ሕዝብ ጋር የመሠረተው የሕግ ኪዳን ይገኛል። ይህም በዕብራውያን 8:7 “ፊተኛው ኪዳን” የተባለውና ብዙውን ጊዜ አሮጌው ኪዳን ብለን የምንጠራው ነው። አሮጌው (ብሉይ) ኪዳን ከዘፍጥረት እስከ ሚልክዳድ ያሉትን 39 የብሉይ ኪዳን መጻሕፍት የሚጠቁም አይደለም። እውነቱን ለመናገር አሮጌው ኪዳን ከዘፍጥረት 19 እስከ ጌታ ኢየሱስ ሞት ያለውን ጊዜ የሚሸፍን ነው። በአሮጌው ኪዳን አሠራር እስራኤላውያን ሕጉን ከጠበቁ እግዚአብሔር ይባርካቸዋል፤ ሕጉን ከጣሱ ግን ይቀጣቸዋል። ይህ አሮጌው ኪዳን ነው። ከዚህ ኪዳን በፊት ግን እግዚአብሔር ከአብርሃም ጋር ያደረገው ሌላ አንድ ኪዳን ይገኛል። አዲሱ ኪዳንም የአሮጌው ኪዳን ሳይሆን የዚህ የአብርሃም ኪዳን መላቱ ነው።

“ፊተኛው ኪዳን ነቀፋ ባይኖረው ለሁለተኛው ስፋራ ባልተፈለገም ነበር” (ዕብ.8:7) የሚለው ቃል የመጀመሪያው ኪዳን ነቀፋ እንደተገኘበት ያሳያል። ራሱን ኪዳኑን በሚመለከት ግን “ሕጉ ቅዱስ ነው” (ሮሜ 7:12)፤ ሕጉ መንፈሳዊ ነው (ሮሜ 7:14)፤ ሕጉ መልካም ነው (1ኛ ጢሞ.1:8)። በፊተኛው ኪዳን አሠራር “ኃጢአት በሕግ ይታወቃል” (ሮሜ 3:20)። በገላትያ 3:12 ላይም ጳውሎስ “ሕግም በእምነት አይደለም” ይልና ዘሌዋውያን 18:5 ን በመጥቀስ “ነገር ግን የሚያደርገው ይኖርበታል” ይለናል። ሕጉ መልካም እንዲደረግ ቢጠይቅም መልካምን ለማድረግ የሚያስችል ሕይወትና ኃይልን የመስጠት ብቃት አልነበረውም። ለምን? ሕግ “ከሥጋ የተነሣ ስለደከመ” ይህን ማድረግ አልተቻለውም (ሮሜ 8:3)። “ስለዚህ ሕግን በመጠበቅ ማንም በእርሱ ፊት ጸድቅ ነው ሊባል አይችልም” (ሮሜ 3:20 - አ.መ.ት)። በዚህ ምክንያት “ሕጉ ምንም (ማንንም) ፍጹም አላደረገም” (ዕብ.7:19)። ይህ የአሮጌው ኪዳን ጉድለት ነው።

ከዘጸአት 19-24 ያሉት ምዕራፎች በሙሉ እግዚአብሔር ከእስራኤል ጋር በገባው ኪዳን እንደሚጠቀሙ እናውቃለን። እስራኤላውያን ከግብፅ ከወጡ በምስተኛው ወር ወደ ሲና ምድረ በዳ ደረሱ። በዚያም በተራራው ፊት ሰፈሩ። ሙሴም በእግዚአብሔር ፊት ቀረበና ለእስራኤል ልጆች እንዲህ እንዲል ተነገረው፡- “አሁንም ቃሌን በእውነት ብትሰሙ ኪዳኔንም ብትጠብቁ፤ ምድር ሁሉ የእኔ ናትና ከአሕዛብ ሁሉ የተመረጠ ርስት ትሆኑልኛላችሁ”። ይህንን ቃል ሲሰሙ “ሕዝቡ ሁሉ አንድ አፍ ሆነው፡- እግዚአብሔር ያለውን ሁሉ እናደርጋለን ብለው መለሱ” (19:1-8)። ሙሴም የኪዳኑን ቃሉች በጠቅላላ አውጆ ከጨረሰ በኋላ “ደሙን ወስዶ በሕዝቡ ላይ ረጨው፡- በዚህ ቃል ሁሉ ከእናንተ ጋር ያደረገው የቃል ኪዳኑ ደም እነሆ አለ” (24:8)።

በዚህ ኪዳን ውስጥ “ከእኔ በቀር ሌሎች አማልክት አይሁኑልህ። ... የማናቸውንም ነገር ምሳሌ፥ የተቀረጸውንም ምስል ለአንተ አታድርግ። አትስገድላቸው ...” (20:3-5) የሚሉና የመሳሰሉ ቃላት ይገኛሉ። የእስራኤል ሕዝብ ግን ሙሴ የምስክሩን ጽላቶች ይዞ ከሲና ተራራ ከመውረዱ በፊት የወርቅ ጥጃ ሠርተው ማምለክ ጀምረዋል (32:1-8)። የምስክሩ ጽላቶች ገና ሳይደርሷቸው ሕዝቡ አስቀድመው ኪዳኑን አፍርሰዋል። ይህም የፊተኛው ኪዳን ጉድለት ነው።

ከዚህም በኋላ ቢሆን የእስራኤል ሕዝብ የእግዚአብሔርን ኪዳን መጠበቅ አልቻሉም። እንዲያውም በተቃራኒው ለአርባ ዓመታት ሥራ

ውን ያሳያቸውን እግዚአብሔርን በመደጋገም ሲፈታተኑትና የእግዚአብሔርን መንገድ ባለማወቅ በልባቸው ሲሰቱ ተስተውሏል። ሥራውን ቢያዩም፤ መንገዶቹን ግን አላወቁም። ይህም የፈተኛው ኪዳን ጉድለት ነው።

“እነርሱን እየነቀፈ ይላቸዋልና። እነሆ፥ ከእስራኤል ቤትና ከይሁዳ ቤት ጋር አዲስ ኪዳን የምገባበት ወራት ይመጣል ይላል ጌታ፤ ከግብፅ አገር አወጣቸው ዘንድ እጃቸውን በያዝሁበት ቀን ከአባቶቻቸው ጋር እንደገባሁት ኪዳን አይደለም እነርሱ በኪዳኔ አልጸኑምና...” (ዕብ. 8:8-9)

እግዚአብሔር ሁልጊዜ ለኪዳኑ ታማኞች እንዲሆኑለት ሲጠብቅ፤ እነርሱ ግን አቃታቸው። ጌታን ለመከተል አንዴ የወሰኑ ቢሆንም፤ በየዕለቱ በታማኝነት አብረውት መንዝ አልቻሉም። መነቃቃታቸው ወቅታዊ ብቻ እንጂ በየዕለቱ የሚቀጥል አልነበረም። ይህም እንደገና የፈተኛው ኪዳን ጉድለት ነው።

“ሕግ መንፈሳዊ እንደሆነ እናውቃለንና፤ እኔ ግን ከጋጢአት በታች ልሆን የተሸጥኩ የሥጋ ነኝ። ... በእኔ ማለት በሥጋዬ በነ ነገር እንዳይኖር አውቃለሁና፤ ፈቃድ አለኝና፥ መልካሙን ግን ማድረግ የለኝም” (ሮሜ 7:14:18)። ሕጉ መንፈሳዊ ቢሆንም ከሥጋ ባሕርይ የተነሣ መድከሙን (ሮሜ 8:3) የጳውሎስ ልምምድ ያረጋግጣልናል። ይኸኛውም የፈተኛው ኪዳን ድክመት ነው።

አዲሱ ኪዳን የሚሻል ኪዳን ነው

የመጀመሪያው ኪዳን ነቀፋ ካለው የሁለተኛውስ ኪዳን ዕጣ ምን ሊሆን ነው? ሁለተኛ የምንለው አዲሱ ኪዳን (ዕብ. 8:7 እና 13) በሚሻል የተሰጠ ቃል የተመሠረተና (ዕብ. 8:6) “ሥጋ በሆነ በልብ ጽላት እንጂ በድንጋይ ጽላት ያልተጸፈ” ነው። (2ኛ ቆሮ. 3:3) በአዲሱ ኪዳን እግዚአብሔር ሕጉን በሕዝቡ ልቡና (አእምሮ) አኖረ፤ በልባቸውም ጸፈው (ዕብ. 8:10)። በሌላ አነጋገር በአዲስ ኪዳን ለሰው ትእዛዙን የሚሰጠውም ሆነ ፈቃዱን መፈጸም የሚያስችለው ራሱ እግዚአብሔር ነው። አዲሱ ኪዳን ለምናምን ለእኛ የምንቀናውን መልካም ነገር ለማድረግ የሚያስችል ሕይወትና ኃይል በመስጠት እግዚአብሔር አምላካችን እኛም ሕዝቡ እንድንሆን የሚያበቃን ነው (ቲቶ 2:14 ፣ ዕብ. 8:10)። ይህም ብቻ ሳይሆን ያለ ሰዎች አስተማሪነት እግዚአብሔርን በውስጣችን እንድናውቅ ይረዳናል (ዕብ. 8:11)። ይህ ኪዳን የተቀደሰበት የኪዳን ደም

(ዕብ. 10:29)፤ “የሚሻል ኪዳን” (ዕብ. 7:22፤ 8:6) እና “የዘላለም ኪዳን” ነው (ዕብ. 13:20)። አዲሱ ኪዳን እንዴት ያለ ጣፋጭ፤ የከበረና በጸጋ የተሞላ መሆኑ ከገባን “ሃሌ ሉያ” ብለን መጭኘትን አይቀርም።

አዲሱ ኪዳን የተሰጠ የተሰፋ ቃልን እና የተፈጸመ የተሰፋ ቃልን ይዟል

እግዚአብሔር የሰጠን የጸጋ ቃል ሦስት ነገሮችን ማለትም የተሰጠ የተሰፋ ቃልን፤ የተፈጸመ የተሰፋ ቃልንና ኪዳኑን እንደሚያጠቃልል ከእነዚህም መካከል ሦስተኛው የመጀመሪያዎቹን ሁለቱን እንደሚያቅፍ ከአሁን በፊት ተነጋግረናል። ስለዚህ አሁን በእግዚአብሔር ኪዳን ውስጥ ያሉትን የተሰጠ የተሰፋ ቃልንና የተፈጸመ የተሰፋ ቃልን በቅርበት እናጠናለን። የተሰፋ ቃል እግዚአብሔር የሚናገረው ቃል ሲሆን የእግዚአብሔር ኪዳን ደግሞ በመሐላ መካከለኛ ሆኖ ከመግባቱ በቀር (ዕብ. 6:17) የእግዚአብሔር ኪዳን የእግዚአብሔር የተሰፋ ቃል እንደሆነ መጽሐፍት ይናገራሉ። እግዚአብሔርንም ከተሰፋ ቃል ይልቅ ኪዳን ያስረዋል። እግዚአብሔር ለአብርሃም ኪዳንን ያደረገው በራሱ ምሉ ነው (ዕብ. 6:13-14) “ስለዚህም እግዚአብሔር የተሰፋውን ቃል ለሚወርሱ ፈቃዱ እንደማይለወጥ አብልጦ ሲያሳያቸው ስለ ፈቀደ ... በመሐላ በመካከል ገባ” (6:17)። አንዴ ከማለ ደግሞ አይጸጸትምና (7:24) እግዚአብሔር በኪዳኑ ይበልጥ የታሰረና የተገደበ ሆኗል።

በዕብራውያን 9:15-18 ካለው ክፍል የተፈጸመ የተሰፋ ቃልና የተሰጠ የተሰፋ ቃል በአዲሱ ኪዳን ውስጥ እንደሚገኙ መረዳት አይቸግርም። “ኑዛዜ ያለ እንደሆነ የተናዘገፍን ሞት ማርዳት የግድ ነውና” (ቁ. 16)። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ኪዳን ሁለት ትርጉሞች አሉት። አንዱ “ስምምነት” ሲሆን ሌላኛው ደግሞ “ኑዛዜ” ነው። ስለዚህ አሁን አዲሱን ኪዳን እንደ ኪዳን ወይም እንደ ኑዛዜ መተንተን አለብን።

የተሰጠ የተሰፋ ቃል

ማንኛውም ኪዳን ያለ ተስፋ ቃል ስለማይመሠረት በየትኛውም ኪዳን ውስጥ የተሰፋ ቃል ይኖራል። ብዙውን ጊዜ የተሰፋ ቃል ምንም ዓይነት ዋስትና እንደማይሰጥ ተለምዷል። ኪዳናዊ የተሰፋ ቃል ግን ሕጋዊ ሂደቶችን አልፎ በሕግ የጸናና የሚጠበቅ ነው። እግዚአብሔር በጸጋው አስተምሮአቸው እርሱን በሚገባ የተረዱ ሰዎች ታማኝነቱንና ጸድቅነቱን ስለሚያውቁ በእግዚአብሔር የተሰፋ ቃልና በእግዚአብሔር ኪዳን መካከል ብዙም ልዩነት አይታያቸውም። እግዚአብሔር አንድ ጊዜ

ተስፋ ከሰጠ እንደሚፈጽመው ያምናሉ። የእግዚአብሔር የተስፋ ቃል እንደ ኪዳን ጽኑና መልካም እንደሆነ ያስባሉ። ስለዚህ የተስፋው ቃል በሕጋዊ መልክ መዘጋጀቱ ለእነርሱ ብዙም እያስፈልጋቸውም። በእምነታቸው ለደከሙ ግን የእግዚአብሔር ኪዳን ከተስፋው ቃል የተለየና የተስፋው ቃል እንደሚፈጸም ማረጋገጫቸው ነው። የእግዚአብሔር የተስፋ ቃሉች በሙሉ የእግዚአብሔር ኪዳን ናቸው ባንልም፤ ሁሉም የእግዚአብሔር ኪዳኖች የተስፋ ቃሉን እንደሚያጠቃልሉ ለመናገር እንደፍራለን።

“ነገር ግን ኢየሱስ መካከለኛ የሆነበት ኪዳን ከቀድሞው እንደሚበልጥ ሁሉ፤ የተቀበለውም አገልግሎት ከእነርሱ አገልግሎት ይበልጣል፤ ይህም የተመሠረተው በተሻለ የተስፋ ቃል ላይ ነው” (ዕብ. 8:6 - አ.መ.ት)። ይህ ቃል አዲሱ ኪዳን በተሻሉ የተስፋ ቃላት ላይ በመመሥረቱ ምክንያት የተሻለ ኪዳን መሆኑን ይነግረናል።

የተፈጸመ የተስፋ ቃል

የእግዚአብሔር ኪዳን የተስፋ ቃልን ብቻ ሳይሆን ኑዛዜንም ያጠቃልላል። ዕብራውያን 9:15 ስለ “ዘላለም ርስት” ቀጥሮ 16 ደግሞ ስለ “ኑዛዜ” ይናገራል። ኑዛዜ ለውርስ የተተወ ነገር ወይም ንብረት እንዳለ ያሳያል። ለውርስ የተተወ ነገር ደግሞ የተፈጸመ የተስፋ ቃል ነው። ለምሳሌ አንድ አባት ንብረቱ ለልጆቹ ወይም ለሌሎች እንዴት መከፋፈል እንዳለበት ኑዛዜ ትቶ ቢያልፍ ወራሾቹ ትቶላቸው የሄደውን ነገር በመውረስ መደሰታቸው አይቀርም። ስለዚህ ኑዛዜ ባዶ ቃላት ሳይሆን የተፈጸመ የተስፋ ቃል መሆን አለበት። ኑዛዜ ደግሞ ኪዳን በመሆኑ የተፈጸመ የተስፋ ቃል በኪዳን ውስጥ ለመጠቃለሉ ማስረጃ ይሆናል።

የእግዚአብሔር ኪዳን የተሰጠ የተስፋ ቃልንና የተፈጸመ የተስፋ ቃልን ቢያቅፍም፤ ኪዳኑ ከሁለቱም የተለየ ነው። የእግዚአብሔር ኪዳን የተሰጠ የተስፋ ቃልና የተፈጸመ የተስፋ ቃል ከሌለው ከንቱና ትርጉም የለሽ ይሆናል። በአዲሱ ኪዳን ውስጥ ግን በርካታ የተሰጡና የተፈጸሙ የተስፋ ቃላትን የጨመረልንን እግዚአብሔርን እናመሰግናለን። አዲሱ ኪዳን ፍጹምና ባለጸጋ ነው። በዚህም የጌታ ስም ይባረክ!

የአዲሱ ኪዳን ዘመን

የአዲስ ኪዳንን ዘመን ከመንካታችን በፊት እግዚአብሔር አዲሱን ኪዳን የፈጸመው ከማን ጋር እንደሆነና ይህንንም መቼ እንዳደረገው መወሰን ያስፈልገናል።

እግዚአብሔር ከማን ጋር ኪዳን እንዳደረገ

መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚነግረን እግዚአብሔር ከአሕዛብ ጋር ምንም ዓይነት ኪዳን አላደረገም። ስለዚህ አዲሱ ኪዳንም ከእነርሱ ጋር የተደረገ አይደለም። ከቤተክርስቲያንም ጋር ቢሆን ከዚህ በፊት ምንም ዓይነት ኪዳን ስለሌለው የመጀመሪያው (አርጌው) ኪዳን ሳይኖር እንዴት ሁለተኛ (አዲስ) ኪዳን ሊገባ ይችላል? ታዲያ አዲሱን ኪዳን የመሠረተው ከማን ጋር ነው? “እነሆ፥ ከእስራኤል ቤትና ከይሁዳ ቤት ጋር አዲስ ቃል ኪዳን የምገባበት ወራት ይመጣል ይላል እግዚአብሔር ከግብፅ አገር አወጣቸው ዘንድ እጃቸውን በያዝሁበት ቀን ከአባቶቻቸው ጋር እንደገባሁት ያለ ቃል ኪዳን አይደለም ... ” (ኤር. 31:31-32)። የእስራኤል ልጆች ከግብፅ እንደወጡ እግዚአብሔር ከእነርሱ ጋር ኪዳን አደረገ። ደግሞም ከእነርሱ ጋር ሌላ አዲስ ኪዳን እንደሚገባ ይፋ አደረገ። ከዚህም እግዚአብሔር አዲሱን ኪዳን የመሠረተው ከአሕዛብ ጋር ሳይሆን ከእስራኤል እና ከይሁዳ ቤት ጋር መሆኑን መረዳት ቀላል ነው።

አዲሱ ኪዳን መቼ ተመሠረተ?

“እነሆ ... ወራት ይመጣል” (ኤር.31:31)። ትንቢቱ በተነገረበት ወቅት ቀኖቹ ገና እንዳልደረሱ ይህ ዐረፍተ ነገር ይጠቁማል። በማስከተልም “ከእነዚያ ወራት በኋላ ከእስራኤል ቤት ጋር የምገባው ቃል ኪዳን ይህ ነውና፥ ይላል እግዚአብሔር” (ቁ.33) ብሎ ጌታ ተናገረ። ኪዳኑ ከያዘው አሳብ በመነሳት “እነዚያ ወራት” ማለት የሺውን ዘመን መጀመሪያ እንደሚያመለክት እናምናለን። እግዚአብሔር ከእስራኤል ቤት ጋር አዲስ ኪዳን የሚገባው በዚያ ወቅት ነው።

ዛሬ የአዲሱ ኪዳን ዘመን ነው ማለት ይቻላል?

እግዚአብሔር ከእስራኤል ቤት ጋር ኪዳን የሚገባው ገና ወደፊት ከሆነ ዛሬን የአዲስ ኪዳን ዘመን ብለን እንዴት እንጠራለን? ይህ ከሁሉ ይልቅ የከበረና የሚያስደንቅ እውነት ነው። ጌታ ኢየሱስ ተላልፎ በተሰጠባት በዚያች ሌሊት “ጽዋንም እንሥቶ እመስግናም ሰጣቸው እንዲህም አለ፡ ሁላችሁ ከእርሱ ጠጡ ስለ ብዙዎች ለጋጢአት ይቅርታ የሚፈስ የአዲስ ኪዳን ደሜ ይህ ነው” (ማቴ. 26:27-28)። አዲሱ ኪዳን እጅግ አስደሳች እና ማራኪ ኪዳን ነው። በብሉይ ኪዳን ዘመን በኤርምያስ መጽሐፍ ስለ አዲስ ኪዳን ከተተነበየ በኋላ በመቶዎች ለሚቆጠሩ ዓመታት ስለዚህ ጉዳይ ምንም አልተወሰነም። ጌታ ኢየሱስም በምድር በነበረበት ከሠላሳ የሚያልፉ ዓመታት ስለአዲሱ ኪዳን ምንም አልተናገረም። ከቀን ወደቀን፤ ከዓመት እስከ ዓመት ይህ ጉዳይ

አልተነሣም ነበር። ታዲያ በዚያች ሌሊት ከደቀመዛሙርቱ ጋር በነበረው እራት ጽዋን አንስቶ አመስግኖም “ሁላችሁ ከእርሱ ጠጡ ስለ ብዙዎች ለኃጢአት ይቅርታ የሚፈስ የአዲስ ኪዳን ደሜ ይህ ነው” ብሎ እንዴት ሊሰጣቸው ቻለ? ጌታ ኢየሱስ አዲስ ኪዳንን ለመጀመሪያ መጥቀስ ብቻ ሳይሆን “የአዲስ ኪዳን ደሜ ይህ ነው” የሚል ትንታኔም ሰጥቷል።

“ቅዱስና ክቡር ጌታ ሆይ! በሕይወትና በብልጽግና ስለተሞላው አዲሱ ኪዳን በምስጋናና በደስታ እንባ ሆነን እናመልክሃለን! አንተን የማያውቁ ፊደል ብቻ ይመስላቸው ይሆናል! አንተ ግን ምንነቱን ታውቃለህና በዚህ ዘመን ላለነው ይህን እውነት ገልጠህልናል። በሰማይ ያለውን መንፈሳዊ ግምጃ ቤት ከፍተህ በውስጡ ያለውን ሀብት ለምትወዳቸው አድለሃል። ስለአስደናቂ ቸርነትህ አሁንም ደግመን ልናመስግንህ እንወዳለን”።

አእምሮን ከሚያልፈው የጌታ ጸጋ የተነሣ አዲሱ ኪዳን ለተዋጁት ሕዝቦች በመሉ የሚሰማማ ነው። ጌታ ከእስራኤል ቤትና ከይሁዳ ቤት ጋር አዲስ ኪዳን የሚገባው “ከእነዚያ ቀናት” በኋላ ቢሆንም አስቀድሞ ዋጋውን በደሙ ከፍሎልናልና የተዋጀነው ሁሉ ከአሁኑ ልንደሰትበት እንችላለን። ይህም እግዚአብሔር ኪዳንን ያደረገው ከአብርሃም ጋር ሆኖ ሳለ እኛም እንደ አብርሃም በእምነት ከመጽደቃችን ጋር የሚመሳሰል ነው።

ጌታ ኢየሱስ የአዲስ ኪዳን ደሙን በማፍሰሱ ምክንያት ዛሬ ሁላችን ያለነው አንድ ቀን እስራኤላውያን እንደሚደሰቱበት እግዚአብሔር ቃል በገባላቸው አዲስ ኪዳን ሥር ነው። ስለዚህ አሁን ጌታ ኢየሱስ በአዲስ ኪዳን አሠራር እያነጸንና በአዲሱ ኪዳን በረከቶች እየባረከን ነው። ምክንያቱም እርሱ ደሙን ያፈሰሰው ለኃጢአት ይቅርታ ብቻ ሳይሆን ለአዲሱ ኪዳን ምሥረታም በመሆኑ ነው። ምክንያቱም የኃጢአት ስርየት ወደ ግብ የሚያደርስ ሂደት ብቻ በመሆኑ ደሙ የፈሰሰው አዲሱን ኪዳን ለመመሥረት ነው። አስቀድሞ ለኃጢአት ችግር መፍትሔ ካልተገኘ የአዲሱ ኪዳን በረከት ወደ እኛ ስለማይመጣ ከኃጢአት መንጸት ከአዲሱ ኪዳን አሠራር ጋር ይያያዛል። በደሙ የኃጢአትን ችግር ፈትቶ አዲስ ኪዳንን ስለመረቀልን የጌታ ስም ይባረክ! ከዚህ የተነሣ ይህ በእውነት የአዲስ ኪዳን ዘመን ነው። ጌታን ስለዚህ እንዴት እናመስግነው ይሆን?

የአዲሱ ኪዳን ይዘት

አዲሱ ኪዳን በውስጡ ምን ይዟል? አሁን በጥቅሉ አይተን ዝርዝር ትንታኔውን ለበኋላ እናቆየው።

“ከዚያ ወራት በኋላ ከእስራኤል ቤት ጋር የምገባው ቃል ኪዳን ይህ ነውና ይላል ጌታ ሕጌን በልቡናቸው አኖራለሁ በልባቸውም እጽፈዋለሁ። እኔም አምላክ እሆንላቸዋለሁ እነርሱም ሕዝብ ይሆኑልኛል። እያንዳንዱም ጉረቤቱን እያንዳንዱም ወንድሙን፡- ጌታን እወቅ ብሎ አያስተምርም ከታናቹ ጀምሮ እስከ ታላቁ ድረስ ሁሉ ያውቁኛልና። ዓመፃቸውን እምራቸዋለሁና ኃጢአታቸውንም ደግሜ አላስብም”። (ዕብ. 8:10-12)

ይህ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል አዲሱ ኪዳን ሦስት ክፍሎችን እንደሚያቅፍ በግልጽ ይናገራል።

1. እግዚአብሔር እርሱ አምላካችን እኛም ሕዝቡ እንሆን ዘንድ ሕጉን በልቡናችን (በእእምሮአችን) ያኖራል፤ በልባችንም ይጽፈዋል። በዚህም እግዚአብሔር በሰዎች ውስጥ ሆኖ ራሱን ከእነርሱ ጋር በሕይወት ያስተሳስራል።

2. የሕጉም በውስጣችን መኖር ያለ ሌሎች አስተማሪነት እግዚአብሔርን እንድናውቅ ይረዳናል። ይህም እግዚአብሔርን በውስጣዊ እውቀት ማወቅ ነው።

3. እግዚአብሔር ኃጢአታችንን የማያስታውስና ዓመፃችንን የሚምር ይሆናል። ይህ ደግሞ የኃጢአት ስርየት ነው።

ዕብራውያን 8:10-11 ያለው ራሱን የቻለ አንድ ክፍል ሲሆን ቁጥር 12 ግን አዲስ ጅማሬ ነው። የቁጥር 12 ን አሳብ ስንመለከት የኃጢአት ይቅርታ ቀድሞ የተገኘ ነገር እንደሆነ ይገባናል። ከእግዚአብሔር አቅጣጫ ስናይ ቁጥር 10 እና 11 የእርሱን የልብ አሳብ ስለሚገልጹ መጀመሪያ ተጽፈዋል። ቁጥር 12 ግን ወደ እግዚአብሔር አሳብ የሚደረስበት ሂደት በመሆኑ በሁለተኛነት ተጽፎ እናያለን። ከእኛ መንፈሳዊ ልምምድ አንጻር ለመናገር ግን እግዚአብሔር አምላካችን እኛም እርሱን በጥልቀት የምናውቅ ሕዝቡ እንድንሆን ሕጉን በልቡናችን (በእእምሮአችን) ከማኖሩና በልባችን ከመጸፉ በፊት ዓመፃችንን ይምራል ኃጢአታችንንም ደግሞ አያስብም።

እነዚህን ሦስት የአዲስ ኪዳን ዐበይት ክፍሎች እንደሚከተለው እናያቸዋለን፡-

- አዲስ ኪዳን {
 - ከኃጢአት መንጻት
 - ሕይወትና ኃይል
 - ውስጣዊ እውቀት

አዲሱ ኪዳን ጉድለታችንን በትክክል ይሞላል። በላዩ ላይ ሌላ ነገር መጨመርም ሆነ መቀነስ እንዳያስፈልግ እግዚአብሔር ብቻውን የሠራው ፍጹምን ነገር ነው። ስለዚህም እኛን በማዳን በጌታ ኢየሱስ በኩል ሦስት አንጻባራቂ በረከቶችን ሰጥቶናል። አዲሱ ኪዳን ካለን ከኃጢአት በመንጻት ሕይወትና ኃይልን ማግኘትና እግዚአብሔርን በጥልቀት ማወቅ ይቻላል። ሁላችንም እግዚአብሔር በታላቅ ቸርነቱ ፍጹሙንና ስመጥሩን አዲስ ኪዳን እንደሰጠን መናገር እንችላለን።

የአዲሱ ኪዳን አስተማማኝነት

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከደቀመዛሙርቱ ጋር የእራት ግብዣ ባደረገበት ዕለት ጽዋውን አንሥቶ “ስለ ብዙዎች ለኃጢአት ይቅርታ የሚፈስ የአዲስ ኪዳን ደሜ ይህ ነው” ሲል (ማቴ. 26:28) የክርስቶስ ደም የአዲስ ኪዳን ደም መሆኑን ያሳያል። ክርስቶስ ደሙን ያፈሰሰው በተለይ አዲሱን ኪዳን ለመመሥረት ነው። ይህም ኪዳን በደም የታተመ በመሆኑ እምነት የሚጣልበትና አስተማማኝ ነው።

የደሙ አስፈላጊነት

አዲሱን ኪዳን የግድ በደም መጀመር ለምን አስፈለገ? ኪዳንስ በደም ሲመረቅ ብቻ ለምን ውጤታማ ይሆናል? ስንል ለዚህ ጥያቄ ምላሽ ለመስጠት ወደ ዔድን ገነት ታሪክ የኋሊት ተጉዘን ሕጉ ከእኛ የሚጠብቅብንን መመርመር ይኖርብናል።

አዳም ከገነት ሲባረር ሕይወትና ርስት እንዲሁም ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት የማድረግ መብቱን እንዳጣ እናውቃለን። “ከአዳም ጀምሮ እስከ ሙሴ ድረስ ሞት ነገሠ” (ሮሜ 5:14)። ከሙሴ እስከ ክርስቶስ ደግሞ ከኃጢአት በተጨማሪ ሞትም አብሮ ነገሠ (ሮሜ 5:21)። ይህ ማለት ግን ከአዳም እስከ ሙሴ ድረስ ኃጢአት አልነበረም ማለት አይደለም። መጽሐፍ ቅዱስ “ሕግ እስከመጣ ድረስ ኃጢአት በዓለም ነበረና ነገር ግን ሕግ በሌለበት ጊዜ ኃጢአት አይቆጠርም” ይለናል (ሮሜ 5:13)። ሙሴ በሲና ተራራ የተቀበለው የእግዚአብሔር የሕግ ኪዳን እንጻራዊ (Conditional) በመሆኑ ሕዝቡ ቃሉን ከጠበቁ ይባረካሉ፤ አሊያ ግን ይረገማሉ (ገላ. 3:12-10)። ታዲያ ሕጉ ለምን ተሰጣቸው? ብለን ስንጠይቅ ቃሉ እንዲህ ይለናል፡- “ኃጢአት በሕግ ይታወቃልና” (ሮሜ 3:20) ተዘግተው ከሕግ በታች እንዲጠበቁ ነው (ገላ. 3:23)። በፊት ከሞት አገዛዝ በታች እንደነበሩ አሁን ከኃጢአት አገዛዝ ሥር ሆኑ ማለት ነው።

ክርስቶስ ከመምጣቱ በፊት የሰው ዘር በሁለት ታላላቅ ውድቀቶች ውስጥ ነበር። መጀመሪያ አዳም ኃጢአት በመሥራቱ ምክንያት ባጣው፤ ቀጥሎም የእግዚአብሔርን ሕግ መጠበቅ አቅቶን

ባጣነው ነገር እንደሆነ ነበር። በዚህ የተነሣ መላው የሰው ልጆች በእግዚአብሔር አብሮነት (Presence) እንዳንደሰት በሞትና በኃጢአት ገዢነት ከእግዚአብሔር ተለይተን እግዚአብሔርን የማናውቅ ሞቶች ሆነናል። መንፈሳዊ ሕይወት የሌለንና የእግዚአብሔርንም ፈቃድ የምናደርግበት ኃይል አልባ ነበርን። በአዳም ውስጥ ከሕግ በታች ባለን “እኔ ምንኛ ጉስቋላ ሰው ነኝ! ለዚህ ሞት ከተሰጠ ሰውነት ማን ያድነኛል?” ብለን ከመጮኽ ያለፈ አቅም አልነበረንም። ታዲያ ይህ የኃጢአትና የሞት ችግር መፍትሔ አለውን? አዎን አለው! ጌታ ኢየሱስ ደሙን አፍሰሶ ሁለቱንም ችግሮች ፈትቷቸዋል። በእርሱም ደም ማፍሰስ እኛ በሞት ሳናጣጥር ከኃጢአታችን ነጽተናል።

በመጀመሪያ እግዚአብሔር ሕይወቱንና እርሱን ለመምሰል የሚሆኑትን ነገሮች ሊሰጠን ዕቅድ ነበረው። ነገር ግን በኃጢአታችንና ኃጢአት ባመጣው ሞት ምክንያት ከእግዚአብሔር ተለይተን የእርሱ የሆኑትን ነገሮች ማግኘት የማንችልበት ሁኔታ በመፈጠሩ እግዚአብሔር የሰጠንንም ሆነ ሊሰጠን ያሰበውን ነገር አጥተን ነበር። አሁን ግን የጌታ ኢየሱስ ደም ከኃጢአታችን አንጽቶን ከእግዚአብሔር ጋር የነበረን ጥበረት ተመልሶልናል (ኤፌ. 2:13)። ስለዚህ የሰጠንንም ሆነ ወደፊት የሚሰጠንን ነገር ያለ ምንም መሰናክል መውረስ እንችላለን። የጌታ ኢየሱስ ደም እኛን ከእግዚአብሔር ጋር ያስታረቀ ብቻ ባይሆን (ቆላ.1:20) እግዚአብሔር ራሱን ለእኛ የሰጠበትም ጭምር ነው (ሮሜ 8:32)።

የክርስቶስ ደም የመቤዝነትን ሥራ አከናውኖ ዘላለማዊ ቤዛነት አስገኝቶልናል። የብሉይ ኪዳን ዘመን ሰዎች የሚደገፉበት የኮርማዎችና የፍየሎች ደም ከዓመት እስከ ዓመት ኃጢአታቸውን የሚያስታውሱበት ምክንያት ብቻ ነበር (ዕብ.10:3-4)። ክርስቶስ ግን እንደ ጊዜ ፈጽሞ ወደ ቅድስት ባሕር ደሙ በመግባት የዘላለም ቤዛነትን አስገኘልን (ዕብ. 9:12)። ደሙ ከሕሊና ወቀላ ነጻ ሊያደርገን (ዕብ.10:2) ከሞተ ሥራ ሕሊናችንን አንጽቶታል (ዕብ.9:14)። እግዚአብሔር ይመስገን! የክርስቶስ ደም ለኃጢአት ችግር እንከን የለሽ ዘላለማዊ መፍትሔ ሰጥቶናል።

በክርስቶስ ደም መፍሰስ የኃጢአት ስርየት አግኝተናል (ዕብ.9:22፣ ማቴ. 26:28፣ ኤፌ. 1:7)። ይህን የተፈጸመ የተስፋ ቃል ማወቅ በእርግጥ የከበረ ነገር ነው። ኃጢአት የሚያመጣውን ገፍረትና ጥላቻ የሚያውቁ ሁሉ ይህንን እውነት ያደንቃሉ። ለኃጢአትና ለሞት ችግር መፍትሔ በመስጠት ብቻ ያልተወሰነው የጌታ ኢየሱስ ደም የተወሰደብንንና ያጣነውን ነገር ከማስመለስ አልፎ ከዚህ በፊት ኖሮን የማያውቀውን ሁሉ ጨምሮልናልና ለዚህም የእግዚአብሔርን ስም እንባርካለን። ደሙ ከሁሉ የላቀ አንጻባራቂ ሥራ ሠርቷል እግዚአብሔርን ሰጥቶናል።

የጌታ ኢየሱስ ደም ኃጢአታችንን በማስተሰረድ ከቅጣት ታድጎናል። በዔድን ገነት ያጣነውን ሥልጣንና ክብር ሙሉ በሙሉ መልሶ ልናል። በተጨማሪም ብዙ አዳዲስ ነገሮችንም በነጻ ሰጥቶናል። “ይህ ጽዋ” አለ ጌታ “ስለ እናንተ በሚፈሰው በደሜ የሚሆን አዲስ ኪዳን ነው” (ሉቃ. 22:20)። ስለዚህ የጌታ ደም በአንድ ጉኑ የኃጢአት ይቅርታን በመስጠት የሚጉዳንን ነገር ሲያስወግድ በሌላ ጉኑ ደግሞ አዲሱን ኪዳን መርቆ በመጀመር የተወሰደብንን ርስት መልሶ ሌሎችንም አዳዲስ ነገሮች ሰጥቶናል። የጌታ ደም ስርየትና መታደስን አምጥቶልናል።

የደምና የኪዳን ዝምድና

ለመሆኑ በደምና በኪዳን መካከል ያለው ግንኙነት ምንድን ነው? ደምን መሠረት፣ ኪዳንን ደግሞ ሰነድ (Document) ልንለው እንችላለን። ደሙ የኪዳኑን መሠረት ሲጥል ኪዳኑ ደግሞ በደሙ የተመሠረተውን ሰነድ ይገልጣል። የትኛውም ኪዳን ያለ ደም ሊመረቅና ውጤታማ ሊሆን አይችልም። እግዚአብሔር የሚሰጠንን ርስት በኪዳኑ ውስጥ ዘረዘረና ኪዳኑን በጌታ ኢየሱስ ደም አተመወ። ስለዚህ ወደ መንፈሳዊ ርስታችን የምንደርሰው በጌታ ኢየሱስ የደም ኪዳን (አዲስ ኪዳን) መሠረት ላይ ነው።

በዚህ ሁኔታ አዲስ ኪዳን ሕጋዊ ማስረጃነቱ የተሟላ ሲሆን የተሠራውም በጠቅላላው በእግዚአብሔር ጸድቅ ቅድመ ተከተል ነው። ይህ ኪዳን በክርስቶስ ደም የመጣልን የማስረጃ ዓይነት ነው እንጂ በእግዚአብሔር የተነገረ ቃል ብቻ አይደለም። ከጌታ ኢየሱስ ስቅለት በፊት ደንንነት ከእግዚአብሔር ይገኝ የነበረው በእግዚአብሔር ጸጋ (ነጻ ስወታና በጌታ ፈቃድ) ሲሆን፣ ከጌታ ኢየሱስ ስቅለት በኋላ ግን በእግዚአብሔር ጸድቅ ላይ የተመሠረተ ሆኗል።

ይህ ማለት ግን ከጌታ ስቅለት በኋላ ጸጋ መሥራት አቁሟል ማለት አይደለም። እንዲያውም ውኃ በቧንቧ እንደሚወርድ የእግዚአብሔርም ጸጋ በጽድቅ አሸንፋ እየፈሰሰልን መሆኑን በቀላሉ ለመግለጽ ነው። “ኃጢአት በሞት እንደነገሠ፣ እንዲሁ ደግሞ ጸጋ ከጌታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ የተነሣ በጽድቅ ምክንያት ለዘላለም ሕይወት ይነግሥ ዘንድ ... ” (ሮሜ 5:21) ስለሚል ጸጋ የነገሠው በጽድቅ ነው ማለት ነው። እግዚአብሔርም ጽድቅን የሰጠን በጸጋ በኩል ነው። ጸጋውም እኛን መውደዱና ልጁን ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን እንዲሞትልን መላኩ ነው። ባይወደን ኖሮ እኛም ቸርነቱን ባላየን፣ ጌታ ኢየሱስም የስርየትን ሥራ ለመፈጸም ባልመጣ ነበር። አሁን ግን ጌታ ኢየሱስ በሞቱ የመቤዝነትን

ሥራ ስለጨረሰልን ጌታን በማመን ደገነነትን የምንቀበለው ከእግዚአብሔር ጸድቅነት የተነሣ ነው።

እግዚአብሔር ጸጋ እንደሌለው መናገር በፍጹም ሊቃጣን አይችልም። ያለ ጸጋ አዲስ ኪዳን ብሎ ነገር አይታሰብም። የእግዚአብሔር ስጦታ (ቸርነት) ሁሉ በበጌ ፈቃዱ ላይ የተመሠረተ ቢሆን ኖሮ ግን ይህ ፈቃድ በሕጋዊ ሂደት ባለማለፉ ምክንያት አንድ ቀን ሲቆም እምነታችን ባበቃለት ነበር። እግዚአብሔር ግን ባለጸጋ ስለሆነ ጸጋውን በኪዳን ገልጦልናል። እግዚአብሔር ለእኛ ሁልጊዜ ቸር ለመሆን ራሱን በኪዳን አስሯል። ስለዚህ አሁን ጸጋው በጽድቅ ሽፋን እንደሚገለጥ መናገር አይከብደንም። ይህ ዓይነት ጽድቅ ደግሞ ጸጋውን የሚያጠፋ ሳይሆን እንዲያውም በከፍተኛ ደረጃ የጸጋ መገለጫ ነው። የተቀበልነው የእግዚአብሔርን ጸጋ ሆኖ ሳለ እግዚአብሔር በደሙ በኩል ከእኛ ጋር ኪዳን በመመሥረት በኪዳኑ መሠረት የእግዚአብሔርን ምሪትና ጥንቃቄን ለመጠየቅ እንዲመችን አድርጓል። አሁን በእርግጥ በጸጋው መሠረት ላይ ቆመናል። ጸጋው ከእኛ ጋር የተገናኘው ግን በጽድቅ በኩል ነው። ከእኛ ጋር ያለው የእግዚአብሔር ኪዳን ፈጽሞ እንዳይወድቅ የክርስቶስ ደም ጸድቅ መሠረት ሆኗል። ስለዚህ እግዚአብሔርን በዚህ ደምና በጽድቁ ስንቀርበው በኪዳኑ ውስጥ የሰፈረውን ለእኛ ከመፈጸም በቀር አይሆንለትም።

በጌታ ብዙ ያሳለፈ አንድ ወንድም “የእግዚአብሔር ኪዳን በእምነቱ የደከመ የሚፈወስበት የዛለ እምነታችንን ለማበርታት የተሰጠ እገዛ ነው” ብሎ የተገነዘበውን ተናግሯል። ለምሳሌ የኃጢአት ይቅርታን ለማግኘት አንድ ሰው ለይቅርታው ማረጋገጫ የሚሆን ሰላም በልቡ እስኪሰማው ይጸልይ ይሆናል። የእግዚአብሔር ቃል ግን “በኃጢአታችን ብንናዘዝ ኃጢአታችንን ይቅር ሊለን ከዓመፃም ሁሉ ሊያነጸን የታመነና ጸድቅ ነው” ብሎ ያውጃል (1ኛ ዮሐ.1:9)። አንድ ነገር ግን እርግጠኛ መሆን አለብን። ያም ኃጢአታችንን መናዘዝችን ነው። መናዘዝ በግድየለሽነት የሚደረግና ኃጢአታችንን ስናስብ የሚሰማን ዘግናኝ ስሜት አይደለም። መናዘዝ በእግዚአብሔር ብርሃን ኃጢአትን እንደኃጢአት አይቶ በግልጽ በመኮነን የሚገለጥ ነው። እንደዚህ ስንናዘዝ እግዚአብሔር ይቅር ይለናል። ስለዚህ ኃጢአታችንን ከተናዘዝን እርሱ ይቅር እንዳለን ማመን አለብን። ያኔ በልባችን ፍጹም ሰላም ይኖረናል።

አንድ ጊዜ አንድ ወንድም “እኛ የራሳችንን ድርሻ መወጣት ከቻልን እግዚአብሔር የራሱን ድርሻ አይሠራምን?” ሲል እንደተናገረ ዋናው ጥያቄ ኃጢአታችሁን ተናዘዝችኋል ወይ? ነው የሚሆነው። ከተናዘዘችሁም በኋላ ምን እንደሚሰማችሁ፣ ሌሎች ምን እንደሚሉ ወይም ሰይጣን ወደ አእምሮአችሁ የሚወረውረውን አሳብ ንቃችሁ የእግዚአብሔር ቃል የሚለውን ብቻ ማመን ያስፈልጋል።

የክርስትና ሕይወት የእግዚአብሔርን ቃል በመያዝ እግዚአብሔርን በእምነትና በጽድቅ ተደግፈን የምንኖረው ነው። እርሱ ያለው ሁሉ መሆኑ አይቀርም። ጌታ ኢየሱስ ባደላደለው ኪዳን እስከቆምን እግዚአብሔር ይጠነቀቅልናል። ምክንያቱም እርሱ የጌታ ኢየሱስን ደም ቀድሞውኑ ስለተቀበለው በኪዳኑ ውስጥ ያለውን ሁሉ ለመፈጸም ይተጋል። እግዚአብሔር ነዛዜውን ከኪዳኑ ጋር አያይዞታልና የሚንቀሳቀሰው በኪዳኑ ውስጥ ብቻ ነው። ከእኛ ጋር ኪዳን ባይኖረው ኖሮ እንደወደደ ያደርግብን ነበር። ይህ እንዳይሆን ግን ያለምንም አስገዳጅ በራሱ ፈቃድ ከእኛ ጋር ኪዳን መሥርቷል። ጸድቅ ለለመሆንም ስለማይችል እንደ ኪዳኑ ቃሎች መሥራት አለበት። እግዚአብሔር ስለወደደን እኛን በጽድቁ ለማኖርና ለመምራት ራርቶልናልና እናመሰግናለን። ከዚህ የሚበልጥ ጸጋ ይኖር ይሆን?

ያለ ጌታ ኢየሱስ ደም ምንም ነገር የተገባን አልነበርንም። በደሙ በኩል ግን ሁሉ ነገር የእኛ ይሆናል። በኪዳኑ ባለው ነገር ሁሉ ሐሴት እንድናደርግ ደሙ መብት ሰጥቶናል። በጌታ ኢየሱስ ደም ወደ እግዚአብሔር ቀርቦን በኪዳኑ መሠረት እንዲባርክን ስንጠይቅ ጸድቅ ለለመሆን የማይችለው እግዚአብሔር እንደጠየቅነው በእርግጥ ያደርግልናል። አዲሱ ኪዳን በደሙ እንዲመሠረት ጌታ ኢየሱስ አስቀድሞ ዋጋ ከፍሏል። ስለዚህ እኛ እግዚአብሔርን የምንጠይቀው እርሱ በሚያየው የደሙ ዋጋ መሠረት በኪዳኑ ውስጥ ያለውን እንዲሰጠን ነው። “የደሙ ዋጋ ምን ያህል እንደሆነ ማንም አያውቅም” እንዲሉ የደሙን ዋጋ ባናውቅም በራሳችን ብያኔ ግምታችንን መስጠት የለብንም። እግዚአብሔርን መጠየቅ የሚያስፈልገን በዕይታው ሥር ባለው ደም ዋጋ እና በዚያ ደም በታተመው ኪዳን መሠረት እንዲመራንና እንዲጠነቀቅልን ነው። እርሱን ቀርቦን “አንተ የኪዳን አምላክ በመሆንህ ምክንያት ይህን እፈልጋለሁ” ብለን የምንፈልገውን ልንጠይቀው እንችላለን። አምላካችን አያሳፍረንም፣ ኪዳኑንም አይሰብርም።

የአዲስ ኪዳን ደም ለኃጢአት ችግራችን መፍትሔ የሆነ፣ በእኛና በእግዚአብሔር መካከል ያለውን እንቅፋት ያስወገደ፣ ያጣነውንም ርስት መልሶ የሰጠን እና ለሕይወትና እግዚአብሔርን ለመምሰል የሚሆኑ መንፈሳዊ በረከቶችን በሰማያዊ ስፍራ ያገኘንበት ነው (ኤፌ. 2:12-13; 18-19; 1:3; 2ኛ ዲዮ.1:3)። በአዲሱ ኪዳን የተዘረዘረው ሁሉ በደሙ ያገኘነው የተባረከ ድርሻችን ነው። እንደ ዕብራውያን 8:10-12 አገላለጽ አዲሱ ኪዳን ሦስት ዋጋቸው የላቀ ክፍሎች አሉት። እነርሱም ከኃጢአት መንጸት፣ ሕይወትና ኃይል እንዲሁም ውስጣዊ እውቀት ናቸው (እነዚህን ከምዕራፍ 6-8 እንመለከታቸዋለን)። እንደ ኪዳኑ ቃሎች ከእግዚአብሔር ጋር መግባባት ያልቻልነው ደሙ ምን ያህል በረከት እንዳስገኘልን

ባለማስተዋላችን ነው። እያንዳንዱን መንፈሳዊ በረከት እና መንፈሳዊ ርስት በደሙ ኪዳን የምናገኘው ደሙ የዚህ አዲስ ኪዳን መሠረት በመሆኑ ነው።

እንደ ኪዳኑ መጠየቅ ማለት የተጠበቀልንን እንዲሰጠን እግዚአብሔርን መጠየቅ ማለት እንጂ የእኛ ያልሆነ ነገር መጠየቅ ማለት አይደለም (1ኛ ጴጥ. 1:3-4)። እንደ ኪዳኑ መጸለይ መሠረት የለሽ ድግምት ሳይሆን የተፈቀደልንን ነገር ዳግመኛ ለመቀበል መጠየቅ ነው። እንደ ኪዳኑ ስንጠይቅ ደግሞ በኪዳኑ ምክንያት እግዚአብሔር ከጌናችን መቆሙ አይቀርም። ስለዚህ በደሙ አዲስ ኪዳን ወደ እግዚአብሔር ስንቀርብ በመለመን ምትክ እንጠይቃለን። ይህንን ስንል ግን ዛሬ መጸ ለይ የለብንም ማለት አይደለም። በመጠየቅ የምንጸልየው ጸሎት ከመለመን የሚያልፍ መሆን ይገባዋል እንጂ።

እንድ ጌታን በደንብ የሚያውቅ ወንድም “ከቀራንዮ መስቀል ጀምሮ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ያለው ‘መጠየቅ’ የሚለው ቃል ሁሉ ወደ ‘መውሰድ’ ሊቀየር ይገባዋል” ብሏል። ጌታን ማለትም - ቀራንዮንና በዚያ የፈሰሰውን ደም የሚያውቁ ሁሉ ለዚህ አባባል አሜን ይላሉ። መብታችን የሆነውን ነገር በደሙ በኩል መጠየቅ እንደምንችል መቼም ቢሆን መርሳት የለብንም። እግዚአብሔር ከእኛ ጋር የሚግባባበት ወቅ ታዊ መመሪያ ጽድቁና ጸጋው መሆኑን በመናገር መጽናት ይገባናል። አዲሱ ኪዳን የፈቀደልን ሁሉ መብታችን ነው። ጸድቅ የሆነው እግዚአ ብሔርም በኪዳኑ የተመዘገበውን ስንጠይቀው አይከለክለንም።

እንዳንዴ ግን እግዚአብሔር ኪዳኑን የረሳ የሚመስልበት ሁኔታ ይኖራል። በዚህ ጊዜ ኪዳኑን ልናስታውሰው እንችላለን። ጌታም “አሳስቡኝ” (ኢሳ. 43:26) ብሏልና ኪዳኑን እንዲያስታውሰ ብናሳስበው ክፋት የለውም። በተቀደሰ ፍርሃት ሆነን “እግዚአብሔር ሆይ እባክህ ኪዳንህን አስታውሰ የሰጠኸውን የተስፋ ቃል አስበህ እንደተስፋ ቃልህ አድርግልኝ ኪዳንህንም በእኔ ፈጽም” ማለት የሚያስፈልገበት ጊዜ ይኖራል። ቢሆንም በእምነት ከጠየቅን የማንቀበልበት ምንም ምክንያት የለም።

ትልቅ ጸሎት

“በዘላለም ኪዳን ደም ለበነች ትልቅ እረኛ የሆነውን ጌታችንን ኢየሱስን ከሙታን ያወጣው የሰላም አምላክ፡፡ በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል በፊቱ ደስ የሚያሰኘውን በእናንተ እያደረጉ ፈቃዱን ታደርጉ ዘንድ በመልካም ሥራ ሁሉ ፍጹማን ያድርጋችሁ፤ ለእርሱ እስከ ዘላለም ድረስ ክብር ይሁን፤ አሜን”። (ዕብ.13:20-21)

ይህ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የሚገኝ ትልቅ የእምነት ጸሎት ነው። በዚህ ስፍራ የምናየው በዘላለም ኪዳኑ መሠረት እግዚአብሔር ፈቃዱን እንድናደርግ በፊቱም ደስ እንደሚያሰኘው እንመላለስ ዘንድ ከሙታን ያስነሣውን ጌታ ኢየሱስን በወሰጣችን እንዲያኖረው የዕብ ራውያን ጸሐፊ ሲጸልይ ነው። ይህም ታላቅ የእምነት ጸሎት በጌታ ደም በጸናው ኪዳን መሠረት የቀረበ መሆኑን እናያለን። ኪዳኑን ይዞ እንደ ኪዳኑ ለመጸለይ እምነት ያስፈልጋል። እኛም “እግዚአብሔር ሆይ እንደ ኪዳንህ እጠይቅሃለሁ” ለማለት ኪዳናዊ መብት አለን። እንዲህ ዓይነቱ ጸሎት ጋይለኛና ውጤታማ ነው። በኪዳኑ የሚኖረን መታመንም ወደ እግዚአብሔር የምንቀርብበትን ድፍረት ይጨምርልናል።

ሁላችንም እንደ ኪዳኑ የመጸለይ መብት እንዳለን ሳንዘነጋ እንደ ኪዳኑ እንዲሠራ እግዚአብሔርን እንጠይቀው። እምነት ከሌለን ግን ጸሎታችን ምንም አይረዳንም። ሰው ገንዘቡን በባንክ እንደሚያጠራቅም ሁሉ እግዚአብሔርም ሁሉን ነገር በአዲሱ ኪዳን አቆይቶልናል። ስለዚህ እምነት ያለው ሰው ይህን ያለማቋረጥ እያወጣ ሊጠቀምበት ይችላል።

በጌታ ኢየሱስ ደም የተመረቀው ኪዳን እምነት የሚጣልበት ነው። አምላካችን እንድናምነውና ወደ እርሱ በድፍረት እንድንቀርብ ዝቅ ብሎ ከእኛ ጋር በግብው ኪዳን ራሱን ወስኗል። ስለዚህ ዛሬ ወደ እርሱ የምንጸልይበት ተጨባጭ ሰነድ (document) አለን።

አዲሱ ኪዳንና ኑዛዜ

በሦስተኛው ምዕራፍ ስለ አዲሱ ኪዳን የተሰጠ የተስፋ ቃልና የተፈጸመ የተስፋ ቃል ስንነጋገር በዕብራውያን 9:16 ላይ “ኑዛዜ” የተባለው አንዱ የግሪክ ቃል በሌላ ስፍራ “ኪዳን” ተብሎ እንደተተረጎመ ጠቅሰዋል። የዕብራውያን መጽሐፍ በብዙ ስፍራ ስለ ኪዳን ይናገራል። የእነዚህ ክፍሎች ዋና አሳብም የአዲስ ኪዳንን ምንነት ለእኛ መንገር ነው። ከምዕራፍ 6 እስከ 13 ያሉት በተለይ ለዚህ ርዕስ የተሰጡ ናቸው። እስቲ በአዲስ ኪዳንና በኑዛዜ መካከል ያለውን ግንኙነት ለመተንተን እንሞክር።

“ስለዚህም የፈተኛው ኪዳን ሲጸና ሕግን የተላለፉትን የሚቤኻ ሞት ስለሆነ የተጠፋት የዘላለምን ርስት የተስፋ ቃል እንዲቀበሉ እርሱ የአዲስ ኪዳን መካከለኛ ነው። ኑዛዜ ያለ እንደ ሆነ የተናዛዥን ሞት ማርዳት የገድ ነውና፤ ሰው ሲሞት ኑዛዜው ይጸናልና ተናዛዥ በሕይወት ሲኖር ግን ከቶ አይጠቅምም”። (ዕብ 9:15-17)

ቁጥር 15 ላይ የሚገኘው “መካከለኛ” የሚለው ቃል ከዋነኛና ከግልጽ ትርጉሙ በተጨማሪ “በሌላ በኩል ሊገኝ የማይቻለውን ነገር እንደምናገኝ መተማመኛ የሚሆን” ማለት ነው። ይህንንም “ጉዳይ አስፈጻሚ” የሚል ተቀራራቢ ቃል ልንሰጠው እንችላለን። ቁጥር 16 እና 17 ላይ ያለው “ኑዛዜ” የሚለው ቃል ትክክለኛ ምንጭ “ኪዳን” ተብሎ የተተረጎመ የግሪክ ቃል ነው። የዚህ መጽሐፍ ምንባብ አራት ጠቃሚ ነገሮችን ይነግረናል።

1. ኪዳኑ ኑዛዜ የመሆኑን እውነታ
2. ተናዛዥን
3. አስፈጻሚውን (ሥራ ላይ የሚያውለውን)
4. በሥራ ላይ ያለ ኑዛዜ

ኪዳን ኑዛዜም ነው

ኪዳን እንዴት ኑዛዜ ይሆናል? ከእኛስ ጋር ኪዳን ያደረገው ጌታ ኢየሱስ ነው ወይስ እግዚአብሔር አብ? በእግዚአብሔር ቃል መሠረት

ከእኛ ጋር ኪዳን ያደረገው ጌታ ኢየሱስ ሳይሆን እግዚአብሔር አብ ነው። ኪዳኑን በደሙ በመመረቅ ያጠቃለለው ግን ጌታ ኢየሱስ ነው። እግዚአብሔር አብ ከእኛ ጋር ያደረገው ስምምነት ኪዳን ሲሆን ጌታ ኢየሱስ ያደረገው ግን ኑዛዜ ነው። ምክንያቱም እርሱ የሞተው እኛ የዘላለም ርስትን የተስፋ ቃል እንድንቀበል በመሆኑ ነው (ዕብ. 9:15)። ኪዳን የኪዳን ሰጪው ሞት ሳያስፈልግ ሕጋዊና ውጤታማ ሲሆን ይችላል። ኑዛዜ ግን ተናዛዥ እስካልሞተ ድረስ ዋጋ የለውም። ስለዚህ እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ኪዳን መሠረተ። በጌታ ኢየሱስ ሞት በኩል ደግሞ በኑዛዜው የሰፈረውን ርስት ተቀበልን።

ይዘትን በሚመለከት ግን አዲስ ኪዳንና ኑዛዜ አንድ ዓይነት ናቸው። ከምንጠራለት ርስት አንጻርም ቢሆን ተመሳሳይ ናቸው። በመካከላቸው ያለው ልዩነት አንድ ሲሆን እርሱም ከእግዚአብሔር አቅጣጫ ወይም ከጌታ ኢየሱስ አቅጣጫ የመፈጸማቸው በእጠቃላይ የአቀራረብ ልዩነት ነው። ከእኛ ጋር ከገባው ኪዳን አኳያ ከጋጠላት እንድንነጻ ይቅር ያለን፤ ሕይወትንና ኃይልና የሰጠን እና በጥልቀት እንድናውቀውም ውስጣዊ መረዳት የሚጨምርብን እግዚአብሔር ሲሆን ኑዛዜውን በተመለከተ ደግሞ ከጋጠላት መንጸት፤ ሕይወትና ኃይል እንዲሁም እግዚአብሔርን ማወቅ በጌታ በኢየሱስ ኑዛዜ የተተወልን ነው።

ተናዛዥ ጌታ ኢየሱስ ነው

አዲሱ ኪዳን የተተነበየው በኤርምያስ ጊዜ መሆኑን ከዚህ በፊት አይተናል። በተከታዮቹ ብዙ መቶ ዓመታት ግን በጠቅላላው ቸል የተባለ የሚመስልበት ሁኔታ ነበር። ጌታ ኢየሱስ ግን “አልፎ በተሰጠበት በዚያች ሌሊት እንጀራን አንሥቶ አመሰገን፤ ቆርሶም፤ እንካችሁ ብሎ ይህ ስለ እናንተ የሚሆን ሥጋዬ ነው። እንደዚሁም ከእራት በኋላ ጽዋውን ደግሞ አንሥቶ፤ ይህ ጽዋ በደሜ የሚሆን አዲስ ኪዳን ነው” አለ (1ኛ ቆሮ. 11:23-25)። ይህ በኤርምያስ የተጠቀሰው ስመጥር አዲስ ኪዳን ነው። አሁን አዲስ ኪዳን በጌታ ኢየሱስ ደም በኩል በነጻነት የምንደሰትበት ርስታችን ሆኖአል። ይህም አዲሱ ኪዳን ጌታችን ተናዛዥ የሆነበት ኑዛዜ እንደሆነ ይጠቁማል። ጌታ ኢየሱስ በኑዛዜው በዕብራውያን 8:10-12 የተጠቀሰውን መንፈሳዊ ርስት ሰጥቶናል። በኑዛዜው ያገኘነውም ነገር በጌታ ኢየሱስ የተተወልን እንጂ ከዚህ በፊት የነበረንም ሆነ ከአሁን በኋላ በሥራችን የምናመጣው ውጤት አይደለም።

ጌታችን ኢየሱስ ተናዛዥ ብቻ ሳይሆን አስፈጻሚም ነው። ከአሁን በፊት እንዳልነው የአዲስ ኪዳን መካከለኛ ማለት አስፈጻሚ ማለት ነው። ኑዛዜ ሲጻፍ ምስክሮች አስፈላጊ ናቸው። የአስፈጻሚ ማግኘት አስፈላጊነት ግን ከሁሉም ይልቃል። ምክንያቱም የሚያስፈጽመው ከሌለ ኑዛዜ ተራ ነገር ሆኖ ያለ ውጤት ይቀራል።

ጌታ ኢየሱስ በሞቱ ተናዛዥ በትንሣኤውም አስፈጻሚ ሆኖ ልናል። ደሙን ወደ ቅድስት በማምጣት (ዕብ.9:12) የተናዛዥን መሞት ሲያመለክት አሁን ደግሞ የአዲስ ኪዳን መካከለኛ ሆኖ በሰማይ በመገኘቱ ለማስፈጸም ኃይል እንዳለው ያስረግጣል። ለ! ጌታ ኢየሱስ ሲመሰገን ይገባዋል። “አሁን ግን በሚሻል ተስፋ ቃል በተመሠረተ በሚሻል ኪዳን ደግሞ መካከለኛ እንደሚሆን በዚያ ልክ እጅግ የሚሻል አገልግሎት አግኝቶአል” (ዕብ. 8:6)።

“ነገር ግን ወደ ጽዮን ተራራና ወደ ሕያው እግዚአብሔር ከተማ ደርሳችኋል። ወደ ሰማያዊቱም ኢየሩሳሌም። በደስታም ወደ ተሰባሳቢነት ወደ አእምሮች መላእክት። በሰማያትም ወደ ተጽፎ ወደ በኩራት ማግበር። የሁሉም ጻፍ ወደሚሆን ወደ እግዚአብሔር። ፍጹማንም ወደ ሆኑት ወደ ጸድቃን መንፈሶች። የአዲስም ኪዳን መካከለኛ ወደሚሆን ወደ ኢየሱስ። ከእቤልም ደም ይልቅ የሚሻለውን ወደሚናገር ወደ መርጫት ደም ደርሳችኋል”። (ዕብ. 12:22-24)

አሁን ወደ ጽዮን ተራራ - እግዚአብሔር፣ መላእክትና ትንሣኤን የተቀበሉ ጸድቃን የበኩራት ማግበር ወደሚገኙበት ደርሰናል። ሊዳሰስ ወደሚችል ተራራ ግን ገና አልደረስንም (ቁ.18)። የአዲስ ኪዳን መካከለኛ የሆነው ጌታ ኢየሱስ በሰማይ ያለው በሊቀ ካህንነቱ ብቻ ሳይሆን አዲሱን ኪዳን በሥራ ላይ ለማቆየት የኪዳኑ አስፈጻሚም ሆኖ ያገለግላል። ስለዚህ እግዚአብሔርን ለመታዘዝ የሚያስችል ሕይወትና ኃይል፣ በጥልቀት እንድናውቀው የሚያስችል ብቃት፣ እንዲሁም በኃጢአት ይቅርታ በምናገኘው የሕሊና ሰላም ጌታ ኢየሱስ የደሙን ኪዳን ፍሬ ማየት ይፈልጋል። ለእነዚህ ነገሮች ሁሉ ዋስትና የሚሰጠውም እርሱ በመሆኑ በእግዚአብሔር ታማኝነትና ጽድቅ መሠረት ይህ ኪዳን አይሻርም አይወድቅምም። ከጌታ ኢየሱስ የትንሣኤ ኃይል አንጻር ኪዳኑ ለዘላለም ውጤታማ ነው። ሃሌ ሉያ! ጌታ ኢየሱስ የበለጸገ ርስት ትቶልናል። ለኑዛዜው ጉልበት የመስጠት ኃይል ያለውም እርሱ ነው።

“ኑዛዜ ያለ እንደሆነ የተናዛዥን ሞት ማርዳት የግድ ነውና፤ ሰው ሲሞት ኑዛዜው ይጸናልና” (ዕብ. 9:16-17)። አንድ ቀን ጌታችን “ይህ ጽዋ ስለእናንተ በሚፈሰው በደሜ የሚሆን አዲስ ኪዳን ነው” በማለት (ሉቃ. 22:20) ተናዛዥ መሞቱንና ኪዳኑም ሥራ ላይ መዋል መጀመሩን አሳየ (ዕብ.9:12)። ጌታ ኢየሱስ በገዛ ደሙ ወደ ቅድስት ከገባ በኋላ (ዕብ.9:12) የተናዛዥን መሞት ለእግዚአብሔር ይፋ አደረገ። ሕያዋን የሆንን እኛም የተናዛዥን መሞት እናውቃለን። ምክንያቱም እንጀራውን በበላንና ጽዋውን በጠጣን ጊዜ የጌታን ሞት ስለምናውጅ ነው (1ኛ ቆሮ.11:26)። የተናዛዥም መሞት ኑዛዜውን አጽንቶታል።

ኑዛዜን ማጽናት የአስፈጻሚው ኃላፊነት ነው። በኑዛዜው ላይ የሰፈሩት የበረከት ዓይነቶች ሁሉ የእኛ ስለሆኑ አስፈጻሚው ታማኝ ከሆነ ሁሉንም እንወርሳለን። አስፈጻሚው እምነት የማይጣልበት ከሆነም ድርሻችንን በጠቅላላ እንከለከላለን። የዚህ ኑዛዜ አስፈጻሚው ግን ጌታ ኢየሱስ በመሆኑ በኑዛዜው የሰፈረውን በሙሉ እንደምንወርስ ጥርጥር የሌለበት ነገር ነው። ተናዛዥ ከኃጢአት መንጸት፣ ሕይወትና ኃይል እንዲሁም እግዚአብሔርን በጥልቀት መረዳት በሆኑ ለመንፈሳዊ ሕይወታችን የሚያስፈልጉ ሦስት ክፍሎች ያሉት ኑዛዜ ትቶልናል። ጌታ ኢየሱስ ለእኛ በመሞቱና በመነሣቱ ተናዛዥና የማስፈጸም ኃላፊነትም ያለው ሆኗልና ከእንግዲህ በኋላ የድህነት፣ የመካኘት (የድርቀት) እና የድካም ኑሮ መኖር የለብንም። በኑዛዜው ያለንን ድርሻ መጠየቅ እንችላለን።

ጥምቀት በሕይወት ዘመን አንድ ጊዜ ብቻ የሚደረግ ሲሆን ለጌታ መታሰቢያ የሆነው እራት ግን ለምን እንደሚዘወተር አስበን እናውቃለን? በሐዋርያት ዘመን የነበሩት አማኞች የጌታን እራት በሳምንቱ መጀመሪያ የሚወሰዱት ለምንድን ነው? ምክንያቱም ጽዋው የአዲስ ኪዳን ጽዋ ስለሆነ ነው (ሉቃ. 22:20፣ 1ኛ ቆሮ. 11:25)። ጽዋውን በምንጠጣበት በእያንዳንዱ የጌታ ቀን ከኪዳኑ ጋር ባለን ግንኙነት መቆማችንን እናውቃለን። “ይህ ጽዋ በደሜ የሚሆን አዲስ ኪዳን ነው” ብሏልና ጽዋውን በምንጠጣበት ጊዜ ሁሉ የሚታየን የወይኑ የምርት ውጤት ሳይሆን የጌታችን የደሙ አዲስ ኪዳን ነው። እርሱም የሰጠንን ነገር ሁሉ እንድንጠጣ ይፈልጋል። ስለዚህ ጌታን ደጋግመን እያስታወስን በጽዋው ውስጥ የተካተቱን ነገሮች ለመውሰድ በእያንዳንዱ የጌታ ቀን አዲሱን ኪዳን ደጋግመን እናስባለን።

እግዚአብሔር በኪዳን በመታሰፋ ምክንያት ቃል የተገባልንን ነገር ለእኛ ለመስጠት ፈቃደኛነቱን እንዳገረገ ይፈልጋል። እንዲሁም በአዲሱ ኪዳን የሚጠቃለሉትን ነገሮች ሁሉ በቋሚነት ሐሴት ልናደርግባቸው እንደምንችል ማስታወስ ይጠበቅብናል። ጌታን ለማስታወስ ወደ እግዚአብሔር ፊት በምንቀርብበትም ጊዜ ሁሉ እነዚህ ነገሮች ይታሰቡናል። እንጀራውም ሆነ ጽዋው ደግሞ ጌታን የምናስታውስበት ነው። እግዚአብሔርም የሚያናረንና የሚጠብቀን በኪዳን በተጠቀሱት ሁኔታዎች መሠረት ነው። ስለዚህ በዚህ ኪዳን ጌታን እናስታውሳለን።

የነዛቤው ውጤታማነት በእኛ ጥረት ላይ የተደገፈ ባይሆንም የነዛቤውን ባለጸግነት ማወቅና አለማወቃችን፣ በነዛቤው ኃይል ማመን አለማመናችን፣ የጌታን አስፈጻሚነት መቀበል አለመቀበላችን በሕይወታችን ላይ የሚያመጣው ለውጥ ይኖራል። እነዚህን ለውጦች በሚከተሉት ምሳሌዎች ማየት እንችላለን።

1- የኃጢአት ይቅርታ

አንድ ሰው የኃጢአት ይቅርታን ለማግኘት መልካም ለመሥራት ከልቡ መምከፀ እንዳለበት በስሕተት ቢያስብም የኃጢአት ይቅርታን ለማግኘት የሚያስፈልገው የስንት ዓመት መልካም ሥራ እንደሆነ ማረጋገጫ ሊኖረው አይችልም። ሌላኛው ደግሞ የኃጢአት ይቅርታን ለመቀበል ሰላም ማግኘቱ አንድ ቀን እስኪሰማው ድረስ መጸለይ እንደሚገባው ይገምታል። እነዚህን ጥረቶች በሙሉ ራሳቸው ያመነጩት እንጂ ነዛቤው አይደግፋቸውም።

መልካም ሥራ መሥራት የሚጠበቅብን ተግባር እንጂ የኃጢአት ማካካሻ አይደለም። እግዚአብሔር ኃጢአታችንን እንዲረሳልን አቤቱታ ብናቀርብም አቤቱታችን በእግዚአብሔር ፊት ያሉትን ወንጀሎቻችንን የመሰረዝ ብቃት የለውም። ኃጢአታችንን እስክንገረገና ሰላም እስኪወርስን ድረስ መጸለዩም አይጠቅመንም። ይቅርታን ልናገኝበትና ከኃጢአታችን ልንገደ የምንችልበት ብቸኛ መንገድ በደሙ ብቻ ነው። “ደምም ሳይፈስ ስርየት የለም” (ዕብ 9:22)። ለኃጢአት ችግር መፍትሔ የሚሰጠው የጌታ ኢየሱስ ደም ነው። ከኃጢአት የሚያነጸን የእርሱ ደም ነው (1ኛ ዮሐ.1:7)። ምክንያቱም እርሱም “በኃጢአታችን ብንናዘዝ ኃጢአታችንን ይቅር ሊለን ከዓመፃም ሁሉ ሊያነጸን የታመነና ጸድቅ ነው” (1ኛ ዮሐ.1:9)። ነዛቤው ይህ ነው። አዲሱ ኪዳን ይህ ነው። እናምን ዋለን?

2 - ከኃጢአት ነጻ መውጣት

“ኃጢአት አይገዛችሁምና፤ ከጸጋ በታች እንጂ ከሕግ በታች አይደላችሁም” (ሮሜ 6:14)። በተፈተነ ጊዜ ሁሉ የሚወድቅ ልናስፍስ መሆኑን ከመጽሐፍ ቅዱስ አሳብ ውጪ ለማሳመን የሚሟገት ሰው አይጠፋም። እንዲህ ዓይነቱ ሰው ሁልጊዜ በትግል የሚኖር መሆኑ አይካድም። የሚታገለውም ራሱ ወደ እንጂ ትግሉን ከአዲሱ ኪዳንም ሆነ ከነዛቤው የወረሰው አይደለም። የነዛቤው ምንነት ቢገባው ኖሮ “እግዚአብሔር ይመስገን! ኃይሉ ከጌታ የተሰጠ እንጂ ከእኔ አይደለም” ብሎ ባረፈ ነበር። ነዛቤውም ሆነ አዲሱ ኪዳን ይህ ነው። እናምን ዋለን?

3 - የእግዚአብሔርን ፈቃድ ማወቅና ማድረግ

የእግዚአብሔርን ፈቃድ እንዴት ማወቅ እንደሚቻል ብንጠየቅ መልሳችን የፈቃዱን እውቀትና መፈጸሚያውን ኃይል ጌታ ኢየሱስ በነዛቤው እንደተወልደ መናገር ይሆናል። የጌታ የሆነ ሁሉ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ማድረግ አለበት። የጌታን ፈቃድ ማወቅና ማድረግ በጌታ ነዛቤ የተፈቀደልን በመሆኑ (ዕብ. 13:20-21) ሰው ሁለቱንም መፈጸም ይችላል። ነዛቤው ይህ ነው። አዲሱ ኪዳን ይህ ነው። እናምን ዋለን?

ጌታ የተወልደ ዘላለማዊ ርስት መንፈሳዊ ነውና ተዝቆ የሚያልቅ አይደለም። ስለዚህ ያለማቋረጥ ልንጠቀምበት እንችላለን። ዳሩ ግን ስንቶቹ የእግዚአብሔር ሰዎች ናቸው ሕሊናቸው ነጽቶ የሕሊና ወቀሳ የሌለባቸው? (ዕብ. 10:2) የጌታ ሕግ በልቡናቸው ስላለና በልባቸው ስለተጸፈ በውስጣቸው ባለው ሕይወትና ኃይል የእግዚአብሔርን ፈቃድ እና ደስ የሚያሰኘውን ማድረግ የሚችሉት ስንቶች ናቸው? ስንቶች በውስጣቸው ባለው የጌታ ቅባት ያለሌሎች ጉትጉታ እግዚአብሔርን ማወቃቸውን ይመሰክራሉ? ጌታ በደሙ አዲስ ኪዳን እንደገባልን ሁላችንም ማወቅ አለብን። የበለጸገ ርስት ለእኛ መስጠት ብቻ ሳይሆን ራሱ የነዛቤው አስፈጻሚም ሆኖ እያገለገለ ነው። በእምነት ከጠየቅን በተትረፈረፈ ሁኔታ በነጻነት በሕይወታችን እንለማመደዋለን።

“ጌታ ሆይ ልብህ በደምህ ኪዳን ውጤት እንዲረካ ነዛቤህንና አዲሱን ኪዳንህን እንድናስተውል እርዳን!”

የአዲሱ ኪዳን ባሕርይ

(1) ማንጸት

አሁን በአዲሱ ኪዳን ባሕርይ ላይ እናተኩራለን። ከዚህ በፊት እንዳየነው አዲሱ ኪዳን በዕብራውያን 8:10-12 በተጠቀሱት ሦስት ዋነኛ ክፍሎች የተዋቀረ ነው። ከእግዚአብሔር ዘላለማዊ ዕቅድ አኳያ ስንነጋገር በሕይወት ሕግ መሠረት እርሱ አምላካችን፣ እኛም ሕዝቡ ሆነን እርሱን በጥልቀት በማወቅ በዕለታዊ ኑሮአችን እንድንገልጠው እግዚአብሔር ሕይወቱንና ኃይሉን አስቀድሞ ሰጥቶናል። የኃጢአት ይቅርታ ግን ወደ ፍጻሜ የምንደርስበት መንገድ በመሆኑ የተጠቀሰው በክፍሉ መጨረሻ ነው። ከመንፈሳዊ ልምምዳችን አንጻር ክተነጋገርን ግን አስቀድመን መንጸት (የኃጢአት ይቅርታ በማግኘት የሚመጣ መንጸት) በኋላም ይበልጥ እርሱን በውስጣችን እያወቅን በሕይወት ሕግ መሠረት የእግዚአብሔር ሕዝብ እንሆናለን። ስለዚህ የአሁኑን ውይይታችንን በኃጢአት ይቅርታ እንጀምራለን።

ዕብራውያን 8:10-11 በሙሉ አንድ አሳብ ሲሆን ቁጥር 12 ግን ይለያል። ይህን ኋለኛውን ቁጥር አዲስ ኪዳን መጀመሪያ በተጻፈበት በግሪክኛው ስንመለከተው እግዚአብሔር ሕይወትን ለእኛ ከመስጠቱ አስቀድሞ ኃጢአታችንን ይቅር እንደሚልና እንደሚረሳ የሚያሳይ ነው። በሌላ አነጋገር በቁጥር 12 የተጠቀሰው ነገር ከቁጥር 10 እና 11 ይቀድማል ማለት ነው። እኛም ኃጢአታችን በአዲሱ ኪዳን መሠረት እንዴት ይቅር እንደተባለና እንደነጻ በማየት እንጀምራለን።

ሁለቱ የኃጢአት ገጽታዎች

በመጽሐፍ ቅዱስ ዕይታ ኃጢአት፡- ኃጢአተኛ ባሕርይ (sinful nature) እና የኃጢአት ሥራ (sinful act) የተባሉ ሁለት ክፍሎችን ያካትታል። ኃጢአተኛ ባሕርይ ማለት በሰው ውስጥ ሆኖ ሰው ኃጢአትን እንዲሠራ የሚቆጣጠርና የሚመራ የሰውን ውስጥ የሚገዛ ኃጢአት ማለት ነው (ሮሜ 6:17፣ 7:20-21)። የኃጢአት ሥራ ደግሞ በዕለታዊው የሰው ሕይወት የሚከሰትና በውጪ የሚገለጠው ኃጢአት ነው። እያንዳንዱ የኃጢአት ተግባራችን - ትንሽም ይሁን ትልቅ፣ የተሰወረም ይሁን የተገለጠ - ወንጀል በመሆኑ በእግዚአብሔር ዘንድ የተኮነ ነው

(ሮሜ 1:32፣ 6:23)። ባስታወስነውም ቁጥር የሕሊናችንን ምቹት ያደረጋል። በውስጣችን የሚገዛንን ኃጢአት በከንቱ ስንታገል ያተረፍነው መሳቀቅና ጉስቁልና ብቻ ነው (ሮሜ 7:23-24)። ስለዚህ የኃጢአት ተግባራችን ይቅርታና መንጸት ሲያስፈልገው ከኃጢአተኛ ባሕርያችን ደግሞ ነጻ መውጣት ይኖርብናል (ሮሜ 6:7 እና 22)።

እግዚአብሔር ይመስገን! የጌታ ኢየሱስ ደም በእግዚአብሔር ፊት የነበረውን በደላችንን አስወግዶ ሕሊናችንን እንጽቆልናል (ማቴ. 26:28፣ ራእይ 1:5፣ ዕብ. 9:14)። የጌታ ኢየሱስ መስቀል ደግሞ ከኃጢአት ኃይል ነጻ እንድንወጣ እሮጌውን ሰው አስወግዶልናል (ሮሜ 6:6 እና 18)። ከሮሜ 1:1 - 5:11 ያለው በእግዚአብሔር ፊት ስላለው ኃጢአታችን ሲመሰክር ደመን እየጠቀሰ ሲሆን ከሮሜ 5:12 - 8:39 ደግሞ በውስጣችን ባለው ኃጢአት ላይ ከማተኮሩ አኳያ አጽንኦት የሚሰጠው የኃጢአት ሥጋ ተግባር አልባ (ሥራ ፈት) እንዲሆንና ከኃጢአት ግዞት በታች መሆናችን ያበቃ ዘንድ እሮጌው ሰዎችን ከክርስቶስ ጋር ስለተጠረቀበት መስቀል ነው።

ኃጢአት ይቅር መባል ያስፈልገዋል

ማንም ቢሆን እውነተኛ መንፈሳዊ መንቃት ካልነቃ ኃጢአቶቹን ማወቅ አይችልም። ሉቃስ 15 ላይ እንዳለው እንደጠፋው ልጅ ታሪክ በአባቱና በሰማይ ፊት በደለኛ መሆኑን የሚያውቀው ወደ ልቡ ሲመለስ ብቻ ነው። መንፈስ ቅዱስ ዓይኑን ያበራለት ሰው ግን ስለ ኃጢአቱ ራሱን ከመውቀስ አይቆጠብም (ዮሐ.16:8)። ይህም የእግዚአብሔርን ይቅርታ የሚሻበት ጊዜ ይሆንለታል። ኃጢአቱን ያሳየ ይቅርታን አይፈልግም። አንዴ ካስተዋለው ግን በእግዚአብሔር ፊት ስላለው ወንጀሉ፣ ስለኃጢአት ቅጣት፣ በሲኦል ስላለው የማያቋርጥ ሥቃይ እና ስለ ደገን ነት ተስፋ አብሮ ያሰባል። ጌታ በመስቀል እንደሞተልንና ደሙም ለኃጢአት ስርየት እንደፈሰሰ የሚያወጀው ወንጌል የተሰበከልን ያኔ ነው (ማቴ. 26:28)። ኃጢአታችን በደሙ ታጥቧል (ራእይ 1:5)። ይህንን ወንጌል በመስማትና በማመን ኃጢአታችን ይሰረያል (ዮሐ.10:43፣ 26:18)፣ ሕሊናችንም ይነጻል (ዕብ.9:14)።

በሉቃስ 7:36 - 50 ላይ እንደምንመለከተው የእግዚአብሔር ይቅርታ ለጸድቅ ነኝ ባዩ ስምዖን ጥቂት ትርጉም ብቻ ሲሰጠው “ምን ዓይነት ሴት ናት!” እያሉ ለሚተቸት ለዚህች ኃጢአተኛ ግን እጅግ ደስ የሚያሰኝ ነበር። ይህች ኃጢአተኛ ሴት ያለማቋርጥ የሚመጣባት የሰዎች ፈዝና ማንቋሸሽ በራሷ ወደ ማፈር አድርሷት ነበር። እዚህ ግን ቅዱስ

ሆኖ ሊቀርቡት የሚቻለው ሊኖሩት አጠገቡ እንድትቆምና በእግሩ ሥር እንድታለቅስ ፈቀደላት። እርሷም የኃጢአቷን ሥቃይ ለማፍሰስ፣ በልቧ የታመቁትን ነገሮች ለማውጣት፣ ነጻ የሚያወጣት በማጣቷ ተማርራ። ስለ አዳኝ ያላትን ተስፋ ለመግለጽ አለቀሰች። ለቅሶዋ ግን ትችቱን በስውር እንዲወረውር ከማድረግ በቀር የስምዖንን ገዜታ አላስገኘላትም (ቁ.39)። በኃጢአት በማዘን የሚፈስ እንባ በራሱ ጽድቅ ለተያዘው ስምዖን ሲገባው የሚችል አይደለም። ሊኖሩት ግን ተረድቷታል! አስቀድሞ ስምዖንን ከገሠጸ በኋላ ስለምታለቅሰው ሴት “ብዙ ያለው ኃጢአቷ ተሰርዮላታል” ብሎ ምስክርነት ሰጠ (ቁ.47)። “እርስዋንም፡- ኃጢአትሽ ተሰርዮልሻል ... እምነትሽ አድኖሻል በሰላም ሂጂ አላት” (ቁ.48-50)። ይህ ይቅርታ ለእርሷ ታላቅ ወንጌል ነው! ምክንያቱም ይቅርታው የተሰወረ ገዘፏን አስወግዶ ሰላም ሰጥቷታል። ይህ ይቅርታ ወንጌልነቱ ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ላሉ ዋነኛ ኃጢአተኞች ሁሉ ነው።

በማርቆስ 2:1-12 ላይ እንደምናየው ራሳቸውን ላጸደቁ ጸፎች የእግዚአብሔር ይቅርታ የእግዚአብሔርን ልጅ ይቅር የማለት ሥልጣን የሚመራመሩበት ባዶ ሰበብ (ምክንያት) ብቻ ሲሆን (ቁ.6-7) በአራት ጓደኞቹ ሸክም ለመጣው ሽባ ግን እውነተኛ ፈውስ ነበር። ኃጢአት የሰውን ሥጋ የሚያፈርስና የልብ ሕመም መነሻ መሆኑ እንዴት ያሳ ዝናል! ብዙ ሕመሞች ተፈጥሮአዊ መነሻ እንዳላቸው ተቀብለናል። አንዳንድ በሽታዎች ግን የኃጢአት ውጤት መሆናቸውን መጽሐፍ ቅዱስ ይገልጻል (ማር. 2:5፣ ዮሐ. 5:14)። የአንድ በሽታ መነሻ የተደበቀ ወይም የተገለጠ ኃጢአት ቢሆን ኃጢአተኛው ስለ ጉዳዩ በትክክል ያውቃል፤ ከማልቀስና ከመጸጸት ውጪ ግን ምንም ማድረግ አይችልም። የሽባውን ሰው በሽታ ምክንያት ያወቀው ጌታ ግን “አንተ ልጅ ኃጢአትህ ተሰረየሻልህ አለው” (ቁ.5)። ከዚያም በመቀጠል አንድ ጊዜ “ተነሣ ÷ አልጋህን ተሸከምና ወደ ቤትህ ሂድ አለው” (ቁ.11)። ምን ዓይነት አስደናቂ ወንጌል ነው! ይህ ዓይነቱ ይቅርታ ከዚህም በኋላ በኃጢአት ለታመሙ ሁሉ ታላቅ ዘላለማዊ የምሥራች ሆኗል።

እምነት የሚጣልበት ይቅርታ

እንደ ጌታ አገልጋዮች ልምምድ ከሆነ ሰዎች በእግዚአብሔር ብርሃን ኃጢአታቸውን ይበልጥ እያዩ በሄዱ መጠን በኃጢአታቸው የዚያኑ ያህል እያዘኑ ይቅርታ ላገኙበት ጸጋ ያላቸው አድናቆት ይጨምራል። የኃጢአታቸው ብዛት ከብደባቸው እግዚአብሔር ይቅር እንደማይላቸው በመገመት የሚፈሩ ሰዎችም አሉ። ከእነዚህ መካከል ጥቂቶች ይቅርታን ቢያገኙም በኃጢአት ከደከመው ሕሊናቸው የተነሣ እያንዳንዱ

ትውስታ ይቅር ያለመባል ፍርሃት ያመጣባቸዋል። ስለዚህ እግዚአብሔር እነርሱን ይቅር ካላቸው ይቅርታ በጣም ርካሽ ነገር እንደሆነ ያስባሉ። በዚህ ዓይነቱ የተሳሳተ አመለካከት የተያዙ በሙሉ ይቅርታ በጽኑ መሠረት ላይ በመመሥረቱ ምክንያት እምነት የሚጣልበት መሆኑን ማወቅ ይገባቸዋል። ይህም ተከታዮቹን ሁለት እውነታዎች ወደ መረዳት ያመጣቸዋል።

ይቅርታ በእግዚአብሔር ጽድቅ ላይ የተመሠረተ ነው

አምላካችን ቅዱስ አምላክ ነውና (1ኛ ኢፕ.1:16) ጽድቅን ይወድዳል ዓመፅን ግን ይጠላል (ዕብ.1:9)። ቅዱስ ባሕርይው ኃጢአትን መሸከም አይችልም። በጽድቅ አመለካከቱም በዓመፅ ላይ ይፈርዳል እንጂ አይቶ ማለፍ አይሆንለትም። ቃሉም በግልጽ “የኃጢአት ደመወዝ ሞት ነውና” (ሮሜ 6:23) “ደምም ሳይፈስ ስርየት የለም” ይለናል (ዕብ.9:22)። ኃጢአት ስለሠራን እግዚአብሔር ይኮንናል። የባሕርይው ቅዱስነት ኃጢአትን እንዳይታገሥ ያደርገዋል። አሠራሩም በጽድቅ በመሆኑ ኃጢአትን ይቀጣል። በማንነቱም ክቡር ነውና ሊቀርቡት የሚደፍሩ ኃጢአተኞች መሞት አለባቸው። ከእኛ ጋር ያለውንም ጉዳይ የሚያከናውነው በቅድስናው፣ በጽድቁና በክብሩ መመሪያ መሠረት በመሆኑ ኃጢአታችን የእግዚአብሔርን ፍርድ ሳያልፍ ይቅር አይባልም። እግዚአብሔር ወንጀላችንን አያልፍም። ኃጢአታችንን ይቅር የሚለውና በደላችንን የማያስታውሰው በጌታ ሊኖሩን ደም ምክንያት ብቻ ነው (ማቴ.26:28፣ ኤፌ.1:7)።

ጸጋ በጽድቅ ይነግሣል (ሮሜ 5:21) እንጂ ብቻውን አይነግሥም። ጸጋ ወደ እኛ የመጣው በቀጥታ ሳይሆን በተዘዋዋሪ በመስቀሉ በኩል ነው። እግዚአብሔር ኃጢአታችንን ይቅር ያለን ንስሐ ስንገባ፣ መጸጸታችንን ስንገልጽ፣ ገዘናችንን ስናሳይ እና ስናለቅስ ተመልክቶ ስለራራ አይደለም። የእግዚአብሔር ይቅርታ በፍጹም በዚህ መንገድ አይገኝም። አስቀድሞ በኃጢአታችን ይፈርዳል፣ ቀጥሎም ይቅር ይለናል (ኢሳ. 53:5፣10፣12)።

“ጸጋና ጽድቅን በአንድነት ማቆየት አይቻልም” የሚል በብዙዎች ዘንድ የተለመደ አስተያየት አለ። እግዚአብሔር ግን ኃጢአታችንን ይቅር በማለት ጸጋንና ጽድቅን ሳይነኩ እንደጠበቃቸው ከጸጋው የተማሩ ሁሉ ይመሰክራሉ። የዚህም እውነትነት በእግዚአብሔር ዘንድ ብቻ የተወሰነ አይደለም። በእርሱ የተዋጁት ቅዱሳንም እንደ ጥላም ቢሆን የዚህን የጸጋና የጽድቅ ጥሩም ውሕደት አንዳንዴ ያንጸባርቃሉ። አንዲት የሁለተኛ ደረጃ ት/ቤት ተማሪ የተናገረችው ታሪክ አለ። ትማርበት የነበረው ትምህርት ቤት ዋና አስተዳዳሪ አማኝ ነበረች። አንድ

ጊዜ አንድ ሰው የትምህርት ቤቱ ንብረት የሆነ ዕቃ ሰበረና አስተዳዳሪዋ ጉዳዩን አጥብቃ ብትመረምርም፤ ማንም ጥፋተኛነቱን አላመነም። ስለዚህ የትምህርት ቤቱን ቁሳቁስ መስበራቸው ሳያንስ ጥፋተኛነታቸውን ባለመና ዘዛቸው አስተዳዳሪዋ ተማሪዎቹን ወቀሰቻቸው። ስትናገር ግን ታሉትን ነበር። በመጨረሻም አንዲት ተማሪ ጥፋተኛዋ እርሷ መሆኗንና የተሰበረውን ማስጠገኛ ገንዘብ ግን እንደሌላት ተናዘዘች። አስተዳዳሪዋም የተሰበረውን ለማስጠገን የራሷን ገንዘብ ከፍላ ተማሪዋን በይቅርታ አለፈቻት። ይህ በጽድቅ የተገለጠ የጸጋ ሥራ ተማሪዋ ጸጋንና ጽድቅን እንዲሁም ኃጢአትን እንድታወቅ ምክንያት ሆናት።

ቅዱሱ ጌታ የዓለምን ኃጢአት በመስቀል ሲሸከም “አምላኬ አምላኬ፤ ስለምን ተውኸኝ?” ብሎ በታላቅ ድምፅ ጮኸ (ማቴ.27:46)። ምክንያቱም ይህ በራሱ ላይ ከተጫነበት የእሾህ አክሊል እና በአካሉ ላይ ካለው የግርፋቱ ቁስል ይልቅ የሚያሳምመው ስለነበር ነው። “እርሱ ግን ስለ መተላለፋችን ቆሰለ፤ ስለ በደላችንም ደቀቀ” (ኢሳ.53:5)። እውነቱ ይህ ሆኖ ሳለ “ይቅርታ ርካሽ ነው” ለማለት የሚደፍር ማነው?

ይቅርታ የአዲሱ ኪዳን ባሕርይ ነው

እስቲ ዕብራውያን 8:12 ን ደግመን እናንብበው “ዓመፃቸውን እምራቸዋለሁና፤ ኃጢአታቸውንም ደግሜ አላስብም”። ይህ እግዚአብሔር በክርስቶስ ይቅር እንደሚለን የሚናገር በአዲሱ ኪዳን ከተሰጡን የተባረኩ ዕድል ፈንታዎች አንዱ ነው። ክርስቶስ ደሙን ስላፈሰሰልን እግዚአብሔር ዓመፃችንን በምሕረት ማየት ችሏል። ይቅር ማለት ብቻም ሳይሆን ዳግመኛ አያስበውም። ኃጢአታችንን መርሳት የቻለው ግን የክርስቶስ ደም መተላለፋችንን በመደምሰሱ ምክንያት እንጂ (ኢሳ. 44:22፤ ዕብ.1:3፤ ራእይ 1:5) በቸልታ ወይም ማስታወስ ስለደከመው አይደለም። ዛሬ እግዚአብሔር ራሱን ባሰረበት ኪዳን ራሱን ለመገደብ ደስተኛ ነው። ዓመፃችንን እንደሚምር ሲናገር ደግሞ በመሐሪነቱ ላይ ጥያቄ አይኖርም። ኃጢአታችንን እንደማያስታውስ ሲናገርም አለማስታወሱ እርግጠኛ ነገር ነው። አዲሱ ኪዳን ይህ ነው! ወንጌሉም ይህ ነው።

እግዚአብሔር የሚያስታውሰውን እኛ መርሳታችን፤ እግዚአብሔር የሚረሳውን ደግሞ እኛ ማስታወሳችን እንዴት ያሳዝናል! ጥቂት ሰዎች “እነዚያን መራራ ኃጢአቶቼን ሁሉ እግዚአብሔር ይቅር ብሎኛልን? ዳግመኛስ አያስባቸው ይሆን?” እያሉ ሁል ጊዜ ይደናገራሉ። ሌሎችም እግዚአብሔር ኃጢአታቸውን ቢደመስሰውም እንኳ ጠባባው ለዘላለም መቆየቱ ስለማይቀር ምን ያህል ኃጢአተኛ እንደነበሩ እግዚአብሔርን ያስታውሳት ይሆናል ብለው ይሠጋሉ። የዚህ ዓይነቱን አሳብ የሚያስተ

ናግዱ በሙሉ ስለ አዲሱ ኪዳን የሚያውቁት ነገር ባለመናፋ በአዲሱ ኪዳን በሚገኘው ልዩ መብት መደሰት አይችሉም።

እግዚአብሔር ኃጢአታችንን ይቅር በማለትና ርካሳችንን በመርሳት በኪዳኑ ከተጠቀሱት ፋይዳዎች መካከል አንዱን እየፈጸመ መሆኑን ልብ እንበል። እግዚአብሔር በገባልን ኪዳን “ዓመፃቸውን እምራቸዋለሁና፤ ኃጢአታቸውንም ደግሜ አላስብም” ብሎ ይፋ አድርጓል። ምናልባት ኃጢአታችንን ይቅር የማይለን ቢመስለን እንኳ “እግዚአብሔር ሆይ! ከእኛ ጋር ኪዳን ገብተሃልና እንደ ኪዳንህ በመሥራት ኃጢአታችንን ይቅር በለን” በማለት መብታችንን መጠየቅ እንችላለን። እርሱም ቢሆን ወዶና ፈቅዶ ኪዳንን በዋስትናነት ስለሰጠን እንደወደደ ይቅር ለማለት ወይም ላለማለት ከአሁን በኋላ ነጻ አይደለም። እርሱ ራሱን አይክድም። ስለዚህ እንደኪዳኑ ያደርጋል።

ሕገ ወደፊት ለሚመጡት መልካም ነገሮች ጥላ ነው እንጂ፤ እውነተኛው አካል አይደለም፤ ስለዚህም በየዓመቱ ዘወትር ያለማድረግ የሚቀርበው ተደጋጋሚ መሥዋዕት፤ ለአምልኮ የሚቀርቡትን ሰዎች ፍጹም ሊያደርጋቸው ከቶ አይችልም። ፍጹም ሊያደርጋቸው በችል ኖሮ፤ መሥዋዕት ማቅረብን ይተዉት አልነበረምን? ደግሞም ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ስለሚነጹ፤ በገሊናቸው ገጠአተኝነት ባልተሰማቸውም ነበር። (ዕብ. 10:1-2 - አ.መ.ት)

የሕሊና ነጻነት የሚገኘው በጌታ ኢየሱስ ደም በኩል ብቻ በመሆኑ የኮርማዎችንና የፍየሎችን ደም መሥዋዕት በማቅረብ ሲያመልኩ የነበሩት የሕሊና ነጻነት ማግኘት አልቻሉም። እግዚአብሔር ግን የጌታ ኢየሱስን ደም በማየት ኃጢአታችንን ይቅር ይላል። ዳግመኛም አያስብብንም። ይህ የአዲሱ ኪዳን ባሕርይ ሲሆን የእግዚአብሔር ቃል በዚህ ጉዳይ ላይ ግልጽ ነው። ባለፉት ኃጢአቶቹ የሚቸገርና የሕሊና ዕረፍት ያጣ ሰው ይህንን ቃል ከልቡ አሜን ብሎ መቀበል እስኪችል ድረስ ቢያጠናው ይበጀዋል። ያንጊዜ የአዲስ ኪዳን በረከት በሆነው የኃጢአት ስርየት ይደሰታል።

ገሕፍ ይቅርታ

አንድ ሰው ኃጢአተኛነቱን እውቆ በጌታ ኢየሱስ ሲያምን ኃጢአቱ ይቅር እንደሚባል አያጠራጥርም። ጥያቄው ግን ጌታን በማመን ይቅርታን ከተቀበለ በኋላ ወደፊት ተጨማሪ ይቅርታ ያስፈልገዋል ወይ? የሚል ነው። ለዚህ መልስ ለማግኘት በቅድሚያ የሚከተሉትን ሦስት ነጥቦች እንቃኝ።

(1) ከዳንን በኋላ በኃጢአት መቀጠል ስለሌለብን (ሮሜ 6:1-2) ከዚህ በኋላ ኃጢአት መሥራት አይኖርብንም (ዮሐ. 5:14፣ 8:11)።

(2) ይህም ቢሆን እማኞች ኃጢአት የሚሠሩበትና (1ኛ ዮሐ. 1:8፣ እና 10) ተፈትነው የሚወድቁበት አጋጣሚ ግን ይኖራል (ገላ.6:1፣ 1ኛ ቆሮ.10:12)። የኢፕሮስና የበርናባስ አስመሳይነት (ገላ.2:11-13)፣ የቆሮ ንቶሱ ወንድም የአባቱን ሚስት ማግባቱ (1ኛ ቆሮ. 5:1-2፣ 5 እና 11) ሊጠቀሱ የሚችሉ ምሳሌዎች ናቸው (የዚህ ዓይነቱ ኃጢአት ውጤት ባንድ በኩል የሥጋ ትጣትን በሌላም በኩል ከቤተክርስቲያን መገለልን የሚያመጣ አስፈሪ ነው)።

(3) “ከእግዚአብሔር የተወለደ ሁሉ ኃጢአትን አያደርግም፣ ዘሩ በእርሱ ይኖራልና፤ ከእግዚአብሔርም ተወልዷልና ኃጢአትን ሊያደርግ አይችልም” (1ኛ ዮሐ.3:9)። ይህ ግን የዳነ ሰው ልምድና ባሕርይ ምን መሆን እንዳለበት የሚያመለክት ነው።

ከላይ የተጠቀሱትን ሦስት ነጥቦች ካጤንን ማስተዋል ያለብን ሰዎች በብርሃን ካለው ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረታቸው እየወመረ በሄደ መጠን ይበልጥ ይቅርታና መንጸት እንደሚያስፈልጋቸው ነው። ይህም በ1ኛ ዮሐንስ 1:5-7 በግልጽ ሰፍሯል። እስኪ አሁን ደግሞ ስለ ይቅርታና መንጸት መጽሐፍ ምን እንደሚል ቀጥለን እንመልከት።

“በኃጢአታችን ብንናዘዝ ኃጢአታችንን ይቅር ሌለን ከዓመፃም ሁሉ ሊያነጻን የታመነና ጸድቅ ነው” (1ኛ ዮሐ.1:9) ክርስቲያን ኃጢአት ከሠራ ይቅርታ ለማግኘት መናዘዝ አለበት። “በኃጢአታችን ብንናዘዝ” ታማኝና ጸድቅ የሆነው እግዚአብሔር ይቅር ይለናል ከዓመፃችንም ያነጻ ነው። የእግዚአብሔር ታማኝነት ምንድን ነው? ጸድቅነቱስ ምንድን ነው? ታማኝነቱ ወደ ቃሉ ሲጠቁም ጽድቁ ወደ ሥራው ይመራል። እግዚአብሔር ቃሉ እምነት የሚጣልበት ነው። በሥራውም ጸድቅ ነው። ኃጢአታችንን ይቅር እንደሚል ከዓመፃችንም ሁሉ እንደሚያነጻን ተናግሯልና እንደተናገረው በእርግጥ ያደርጋል። ልጁን ኢየሱስ ክርስቶስን ለኃጢአታችን እንዲሞት ከላከበት የተፈጸመ የተስፋ ቃል እኒያ ኃጢአታችንን ይቅር ከማለትና ዓመፃችንን ሁሉ ከማንጸት ሌላ ምንም ምርጫ አይኖረውም። ስለዚህ ከእኛ ጋር ያለውን ኪዳን እንያዝና ኃጢአታችንን በመናዘዝ ይቅር እንዲለንና እንዲያነጻን እንጠይቀው።

ሱዋቶን በሚባል ከተማ የምትኖር አንዲት እጎት ሕሊናዋ በማያቋርጥ ክስ ዕረፍት እያጣ ትቸገር ስለነበር “ኃጢአቶቼ ታላላቅ በመሆናቸው እግዚአብሔር ይቅር እንዳለኝ እርግጠኛ አይደለሁም” እያለች ለምታገኛቸው ሰባዚዎች ሁሉ ትናገራለች። አንድ ቀንም አንድ

ሰባዚ አገኘችና የተለመደውን ተመሳሳይ ዐረፍተ ነገር ነገረችው። አገልጋዩም አብሯት 1ኛ ዮሐንስ 1:9 ን እነበብና ኃጢአቷን በእግዚአብሔር ፊት ተናዝዛ እንደሆነ ጠየቃት። “አምን ብዙ ጊዜ ተናዝዣለሁ”። “እኔ ቃሉ ስለዚህ ጉዳይ ምን ይላል?” “እግዚአብሔርማ ‘በኃጢአታችን ብንናዘዝ ኃጢአታችንን ይቅር ሌለን ከዓመፃም ሁሉ ሊያነጻን የታመነና ጸድቅ’ መሆኑን ተናግሯል”። “ስለዚህ ምን ትያለሽ?” “ቢሆንም እግዚአብሔር ይቅር እንዳለኝ እርግጠኛ አይደለሁም”።

እንደገና ቃሉን እነበብና ተነጋገሩ፣ ተነጋገሩና እነበቡ። በመጨረሻም አብረው እየጸለዩ አንድ ጊዜ ኃጢአቷን በእግዚአብሔር ፊት ተናዘዘች። ከጸሎት በኋላም “አሁንስ እግዚአብሔር ኃጢአትሽን ይቅር ብሏል?” የሚል ጥያቄ አቀረበላት። “አላውቅም” ነበር መልሷ። ይሄ ስባዚው በእርጋታ “እግዚአብሔር ይዋሻል ብለሽ ታስቢያለሽ?” ብሎ አፋጣጣት። “እንዴት እንዲህ እደፍራለሁ?” “እኔ ታዲያ ‘በኃጢአታችን ብንናዘዝ’ ምን አደርጋለሁ ብሏል? ‘ኃጢአታችንን ይቅር ሌለን ከዓመፃችንም ሁሉ ሊያነጻን የታመነና ጸድቅ’ መሆኑን አልተናገረም?” በዚያ ቅጽበት ነገሩ ሁሉ በቅጡ ስለጣት ሕሊናዋ ከክስ መረብ ነጻ ወጣ። እናም ያቺ ሴት ከዚያ ጊዜ ጀምሮ ወደ ጌታ እስክትሄድ ድረስ በደስታ የተሞላች ነበረች። የበራላት የጌታ ቃል የዕረፍትና የመጽናናት ስንቅ ሆናት።

ይህን በውል ካየን ይቅርታ የኪዳን ጉዳይ መሆኑን ማስታወስ አይቸግረንም። እንደ እግዚአብሔር ቃል ኃጢአታችንን ከተናዘዝን እግዚአብሔር በኪዳኑ መሠረት ይቅር ይለናል የሚለውን በተደጋጋሚ ተመልክተናል። ስለዚህ “እግዚአብሔር ሆይ በኃጢአታችን ብንናዘዝ ይቅር እንደምትለንና እንደምታነጻን ተናግረሃል” ብላችሁ እግዚአብሔርን በቃሉ ልትይዙት ትደፍራላችሁ? አዎ እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ኪዳን የገባው በኪዳኑ መሠረት እርሱን መጠየቅ እንድንችል መሆኑን መረዳት አለብን። ስለዚህ ኃጢአታችንን ስንናዘዝ የኪዳኑን ቃል በሥራ ላይ እንዲያውሰው በኪዳኑ የተወሰነልንን ድርሻ በእርግጠኝነት እየጠየቅነው እንጂ ምናልባት ይምረን እንደሆነ እየለመንነው አይደሉም። ይቅርታ የአዲሱ ኪዳን ክፍል ስለሆነ እግዚአብሔር ይመስገን።

አንዳንዶች ኃጢአትን በጣም ከተጸየፉና በኃጢአት ጥልቅ ገዘን ከተሰማቸው በቀላሉ ይቅር እንደሚባሉ ይገምታሉ። ነገር ግን ይህ ግምታቸው በእግዚአብሔር ቃል የተደገፈ ስልሆነ ስሕተት ነው። በኃጢአት ማዘንና ኃጢአትን መጸየፍ የእግዚአብሔር ብርሃን ሲበራልን የሚገኙ ውጤቶች እንጂ የይቅርታ ማግኛ ቅድመ ሁኔታዎች አይደሉም። “የደስተኛ የክርስትና ሕይወት ምስጢር” በሚል ጽሑፍ ላይ

ያነበቡት እንደ ታሪክ እንዲህ ይላል፡- ዋና አሳቡም የሚከተለው ነው፡፡ እንዲት እንት “ኃጢአት በትሠሪ ምን ታደርጊያለሽ? ከጌታ ጋር ያለሽን ግንኙነት እንዴት ታስተካክያለሽ?” ብላ እንደ ትንሽ ልጅን ትጠይቃለች፡፡ ልጅቱም “ኃጢአቴን ለጌታ እናዘዛለሁ፡ ከዚያም እርሱ ለጥቂት ጊዜ ስለ ኃጢአቴ ያሠቃየኝና ይቅር ይለኛል” ብላ መለሰችላት፡፡

ይህ የሕፃንዋ ቃል ብቻ እንደሆነ ካሰባችሁ ተላስታችኋል፡፡ በርካታ በዕድሜ የበሰሉ ሰዎችም ለዚህ ምሳሌ የሚሆን ተመሳሳይ ታሪክ አላቸው፡፡ ብዙዎች በሕይወታቸው ውስጥ በትክክል ይህንን እያደረጉ ይገኛሉ፡፡ ከተናዘዙ በኋላ ይቅር ከመባላቸው በፊት የሥቃይ ጊዜ እንደሚያስፈልግ ያስባሉ፡፡ የልባቸው ሥቃይ እስኪያበቃ ጠብቀው ሥቃዩን እንደ ይቅርታ ማረጋገጫ ይወስዱታል፡፡ እንዲህ የሚያስቡና የሚያደርጉ ሁሉ የአዲሱን ኪዳን ባሕርይ የማያውቁ ናቸው፡፡

አዲሱ ኪዳን ውስጥ ኢየሱስ ክርስቶስ በተሠቃየው ሥቃይ ይቅርታ እንደሚገኝ በቅጡ መረዳት ያችናል፡፡ እግዚአብሔር ስለፈለሰው የጌታ ኢየሱስ ደም ሲል ኃጢአታችንን ይቅር ከማለትና እኛን ከዓመፃችን ሁሉ ከማንጸት እምቢ እንደማይል ፈጽሞ ነፍሳችን ልትሰበክ ይገባታል፡፡ ጌታን በተቀበልንበት ቅጽበት ኪዳኑ አጥብቆ እንደሚናገረው የእግዚአብሔርን ይቅርታ ያለጥርጥር እናገኛለን፡፡ በኃጢአታችንም በተናዘዝን ጊዜ ሁሉ እግዚአብሔር ያለምንም ቀሪ ሒሳብ በኪዳኑ መሠረት ፈጽሞ ይቅር ይለናል፡፡ እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ባደረገው ኪዳን ራሱን አስርዖልና እንደ ኪዳኑ ቃል የምንጠይቀውን ይፈጽማል፡፡

አሁን የምንለው “መናዘዝ” ግን ኃጢአትን በእግዚአብሔር ብርሃን የማየት ውጤት መሆኑን ማስታወስ ይጠቅመናል፡፡ ከእግዚአብሔር ብርሃን ተሰውሮ የሚያልፍ አንድም ኃጢአት የለም፡፡ ሰው ኃጢአትን በእግዚአብሔር ብርሃን ካየ ኃጢአትን እንደ ኃጢአት ይታያል፡፡ በእግዚአብሔር ፊት ይናዘዛል፡፡ ከዚያም ይቅርታንና መንጸትን ይቀበላል፡፡ ይቅር እንደሚባል በመተማመን በየዕለቱ በመዋሸትና በእልኸኝነት በመቀጠል በከበረው ደም በተገኘው ይቅርታ ላይ መቀለድን ግን እግዚአብሔር ከእኛ ይከልክላል! እንዲህ ዓይነቱ ሰው መናዘዝን የሚወስደው ይቅርታን እንደመቀበያ ብልሃትና ስልት አድርጎ ነው፡፡ ይቅርታ ግን የኃጢአት ፈቃድ አይደለም፡፡ ሊሆንም አይችልም፡፡ ደጋግመው ኃጢአት እየሠሩ መላልሶ መናዘዝ በእግዚአብሔር ብርሃን እንደሚፈጸም እንደ እውነተኛ ነዛዜ አይቆጠርም፡፡ የዚህ ዓይነት ተደጋጋሚ መናዘዝ በጥንቃቄ መወገድ አለበት፡፡ አሁን ለማለት የተፈለገው ከእግዚአብሔር ጋር ጥሩ ኅብረት ኖሮአቸው በሕይወት ብርሃን የሚመላለሱ ሰዎች የኃጢአትን ምንነት በትክክል ስለሚያዩ የእግዚአብሔርን ይቅርታና በደሙ የሚገ

ኘውን መንጸት አብልጠው እንደሚፈልጉ ለመግለጽ ነው፡፡ ከዚህ ዓይነት እውነተኛ ነዛዜም ከአዲስ ኪዳን ይቅርታ የሚመነጨው ዕረፍት ይገኛል፡፡

“ቀስተ ደመና በዙፋኑ ዙሪያ ነበረ” (ራእይ 4:3)፡፡ ቀስተ ደመና ምን ያመለክታል? ቀስተ ደመና እግዚአብሔር ከኖኅ ጋር ያለው ኪዳን ምልክት ነው፡፡ በዙፋኑ ዙሪያ መሆኑም እግዚአብሔር ፈጽሞ ያንን ኪዳን እንዳልረሳው ይጠቁማል፡፡ ይህም በኪዳኑ መሠረት የሚቀርብ ማንኛውንም ጸሎት እግዚአብሔር ከመስማት እንደማያቋርጥ ያረጋግጥናል፡፡ ቀስተ ደመናው በዙፋኑ ዙሪያ እስካለ ድረስ በኪዳኑ ውስጥ ጸሎታችን ይሰማል፡፡ በኪዳኑ መሠረት እንድንጸልይ የሚያስችለንን ይህን ዓይነቱን ዋስትና እግዚአብሔር መስጠቱ የሚያስደንቅ ጸጋ ነው!!

ዛሬም የኃጢአት ችግሮቼ ገና ያልተወገዱለት ማንም ሰው ቢኖር ኃጢአቶቼን በእግዚአብሔር ፊት ያኑራቸው፣ ቃሉን አጥብቆ ይያዝ፣ እግዚአብሔር በኪዳኑ መሠረት እንደሚሠራ ይመን፡፡ ያኔ በኪዳኑ ማረፍ ይችላል፡፡ እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ኪዳን መግባቱን አለመገንዘባችን ብዙ መንፈሳዊ በረከቶችን አሳጥቶናል፡፡ እምላካችን ከእኛ ጋር ኪዳን አድርጓል፡፡ ይህንንም ሲያደርግ በኪዳኑ መሠረት እርሱን ለማናገር እንድንበረታታና እንደ ኪዳኑም የምንጠይቀውን ሁሉ ሊያደርግልን አስቦ ነው፡፡

የአዲሱ ኪዳን ባሕርይ

(2) ሕይወትና ኃይል

በአዲሱ ኪዳን የተገኘው ይቅርታ እንዴት የጸጋ ወንጌል እንደሆነ አይተናል። ማንም በዚህ የይቅርታ ጸጋ ቢያምን ሕሊናው ዕረፍት ያገኛል። ብዙ የእግዚአብሔር ሰዎች ይህንን የይቅርታ ጸጋ ተቀብለዋል። ማመን ብቻም ሳይሆን ኃጢአታቸውን ይቅር መባላቸውንና ከዓመፃቸው ሁሉ መንጸታቸውን ይመሰክራሉ። አዲሱ ኪዳን ከዚህ (ከኃጢአት ይቅርታ) ጉን ለጉን ዋጋቸው የላቀና የከበሩ ሁለት ክፍሎች አሉት። እነርሱም ሕይወትና ኃይል እንዲሁም ውስጣዊ እውቀት ናቸው። እነዚህ ሁለት ገጽታዎች በጠርካታ ሰዎች ዘንድ በአብዛኛው ስፍራ የተነፈጉና ችላ የተባሉ ብዙዎች የማይደነቁባቸውና ነገሩ ሰላልገባቸው የማያምኑባቸው ናቸው። አብዛኛዎቹ የእግዚአብሔር ልጆች በመንፈሳዊ ጉስቱ ልናና ድካም የተያዙበት ዋነኛ ምክንያት ይኸው ነው።

ኃጢአታችን በእግዚአብሔር ይቅር መባሉ መልካም ነው። ከይቅርታው በኋላ ግን እግዚአብሔር በእኛ ውስጥ የሚፈልገውን እንዲያገኝ ሳንፈቅድለት፣ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ሳናውቅና ሳናደርግ በዚያው ሁኔታ ከቆየን በእኛና በቀድሞዎቹ ቀናት በምድረ በፃ በተንከራተቱት የእስራኤል ሕዝብ መካከል ምን ልዩነት አለ? የአዲሱ ኪዳን ክብርስ ምኑ ላይ ነው?

ስለዚህ ዓይኖቻችንን ገልጠን የአዲሱን ኪዳን ገናኝነት ማየት ያስፈልገናል። በእርጌው ኪዳን ዘመን እግዚአብሔር እስራኤላውያንን ከግብፅ ሲያወጣቸው እጃቸውን ደዞ መራቸው (ዕብ. 8:9) ፣ በአዲሱ ኪዳን ደግሞ ልባችንን ከግብፅ ማለትም ከዓለም አርቆ ሳብ። በእርጌው ኪዳን ሕጉን በፈታቸው አኖረ፣ በአዲሱ ኪዳን ሕጉን በልቡናችን (በእስምሮአችን) አኖረ፣ በልባችንም ጻፈው። በእርጌው ኪዳን ሰዎች በውጪ ቢያስተምሯቸውና የእግዚአብሔርን ሥራ ለአርባ ዓመታት ቢያዩም በልባቸው ሳቱ፣ የእግዚአብሔርንም መንገድ አላወቁም። በአዲሱ ኪዳን ግን ከታናሹ ጀምሮ እስከ ታላቁ ድረስ ሁላችንም እግዚአብሔርን ማወቅ እንችላለንና ውጪያዊ ምሪት አያስፈልገንም።

በመጀመሪያ እግዚአብሔር ሕጉን በእስምሮአችን እንዴት እንዳኖረና በልባችን እንደጻፈው በማስተዋል መመልከት እንጀምር። ይህ

የአዲሱ ኪዳን ልዩና የከበረ ክፍል የሆነው ለምንድነው? ይህን በተመለከተ መጽሐፍ ቅዱሳችን ምን እንደሚል ጥቂት ጥቅሶችን እንመልከት፡-

“ከዚያ ወራት በኋላ ከእስራኤል ቤት ጋር የምገባው ቃል ኪዳን ይህ ነውና ይላል ጌታ፤ ሕጌን በልቡናቸው አኖራለሁ በልባቸውም እጽፈዋለሁ፤ እኔም እምላክ እሆንላቸዋለሁ እነርሱም ሕዝብ ይሆኑ ልኛል” (ዕብ. 8:10) “ከዚያ ወራት በኋላ ከእነርሱ ጋር የምገባው ኪዳን ይህ ነው ይላል ጌታ በልባቸው ሕጌን አኖራለሁ በልቡናቸውም እጽፈዋለሁ” (ዕብ. 10:16)።

ሁለቱም ምንባቦች “ማኖርን” ያስቀድሙና “መጻፍን” ይቀጥላሉ። በምዕራፍ 8 መጀመሪያ “በልቡናቸው” ቀጥሎም “በልባቸው” ሲሆን በምዕራፍ 10 ግን ቅደም ተከተሉ ተቀያይሯል። ቢሆንም የሚያወሩት ስለተመሳሳይ ነገር ነው።

ሁለቱም የዕብራውያን ቁጥሮች “ከእነዚያ ወራት በኋላ ከእስራኤል ቤት ጋር የምገባው ቃል ኪዳን ይህ ነውና፣ ይላል እግዚአብሔር፤ ሕጌን በልቡናቸው አኖራለሁ፣ በልባቸውም እጽፈዋለሁ፤ እኔም እምላክ እሆናቸዋለሁ እነርሱም ሕዝብ ይሆኑኛል” የሚለውን ኤርምያስ 31:33 ን ይጠቅሳሉ።

ጥቂት ቃላት በሕዝቅኤል ጥቂቶቹ ደግሞ በኤርምያስ ውስጥ ይበልጥ ግልጽ ከመሆናቸው በቀር ሕዝቅኤል 38:25-28 እና ኤርምያስ 31:31-34 የሚያወሩት ስለ ተመሳሳይ ነገር ነው። እስቲ የሕዝቅኤልን እናንብበው። “ጥሩ ውኃንም እረጭባችኋለሁ እናንተም ትጠራላችሁ፤ ከርከብታችሁም ሁሉ ከጣዖቶቻችሁም ሁሉ አጠራችኋለሁ። አዲስም መንፈስ በውስጣችሁ አኖራለሁ፤ የድንጋዩንም ልብ ከሥጋችሁ አወጣለሁ የሥጋንም ልብ እስጣችኋለሁ። መንፈሴንም በውስጣችሁ አኖራለሁ በትእዛዜም እስሄዳችኋለሁ፤ ፍርዴንም ትጠብቃላችሁ ታደርጉትማላችሁ። ... ሕዝብም ትሆኑኛላችሁ እኔም እምላክ እሆናችኋለሁ”። ይህ ክፍል ቢያንስ 5 ነገሮችን ይዟል፡-

1. በንጹሕ ውኃ ማጥራት	2. አዲስ ልብን መስጠት
3. አዲስን መንፈስ መስጠት	4. የድንጋዩን ልብ እስወግዶ የሥጋን ልብ መስጠት
5. መንፈሱን በውስጣችን ማኖር	

የእነዚህ አምስት ነገሮች ጥምረት ውጤት “በትእዛዜም እስሄዳችኋለሁ፤ ፍርዴንም ትጠብቃላችሁ ታደርጉትማላችሁ። ... ሕዝብም ትሆኑኛላችሁ እኔም እምላክ እሆናችኋለሁ” የሚለው ነው።

አዲስ ልደት (Regeneration)

እግዚአብሔር ሕጉችን እንዴት በውስጣችን እንዳስቀመጠና በልባችን እንደጻፈ ለመረዳት ከአዲስ ልደት መጀመር ያስፈልጋል። ያልተፈጠረው የእግዚአብሔር ሕይወት በአዲስ ልደት ጊዜ ወደ ውስጣችን በመገፈስ ቅዱስ አማካኝነት ገብቷል። አዲስ ልደት በመገፈስ ውስጥ የሚከሰት አዲስ ነገር ሲሆን ይህም የባሕርይ ሳይሆን የሕይወት ጉዳይ ነው።

የሰው አፈጣጠር

የአዲስ ልደትን ምንነት ለማወቅ ሰው ወደ ተፈጠረበት የዔድን ገነት ታሪክ መመለስ አለብን። “እግዚአብሔር እምላክም ሰውን ከምድር አፈር አበጀው በአፍንጫውም የሕይወት እስትንፋስን እፍ አለበት ሰውም ሕያው ነፍስ ያለው ሆነ” (ዘፍ. 2:7)። በሌላም ስፍራ “ሕይወትን የሚሰጥ መገፈስ ነው” (ዮሐ. 6:63) ስለሚል በዚህ ስፍራ “የሕይወት እስትንፋስ” የተባለው የሕይወት ምንጭ የሆነው መገፈስ ቅዱስ መሆኑን መረዳት አይቸግርም። በተጨማሪም ኢዮብ “ሁሉንም የሚችል የእምላክ እስትንፋስ ሕይወትን ሰጠኝ” (33:4) ብሎ ያረጋግጣልናል። “የሕይወት እስትንፋስ” በሚለው ውስጥ ያለው “ሕይወት” የሚለው ቃል በዕብራይስጥ “ጃይ” (Chay) ሲሆን ብዙ ቁጥርን ያመለክታል። ስለዚህ በእግዚአብሔር እስትንፋስ ያገኘው ሁለት ሕይወቶችን - መገፈሳዊና የነፍስ ሕይወትን ነው (እግዚአብሔር እፍ ያለብን ሁለት ሕይወት ማለትም - መገፈሳዊ እና የነፍስ ሕይወት እንዲመሠረት ነው)። የእግዚአብሔር እስትንፋስ ወደ ሰው እካል ገብቶ የሰው መገፈስ ሲሆን የሰው መገፈስ ከሥጋ ጋር የመገናኘቱ አጸፋ-ድርጊትም ነፍስን አስገኘ። ይህ የመገፈሳዊ ሕይወታችንና የነፍስ ሕይወታችን መነሻ የሚያብራራ ሲሆን ሰው ሦስት ክፍሎች - መገፈስ፣ ነፍስ እና ሥጋ - ያሉት መሆኑንም በግልጽ ያሳያል። አዲስ ኪዳንም ቢሆን ሰው ሦስት ክፍሎች እንዳሉት ነው የሚናገረው። “መገፈሳችሁም ነፍሳችሁም ሥጋችሁም ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በመጣ ጊዜ ያለ ነቀፋ ፈጽመው ይጠበቁ” (1ኛ ተሰ. 5:23)። “ነፍስንና መገፈስንም ጅማትና ቅልጥምንም እስኪለይ ድረስ ይወጋል” (ዕብ. 4:12)።

ሥጋ - የዓለም አባብና ፈቃድ፣ ነፍስ - የራሳችን አባብና ፈቃድ፣ መገፈስም - የእግዚአብሔር አባብና ፈቃድ መገለጫና መፈጸሚያ ስፍራ ናቸው። ሥጋ በእምስቱ የሰሜት ሕዋሳት እየታገዘ የተለያዩ ስሜቶችን ለሰው ይሰጣል። ሰው ከውጪኛው ዓለም ጋር የሚገናኘው የዓለም የሆነው ሁሉ መገለጫ በሆነው በእካሉ ነው። ነፍስም የሰው ማንነት

መገለጫ የሆኑትን አባብ (አእምሮ)፣ ሰሜትና ፈቃድን የሚያጠቃልል የማንነት መንጸባረቂያ ሲሆን መገፈስ ደግሞ የሕሊና (Conscience)፣ የመገለጥና (Intuition) የአምልኮ (Commune) ተግባርን ያካሂዳል። በእነዚህም ሰው ከእግዚአብሔር ጋር ያለውን ግንኙነት በማወቅ ወደ ማምለክና ወደ ማገልገል ይደርሳል። ስለዚህ መገፈስ የእግዚአብሔር አባብ፣ ዕቅድ፣ ሰሜት፣ ምኞት - በአጠቃላይም የእግዚአብሔር የሆነው ሁሉ የሚገኝበት ስፍራ ነው።

የሰው መገፈስ የሰውን መላ ማንነት በነፍስ በኩል ይቆጣጠራል። የሰው መገፈስ መሥራት የሚፈልገውን አባብ ለነፍስ ይነግራል። ነፍስም በተራው ሥጋ የመገፈስን ትእዛዝ እንዲቀበል ያንቀሳቅሰዋል። በእግዚአብሔር የሥልጣን ተዋረድ መሠረት መገፈስ ከፍተኛው የሰው ክፍል በመሆኑ ሰውን መቆጣጠር ይገባዋል። የሰው ማንነት ዋነኛ መቀመጫ የሆነው ፈቃድ ግን ለነፍስ የተገባ ነው። ስለዚህ የሰው ነፍስ ፈቃድ የመገፈስን ምሪት፣ የሥጋን ምሪት ወይም የራስን ምሪት ለመምረጥ ፍጹም ሥልጣን አለው። ነፍስ ይህን ያህል ኃይል ስለሰጠና የሰው ማንነት መቀመጫ በመሆኑ መጽሐፍ ቅዱስ ሰውን ‘ሕያው ነፍስ’ ብሎ ይጠራዋል።

ሰውን በመፍጠር ውስጥ የእግዚአብሔር ዕቅድ

የእግዚአብሔር ዘላለማዊ ዕቅድ ራሱን ለሰው መስጠት እንደሆነ ደጋግመን በእጽንኦት ተነጋግረናል። እግዚአብሔር የእርሱን ሕይወትና ባሕርይ ሰው ያገኝ ዘንድ በሰው ውስጥ ማደፋና ከሰው ጋር ኅብረት መፍጠሩ ያስደስተዋል። እግዚአብሔር አዳምን ከፈጠረ በኋላ በዔድን ገነት ውስጥ አኖረው። በገነት መካከልም የሕይወትን ዛፍ እና መልካምና ክፉን የሚያስታውቀውን ዛፍ አበቀለ (ዘፍ. 2:9)። እነዚህም ሁለት ዛፎች በግልጽ ቦታ ያለና የሰውን ትኩረት በቀላሉ የሚስቡ ናቸው። “እግዚአብሔር እምላክም ሰውን እንዲህ ብሎ አዘዘው፡ ከገነት ዛፍ ሁሉ ትበላለህ፤ ነገር ግን መልካምንና ክፉን ከሚያስታውቀው ዛፍ አትበላ፤ ከእርሱ በበላህ ቀን ሞትን ትሞታለህና” (ዘፍ. 2:16-17)። ይህ ንግግር ሰው የሕይወት ዛፍን ፍሬ መበላት እንደሚችል በተዘዋዋሪ የሚጠቁም ነው። የሕይወት ዛፍ እግዚአብሔርን ይወክላልና ሰው ከዚህ ቢበላ ኖሮ እግዚአብሔርን በመረጠ ነበር። ፈጣሪ ለሰው ያለው አባብ ምንኛ ትልቅና ውብ ነው!

ሰው የተፈጠረው በእግዚአብሔር እንደመሆኑ የመጀመሪያ ሕይወቱም በእግዚአብሔር የተሰጠው ነው። መጽሐፍ ቅዱስ መጀመሪያ ስለተፈጠረው ሕይወት የሚነግረን “እጅግ መልካም” (ዘፍ. 1:31) እና

“ትን” (መክ.7:29) እንደነበር ነው። የእግዚአብሔርን ዘላለማዊ ዕቅድ በሚመለከት ግን ሰው እግዚአብሔርንና የእግዚአብሔርን ሕይወት ባለመምረጡ ይህንን ያልተፈጠረ ሕይወት ላያገኝ ቀረ። [በግሪክኛው ሕይወትን የሚገልጹ ሦስት ቃላት ይገኛሉ። (1) ባዮስ (Bios) - ሥጋዊ ሕይወትን ያሳያል። ጌታ ኢየሱስ የነበራትን ትዳርዋን ሁሉ ስለሰጠችው መበለት ሲናገር የተጠቀመው ይህንን ቃል ነው (ሉቃ. 21:4)። (2) ሱኬ (Psuche) - ይህ የሰውን ተፈጥሯዊ ሕይወት - የነፍስን ሕይወት ይጠቁማል። መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ሰው ሕይወት በሚጠቅሰበት ቦታ ሁሉ ይህንን ቃል ይጠቀማል (ማቴ. 16:26፣ ሉቃ. 9:24)። (3) ዞሪ (Zoe) - ይህ የሚያሳየን ከፍተኛውን የሕይወት ደረጃ፣ የመንፈስ ሕይወትን፣ ያልተፈጠረውን የእግዚአብሔር ሕይወት ነው። መጽሐፍ ቅዱስ ይህን ቃል የሚጠቀመው ስለ “ዘላለም ሕይወት” ሲናገር ነው (ዮሐ. 3:16)።]

የሰው ውድቀት

አዳም አስተውሎት ስለጉደለው ሕይወትን ንቆ ከተከለከለው መልካምና ክፉን ከሚያስታውቀው ዛፍ በመብላቱ ሰው ወድቋል። ኃጢአትንም ሠርቷል። በፊት ከእግዚአብሔር ጋር ለመገናኘት ክፍት የነበረው የሰው መንፈስ አሁን ከእግዚአብሔር ራቀና (ኤፌ. 4:18) ከበደል የተነሣ የሞተ ሆነ (ቆላ. 2:13፣ ኤፌ. 2:1)። እግዚአብሔር ግን አስቀድሞ አዳምን “ከእርሱ በበላህ ቀን ሞትን ትሞታለህና” ብሎ አስጠንቅቆት ነበር (ዘፍ. 2:17)። የአዳምን ሥጋዊ አካል ስንመለከት ግን መልካምና ክፉን ከሚያስታውቀው ዛፍ ከበላ በኋላ ለበርካታ መቶ ዓመታት በምድር ኖሯል (ዘፍ. 5:3-5)። በዚህ ምክንያት ይህ የሥጋ ሞትን የሚመለከት ብቻ ባለመሆኑ ሰው ከሁሉ አስቀድሞ መንፈሱ በውስጡ ሞቷል ማለት ነው።

ሞት ከሕይወት መለየት ሲሆን እግዚአብሔር ደግሞ የሕይወት እምላክ ነው። አዳምም ከእርሱ በመለየቱ ከሕይወት ተለየ። የአዳም መንፈስ ሞተ ስንል ግን ከአሁን በኋላ መንፈስ አልባ ሆነ ለማለት እንዳልሆነ ልብ እንበል። መንፈሳዊ መረዳቱን በማጣቱ መንፈሱ ከእግዚአብሔር ጋር የነበረው ግንኙነት ተቋረጠ። አዳም በሕይወት ቢኖርም ለእግዚአብሔር ምውት ነው። አዳም የመንፈሱን ውስጣዊ ችሎታዎች በኃጢአቱ ምክንያት አጥቷል። ሰው በኃጢአት በወደቀበት ቅጽበት በነፍሱ የሚመራና የሥጋ በመሆኑ (ሮሜ 7:14) የእግዚአብሔርን ነገር ሲያውቅ አይችልም (1ኛ ቆሮ. 2:14)። “ለእግዚአብሔር ሕግ አይገዛምና፣ መዝገቡም ተሰናታል፤ በሥጋ ያለትም እግዚአብሔርን ደስ ሊያሰኘት አይችለውም” (ሮሜ 8:7-8)።

ታዲያ በአዳም አለመታዘዝና ውድቀት ምክንያት የእግዚአብሔር ዘላለማዊ ዕቅድ ሳይፈጸም ቀረ ማለት ነው? እግዚአብሔር አሁንም እግዚአብሔር ነው! ከሁሉ የሚልቀውን ፈቃዱንና ዘላለማዊ ዕቅዱን በእርግጥ ይፈጽማል። ስለዚህ በሰው ውስጥ በማድረፍ ከሰው ጋር በሕይወት በመተባበር የራሱን ሕይወት ለሰው ይሰጣል። ይህንን የሚፈጽመው እንዴት ነው? ለኃጢአት ችግር መፍትሔ ለማበጀት ይመጣል። የወደቀውን ሰው ይታደጋል፤ ሕይወቱን በልጁ ውስጥ ይለቅቃል፤ በመንፈስ ቅዱስ የሆነ አዲስ ልደትን ለሰው ይሰጣል።

እግዚአብሔር ያዘጋጀው ደገንነት

እግዚአብሔር ለኃጢአት ችግር መፍትሔ ለመስጠትና የወደቀውን ሰው ለመታደግ ክርስቶስን ወደ ምድር መላኩ ዋነኛው የወንጌል እምብርትና መሠረት መሆኑን ገና ከመነሻችን ጀምሮ አይተናል። ክርስቶስም “ለኃጢአት ሞተን ለጽድቅ እንድንኖር፣ እርሱ ራሱ በሥጋው ኃጢአታችንን በእንጨት ላይ ተሸከመ” (1ኛ ጴጥ. 2:24)። ይህም በብሉይ ኪዳን ዘመን መሬት በምድር በዳ በሰቀለው እባብ ተመስሏል (ዘጉ. 21:4-9)። የእስራኤል ሕዝብ በኃጢአታቸው መሞት ሲኖርባቸው በእባቡ የተነደፈ ሁሉ አይቶ እንዲድን እግዚአብሔር መሬቱን በምድር በዳ የናሱን እባብ እንዲሰቅል አዘዘው። በተመሳሳይ ሁኔታም በበደላቸው የሞቱ ሁሉ የእግዚአብሔርን ሕይወት ተቀብለው እንዲኖሩ ክርስቶስ ኃጢአታችንን ተሸክሞ ሞተልን (ዮሐ. 3:14-15)።

እግዚአብሔር ሊሰጠን የሚፈልገውን ሕይወቱን በክርስቶስ ውስጥ አደረገ (ዮሐ. 1:4፣ 1ኛ ዮሐ. 5:11)። ክርስቶስም ወደ መሬት እንደወደቀችው የሰንዴ ቅንጣት በውስጡ የተቀመጠውን የእግዚአብሔር ሕይወት ለመስጠት በመስቀል ላይ ሞተ (ዮሐ. 12:24)። በኢየሱስ ክርስቶስ ትንሣኤም እግዚአብሔር አዲስ ልደትን ሰጠን (1ኛ ጴጥ. 1:3)።

አዲስ ልደት “ከእግዚአብሔር” መወለድ (ዮሐ. 1:13) - “ከሰማይ” መወለድ ነው (1ኛ ቆሮ. 15:47)።

አዲስ ልደት “ከውኃና ከመንፈስ” መወለድ ነው (ዮሐ. 3:5)። ይህን በተብራራ ሁኔታ ለማየት እንሞክር። መጥምቁ ዮሐንስ መንገድ ጠራጊ ሆኖ ለመስበክና ለማጥመቅ ሲመጣ ስብከቱ “እኔ በውኃ አጠመቅኋችሁ እርሱ ግን በመንፈስ ቅዱስ ያጠምቃችኋል” የሚል ነበር (ማር. 1:8)። በዚህ ስፍራ ዮሐንስ ውኃንና መንፈስ ቅዱስን አያይዞ እንደተናገረ በዮሐንስ ወንጌል ምዕራፍ 3 ላይ ጌታ ኢየሱስም እንዲሁ ተናግሮታል። ዮሐንስ የተናገረው ስለ ጥምቀት ውኃ ስለነበር ጌታ ኢየሱስም የጠቀሰው የጥምቀት ውኃን መሆኑ ነው። ጌታ ውኃንና

መንፈስ ቅዱስን የጠቀሰው ለኒቆዲሞስ ጥያቄ መልስ ለመስጠት ሲሆን መልሱም ኒቆዲሞስ በቀላሉ የሚረዳው ነበር። በዚያን ጊዜ ዮሐንስ እያጠመቀ መሆኑ በብዙ ሰዎች ስለሚታወቅ ጌታ የጠቀሰው ውኃ የዮሐንስ ጥምቀት እንደሆነ ለኒቆዲሞስ ግልጽ ነው። ጌታ ኢየሱስ ውኃን በሚመለከት በአእምሮው ያለው ሌላ አላብ ቢሆን ኖሮ ኒቆዲሞስ በቀላሉ ላይደርስበትም ነበር። ስለዚህ “ውኃ” ጥምቀትን እንደሚያመለክት ማጠቃለል እንችላለን።

“ዮሐንስስ ከእርሱ በኋላ በሚመጣው በኢየሱስ ክርስቶስ ያምኑ ዘንድ ለሕዝብ እየተናገረ በንስሐ ጥምቀት አጠመቀ” (ዮሐ.19:4)። ዮሐንስ ያጠመቅ የነበረው የንስሐ ጥምቀት ለሰዎች አዲስ ልደት መስጠት አቅም የለውም። ምክንያቱም ሰው “ከውኃና ከመንፈስ ካልተወለደ በቀር” ዳግም ልደትን አያገኝም። የንስሐ ጥምቀት የሚያመለክተው ሰው እጅግ ክፉ ለሆነው ባሕርይው ንስሐ መግባት ብቻ ሳይሆን ሰው ራሱ የተበላሸና የሞተ በመሆኑ በጥምቀት መቀበር እንዳለበት ነው። ሰው ለመጠመቅ ወደ ውኃ ሲገባ የባሕርይውን መክፋት ብቻ ሳይሆን እርሱም ራሱ ቢሆን የተበላሸና የሞተ በመሆኑ ከመቀበር ሌላ ምንም እንዳልተገባው መናዘዙ ነው።

ሰው “ከውኃና ከመንፈስ” ካልሆነ በቀር በውኃ ብቻ ዳግመኛ አይወለድም። የእግዚአብሔርን ሕይወት ከማግኘቱ በፊት ከጌታ ኢየሱስ የመንፈስ ቅዱስን ስጦታ መቀበል አለበት። መጥምቁ ዮሐንስ መጀመሪያ “ንስሐ” ን ሰበከ (ማር.1:4)፤ ጌታ ኢየሱስም ወዲያውኑ “እምነት” ን በመስበክ ተከተለው (ማር.1:15)። ንስሐ የእኛ ከሆነው ነገር ያላቅቀናል፤ እምነት ደግሞ የእግዚአብሔር ወደ ሆነው ነገር ያደርሰናል። በንስሐ ወደ ውኃው እንገባለን፤ መንፈስ ቅዱስን ግን በእምነት እንቀበላለን። በዚህ መንገድ ወደ ውኃው መግባትና መንፈስ ቅዱስን መቀበል “ከውኃና ከመንፈስ” መወለድ ነው። ንስሐ መግባትና መጠመቅ የአሮጌው ሰው ሕይወት ማብቂያ ድምበር ሲሆን በእምነት ከመንፈስ ቅዱስ ጋር መተባበር ደግሞ የእግዚአብሔርን ሕይወት መቀበያ አዲስ ምዕራፍ ነው። ይህም አዲስ ልደት ነው።

አዲስ ልደት ከውኃና ከመንፈስ ቅዱስ መወለድ ቢሆንም የአዲስ ልደት ሥራ ከማይታየው (Subjective) ገጽታ አንጻር በጠቅላላ የተሠራው በመንፈስ ቅዱስ ነው። ጠቅላላው የአዲስ ልደት ሥራ ገህዳዊ (Objective) ገጽታ በክርስቶስ የተሠራ ነው። ጌታ ኢየሱስ በዮሐንስ ምዕራፍ 3 ላይ ከ “ውኃ መወለድ” ን አንድ ጊዜ ብቻ ሲጠቅስ ከ “መንፈስ መወለድ” ን ሦስት ጊዜ ደጋግሞ የጠቀሰው በዚሁ ምክንያት ነው (ቁ. 5-6 እና 8)።

አዲስ ልደት ከመንፈስ “መወለድ” ነው። መንፈስ ቅዱስ የመጣው ሰዎች ንስሐ እንዲገቡ ለማድረግ ሲሆን “እርሱም መጥቶ በረከት ... ዓለምን ይወትሳል” (ዮሐ.16:8)፤ ሰዎች ጌታ ኢየሱስን በእምነት እንዲቀበሉ ይመራል፤ ንስሐ ገብተው ባመኑትም ውስጥ በመግባት የእግዚአብሔርን ሕይወት ይሰጣቸዋል። በዚህም አዲስ ልደትን ያገኛሉ። መንፈስ ቅዱስ ሰዎች ወደ ንስሐ እንዲመጡ ያበራሳቸዋል፤ በእምነትም የእግዚአብሔርን ሕይወት እንዲቀበሉ ይመራቸዋል። ይህ የወንጌል እውነት በቅዱሳት መጻሕፍት ተመዝግቦ ይገኛል። እግዚአብሔር የእውነት ቃል በሆነው በወንጌል እንደወለደን መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል (1ኛ ቆሮ. 4:15፤ ያዕ. 1:18)። ዳግመኛ የተወለደው “ከሚጠፋ ዘር አይደለም፤ በሕያውና ለዘላለም በሚኖር በእግዚአብሔር ቃል ከማይጠፋ ዘር ነው እንጂ” (1ኛ ዴጥ. 1:23)። እግዚአብሔር ሕይወቱን ለእኛ ለመስጠትና በእኛ ውስጥ ለመትከል በመንፈስ ቅዱስ በኩል ቃሉን መንገድ አድርጎ ተጠቀመ። መንፈስ ቅዱስም የእግዚአብሔርን ቃል እምነት የእግዚአብሔርን ሕይወት እንድንቀበል አንቀሳቀሰን። “ሕይወት” በሆነው የእግዚአብሔር ቃል (ዮሐ. 6:63) ውስጥ የእግዚአብሔር ሕይወት ተደብቋል። ስለዚህ ልክ የእግዚአብሔርን ቃል ስንቀበል የእግዚአብሔርን ሕይወት እናገኛለን።

በአዲስ ልደት የምንቀበለው ሕይወት መንፈሳዊ እንጂ ሥጋዊ አይደለም። ልክ እንደ ነፋስ በዓይን የማይታይ ነገር ግን የሚታወቅ ላመነብት እጅግ ተጨባጭ ነው (ዮሐ.3:8)። ስለዚህ አዲስ ልደት ከሰው ከራሱ ሕይወት በተጨማሪ የእግዚአብሔርን ሕይወት ማግኘት እንጂ ሌላ ሊሆን አይችልም።

ዳግመኛ እንደተወለድንም ወዲያውኑ “የእግዚአብሔር ልጅ” የመሆንን ሥልጣን እንቀበላለን (ዮሐ.1:12)። በዚህም ከእግዚአብሔር ጋር በሕይወት የአባትና ልጅ ግንኙነት ይጀመራል (ገላ. 4:6፤ ሮሜ 8:15-16)። አዳም ሳያገኘው የቀረውና እኛም ያልነበረን ያልተፈጠረው የእግዚአብሔር ሕይወት - “የዘላለም ሕይወት” (ዮሐ.17:3) አሁን በክርስቶስ ኢየሱስ ወደ እኛ መጥቷል። ይህም የአዲሱ ኪዳን ባሕርይና ክብሩ ነው። ሃሌ ሉያ!

የእግዚአብሔር ሕይወት የራሱ ባሕርይ ስላለው ሕይወቱን ያገኘን እኛ “ከመለኮት ባሕርይ ተካፋይ” ሆናለን (2ኛ ዴጥ.1:4)። ስለዚህ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ማወቅ፤ የሚያስደስተውንም ነገር ለማድረግ መውደድ እና እግዚአብሔርን በመምሰል መጥፎ አሁን የሚቻል ነገር ሆኗል (ቆላ.3:10)። ሰው የእግዚአብሔርን ሕይወት መቀበሉን እየተናገረ ጽድቅን በመውደድና ዓመግን በመጥላት የአዲሱ ሕይወት ባሕርይ

በዕለታዊ ኑሮው ባይታይ የዚህ ሰው እምነትና አዲስ ልደት ማግኘት እጅግ ያጠያይቃል። ምክንያቱም የእግዚአብሔር ሕይወት የራሱ የተለየ ባሕርይ አለውና ይህንን ባሕርይ ለማሳየት ያልቻለ ሰው የእግዚአብሔር ሕይወት እንዳለው ለመናገር እንዴት ይደፍራል?

“የሰው መንፈስ የእግዚአብሔር መብራት ነው” (ምሳ. 20:27)። ከአዳም ውድቀት በኋላ ግን ይህ መንፈስ ዉለመ። በመንፈስ ቅዱስ እንደገና ስንወለድ ደግሞ የእግዚአብሔር ሕይወት በውስጣችን በመኖሩ እንደሚበራ ፋኖስ መንፈሳችንን አነቃው (ኤፌ. 2:5)። በመጀመሪያው ኃጢአት በተከሰተው ሞት ምክንያት የሰው መንፈስ አስቀድሞ እንደሞተ ተመልክተናል። መንፈስ ቅዱስ ያልተፈጠረውን የእግዚአብሔር ሕይወት በውስጣችን ሰውሮ አዲስ ልደትን ስናገኝ መለኮታዊው መንፈስ መጀመሪያ ለሞተው የሰው መንፈስ ከሁሉ በፊት ሕይወትን ሰጠ። የመንፈስ ቅዱስ ሥራ የጀመረው ከሰው ከውስጡ ሰውነት - ከመንፈሱ ወደ ነፍሱ ከዚያም ወደ ሥጋው ነው። የመንፈስ ቅዱስ የአዲስ ልደት ሥራ በመንፈስ ብቻ የሚደረግ ነው። መንፈሳችን በበደላችን ምክንያት ሞቶ ነበር፤ አሁን ግን ሕያው ስለሆነ (ቆላ. 2:13) እግዚአብሔርን የሚያወቅና ንቁ ነው። በዚህ ምክንያት ዳግመኛ መወለዱን እየተናገረ እግዚአብሔርን ማወቅ ያቃተውና በኃጢአት የሚሸነገል ሰው ልምምዱ አጠራጣሪ ነው።

መንፈስ ቅዱስ ሲወልድን “አዲስ ልብ” ሰጥቶናል፤ “አዲስ መንፈስም” ዉምሮብናል (ሕዝ.36:26)። አዲሱ ልብም ሌላ ልብ ሳይሆን የተበላሸው ልባችን ተሐድሶ አግኝቶ ነው። እንዲሁም አዲሱ መንፈስ ሌላ ሳይሆን መት የነበረው መንፈሳችን ሕይወት ተሰጥቶትና ትንሣኤ አግኝቶ ነው። አሁን በዚህ አዲስ ልብ እግዚአብሔርን ማሰብ፣ እርሱን መከተልና እርሱን መውደድ እንችላለን። ከዚህ አዲስ ልብ የተነሣ ሰማያዊና መንፈሳዊ በሆኑ ነገሮች ሐሴት የምናደርግና ወደ እነርሱ የምናዘነብል እንሆናለን። አዲስ መንፈስም ስላለን ከዚህ በፊት እንደ ነበርነው ለመንፈሳዊ ጉዳዮች ደካማና የእግዚአብሔር ነገር የማይገባን መሆናችን ቀርቶ የእግዚአብሔርን ነገሮች ለይተን ስለምናውቅ (1ኛ ቆሮ. 2:12) ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት መፍጠር እንችላለን።

ሌላው አስደናቂ እውነት ደግሞ ዳግመኛ ስንወለድ እግዚአብሔር መንፈሱን በእኛ ውስጥ መዉመሩ ነው (ሕዝ. 36:27)። አሁን መንፈስ ቅዱስ በታደሰው መንፈሳችን ውስጥ ይኖራል። ይህ በአሮጌው ኪዳን ዘመን በፍጹም ሆኖ እያወቅም። እርግጥ ነው በብሉይ ኪዳን ዘመን መንፈስ ቅዱስ በሰዎች ላይ ይሠራ ነበር። ነገር ግን በእነዚያ ቀናት መንፈስ ቅዱስ በሰዎች ውስጥ ለዘላለም መኖሩን መጽሐፍ ቅዱስ አልመዘገበም።

በአዲሱ ኪዳን ዘመንስ መንፈስ ቅዱስ በውስጣችን ለዘላለም መኖሩን እንዴት እናውቃለን? ጌታ ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርቱ ይህን በግልጽ ነግሯቸዋል። “እኔም አብን እለምናለሁ ለዘላለምም ከእናንተ ጋር እንዲኖር ሌላ አጽናኝ ይሰጣችኋል፤ እርሱም ዓለም የማያየውና የማያውቀው ስለ ሆነ ሊቀበለው የማይቻለው የእውነት መንፈስ ነው፤ ነገር ግን ከእናንተ ዘንድ ስለሚኖር በውስጣችሁም ስለሚሆን እናንተ ታውቃላችሁ” (ዮሐ. 14:16-17)። ቀጥሎም ጌታ “ወላጆች እንደ ሌላቸው ልጆች አልተዋቸሁም” (ቁ.18) በማለት ስለተናገረ የአጽናኙ መምጣት የጌታ በሌላ መልክ መምጣት መሆኑን እንረዳለን። በቁጥር 17 ላይ “እርሱ” እየተባለ ሲነገር ቁጥር 18 ላይ ግን “እኔ” የሚል ሆኗል። ስለዚህ ይህ “ሌላ አጽናኝ” የራሱ የጌታ በመንፈስ ቅዱስ መምጣት ነው።

ጌታ በምድር ሳለ ብዙውን ጊዜ ከደቀመዛሙርቱ ጋር ቢያሳልፍም በውስጣቸው ማደር አይችልም ነበር። ከትንሣኤው ጀምሮ ግን በመንፈስ ቅዱስ በውስጣቸው አደረ። ልክ እግዚአብሔር በክርስቶስ በኩልና በክርስቶስ ውስጥ ወደ ሰዎች እንደመጣ ሁሉ ክርስቶስም ወደ ሰዎች በመንፈስ ቅዱስ ውስጥና በመንፈስ ቅዱስ በኩል መጣ። የመንፈስ ቅዱስ በውስጣችን መኖርም የክርስቶስ በውስጣችን መኖር ነው (ሮሜ 8:9፤ 2ኛ ቆሮ.13:5)። የክርስቶስ በውስጣችን መኖር የእግዚአብሔር በውስጣችን መኖር ነው (የኤፌሶን 3:17 “ክርስቶስ” የኤፌሶን 3:19 “እግዚአብሔር” ነው)። የፈጣሪ በፍጡሩ ውስጥ ማደር እንዴት ብሩክ ነገር ነው! ይህ በመላው አጽናፈ-ዓለም ውስጥ እጅግ ጥሩ፣ የተባረከና የከበረ ነገር ነው።

ጌታ ወላጆች እንደሌላቸው ልጆች አይተወንም። እየተጠነቀቀና እየመገበ እኛን ለማጎጽ መሉ ኃላፊነት ይሸከማል። በሌላ አነጋገር በውስጣችን የሚያደረገው መንፈስ ቅዱስ ክርስቶስ ስለእኛ በመስቀል ላይ የፈጸመልንን ገህዳዊ እውነታ ወደ መንፈሳዊ ልምምድ ይለውጥልናል ማለት ነው። ወደ እውነት የሚመራንም ይኸው የእውነት መንፈስ ነው (አጽናኝ በግሪክኛ ሁለት ትርጉሞችን ይዟል። አንደኛው “ከጉን ለመቆም የተጠራ” ረዳት (አጋኾ) ሲሆን፣ ይህም መንፈስ ቅዱስ የአሁን ረዳታችን መሆኑን ይገልጻል። ርዳታውን በፈለግን ጊዜ ሁሉ እኛን ለመርዳት በአቅራቢያችን ይገኛል። ሌላኛው ትርጉም ደግሞ “የሌላውን ሰው ጉዳይ የሚያቀርብ” ወይም ጠበቃ ማለት ነው። ክርስቶስ ጠበቃችን እንደመሆኑ በእግዚአብሔር ፊት ለመልካም ይታይልናል)።

አዲስ ልደትን ስንቀበል የዳንን ሰዎች እንሆናለን። እግዚአብሔር “ለአዲስ ልደት በሚሆነው መታጠብ ... አዳንን” (ቲቶ 3:5)። ዳግም ልደት ሕይወትን የሚሰጠን ብቻ ሳይሆን እርጌ ፍጥረታችንን የሚያስወግድ “መታጠብ”ም በመሆኑ ከአሮጌው ፍጥረት ነጻ የሚያወጣን ነው።

አስቀድመን አሮጌ ፍጥረት ብንሆንም አሁን ግን “በመንፈስ ቅዱስ በመታደስ” (ቲቶ 3:5) አዲስ ልብ፣ አዲስ መንፈስና ያልተፈጠረ ሕይወት ተቀብለናል። “በሰዚህ ማንም በክርስቶስ ቢሆን አዲስ ፍጥረት ነው፤ አሮጌው ነገር አልፎአል፤ እነሆ ሁሉም አዲስ ሆናለል” (2ኛ ቆሮ. 5:17)።

ሰው አንድ ጊዜ የእግዚአብሔርን ሕይወት ካገኘ እግዚአብሔርንም ሆነ መንፈሳዊ ነገሮችን ማወቅ ይችላል። ዛሬ በመንፈስ በእግዚአብሔር መንግሥት ውስጥ ሲገኝ ወደፊት ወደ እግዚአብሔር መንግሥት በእውን ይገባል (ዮሐ. 3:3 እና 5)።

በአዲስ ልደት የእግዚአብሔርን ሕይወት ወደ መውረስ መምጣት ብቻ ሳይሆን በሰማይ ለተቀመጠልን “ለሕያው ተስፋና ለማይጠፋ፤ እድፈትም ለሌለበት ለማያልፍም ርስት” ተወልደናልና (1ኛ ዴጥ. 1:34) እኛ ዛሬ በምድር የምንገኝ ሰማያዊ ሰዎች ነን። ቆይቶ ደግሞ በሰማይ የተቀመጠልን ድርሻ በመውረስ እንደሰታለን።

አዲስ ልደት አስደናቂ፣ ፍሬውም የተባረከና የከበረ ስለሆነ እግዚአብሔር ይባረክ! አዲስ ልደትን አግኝተናልና አሁን ከመለኮታዊ ዘር እንመደባለን። ነገር ግን ወደ ብስለት ማደግ - ማለትም በክብር ወዳለውና እምላክም ሰውም ወደ ሆነው ጌታ ማደግ - ብስለት ማሳየት አለብን። እያንዳንዱ ሕይወት የራሱ የሆነ የተፈጥሮ ባሕርይ እንዳለው እናውቃለን። ለምሳሌ የወፍ ሕይወት ያላት ወፍ የራሷ የተፈጥሮ ባሕርይ አላት። ስለዚህ በአየር ላይ መብረር ትወድዳለች፤ የመብረር ችሎታውም አላት። የግሃ ሕይወት ያለው ግሃም የራሱ የተፈጥሮ ባሕርይ ስላለው በውኃ ውስጥ መኖር ይወድዳል። ይህንንም የሚያደርግበት በዚያ ሁኔታ የሚኖርበት የተፈጥሮ ችሎታ አለው። የዚህ እውነትን በእንስሳት ላይ ብቻ ሳይሆን በተመሳሳይ ሁኔታ በተክሎችም ላይ ይሠራል። “እንዲሁ መልካም ዛፍ ሁሉ መልካም ፍሬ ያደርጋል፤ ክፉም ዛፍ ክፉ ፍሬ ያደርጋል። መልካም ዛፍ ክፉ ፍሬ ማፍራት ወይም ክፉ ዛፍ መልካም ፍሬ ማፍራት አይቻለውም” (ማቴ. 7:17-18)። ይህ ተፈጥሯዊ የሕይወት ሕግ ነው። ዳግመኛ የተወለድንና የእግዚአብሔር ሕይወት ያለን እኛም ያገኘነው አዲስ ሕይወት የራሱ የሆነ ባሕርይ አለው።

የተቀበልነው ፍጹም የሆነ ሕይወትን ቢሆንም ወደ ብስለት ማደግ እንደሚያስፈልገን መረዳት አለብን። ሕይወቱ በራሱ ፍጹም ከመሆኑ የተነሣ ወደ ከፍተኛው ደረጃ የመድረስ ብቃት ቢኖረውም በአዲስ ልደት ወቅት አዲስ የተወለደ ነውና ወደ ብስለት ማደግ ይጠባበቃል። ይህም ልክ ፍጹም ሕይወት እንዳለው ለጋ ተክል ነው።

የዚህ አዲስ የተወለደው ሕይወት ፍጹምና በሕይወቱ ምንጭ ላይ የተወሰነና ከእያንዳንዱ የአካል ክፍል ጋር የተገናኘ ነው። ይህም አዲስ ልደትን የተቀበለ ሰው፣ የተቀበለው አዲስ ሕይወት ፍጹምነት በእያንዳንዱ ሕልውና ባለው የአካል ክፍሉ እንዲገለጥ ለምን በቀጣይነት በመንፈስ ቅዱስ መታደስ እንደሚያስፈልገው ያብራራል። በተከታዮቹ ገጾች ይህ የሕይወት ዘር የራሱን ባሕርይ እንዴት እንደሚገልጽ ለማሳየት እንሞክራለን።

የሕይወት ሕግ

ስለዚህ ጉዳይ እስቲ ዕብራውያን 8:10 ን ደግመን እናንብበው “ሕጌን በልቡናቸው አኖራለሁ በልባቸውም እጽፈዋለሁ”። በአዲሱ ኪዳንና በአሮጌው መካከል ያለው ልዩነት እዚህ ላይ ነው። በአሮጌው ኪዳን ሕጉ በድንጋይ ጽላት ላይ ተጽፎ ከሰዎች ውጪ የተቀመጠ ሲሆን በአዲስ ኪዳን ግን በእስምሮአችን የተቀመጠና በልባችን የተጻፈ ሆነ። በውጪ የሆነውና በድንጋይ ጽላት ላይ የተጻፈው የፊደል ነው (2ኛ ቆሮ. 3:6)። በውስጣችን የተቀመጠውና በልባችን የተጻፈው ሕግና የዚህ ሕይወት ባሕርይስ ምንድን ነው? በእስምሮአችን ያለውና በልባችን የተጻፈው ሕግ የሕይወት እንጂ የፊደል እንዳልሆነ ከእግዚአብሔር ቃል እናስተውላለን። እያንዳንዱ ሕግ የሕይወት ሳይሆን ይችላል፤ እያንዳንዱ ሕይወት ግን ሕግ አለው። እግዚአብሔር በውስጣችን ያኖረው ሕግ ለእኛ የሰጠን ሕይወት ነው።

ማንም ቢሆን የእግዚአብሔርን ሕይወት ካገኘ ይህ የሕይወት ሕግ በውስጡ ይኖራል። እግዚአብሔር በልጁ ውስጥ ወደ ሰዎች መጣ፣ የእግዚአብሔር ልጅም በመንፈስ ቅዱስ ወደ ሰዎች መጣ። ይህንን ሕይወት ወደእኛ ያመጣው መንፈስ ቅዱስ ሲሆን ይህ ሕይወት በውስጣችን የሚኖረው እንቅስቃሴ የሕይወት ሕግ ተብሎ ይጠራል። በሌላ አባባል ይህ የሕይወት ሕግ የሚመጣው ከመንፈስ ቅዱስ ነው ማለት ነው። በሮሜ 8:2 “የሕይወት መንፈስ ሕግ” የተባለው ይህ ሕይወት በቁጥር ነጠላ ነው። በአሮጌው ኪዳን የነበረው ሕግ ብዙ አንቀጾች ሲኖሩት በአዲሱ ኪዳን ያለው ሕግ ግን አንድ፣ ሁለት፣ ሦስት እየተባለ እስከ አሥር የሚቆጠር አንቀጽ የሌለው አንድ ብቻ ነው። እርሱም የሕይወት ሕግ ነው። ይህም አዲሱ ኪዳን ነው።

የዚህ የሕይወት ሕግ ባሕርይ ምንድን ነው? ይህ ባሕርይ የራሱን መስመር ጠብቆ ያለምንም ግፊት የሚሠራ ነው። ለምሳሌ ጆሮ ራሱ አውቆ ይሰማል፤ ዓይንም ራሱ አውቆ ያያል እንጂ ይህንን እንዲያደርጉ መገደድ አያስፈልጋቸውም። ምላሽም ቢሆን ምግብን በመቅመስ ራሱ

በተፈጥሮው ጥዕምና መሪር የሆነውን የሚለይ በመሆኑ ይህን እንዲያደርግ ምንም ዓይነት ጥረት አያስፈልገውም። ጆሮው የማይሰማ፣ ዓይኑ የማይታይ እና ምላሱ ጣፅምን የማይለይ ሰው በሽተኛ ወይም ሕይወት የሌለው መሆን አለበት። እግዚአብሔር በውስጣችን የዉመረው ሕይወትን ሲሆን ይህም ሕይወት በራሱ ሕግ ነው። በውስጣችን ያስቀመጠው ፊደል ሳይሆን ራሱ አውቆ የሚንቀሳቀስ ሕይወት የሕይወት ሕግ ነው።

ይህን በምሳሌ እንይ። አንድን የሞተ የኮከ ዛፍ “አሁን አረንጓዴ ቅጠሎችና ቀያይ አበቦች ከዚያም በተወሰነልህ ጊዜ የኮከ ፍሬ ይኑህ” ብላችሁ ተናገራችሁት እንበል። ይህን ንግግር ከዓመቱ መጀመሪያ እስከ ዓመቱ መጨረሻ ስንደጋግም ብንከርምም ተክሉ የሞተ በመሆኑ ምንም ውጤት አናገኝም። ዛፉ ሕይወት ያለው ከሆነ ግን የእኛ ንግግር ሳያስፈልግ ራሱ ቅጠል ያወጣል፣ ያብባል፣ በመጨረሻም ያፈራል። ይህም ራሱ አውቆ የሚሠራ በመሆኑ የሕይወት ሕግ ይባላል።

እግዚአብሔርም በውስጣችን ያስቀመጠው ሕይወት ራሱ አውቆ የሚንቀሳቀስ የሕግነት ባሕርይ ያለው ነው። ይህም ሕይወት ራሱ ሕይወትን “ይመራል (ያስተዳድራል)”። ይህ ሕይወት ራሱ በውስጣችን ያለውን የሕይወት ይዘት እንዲሁም የእግዚአብሔርን ብልጽግና የሚመራሆኖ የሚጋርድና የሚያደናቅፍ ካላጋጠመው ፍሰቱ ይቀጥላል።

ሕጎችና ውስጣዊ አካላት

“ሕጌን በልቡናቸው አኖራለሁ፣ በልባቸውም እጽፈዋለሁ፤ እኔም አምላክ እሆናቸዋለሁ” (ኤር. 31:33)። ሕጉ በውስጣችን የተጻፈበትን ምክንያት ለመረዳት የ “ልብ” ን ምንነት አስቀድመን እንመለከታለን (ልብ ስንል አካላዊውን አይደለም)። በዚህ የልብ ጉዳይ ከእግዚአብሔር ቃል የብዙ ቅዱሳንን ልምምድ ስንመረምር በመጽሐፍ ቅዱስ ተመዝግቦ እንደምናገኘው “ልብ” የሚከተሉትን የሚያጠቃልል ይመስላል።

1. ሕሊና ከልብ ጋር ይያያዛል። “ከክፉ ሕሊና ለመንጸት ልባችንን ተረፎተን” (ዕብ.10:22)፤ “ልባችንም በእኛ ላይ በሚፈርድበት” (1ኛ ዮሐ. 3:20) እያለና መፍረድ የሕሊና ተግባር መሆኑን እያሳየ ሕሊና በልብ ክልል ውስጥ መገኘቱን ያረጋግጣልናል።
2. አእምሮ ከልብ ጋር ይገናኛል። “ኢየሱስም አሳባቸውን አውቆ እንዲህ አለ፡ ስለምን በልባችሁ ክፉ ታስባላችሁ?” (ማቴ.9:4)፤ “በልባቸውም ... አሰቡ” (ማር. 2:6-7)፤ “በልባቸው አሳብ” (ሉቃ.1:51)።

“ስለምንስ አሳብ በልባችሁ ይነሣል?” (ሉቃ. 24:38)። እነዚህ በመሉ ስልልብ የሚያውቁ ናቸው። “በልባቸውም እንዳያስተውሉ” (ማቴ.13:15)፤ “በልብዎ እያሰበች” (ሉቃ.2:19)፤ “የልብንም ... አሳብ ይመረምራል” (ዕብ. 4:12)። እነዚህ ቁጥሮች በመሉ የአእምሮን ክልል ጋር መያያዝ ይጠቁማሉ።

3. ፈቃድም ከልብ ጋር የተሳሰረ ነው። “በልባቸው ፈቃድ በጌታ ጸንተው ይኖሩ ዘንድ” (የሐዋ. 11:23)፤ “ከልባችሁ ስለ ታዘዛችሁ” (ሮሜ. 6:17)፤ “በልቡ ፈቅዶ” (2ኛ ቆሮ. 9:7 - አዲስ ትርጉም)፤ “የልብንም ... ምኞት መርምሮ” (ዕብ. 4:12 - አዲስ ትርጉም)። እነዚህ ሁሉ ፈቃድ በትክክል ከልብ ጋር እንደሚያያዝ ይገልጻሉ።

4. ስሜትም ከልብ ጋር ይገናኛል። “ልቡ ደነገጠ” (ዘፍ.45:26) ፤ “ልባችን ይቀልጥብን አልነበረምን?” (ሉቃ.24:32)፤ “ልባችሁ አይታወክ” (ዮሐ. 14:27)። አሁን ያየናቸው ምንባቦች በመሉ ስሜት ከልብ ጋር ግንኙነት እንዳለው ያጽኑልናል።

ከላይ የተመለከትናቸው ምንባቦች ሕሊና ልብ እንደሆኑ፣ አእምሮ ልብ እንደሆነ፣ ፈቃድ ልብ እንደሆነ ወይም ስሜት ልብ እንደሆነ ለመከራከር ባያበቁንም ቢያንስ ሕሊና፣ አእምሮ፣ ፈቃድና ስሜት ከልብ ጋር እንደሚያያዙ ለመናገር የሚያስደፍረን እውቀት ያስጨብጠናል። ልብ - ሕሊናን፣ አእምሮን፣ ፈቃድንና ስሜትን የሚቆጣጠርና የእነዚህ አራት ነገሮች አጠቃላይ ድምር ነው ወደሚል ድምዳሜ መጠጋት ይቻላል። ሕሊና፡ የልብ ሕሊና፣ አእምሮ፡ የልብ አእምሮ፣ ፈቃድ፡ የልብ ፈቃድ እና ስሜትም፡ የልብ ስሜት ናቸው።

በኤርምያስ 31:33 ላይ የተጠቀሰው “ልብ” ሕሊናን፣ አእምሮን ፣ ፈቃድንና ስሜትን ያጠቃልላል በሚለው እንስማማለን።

በልብና በሕግ መካከል ያለው ግንኙነት

ዕብራውያን 8:10 እና 10:16 ላይ “ሕግ” የሚለው ምን ለማለት ነው? የሕይወት ሕግ በቁጥር ነጠላ እንጂ ብዙ አለመሆኑን በዚህ በፊት ገልጸናል። እርግጥ በአዲሱ ልደት የተቀበልነው አንድ ሕግ ሲሆን እርሱም የሕይወት ሕግ ይባላል። ይህ ሕግ በውስጣችን ያለው ተግባር ግን ከአንድ ይበልጣል። በውስጣችን ያለው የእግዚአብሔር ሕይወት በመንፈሳችን፣ በአእምሮአችን፣ በፈቃዳችንና በስሜታችን ውስጥ የሚሠራው ተግባር አለው።

ሕገ ቤተክርስቲያን አንድ ሆኖ ተግባሩ ግን በርካታ ነው። ይህን ሕግ ዘወትር በምንጠቀምበት ውኃ መመስሉ እንችላለን። ምንጩ አንድ ቢሆንም፤ ቧንቧዎቹ ግን ብዙ ናቸው። ልክ እንደዚሁ በውስጣችንም ያለው ሕይወት አንድ ቢሆንም በውስጣዊ አካሉቻችን ሁሉ ግን ይሠራል። ሥራው ቢበዛም ሕጉ ግን ያው አንድ ነው። በሁሉም ውስጣዊ አካሉቻችን ይንቀሳቀሳል፤ ምንጩ ግን አንድ ነው።

ልብ የሕይወት መውጫ ነው

መንፈስ ከፍተኛው የሰው ክፍል ቢሆንም፤ ሰውን በትክክል የሚወክለው ልቡ እንጂ መንፈሱ አይደለም። በፅሁፉ ኑርአችን እጅግ ጠቃሚነቱ የማያጠያይቀው ልብ እውነተኛው “እኔ” ነው ማለት እንችላለን።

ልብ የሚገኘው በመንፈስና በአእምሮ መካከል ነው። ስለዚህ ወደ መንፈስ የሚጣውም ሆነ የሚወጣው የግድ በልብ በኩል ማለፍ አለበት። መጽሐፉም “አጥብቀህ ልብህን ጠብቅ የሕይወት መውጫ ከእርሱ ነው” (ምሳ. 4:23) በማለት የልብን የሕይወት መተላለፊያነት ያረጋ ግጥል። በሌላ አነጋገር በውጪ የሚታየው የሰው ፍሬ ከልብ የሚወጣ ነው ማለት ይቻላል። የልብ ታላትነት እዚህ ድረስ ነው።

እግዚአብሔርም ወደ ውስጣችን ከመግባቱ በፊት በልባችን የሚንቀሳቀሰው ልብ ሕይወት ተግባሩን የሚያከናውንበት መተላለፊያ ስለሆነ ነው። የኃጢአት አስከፊነት ተሰምቶን ወይም የእግዚአብሔርን ፍትር እና ክርስቶስ ከሁሉም የመላቱን ጣዕም ቀምሰን ወደ ንስሐ እንድንመጣ ልባችን በእግዚአብሔር መነካት አለበት። የልብ ንዝን ወይም ንስሐ ከሌለ የእግዚአብሔር ሕይወት ወደ ውስጣችን መግባት አይችልም። የልብ ሕመም የሕሊና ጉዳይ ሲሆን፤ ንስሐ ደግሞ የአእምሮ ሰውጥ ነውና ልባችን ከተነካ በፈቃዳችን ወከን በልባችን ለማመን እንችገርም። በዚህ ሁኔታ የእግዚአብሔር ሕይወት ወደ ውስጣችን ገብቶ ይተከላል (1ኛ ጴጥ. 1:23)።

ልብ የሕይወት መቆጣጠሪያ ነው

በምድር ላይ የተዘራ ሕይወት ያለው ዘር መብቀሉ ባይቀርም እድገቱ ግን በሁኔታዎች ይወሰናል። ለምሳሌ ዘሩ ከተዘራ በኋላ ውኃ ካጣገና እድገቱ ይከለክላል። ይህ አሠራር ለአትክልት ወይም ለሌሎች ተክሎች ብቻ አይደለም። እስቲ ለአብነት እንዲሆን የኤቬክትሪክ ኃይልን እንወሰድ። የኤቬክትሪክ ኃይል ምንም ታላቅ ቢሆን አንድ

ትንሽ ማብሪያና ማጥፊያ ዝውውሩን ሊያስቆመው ይችላል። እንደዚሁ እንደ ፈቀደ የሚሠራው የመንፈሳዊ ሕይወት ሕግም ለእድገቱ ሁኔታዎች ካልተመቻቹለት እድገቱ ውስን ይሆናል።

ይህ ሕይወት እንዴት ያድጋል? ብለን ብንጠይቅ መልሱ ሕይወትን መቀበል ከልብ ጋር እንደሚያያዝ ሁሉ የሕይወት እድገትም የሚጀምረው ከልብ ነው። ልባችን ለእግዚአብሔር በተከፈተበት መጠን የመንፈሳዊ ሕይወታችን ማደግ አለማደግ ይወሰናል። ልባችን ለእግዚአብሔር ከተከፈተ ሕይወታችን እየሰሩ ይሄዳል፤ ልባችን ዝግ ከሆነ ግን ሕይወታችን ምንም ዓይነት የመስፋፊያ መንገድ አይኖረውም። ስለዚህ የሕይወታችን እድገት ከልብ ጋር ይያያዛል ማለት ነው። ይህንን ችላ ማለት የሚያስከፍለው ዋጋ ቀላል አይደለም።

ልባችን ደስተኛ የሚሆንበት የራሱ ዝንባሌ ይኖረዋል። እግዚአብሔርን ማምለክና ማገልገል ግን የልብ ሳይሆን የመንፈስ ጉዳይ ነው። በሌላ በኩል ደግሞ እግዚአብሔርን መፈለግና መውደድ የልብ እንጂ የመንፈስ ጉዳይ አይደለም። ልባችን እግዚአብሔርን መውደድ ካልሆነ በቀር ወደ እግዚአብሔር መድረስ ወደ እግዚአብሔር ማዝንበል እንዲሁም ከእርሱ ጋር ኅብረት መፍጠር አይችልም። ወደ እግዚአብሔር መድረስና ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረትን መመሥረት የሚችለው መንፈሳችን ነው።

እንዳንድ ሰዎች “ድምፅ ለመስማት እንጉላችንን እንደምንጠቀም ሁሉ የእግዚአብሔርንም ነገሮች ለመረዳት እንጉላችንን መጠቀም አለብን” የሚል አስተያየት አላቸው። ድምጾችን ለመስማት እንጉል ብቻ ሳይሆን ጆሮም ማስፈለጉ አያከራክርም። ጆሮ ከሌለን ሰው ሲያወራልን የድምፁን ትርጉም እንዴት እናውቃለን? ዓይናችንም ቢሆን ነገሮችን የምናይበትና ቀለሞችን፡፡ ለምሳሌ እንደ ቀይ፣ ነጭ፣ ቢጫና ሰማያዊ ያሉትን የምንለይበት ነው። ዓይን ባይኖረን ቀለሞችን መለየት እንችላለን? ማየት የሚፈልግ ሁሉ ዓይን ሊኖረው ይገባል። ድምጾችም ወደ እንጉል የሚያልፉት በጆሮ በኩል ነው። በተመሳሳይ ሁኔታ መንፈሳዊ ነገሮች በመንፈሳችን መዳሰስ አለባቸው።

ይህም ቢሆን እንኳ ልብ ከሌለን እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ኅብረት ለመፍጠርና ከእኛ ጋር ለመግባባት ድልድዩ እንደተሰበረ መንገድ ነው። ልባችን እንደ ኤቬክትሪክ ማብሪያና ማጥፊያ ነው። ማብሪያና ማጥፊያው ሲያበራ ብርሃን እናገኛለን፤ ሲያጠፋ ግን ብርሃኑም ይጠፋል። ልባችን ከተከፈተለት እግዚአብሔር ከእኛ ጋር መገናኘትና መግባባት ይቀለዋል። ልባችን ለእርሱ ዝግ ከሆነ ግን ከእኛ ጋር መገናኘትና መግባባት እጅግ አስቸጋሪ ነው። ልባችን በውስጣችን ላለው

የእግዚአብሔር ሕይወት እንደ ማብሪያና ማጥፊያ ነው። ሕይወቱ ከመንፈሳችን ወደ ሕሊናችን፣ እእምሮአችን፣ ፈቃዳችንና ስሜታችን የሚኖረው ፍላጎት ልባችን እንደ ማብሪያና ማጥፊያ ከማገልገሉ ጋር የተወሰነ ነው። ልብ ከተከፈተ የእግዚአብሔር ሕይወት ወደ ውስጣዊ ክፍሎቻችን ይደርሳል። ልባችን ዝግ ከሆነ ደግሞ ተቃራኒው ይሆናል።

ልብ የሕይወትን እንቅስቃሴ ሲያገድ ይችላል

ክርስቲያኖች በመንፈስ ቅዱስ ዳግም ከተወለዱ በኋላ የእግዚአብሔርን ያልተፈጠረ ሕይወት አግኝተዋል። ይህም ሕይወት በጊዜና በቦታ የማይወሰን ገደብ የለሽ ኃይል ያለው ነው። ልባችን ችግር ከሆነብን ግን ይህ የእግዚአብሔር ሕይወት በአሳባቢ ሁኔታ ይታገዳል። በሕሊናችን ምንም ዓይነት ችግር ቢኖር የእግዚአብሔር ሕይወት ያለጥ ርጥር ይከለከላል። በእእምሮአችን፣ በስሜታችን ወይም በፈቃዳችን ችግር ከተገኘ የእግዚአብሔር ሕይወት ፍላጎት መገታቱ አይቀርም። ይህ ሕይወት የሚገኘው በመንፈሳችን ቢሆንም ወደ ውስጣዊ ክፍሎቻችን መዳረስ ይፈልጋል። ከእነዚህ ከአራቱ አንዱ እንኳ ችግር ከሆነበት ግን ስርጭቱ ይገደባል።

በእግዚአብሔር ጸጋ ድኖ የጌታ የሆነ ሁሉ በውስጡ የእግዚአብሔር ሕይወት የመገኘቱን እውነታ ማወቅ አለበት። ይህም ሕያውና የሚሠራ እንዲሁም አዎንታዊና ሊካድ የማይቻል ሕይወት ስላለን መገለጥን፣ አብርሆትን (enlightenment)፣ የውስጥ ድምፅን (Inner voice) እና ውስጣዊ መንፈሳዊ ስሜትን (Inner Sensation) መለማመድ እንችላለን። ለብዙ የእግዚአብሔር ልጆች ግን እነዚህ ነገሮች ለምን እንደሌሏቸው ጥያቄ ሆኖባቸዋል። የእግዚአብሔር ሕይወት በእውነት በውስጣቸው ስለሌለ ነው? ወይስ በውስጣቸው ያለው የእግዚአብሔር ሕይወት ሕያው ስላልሆነ? ሁለቱም አይደለም። በውስጣቸው ያለው የእግዚአብሔር ሕይወት የማይካድና አዎንታዊ እንዲሁም ሕያውና የሚሠራ ነው። መገለጥ፣ አብርሆት፣ ውስጣዊ ድምፅና ውስጣዊ መረዳት የሌለን በእኛ በኩል “ልባችን” ችግር ስለሚፈጥር ነው። ሕሊናችን የሚከሰስበትን ነገር ባለማስተካከሉ ወይም እእምሮአችን በብዙ ጭንቅ፣ በክፉ አሳቦች፣ በመግትና በጥርጥር ግራ ተጋብቶ አሊያም በአላብ ግትሮነትና ባለ መታዘዝ የፈቃድ ችግር ወይም እእምሮአችን በሥጋዊ ምኞትና በምድራዊ ዝንባሌ ተይዞ ይሆናል። ብቻ በዚህም ሆነ በዚያ በልባችን ክፍል አንድ የሆነ ችግር በመፈጠሩ ምክንያት ነው።

በውስጣችን ያለው የእግዚአብሔር ሕይወት ከመንፈሳችን የሚፈልቅ ሆኖ ባለ አንዳንዴ ግን በዚያ እንዲያልፍ ሳንፈቅድለት እንቀራለን። ስለዚህም በሕሊናችን፣ በእእምሮአችን፣ በፈቃዳችን ወይም

በስሜታችን በሚነሣ መሰናክል ምክንያት የእግዚአብሔር ሕይወት በእኛ ሆኖ “ለማስተዳደር” አይችልም። በውጪ ለመንሰራፋትም በልባችን የተለያዩ ክፍሎች ማለፍ ግድ እንደሚሆንበት መዘንጋት የለብንም። ከልባችን ክፍሎች በአንዱ እንኳ የሚኖረው ችግር ግን ዝውውሩን ያስቆመዋል።

ይህን አሳብ ኤፌሶን 4:17-19 ላይ ባለው ቃል ማረጋገጥ እንችላለን። “እንግዲህ አሕዛብ ደግሞ በእእምሮአቸው [ግሪክ - ኑውስ (Nous)] ከንቁነት እንደሚመላለሱ ከእንግዲህ ወዲህ እንዳትመላለሱ እላለሁ በጌታም ሆኔ እመሰክራለሁ። እነርሱ ባለማወቃቸው ጠንቅ በልባቸውም ደንዳንነት ጠንቅ ልቦናቸው [ግሪክ - ዲያኖያ (Dianoia)] ጨለማ ከእግዚአብሔርም ሕይወት ራቁ ደንዝዘውም በመመኘት ርኩስ ትን ሁሉ ለማድረግ ራሳቸውን ወደ ሴሳኝነት አሳልፈው ሰጡ”።

[ቁጥር 17 ላይ ያለው “ኑውስ (Nous)” የሚለው የግሪክ ቃል አዲስ ኪዳን ውስጥ ከሆነ ጊዜ በላይ ተጠቅሷል። በአጠቃላይ ለመናገር “ኑውስ” የእውቀት መቀመጫና የማስተዋል፣ የመረዳት እንዲሁም የመፍረድና የመወሰን ክህሎታችንን የያዘውን እእምሮን የሚመለከት ሲሆን ጥቅሙን እንደሚከተለው መተንተን ይቻላል።

(ሀ) የእውቀት ክፍልና የመረዳት መቀመጫ፡- ሉቃ. 24:45፣ ሮሜ 1:28 እና 14:5፣ 1ኛ ቆሮ. 14:15 እና 19፣ ኤፌ. 4:17 ፊልጵ. 4:7፣ ቆላ.2:18፣ 1ኛ ጢሞ. 6:5፣ 2ኛ ጢሞ. 3:8፣ ቴቶ 1:15 እና ራእይ 13:18 እና 17:9

(ለ) ምክርና ዕቅድ፡- ሮሜ 11:34 የእግዚአብሔርን አሳብና ዕቅድን ሲያመለክት 12:2፣ 1ኛ ቆሮ. 1:10 እና 2:16 - በተለይ 2:16 ላይ መጀመሪያ የእግዚአብሔርን አሳብና ምክር ቀጥሎም የክርስቶስ የመለኮትነቱ ምስክር የሆነውን አሳብና ምክርን በሚመለከት ሁለት ጊዜ ተጠቅሷል፡ ኤፌ. 4:23

(ሐ) በአዲስ ልደት የሚገኝ አዲስ ተፈጥሮ (ባሕርይ)፡- ሮሜ 7:23 እና 25 ላይ በወደቀው ሰው ላይ ተፅእኖ እንደሚያሳድረው እንደ ክፉ ሕግነቱ ከሥጋ ጋር በንጽጽር ቀርቧል።

[“ኑውስ (Nous)” በትርጉሙ ማሰብና መረዳትን አጠቃልሎ ይይዛል። “ኑውስ” (Nous) መላውን እእምሮ ይወክላል ለማለት ባንደፍርም የእእምሮ ዋና ክፍልነቱ የሚያጠራጥር አይደለም። በእማርኛ መጽሐፍ ቅዱሳችን “እእምሮ” ተብሎ የተተረጎመው በዚህ ምክንያት ነው። እንደ ሰብአዊ ፍጡርነታችን ሦስት የእውቀት ክፍሎች አሉን።

በአካል (ሰውነት) በኩል አንጉል፡ በመንፈሳችን በኩል የመገለጥ ክፍል (Intuition) እና በነፍስ በኩል ደግሞ በመገለጥ ክፍላችን ቁጥጥር ሥር የሚገኘው “ነውስ”። ስለ አንጉል ሁላችንም እናውቃለን። በመንፈሳችን የሚገኘውን የመገለጥ ክፍል በተመለከተ ግን መኖሩ አንዳንዴ ይዝናል፤ አንዳንዴ አይገባንም። ይህ በውስጣችን ያለው ነገር የመገለጥ ክፍል (Intuition) ነው። “ነውስ” በመገለጥ ክፍላችን እና በአንጉል መካከል የሚገኝ ሲሆን በመንፈሳችን የሚገለጥልንን ነገር የሚተረጎምና አንጉልንም እንዲያስብ የሚያደርግ ነው። የመገለጥ ክፍላችን ምንም ያህል ጠንካራና አንጉላችንም ጤነኛ ቢሆን “ነውስ” ችግር ካጋጠመው በውስጣችን የተረዳነውንና ለማለት የምንፈልገውን ማስረዳት (መግለጽ) አንችልም። “ዓይን” የእይታ አካል እንደሆነ ሁሉ ቁጥር 17 ላይ ያለው “ነውስ” ም የማስቢያ አካል ሲሆን “ዕይታ” የዓይን ሥራ ተደርጎ እንደሚቆጠረው ቁጥር 18 ላይ ያለው “ዲያናያ (Dionioia)” ወይም መረዳት ደግሞ የማስቢያ አካላችን ተግባር ነው።]

በኤፌሶን 4:17-19 በሚገኘው ምንባብ ላይ የተገለጸው የአእምሮ ከንቱነት እየር ላይ ምሽግ እንደመገንባት ያለ ዋጋ ቢስ አሳብ ነው። የእንዲህ ዓይነት ሰው አእምሮ ይህን በሚመስል ከንቱ አሳብ የተሞላ ነው። አንድ ጊዜ አንድ ሰው በአንድ ስብከት ማጠቃለያ ላይ በጸሎት እንዲዘጋ ተጠየቀ። እርሱ ግን በገንዘብ ጉዳይ አእምሮው ተወጥሮ ስለነበረ ገብኤውን በጸሎት እየመራ ሳለ ሳያስበው ስለገንዘብ ሲጸልይ ራሱን አገኘ። የዚህ ሰው አእምሮ በከንቱ የገንዘብ አሳብ አስቀድሞ ተይዞ ስለነበር የእግዚአብሔር ሕይወት ወደ ውስጣዊ አካሉ ደርሶ በየት በኩል ይለፍ? ቁሳቁስም ሆነ ሌላ ምኞት (ዝንባሌ) አእምሮአችንን የሚይዝ ከንቱ አሳብ ሊሆንብን እንደሚችል ከዚህ ምሳሌ በመጠኑ መረዳት እንችላለን። አእምሮአችን በከንቱ አሳብ በተያዘበት በማንኛውም ጊዜ በውስጣችን ያለው የእግዚአብሔር ሕይወት ይታነቃል (ማቴ.13:22)።

የሰው አእምሮ በከንቱነት ከተያዘ ማስተዋሉ ይጨማል፤ ነገሮችንም መረዳት ያቅተዋል። አንድ ጊዜ አንድ ክርስቲያን በሆነ ጉዳይ ተወጥሮ ነበርና ጭንቅላቱ እስኪከብደው ድረስ ነገሩን በጥልቀት ሲያስብበት ቆየ። ከብዙ አሳብ በኋላ በድንገት ነገሩ የእግዚአብሔር ፈቃድ እንደሆነ አሰበ፤ እንደገናም ነገሩ የእግዚአብሔር ፈቃድ አይደለም ብሎ ያኔውን ደመደመ። አእምሮው እየዞረና እየተናጠም የሚያደርገውን እስከሚያጣ ድረስ። ይህ የሆነበት ሌላ ምንም ምክንያት የለም። “ዲያናያ” ስለጨለመ - የመረዳት ኃይሉ ስለደበዘዘ ነው።

አእምሮ ከንቱ የሚሆነው፤ ልቡና የሚጨመውና ሰው ከእግዚአብሔር ሕይወት የሚርቀው እንዴት ነው? በውስጣቸው ባለው

ድንቁርና እና ልባቸው ምንም እስከማይሰማው ድረስ በመደንደኑ ምክንያት ነው። ነገሩ ሁሉ የሚጀምረው ከልብ ነው ማለታችንም ለዚህ ነው።

ሰው ልቡ ሲደነድን ከእግዚአብሔር ሕይወት እንደሚርቅ መናገር እንችላለን። እንዲያውም ይበልጥ እየደነቆረና የመረዳት ብቃቱም እየቀነሰ ይመጣል። በመጨረሻም የሕይወት እድገቱ ይከለክላል። የሕይወት ሕግ በውስጣችን እየሠራና በውስጣዊ አካሉቻችን በኩል ሆኖ “ለማስተዳደር” እየጠበቀ መሆኑን እና በልባችን የተለያዩ ክፍሎች ችግር ካለ ግን ተግባሩ እንደሚታገድ ከዚህ በመነሣት መቋጫ ማበጀት እንችላለን። በጥቅሉ የእግዚአብሔር ሕይወት በነጻነት እንዲንሰራፋ ልባችን ከወቀሳ ነጻ መሆን አለበት።

የድንጋይ ልብ መለስለስና የሕይወት ጥያቄ

ሕዝቅኤል 36:25-27 ቢያንስ አምስት ነገሮችን ይናገራል።

- 1) በጥሩ (በንጹሕ) ውኃ መንጸት
- 2) አዲስ ልብን መስጠት
- 3) አዲስ መንፈስን በውስጣችን ማኖር
- 4) የድንጋይን ልብ ከእኛ አስወግዶ የሥጋን ልብ መተካት እና
- 5) የእግዚአብሔርን መንፈስ በውስጣችን ማኖር

የእነዚህ አምስት ነገሮች ጥምረት ውጤትም በእግዚአብሔር ሕግ እንድንሄድ እንዲሁም የእግዚአብሔርን ትእዛዝ እንድንጠብቅና እንድንፈጽም ያስችለናል።

እስከ አሁን ስለ አዲስ ልብ እና ስለ አዲስ መንፈስ እንዲሁም በውስጣችን ስለሚኖረው መንፈስ ቅዱስ ብዙ ብለናል። አሁን ደግሞ እግዚአብሔር እንዴት የድንጋይ ልባችንን እንደሚያወጣልንና የሥጋን ልብ እንደሚሰጠን በአጭሩ እንመለከታለን። ስለ ድንጋይ ልብና ስለ ሥጋ ልብ ስናወራ ግን ሁለት ልብ እንዳለን ተደርጎ መወሰድ የለበትም። የድንጋይ ልብ የልብን ጥንካሬ ሲያሳይ የሥጋ ልብ ደግሞ የልብን ልባሴና ገርነት የሚጠቁመን ነው እንጂ ልባችን አሁንም ቢሆን ያው አንድ ብቻ ነው።

በዳንንበት ጊዜ እግዚአብሔር የሥጋ ልብ የሰጠን ቢሆንም እንኳ የድንጋይ ልባችን ገና ይኖራል። ባንድ በኩል የሥጋ ልብ ሲኖረን በሌላ በኩል የድንጋይ ልብ እንዳለን ሊነገር ይችላል። የድንጋይ ልብ ቀስ በቀስ የሚለሰልስ እንጂ በፍጥነት የሚወገድ አይደለም። የእግዚአብሔር ሕይወት በውስጣችን የሚኖረው እድገት በጠቅላላው ከልባችን የመለሰለሰ

ደረጃ ጋር የተወሰነ ነው። የድንጋይ ልባችን ቀስ በቀስ ወደ ሥጋ ልብነት ሲለወጥ የእግዚአብሔር ሕይወት ያለመከልከል ባያቋርጥ (በእድገት) መሥራት ይችላል።

ይህን በሚመለከት የእግዚአብሔር ልጆች ብዙ ተመሳሳይ ልምምዶች አሏቸው። ሰው ደንዳና የነበረው ልቡ በዳነበት ቀን ሙሉ በሙሉ ይለሰልላል ለማለት ባያስደፍርም ጠንካራ ልቡ መለስለስ ይጀምራል። ምናልባት በዚያን ወቅት የለሰለሰው ሰባ በመቶ ይሆን ይሆናል። ከጥቂት ጊዜ በኋላ ደግሞ ተመልሶ መጠንከር ይጀምርና ልቡ ወደቀድሞው ደንዳና ሁኔታ ተመልሶ ቀስ በቀስ በሂደት ልብ ግትር የሚሆን ይመስላል። በዚህ ጊዜ ምናልባት ልባችን በድብቅ ፍቅር ወይም በሆነ በሰው ምክንያት ተለውጦ በችግር ላይ ወድቆ ወይም በሥራ ተወጥሮ ይሆናል። ሰው በእነዚህ ምክንያቶች ከተያዘ ልቡ እንደገና ያስቸግራል።

የሕይወታችን እድገት በጠቅላላው ከልባችን ለውጥ ጋር የተያያዘ ነውና ልባችን ከእግዚአብሔር ውጪ በሆነ ጉዳይ፣ ነገር ወይም ሰው ከተያዘ የሕይወት እንቅስቃሴ በመርህ ደረጃ ይከለከላል። በዚህ ምክንያት ሙሉ በሙሉ ሥጋ እስኪሆን ድረስ እግዚአብሔር ያለማቋረጥ ልባችንን ይለውጠዋል። ያኔ ቅዱስ መንፈሱ ውስጣዊ ሕይወታችንን በብርታት እንዲሰፋፋ ያደርገዋል።

የእግዚአብሔር ሕይወት ከእኛ አልፎ እንዲያድግና እንዲንሰራፋ ልባችን በእርሱ መነካትና ጥንካሬው መለዘብ አለበት። አንዳንዶች በእግዚአብሔር ፍቅር ይነካሉ። ሌሎችም የእግዚአብሔር የቁጣ እጅ ይደርሳቸዋል። አንድ ጊዜ የእስራኤል ልጆች በጣም ስለዐመፀብት እግዚአብሔር እነርሱን ወደራሱ ለመመለስ በመቅሠፍት መምታት ነበረበት። ከመጠን በላይ ልቧ በልጇ የተያዘና አትኩሮቷ ሁሉ ወደ እርሱ የሆነች ሴት ብትኖር ልቧ ከእግዚአብሔር ጋር የነበረውን ግንኙነት ለማደስ እግዚአብሔር ከብዙ ተደጋጋሚ ጥላዎች በኋላ ልጇን ሲያስወግደው ይችላል። ወይም በንግዱ የተማረከ ወንድምን እንዲያስተውል ከተሰጡት አሥር መልስ አልባ ማስጠንቀቂያዎች በኋላ እግዚአብሔር ንግዱ እንዲወድቅ ያደርግ ይሆናል። ያኔ ልቡ ወደ እግዚአብሔር ይመለሳል። ወይም በአገልግሎቱ የተያዘ አንድ አገልጋይ ከማለዳ እስከ ምሽት ራሱን እዚያ ውስጥ ቀብሮ ከእግዚአብሔር ይልቅ ልቡ በሥራው ከተሰረቀ እንዲመለስ እግዚአብሔር መጀመሪያ ይናገረዋል። ነገር ግን አሥር ጊዜም ቢናገረው አይሰማውም። ስለዚህ እግዚአብሔር ይመታዋል። ሲወድቅም ልቡ ማስተዋል ይጀምርና እንደገና ወደ እግዚአብሔር ይመለሳል።

አንዳንድ አማኞች የራሳቸው የተለየ ክብርና ጽድቅ ይኖራቸው ይሆናል። ተጠንቅቀው የሚጠብቁት ይህ ክብርና ጽድቅ ቀስ በቀስ ትምክህታቸውና ሌሎችን ሰዎች የሚመዝንበት መመዘኛ መሆን ይጀምራል። በዚህ ጊዜ ልባቸው ታንቆ ተይዟል ማለት ነው። እግዚአብሔርም እንዴ፣ ሁለቴ፣ አሥር ጊዜ እና ሀያ ጊዜ ይናገራል፤ ግን አይሰሙትም። በመጨረሻም እጁ ሲያገኛቸው ነገር ሁሉ ይገባቸውና በእግዚአብሔር ፊት ይወድቃሉ፤ ልባቸውም እንደገና ወደ እርሱ ሙሉ በሙሉ ይመለሳል።

የድንጋዩ ልብ ወደ ሥጋ ተቀይሮ የእርሱ ሕይወት ያለመከልከል መሥራት እንዲችል እግዚአብሔር ብዙጊዜ እንዲህ ያደርጋል። ልባችን በእግዚአብሔር ከተነካ “እግዚአብሔር ሆይ ራሴን ለአንተ እሰጣለሁ። በሙሉ ልቤ ወደ አንተ መመለስ እፈልጋለሁ” ማለት አይከብደንም። እንዲሠራብንም ፈቅደን ራሳችንን ካቀረብንበት ቅጽበት ጀምሮ እርሱ በእኛ መሥራት ይጀምራል። መንቀሳቀስ ሲጀምርም በውስጣችን የምናየው የምንሰማውና የምንረዳው ውስጣዊ ነገር ይኖራል። እግዚአብሔርን ለመታዘዝ ስንፈቅድ የእግዚአብሔር ሕይወት የልባችን ክፍል ወደሆነት ወደ ሕሊናችን፣ አእምሮአችን፣ ፈቃዳችንና ስሜታችን የሚያደርገው እንቅስቃሴ ያለማቋረጥ ይቀጥላል።

ለሕይወት እንቅስቃሴ አስፈላጊ የሆኑ ሁለት ሁኔታዎች

የሕይወት ሕግ ከመንፈሳችን በመንቀሳቀስ በተለያዩ ውስጣዊ ክፍሎቻችን በኩል መሥራት ይፈልጋል። አብዛኛውን ጊዜ ግን በሚያጋጥመው መሰናክል የተነሣ እንደፈለገው ለማለፍ ይቸገራል። ይህ የሚሆነው እኛ ስለምናገደው ነው። ስለዚህ የሕይወት ሕግ በነጻነት እንዲሠራ ለመፍቀድ ማሟላት ያለብን ሁለት ሁኔታዎች ይኖራሉ።

የመጀመሪያውን የሕይወት ምሪት መታዘዝ

ከሁኔታዎቹ አንዱ ይህ ሕይወት ለሚሰጠን የመጀመሪያ ምሪት መታዘዝ ነው። ዳግመኛ ያልተወለዱ ሰዎች ምንም ዓይነት ውስጣዊ ስሜት አይኖራቸውም። አዲስ ልደትን የተቀበሉ ግን ከዚህ ውስጣዊ ስሜት ቢያንስ የተወሰነ ነገር ይኖራቸዋል።

አንድ ጊዜ አንድ ሐኪም አንድን ሰባኪ ሲጠይቀው “መንፈሳዊ ጅማሪም ሆነ መንፈሳዊ እድገት ከረሃብና ከጥማት የሚመጣ ነው። የብዙ ሰዎች ችግር ግን ምንም ዓይነት የረሃብም ሆነ የጥማት ስሜት የላቸውም። ስለዚህ ይህ ስሜት እንዲኖራቸው በምን እንረዳቸዋለን?”

ቢለው ሰባኪው “አንተ ሕኪም ስለሆንክ በሰው ውስጥ ሕይወት እንዳለ ታውቃለህ። ስለዚህ ሰው እስካልሞተ ድረስ እነሱም በዛ የምግብ ፍላጎት ይኖረዋል። ነገር ግን የምግብ ፍላጎቱ የተስተካከለ ባይሆን እንዲጨምር ምን ታደርጋለህ? የምግብ ፍላጎቱ ትክክለኛ እስኪሆን ድረስ የሚያኑሣ መድኃኒት ትሰጠዋለህ። ውስጣዊ ስሜት ያለውም ሰው እንዲህ ዓይነቱን ፍላጎት መታዘዝ መማር አለበት። ይበልጥ በታዘዘው ቁጥር ረሃቡና ጥማቱ ይጠነክራል። ውስጣዊ ስሜቱ ሲጠነክርም ይበልጥ ይታዘዘዋል፤ ይበልጥ ሲታዘዘው ደግሞ ውስጣዊ ስሜቱ በዚያው መጠን ይጨምራል። የመታዘዝ መጨመር የውስጣዊ ስሜት መጨመር ነው። ያኔ በውስጥህ ሕይወት መሆንህን በትጽብት ታውቃለህ።”

ሕይወት በእኛ ውስጥ የሚሠራው በዚህ መንገድ ነው። መጀመሪያ ወደ ስሜታዊው የልባችን ክፍል ይደርስና ወደ እግዚአብሔር እንድንቀርብ ያደርገናል። ቀጥሎም ወደ አእምሮአዊው የልባችን ክፍል ይደርስና ወደ እግዚአብሔር ይሰበናል። ከዚያም ወደ ልባችን የፈቃድ ክፍል ይዞርና ይበልጥ ለእግዚአብሔር ያነሣናል። በዚህ የዝውውር ዑደት መንፈሳዊ ሕይወታችን ያድጋል፤ ጥልቀቱና ከፍታውም ይጨምራል። ስለዚህ ወደ ትልልቁ ለመሸጋገር ትንንሿን ውስጣዊ ምሪት በመታዘዝ መጀመር አለብን። እንዲህ ዓይነት ነገር እንደተሰማን መታዘዝ እንጀምር።

አንዳንዶች ከመታዘዝ በኋላ የሚሆነውን ለማወቅ ይፈልጉ ይሆናል። ሰው የመጀመሪያውን ውስጣዊ ምሪት ሳይታዘዝ ከዚያ በኋላ ለሚሆነው መጨነቅ የለበትም። እንደ መጽሐፍ ቅዱስ ከሆነ እግዚአብሔር በእንደ ጊዜ ሁለት ምሪቶችን አይሰጥም። አብርሃም ለዚህ ጥሩ ምሳሌ ነው። “ወዴትም እንደሚሄድ ሳያውቅ ወጣ” (ዕብ.11:8)። የሚያውቀው ነገር ቢኖር ከአገሩና ከዘመዶቹ ተለይቶ እግዚአብሔር ወደሚያሳየው ምድር እንዲወጣ መጠራቱን ብቻ ነው (የሐዋ.7:3)። መጀመሪያ የተሰማው ከከለዳውያን ዑር እንዲወጣ ነው። የምንመራበት ሕይወት በእግዚአብሔር ላይ ወደ መደገፍ ያመጣናል እንጂ በራሳችን ነጻ እንድንሆን አያደርገንም።

ይህ የአብርሃም ልምምድ ሰው የመጀመሪያውን እርምጃ በሚወስድበት ጊዜ ቀጣዩ እርምጃ ምን እንደሆነ ሳያውቅ እንደሚችል ያረጋግጥልናል። አብርሃም በጉዞው ሁሉ ጌታን እየታመነ ደረጃ በደረጃ ሲጓዝ እግዚአብሔር እምነትን በመስጠት ብቻ ሳይወስን የራሱን ባሕርይ ለአብርሃም ጨመረለት። ስለዚህ የመጀመሪያውን የመታዘዝ እርምጃ ስንወስድ ወደ እግዚአብሔር ተመልክተን ለሚቀጥለው እርምጃ ራሳችንን መስጠት አለብን። ያኔ እኛን ደረጃ በደረጃ መምራት ይችላል። በእግዚአ

ብሔር ጸጋ እርሱን በውስጣችን በመከተል እድገት ስናሳይ በውስጣዊ ሕይወታችን የሚሰማን አንድ ስሜት ይኖራል።

የዚህ እውነታ አስደናቂ ገጽታ ደግሞ በእግዚአብሔር የተቀጠረውን ቅጥር ጥሰን ስንወጣ ወይም ድርጊታችን ከውስጣዊ ሕይወታችን ጋር ሳይስማማ ሲቀር ወዲያውኑ መንፈስ ቅዱስ እንደከለከለን (ሐዋ.16:6) እና የኢየሱስ መንፈስ እንዳልፈቀደልን (የሐዋ.16:7) ማወቃችን ነው። ከጊዜ ወደ ጊዜ በጉዞአችንም ሆነ በዕረፍታችን ይህንን ውስጣዊ ምሪት ስንታዘዝ በሕይወታችን እናድጋለን። ደግመን ለመናገር - መታዘዝ ለሕይወታችን እድገት ወሳኝ ስለሆነ እያንዳንዱን ጥቃቅን የሕይወት የመጀመሪያ ምሪት በመታዘዝ መከንዳት አለብን።

እግዚአብሔርን መውደድ

ሌላኛው ሁኔታ እግዚአብሔርን መውደድ ነው። “አንተም በፍጹም ልብህ በፍጹምም ነፍስህ በፍጹምም አሳብህ በፍጹምም ኃይልህ ጌታ አምላክህን ውደድ” (ማር. 12:30)። በዚህ ስፍራ አሳብ ተብሎ የተተረጉመው “ዲያና” የሚለው የግሪክ ቃል ነው። እንደ እግዚአብሔር ቃል አሠራር ከሆነ እግዚአብሔርን መውደድ ከሕይወት እንቅስቃሴ ጋር የተያያዘ ነው። እንደ ብዙ ቅዱሳን ልምምድ ከሆነ እግዚአብሔር አስቀድሞ በውስጣቸው ሕይወቱን ይዘራና የልባቸውን ስሜት በፍቅር ያነሣላቸዋል። የዮሐንስን ወንጌል ስናጠና በፍቅርና በእምነት ላይ እንደሚያተኩር ይገባናል። “በልጁ የሚያምን የዘላለም ሕይወት አለው” (3:36) ማለት ብቻ ሳይሆን “የሚወደኝ ቢኖር ቃሌን ይጠብቃል፤ አባቴም ይወደዋል ወደ እርሱም እንመጣለን በእርሱም ዘንድ መኖሪያ እናደርጋለን” (14:23) ብሎ ይናገራል። ሕይወት በእምነት ይገኛል፤ በፍቅር ይሳረሳል። እምነት ብቻውን ሕይወትን ያስገባል፤ ፍቅር ብቻውን ያሰራጫል።

ይህ ፍቅር በልባችን በኩል ወደ ስሜታዊው ወደ አስተዋዩ የአእምሮ ክፍል እና ወደ ፈቃዳዊው የልብ ክፍል እንዲዳረስ መፍቀድ አለብን። ልባችንን አቅንተን “አምላኬ ሆይ ከነፍሴ እወድሃለሁ፤ በኃይሌ እወድሃለሁ፤ በመረዳት እወድሃለሁ” እንበለው። ይህንን በእውነት ከልቡ የሚናገር አሳብ እንደተለወጠ፤ ንግግሩ እንደተለወጠ፤ ጠባዩ እንደተለወጠ - በውስጥም ሆነ በውጪ ያለው ሁሉ እንደተለወጠ በትክክል ያሳያል። ለምን? ምክንያቱም በንግግሩ ውስጥ “የፍቅር ታሪክ” አለ። ዛሬ እግዚአብሔር ከእኛ የሚጠብቀው ልባችን በጠቅላላ ማለትም - ነፍሳችን፤ መረዳታችን እና ኃይላችን በእርሱ እንዲነካ ነው። “(ልባችን) ወደ ጌታ ግን ዞር ባለ ጊዜ ሁሉ መጋረጃው ይወስዳል” (2ኛ ቆሮ. 3:16)። ልብ

ወደ እግዚአብሔር ሲዞር አብርሃን (enlightment)፣ ውስጣዊ ድምፅና ውስጣዊ መረዳት ይኖራል።

ስለዚህ በፊታችን ያለው ጥያቄ አብርሃን፣ ድምፅ ወይም መንፈሳዊ መረዳት ምን እንደሆነ ማወቅ ሳይሆን ልባችን የሚገኝበትን ሁኔታ ማወቅ ነው። ልባችሁ በሰው ወይም በሌላ ጉዳይ ከተያዘ ወይም በመንፈሳዊ ስጦታ፣ ልምምድ ወይም መንፈሳዊ ሥራ ከተወሰደ በውስጣችሁ ያለው ሕይወት ልባችሁን ማለፍ ስለማይችል እድገቱ የተገታና የማይበዛ ይሆናል። ስለዚህ ልባችሁን ለጌታ መስጠት አለባችሁ፤ ልባችሁ ከጌታ ጋር መጣበቅ አለበት። ልባችሁ ወደ እግዚአብሔር ከሆነ አብርሃን፣ ውስጣዊ ድምፅና ውስጣዊ መረዳት ይኖራችኋል። ታዲያ የእግዚአብሔርን ፈቃድ እንዴት ነው የምታውቁት? በጭንቅላታችሁ በመረዳት ሳይሆን መጀመሪያ ልባችሁ ወደ እግዚአብሔር መዞር አለበት። “እግዚአብሔር ሆይ የምፈልገው እንተን ብቻ ነው” ብላችሁ መጸለይ መቻል አለባችሁ። ይህን በትክክል ማለት ከቻላችሁ የእግዚአብሔርን ፈቃድ በቀላሉ ለማወቅ አትችሉም።

ሮሜ 12:1-2 ይህንን ያረጋግጣልናል። ጳውሎስ በመጀመሪያ “ሰውነታችሁን ... ሕያው ... መሥዋዕት አድርጋችሁ ታቀርቡ ዘንድ” በሚል ፈቃዳችንን ይጠይቅና “በእግዚአብሔር ርኅራኄ እለምናችኋለሁ” በማለት የልባችንን ስሜት የሚነካ ንግግር ያቀርብልናል። በመጨረሻም “የእግዚአብሔር ፈቃድ እርሱም በካና ደስ የሚያሰኝ ፍጹምም የሆነው ነገር ምን እንደ ሆነ ፈትናችሁ ታውቁ ዘንድ በልባችሁ መታደስ ተለወጡ” ይለናል። ይህን የምናደርገው በመንፈሳችን ያወቅነውን የእግዚአብሔርን ፈቃድ በአእምሮ ለመረዳት ነው። በዚህም ውስጣዊው የሰው ሕይወት ወደ ልብ፣ ስሜት፣ ፈቃድና አእምሮ እንዴት መድረስ እንደሚችል አይተናል። በዚህ መንገድ ሕይወት ይሰፋል፣ ይሰራጫል። ልባችን መላው በመላው ወደ እግዚአብሔር ከዞረ እርሱ ራሱ ውስጣዊ መረዳትን ይሰጠናል፣ ይመራናል፣ ይረዳናል። በዚህም በውስጣችን እርሱን የምንታዘዝበት ኃይል ስለምናገኝ ውስጣዊም ሆነ ውጪያዊ ማንነታችን ይለወጣል። ስለዚህ ሕይወታችን እንዲያድግና እንዲበዛ ከፈለግን ጌታ አምላካችንን በፍጹም ልባችን፣ በፍጹም ነፍሳችን፣ በፍጹም መረዳታችንና በፍጹም ኃይላችን መውደድ አለብን።

የሕይወት እንቅስቃሴ ሁለት ውጤቶች

የእግዚአብሔር ሕይወት በውስጣችን እንዲንቀሳቀስ ከፈቀድን ውጤቱ እድገትና መስፋፋት ነው። ይህ ሕይወት ያለማቋረጥ በውስጣችን ማለትም በሕሊናችን፣ በአእምሮአችን፣ በፈቃዳችን እና በስሜታችን

እንዲሠራ ከተውነው (ከፈቀድንለት) አላስፈላጊ ነገሮችን ከውስጣችን አስወግዶ ከእግዚአብሔር የሚመጣውን ብልጥግና በውስጣችን ያከማቻል። ይህ ትንሽ ትንሽ የመቀነስና የመጨመር ሂደት በውስጣችን ሳያቋርጥ ይቀጥላል። የሚቀነሰው ሲበዛ የሚጨመረውም ይበዛል። የሚቀነሰው አዳም ሲሆን የሚጨመረው ክርስቶስ ነው። እርጌው ሲቀነስ አዲሱ ይጨመራል። የሚቀነሰው የሞተው ሲሆን የሚጨመረው ሕያዊ ነው። በመቀነስና በመጨመር እያለፍን የሕይወታችን እድገት ይቀጥላል።

የእግዚአብሔር ሕይወት በውስጣችን ሲንቀሳቀስና ሲሠራ ሁለት ውጤቶች ይኖራሉ። እነዚህም አንዱ የሞት ውጤት ሲሆን ሁለተኛው የትንሣኤ ውጤት ነው። የሞቱ ውጤት በሽታን ማስወገድ ሲሆን የትንሣኤው ውጤት ጤንነትን ይመልሳል። የመስቀሉ የመጀመሪያ ባሕርይ ሞት ሲሆን ሁለተኛው ባሕርይ ትንሣኤ ነው። በሮሜ 6 ላይ እነዚህ ሁለቱ የክርስቶስ ሕይወት ጠንካራና ውጤታማ ባሕርያት መሆናቸው ተነግሮናል። መስቀሉ ምንድነው? ልባችሁ በእግዚአብሔር ሲነካ የእርሱ ሕይወት በውስጣችሁ እንዲሠራ ለመፍቀድ ራሳችሁን በእግዚአብሔር እጅ ትሰጣላችሁ። ይህም ሕይወት ሲሠራ እናንተን ለሞት የሚያበቃ ውጤት አለው። የዚህ ሞት ውጤቱም የማይፈለገውን በእግዚአብሔር ላይ የሚያምፀውን፣ ሕይወትን የሚቃወመውን፣ መንፈስ ቅዱስን የሚቃረነውን ከእናንተ ማስወገድ ነው። የዚህን ጊዜም በሕይወት እንድትኖሩ የሚያደርግ የሕይወት ባሕርይም አብሮ ይኖራል። የዚህ የሕይወት ውጤት ደግሞ የእግዚአብሔርን ብልጽግና እንድትኖሩት ውስጣችሁን በብርሃን፣ በደስታና በሰላም የሚሞላ ነው።

የክርስቶስ የሞትና የሕይወት ሥራ ከኃጢአት - እግዚአብሔር ከሚጠላውና ከሚኮንነው ነጻ ሊያወጣንና በዚያኑ ጊዜም ወደ መነቃቃት፣ ወደ ብርሃን፣ ወደ ደስታና ወደ ሰላም ሊመራን የሚሠራው እንደዚህ ነው። መቀነሱ ካለ መጨመሩም ይኖራል። ቀስ በቀስ አላስፈላጊው እስኪወገድና ጠቃሚው እስኪቀር ድረስ የእግዚአብሔር ሕይወት እየሠራና እየተንቀሳቀሰ በዙሪያችን ይኖራል። የእግዚአብሔር ሕይወት ሲሠራ ትንሽ ትንሽ እየሞትን ትንሽ ትንሽ እንኖራለን። ሕይወቱ የማይፈለገውን እያስወገደና የሚፈልገውን እየተወ መሥራቱን ያለ ማቋረጥ ይቀጥላል። የሞተው በተወገደ መጠን ሕያው የሆነው ይጨምራል። ስለዚህም የእግዚአብሔር ሕይወት የሚወገደውን እያስወገደና የሚጨመረውን እየጨመረ ያለመከልከል እንዲሠራ በውስጣዊ አካሉ ቻችን እንዲያልፍ በመፍቀድ አሠራሩን እንከተል።

የሕይወት እንቅስቃሴ ኃይል

“ፊተኛው ኪዳን ነቀፋ ባይኖረው ለሁለተኛው ስፍራ ባልተፈለገም ነበር” (ዕብ.8:7)። የፊተኛው ኪዳን ነቀፋ የተገኘው በራሱ በኪዳን ላይ ሳይሆን ኪዳኑ በሰዎች ውስጥ መሥራት ባልቻለው ነገር መሆኑን ከዚህ በፊት ተመልክተናል። በድንጋይ ላይ ተቀርጾ “እድርጉና አታድርጉ” የሚለው ጥብቅ ትእዛዝ ሰዎች የእግዚአብሔርን ሕግ እንዲጠብቁ ይጠይቃል እንጂ ሕጉን የሚጠብቁበትን ኃይል አይሰጥም። በአዲሱ ኪዳን ግን የእግዚአብሔርን ፈቃድ መታዘዝ የሚያስችለው ሕግ በአእምሮአቸው ይኖራል፤ በልባቸውም ተጽፏል። እግዚአብሔርንም በውስጣቸው ስለሚያውቁ የግድ የሰዎች አስተማሪነት አያስፈልጋቸውም።

በዚህ ምክንያት አዲሱ ኪዳን ከሁሉ የሚልቅና የከበረ ነው እንላለን። አስቀድመን እንደጠቆምነው ሕጉ በውስጣዊ አካላቸውን ስለሚገኝ የእግዚአብሔር ሕይወት በእነዚህ ውስጣዊ አካላቸውን በኩል ካላለፈ መስፋፋት አይችልም።

ታዲያ በዚህ ዓይነት አዲሱ ኪዳንም እንደአሮጌው ኪዳን ለተመሳሳይ ድክመት ተገዢ ነውን? አዲሱ ኪዳን የመጀመሪያው ኪዳን መሥራት ያቃተውን ነገር መሥራት ይችላል። “በሰው ዘንድ የማይቻል በእግዚአብሔር ዘንድ ይቻላል” (ሉቃ.18:27)። የዚህ ሕይወት ሥራም ከልክ ያለፈ ኃይል በመሆኑ አዲሱ ኪዳን “ወሰን የሌለውና የማይጠፋ ሕይወት ኃይል” አለው (ዕብ. 7:16 - ሕያው ቃል)። ጌታ ኢየሱስን ከመታን ያስነሣውም ይኸው ኃይል ሲሆን (ኤፌ.1:20) ይህም “ከምንለምነው ወይም ከምናስበው ሁሉ ይልቅ እጅግ አብልጦ” ሊያደርግ የሚችለው በእኛ የሚሠራ ኃይል ነው (ኤፌ. 3:20)። ይህን አሳብ ቀጥለን በምሳሌ እናያለን።

ልብን ወደ እግዚአብሔር ማቅናት

የአበራኤል ልጆች አሳባቸው ከመደንዘዙ የተነሣ ብሉይ ኪዳን ሲነበብ ያ መጋረጃ ሳይወሰድ በልባቸው እንደሚኖር በ2ኛ ቆሮንቶስ 3:14-16 ላይ ተነግሮናል። ልባቸው ወደ ጌታ ዘወር ካለ ግን መጋረጃው እንደሚወሰድም እናውቃለን። መጋረጃው ለጌታ የደነደነው ልባቸው ነው። ማንም ሰው ቢሆን ልቡ ችግር ከሆነበት በውስጡ መጋረጃ እንደሚኖር ጥርጥር የለውም።

ታዲያ ልባችንን ወደ ጌታ የምናዞረው እንዴት ነው? መጽሐፍ ቅዱስ “የንጉሥ ልብ እንደ ውኃ ፈሳሾች በእግዚአብሔር እጅ ነው፤ ወደ

ወደደውም ያዘነብለዋል” (ምሳ.21:1) ይለናል። እኛ ልባችንን በእግዚአብሔር እጅ ለማኖር ፈቃደኛ ከሆንን እርሱ ወደራሱ እንዲያዘነብል ማድረግ ይችላል። “ልቤን ወደ ምስክርህ አዘንብል” (መዝ.119:36) ብለን ብንጸልይ መልካም ነው። ያኔ ልባችንን የማዘንበልን ጉዳይ እግዚአብሔር ይፈጽመዋል።

መዳናችሁ እውነት ከሆነ ልባችሁ ታድሷል ማለት ነው። በመካከል ቀዝቅዛችሁ ወደ ሌላ ብታዘነብሉ እንኳ ምን እየተካሄደ እንደሆነ በውስጣችሁ ታውቃላችሁ። ስለዚህ አንድ ቀን “እግዚአብሔር ሆይ ልቤን ወደ አንተ አዘንብል” ብላችሁ በጥምና (በጸጥታና በእርጋታ) መጸለይ እስክትችሉ ድረስ የእግዚአብሔር ምሕረት በእናንተ ላይ ስለሚሆን ሕይወቱ በእናንተ መሥራቱን አያቋርጥም። ይህችን ያህል መሠረት ካገኘም ልባችሁ እስኪነሣና ወደ እግዚአብሔር እስኪዞር ድረስ የእግዚአብሔር ሕይወት ሥራውን ይቀጥላል።

ሰው እግዚአብሔርን እንዲታዘዝ ማስቻል

“ዘወትር ታዛዦች ነበራችሁ ይልቁንም አሁን ... ይበልጥ ታዛዦች እንድትሆኑ ... ” (ፊልጵ. 2:12 - አዲስ ትርጉም)። ይህን ያህል መታዘዝ እንዴት ቻሉ? ምክንያቱም “ስለ በን ፈቃዱ መፈለግንም ማድረግንም” በእነርሱ የሚሠራ እግዚአብሔር በመሆኑ ነው። እግዚአብሔርን ለመታዘዝ ያልፈቀዳችሁበትና እግዚአብሔርን ያልታዘዛችሁበት ጊዜያት በርካታ ናቸው። መዳናችሁ እውነተኛ ከሆነ ባመናችሁበት ጊዜ ልባችሁ ተነክቷል ማለት ነው። ትንሽ በትንሽ ተንሸራትታችሁ ልባችሁ ቢደነድንም እንኳ ምን እየተካሄደ እንደሆነ በውስጣችሁ መረዳት ትችላላችሁ። እግዚአብሔር በእናንተ ላይ ከሚያበዛው ምሕረቱ የተነሣ አንድ ቀን ልባችሁ እግዚአብሔርን መታዘዝ እስኪናፍቅ ድረስ የእግዚአብሔር ሕይወት በውስጣችሁ መሥራቱን ይቀጥላል። ያኔ ለመታዘዝ ፈቃደኛ መሆንም ሆነ መታዘዝ ትችላላችሁ። ይህም የሚሆነው የእግዚአብሔር ሕይወት በልባችሁ ስሜትና ፈቃድ ሲሠራ ነው እንጂ ሌላ አይደለም። እግዚአብሔርንም እስክትታዘዙት ድረስ እንቅስቃሴው አያቋርጥም።

ሕሊናዋ አብዝቶ ከመከሰሱ የተነሣ የእግዚአብሔርን ፈቃድ እንደማትፈልግና እርሱን እንደገና መታዘዝ እንደማትችል የምትቆጥር አንዲት እንት ነበረች። በነበረበት ታላቅ ስብራትና ገዘን ምክንያትም የሞቷን ፍርድ ብቻ የምትጠባበቅ ትመስል ነበር። በዚያን ጊዜ “እግዚአብሔር ሆይ ፈቃድህን ለማድረግ ባልመኝም መታዘዝ እንድችል እንድትረዳኝ እለምንሃለሁ” ብላ በውስጧ የነበረውን ጸሎት ለእግዚአብሔር

በሹክቸክታ ነገረችው። በዚያን ቀን በሚያስገርም ሁኔታ ፊልጵስዮስ 2:12 ላይ ያለው ቃል አገዛት። እግዚአብሔር በልቧ ካልሠራ በቀር እንዲህ ዓይነቱን ጸሎት መጸለይ እንደማትችል አሁን መረዳት ጀመረች። እግዚአብሔርም በውስጧ ሆኖ ይህን ጸሎት እንድትጸልይ አስችሏታልና ፈቃደኛ እና ታዛዥ እንድትሆን ያደርጋታል። የሥራውም ዓላማ ፈቃዱን እንድትታዘዝ ማስቻል ነው። ይህ ሲገባት በደስታ ተሞልታ ተነሣች።

እግዚአብሔር አስቀድሞ ያዘጋጀውን መልካም ሥራ ማድረግ

“እኛ ፍጥረቱ ነንና፤ እንመላለስበት ዘንድ እግዚአብሔር አስቀድሞ ያዘጋጀውን መልካሙን ሥራ ለማድረግ በክርስቶስ ኢየሱስ ተፈጠርን” (ኤፌ. 2:10)። ይህ እግዚአብሔር በክርስቶስ በኩል በግሉ ያከናወነው ሥራ ነው። ይህንን “የእግዚአብሔር ታላቅ ንድፍ (ዕቅድ)” ልንለው እንችላለን። ታላቅ ንድፍ ማለት ከሁሉም የሚልቅ ምሪት ማለት ነው። እግዚአብሔር ሰዎችን ለተሻለ ነገር በክርስቶስ ኢየሱስ በኩል እንደገና ለመፍጠር ደንንነትን ይሰጣል። ይህ በውስጣችን ያለው የሕይወት ኃይል ተግባርና የአዲሱ ኪዳን ባሕርይ ነው።

እግዚአብሔር በክርስቶስ ኢየሱስ የፈጠረን በራሳችን እንድንገረካ ሳይሆን ለ “መልካሙ ሥራ” ተዋናይ እንድንሆን ነው። ታዲያ መልካሙ ሥራ ምንድነው? አዎ መልካሙ ሥራ “እንመላለስበት ዘንድ እግዚአብሔር አስቀድሞ ያዘጋጀው” ሲሆን ደረጃውም እጅግ የላቀ ነው። እግዚአብሔር እንድናደርገው አስቀድሞ ያዘጋጀውም በእርሱ ዓይኖች ዘንድ “መልካም” በመሆኑ ነው።

እግዚአብሔር መልካም እንደሆነ የሚያውቀው ደግሞ ከ “ፍቅር” የሚመነጨውን ነገር ብቻ ነው (ማቴ. 19:17)። “ድሆችንም ልመግብ ያለኝን ሁሉ ባካፍል፥ ሥጋዬንም ለእሳት መቃጠል አሳልፈ ብስጥ ፍቅር ግን ከሌለኝ ምንም አይጠቅመኝም” (1ኛ ቆሮ. 13:3)። ከፍቅር የሚመነጨ መልካም ነገሮች ከፍቅር ሕይወት የሚፈልቁና በፍቅር የሚፈጸሙ በመሆናቸው ከሌሎች ዓይነቶች ሁሉ ይለያሉ። የሚፈጸሙትም በእግዚአብሔር ሕይወት ብቻ ነው።

እግዚአብሔር ሰላዳነንና ሕይወቱን በእኛ ውስጥ አኑሮ እንመላለስበት ዘንድ አስቀድሞ ያዘጋጀውን መልካሙን ሥራ እንድንፈጽም በክርስቶስ ኢየሱስ በኩል እኛን የመፍጠር ታላቅ ዕቅዱን በዚህ ሕይወት ኃይል ማከናወን ስለቻለ ብናመስግነው አይበዛበትም። እንግዲህ ወንጌሉ ይኸ ነው። የአዲሱ ኪዳን ክብርም ይኸው ነው።

እንደ እግዚአብሔር አሠራር ታላቅ ጥረት ማድረግ

ሐዋርያው ጳውሎስ ሲናገር “ለእኔም የተሰጠኝ ጸጋው ከንቱ አልነበረም ከሁላቸው ይልቅ ግን ደክምሁ” ይልና ፈጥኖ “ዳሩ ግን ከእኔ ጋር ያለው የእግዚአብሔር ጸጋ ነው እንጂ እኔ አይደለሁም” ይለናል (1ኛ ቆሮ 15:10) ። ከሌሎች ይልቅ አብዝቶ የደከመው ከሌሎች ይልቅ ጤነኛ ወይም ከቀሩት ይልቅ ትጉ ስለነበር ሳይሆን የእግዚአብሔር ጸጋ ከእርሱ ጋር ስለነበረ ብቻ ነው።

ደግሞም ሲናገር “እኛም በክርስቶስ ፍጹም የሚሆን ሰውን ሁሉ እናቀርብ ዘንድ ሰውን ሁሉ እየገሠጽን ሰውንም ሁሉ በጥበብ ሁሉ እያስተማርን የምንሰብከው እርሱ (ክርስቶስ) ነው”። ይህ ዓይነቱ ሥራ የሚቻለው እንዴት ነው? ጳውሎስ “ለዚህም ነገር ደግሞ፥ በእኔ በኃይል እንደሚሠራ እንደ አሠራሩ እየተጋደልሁ፥ እደክማለሁ” (ቆላ. 1:28-29) በማለት መልሱን ወዲያው ይሰጠናል። በጳውሎስ ውስጥ ያለው ታላቅ ኃይል ነው። እግዚአብሔር በጳውሎስ ውስጥ የሚሠራው በታላቅ ኃይል በመሆኑ በጳውሎስ የሚሠራው ነገርም በታላቅ ኃይል ነው። ስለዚህ የሚታገለው በነፍሱ ጥንካሬ ሳይሆን በዚህ በመለኮታዊው ታላቅ ኃይል ነው። ይህ ታላቅ ኃይል በውስጡ ያለማቋረጥ ስለሚንቀሳቀስ በክርስቶስ ፍጹም የሆነን ሰው ለማቅረብ ይታገላል። ይህ ታላቅ ኃይል የእግዚአብሔር ሕይወት የእንቅስቃሴ (የተግባር) ኃይል ነው። ይህም ኃይል ከሁሉ ይልቅ ለእግዚአብሔር ሥራ እንድንደክምና በትጋት እንድንጋደል ያስችለናል። የዚህ ዓይነቱ “እየተጋደሉ መድከም” በውስጣችን ያለው ጸጋና ኃይል ማስረጃ ነው።

እግዚአብሔር ጸጋ የሚሰጠን በብርቱ እንድናገለግልና እንድንጋደል እንጂ ሊያስደስተን ወይም መንፈሳዊ አድናቂዎች ሊያደርገን እንዳልሆነ ከዚህ መረዳት አይከብድም። ሰው “የጌታ አገልጋይ ነኝ” እያለ ከመጠን በላይ በራሱ ፍቅር ከተያዘ ሰነፍና ለመሥራት የማይፈቅድ ከሆነ ሃኬተኛ ብቻ ሳይሆን ክፉም እንደሆነ ግልጽ ነው (ማቴ. 25:26)። ይህ ዓይነቱ አገልጋይ በጌታ ዘንድ የተኮነ ነው። ስለዚህ ተገቢ ባልሆነ የቤተክርስቲያን ዶክትሪን ሳቢያ መናቀሩን ትተን እግዚአብሔርን እየተመለከትን ጸጋውንና ኃይሉን በሥራ እንከተል።

በመንፈስ መታደስ ማገልገል

ጌታን በፍቅር እና ባለመታከት እንድናገለግል ውስጣችንን የሚያሳምነንን ይህን ሕይወት ግምት ውስጥ በማስገባት ሦስት ምንባቦችን ከመጽሐፍ ቅዱስ በማሳሰቢያነት እንወሳድ።

“በቃታችን ከእግዚአብሔር ነው እንጂ፥ በገዛ እጃችን እንደሚሆን አንዳችን እንኳ ልናስብ ራሳችን የበቃን አይደለንም፤ እርሱም ደግሞ በመንፈስ እንጂ በፊደል ለማይሆን ለአዲስ ኪዳን አገልጋዮች እንሆን ዘንድ አበቃን፤ ፊደል ይገድላልና መንፈስ ግን ሕይወትን ይሰጣል” (2ኛ ቆሮ. 3:5-6)።

“አሁን ግን ለእርሱ ለታሰርንበት ስለ ሞትን ፥ ከሕግ ተፈት ተናል፥ ስለዚህም በአዲሱ በመንፈስ ነሮ እንገዛለን እንጂ በአሮጌው በፊደል ነሮ አይደለም” (ሮሜ 7:6)።

“... ውጫዊና ሥጋዊ ሥርዐት አይደለም። ... ሕግ ሳይሆን፤ በመንፈስ ... ነው” (ሮሜ 2:28-29 - አ.መ.ት)።

እነዚህን ሦስት ምንባቦች ካነበብን በአዲሱ ኪዳን አገልግሎትና በአሮጌው ኪዳን አገልግሎት መካከል ያለው ትልቅ ልዩነት ቁልፍ ብሎ ይታያል። የአሮጌው ኪዳን የፊደል አገልግሎት ሲሆን የአዲሱ ኪዳን ደግሞ የመንፈስ አገልግሎት ነው። የመጀመሪያው አሮጌና የሚገድል አገልግሎት ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ አዲስና ሕይወትን የሚሰጥ ነው። በሌላ አገላለጽ የአሮጌው ኪዳን አገልግሎት በፊደል ትእዛዝ መሠረት በድግግሞሽና በልምድ ሲደረግ በአዲሱ ኪዳን አገልግሎት ግን የምንንቀሳቀሰውም ሆነ የምንናገረውና የምንጸልየው መንፈስ እንደመራን ነው። በዚህ ምክንያት ውጪያዊ የሆነው የአሮጌው ኪዳን አገልግሎት ሕይወትን በማጥፋት ሲያበቃ ውስጣዊው የአዲሱ ኪዳን አገልግሎት ግን ሕይወት በመስጠት ይጠቃለላል።

በሌላ መልኩ ለመግለጽ አሮጌው የፊደል አገልግሎት ሞት ሲሆን በክርስቶስ ሕይወት የሚደረገው አዲሱ አገልግሎት ግን ሕያውነት ነው። በአጭሩ ለማጠቃለል በውጪያዊው እና በአሮጌው የፊደል ሕግ የሚደረገው የአሮጌው ኪዳን አገልግሎት ሲሆን በመንፈስ አዲስነት በውስጥ የሚፈጸመው ግን የአዲስ ኪዳን አገልግሎት ነው። በመኮሪጅና በማስመሰል የሚመጣው ውጪያዊው አገልግሎት ከክርስቶስ ጋር በቅርበት ከሚያያዘው ውስጣዊ የሕይወት እንቅስቃሴ ውጤት ከሆነው የአዲስ ኪዳን አገልግሎት ጋር አይገናኝም። “ሁሉ ከእርሱና (ከእግዚአብሔር) በእርሱ ለእርሱም ነውና” (ሮሜ 11:36)። መንፈሳዊ፣ ሐዋርያዊና ሕያው የሆነው የአዲስ ኪዳን አገልግሎት የአገልግሎት ኃይል የሚገኘው ከእርሱ፣ የአገልግሎቱ አፈጻጸም በእርሱ እና የአገልግሎቱ ውጤትም ለእርሱ ነው። በመንፈስና በሕይወት ማገልገል እንዲህ ነው። ይህም የአዲሱ ኪዳን አገልግሎት ነው።

“በቃታችን ከእግዚአብሔር ነው እንጂ፥ በገዛ እጃችን እንደሚሆን አንዳችን እንኳ ልናስብ የበቃን አይደለንም፤ እርሱም ደግሞ ... ለአዲስ ኪዳን አገልጋዮች እንሆን ዘንድ አበቃን” (2ኛ ቆሮ. 3:5-6)። ጳውሎስንና ሌሎችን ለአዲስ ኪዳን አገልግሎት ብቁ ለማድረግ እግዚአብሔር በውስጣቸው እየሠራ ነበር።

በሌላ ስፍራም ጳውሎስ በእግዚአብሔር ጸጋ ስጦታ መሠረት የወንጌል አገልጋይ እንደሆነ በግልጽ ይናገራል። “እንደ ኃይሉ ሥራ እንደተሰጠኝም እንደ እግዚአብሔር ጸጋ ስጦታ መጠን የወንጌሉ አገልጋይ ሆንሁለት” (ኤፌ. 3:7)። ስጦታው ግን በልሳኖች መናገር፣ ኃይሉ ማየት ወይም ፈውስም ሆነ አጋንንት ማስወጣት አይደለም (እርግጥ “ው ጳውሎስ እነዚህ ጸጋዎች ሁሉ ነበሩት - 1ኛ ቆሮ. 14:18፣ የሐዋ. 13:9-10፣ 14:8-10፣ 16:9 እና 16-18፣ 18:9)። በዚህ ስፍራ የተጠቀሰው ስጦታ “እንደ ኃይሉ አሠራር” ከእግዚአብሔር የሚሰጥ እንጂ በድንገት ከሰማይ ዱብ የሚል አልነበረም። በውስጥ ባለው የእግዚአብሔር ኃይል አሠራር በኩል የተሰጠ የጸጋ ስጦታ እንጂ ተአምራታዊ ስጦታ አይደለም። ይህም ስጦታ “ፍለጋ የሌለውን የክርስቶስን ባለ ጠግነት ለአሕዛብ” ለመስበክ እና “ሁሉንም በፈጠረው በእግዚአብሔር ከዘላለም የተሰወረው የምስጢር ሥርዓት ምን እንደሆነ ለሁሉ” ለመግለጽ ያስችላል (ኤፌ. 3:8-9)።

“ክርስቶስ እስኪሳል” እና “እርሱን እንድንመስል” “እንለወጣለን”

የሕይወት ሕግ በውስጣችን በነጻነት ሲሠራ በውስጣችን ያለው ሕይወት ክርስቶስ በውስጣችን እስኪሳል ድረስ (ገላ. 4:19) ይጨምራል። የምንለወጠውም ክርስቶስ ቀስ በቀስ በውስጣችን በሚሳልበት ልክ ሲሆን (2ኛ ቆሮ. 3:18) የመለወጣችንም ግብ እርሱን መምሰል ነው (1ኛ ዮሐ. 3:2)። የክርስቶስ በውስጣችን መሳል በውስጣችን ካለው የእግዚአብሔር ሕይወት የተለየ አይደለም። የእግዚአብሔር ሕይወት በውስጣችን የሚሠራበት መጠን ክርስቶስ በውስጣችን የሚሳልበትና የመለወጣችንም መጠን ነው። ውስጣችን በክርስቶስ ሕይወት ሲሞላ ክርስቶስን መኖርና በውጪ መግለጥ እንችላለን። ይህም በሮሜ 8:29 ላይ “የልጁን መልክ እንዲመስሉ” የተባለው ነው። የጳውሎስ ክትትል እና የሐዋርያት ልምምድም ይኸው ነበር (ፊልጵ. 3:10 እና 1:20)። የእግዚአብሔር ልጆች ሁሉ ጥሪና ተግባራዊ ልምምድ ይህ መሆን አለበት። እኛም ሙሉ በሙሉ እርሱን ለመምሰል እርሱ እስኪሚገለጥበት ጊዜ (1ኛ ዮሐ. 3:2) ማለትም “የሰውነታችን ቤዛ” (ኤፌ. 1:14 እና 4:30 በተለይም ሮሜ 8:23) እስኪሚገለጥበት ቀን ድረስ መጠበቅ አለብን።

“የክርስቶስ በእኛ መሳል” ምን ማለት ነው? ቀላል ምሳሌ እንጠቀም። በዶሮ እንቁላል ውስጥ የዶሮ ሕይወት አለ። ዶሮዋ እንቁላሉን በታቀፈችባቸው የመጀመሪያ ቀናት እንቁላሉን በኤሌክትሪክ ብርሃን ለማየት ብንሞክር የትኛው የጫጫቱ ራስ፣ የትኛው ደግሞ እግሩ መሆኑን መለየት አንችልም። ነገር ግን የእንቁላሉ የመፈልፈያ ጊዜ ሲደርስ እና በውስጥ ያለው ጫጫት ቅርፊቱን ሰብሮ ለመውጣት ዝግጁ በሚሆንበት ጊዜ በኤሌክትሪክ ብርሃን ብንመረምረው በውስጡ የጫጫቱን አጠቃላይ ቅርጽ እናገኛለን። ይህንንም “የጫጫቱ በእንቁላል ውስጥ መሳል” ልንለው እንችላለን።

የክርስቶስ ሕይወት በአዳዲስ ክርስቲያኖች ውስጥ ገና ሳይሳል በበሰሉ ክርስቲያኖች ውስጥ ተስሎ መገኘቱም እንደዚሁ ነው። የክርስቶስ ሕይወት ፍጹም ቢሆንም በእኛ ገደብ ሥር ሲሆን ግን በውስጣችን ሳይሳል ሊቀር ይችላል። ክርስቶስ በገላትያ ክርስቲያኖች ውስጥ እስኪላል ድረስ ጳውሎስ “ዳግመኛ ምጥ” ይዞት ነበር (ገላ. 4:19)። ክርስቶስ በእኛ ውስጥ የመሳሉን አስፈላጊነት ከዚህ መረዳት እንችላለን። ጳውሎስም እውነተኛ ምጥ እያማጠ እንጂ ባዶ ቃላትን እየተጠቀመ እና ለራሱ ያለውን ንዝኔታ እየገለጠ አይደለም። መንፈሳዊ ምጥ ደግሞ ጊዜን፣ ፍቅርን፣ የምልጃ እንባንና ዕለታዊ መጠባበቅን ይፈልጋል።

ዛሬ በስንቶቹ የእግዚአብሔር ልጆች ውስጥ ክርስቶስ ተሰላል? የእግዚአብሔር ልጆች መንፈሳዊ ሁኔታ ግድ ብላቸው በዚህ ዓይነቱ መንፈሳዊ ምጥ የሚያልፉት አገልጋዮችን ስንት ናቸው? ለእግዚአብሔር ልጆች ፍቅር ስለጉደለንና ግራ ስለሚያጋባው ሁኔታችን ንስሐ መግባት፣ መቃተት እና ማልቀስ ያለብን እዚህ ላይ ነው። የአንዳንድ ክርስቲያኖች መንፈሳዊ ሁኔታ ሮጦርቃ፣ ግራ የሚያጋባና የኋሊት የሚጓዝ ነው። እንዲህ የመሆኑ ኃላፊነት ሙሉ በሙሉ በእነርሱ ላይ የሚጣል ይሆን? በዚህ ጊዜ ነገር ሁሉ ትክክል የሆነ ያህል እንዴት ተመቻችተን እንኖራለን? በጸሎት አምጠንላቸዋል? “አ! እግዚአብሔር ሆይ ይቅር ታህና ምሕረትህ በእኛ ላይ ይሁን! ይህን አስተውለን የገላትያ ሰዎችን በሚመስል ሁኔታ ውስጥ ላሉት አማኞች እንድናምጥ ተጨማሪ ጊዜ ስጠን”።

“እንለውጣለን”

ከመለወጣችን በፊት ሰውነታችንን ማቅረብና በአእምሮአችን መታደስ እንደሚያስፈልገን በሮሜ 12:1-2 ተነግሮናል። ሰውነታችንን

አንድ ጊዜ ማቅረብ እንችላለን፤ እንደ መጽሐፍ ቅዱስ አሳብ የሕይወት ለውጥ ግን ቀስ በቀስ የሚፈጸም ሂደት ነው።

“አእምሮአችሁ ታድሶ ሕይወታችሁ ይለወጥ” (ሮሜ 12:2 - አዲስ ትርጉም)። “በአእምሮአችሁም መንፈስ ታደሱ” (ኤፌ. 4:23)። ሁለቱም ጥቅሶች በአእምሮ መታደስና በሕይወት ለውጥ መካከል ያለውን ዝምድና የሚናገሩ ናቸው። የመንፈስ ቅዱስ ሥራ ሁል ጊዜ ከውስጥ የሚጀምርና ዙሪያ ገባውን የሚንሰራፋ ነው። ስለዚህ ከአእምሮ ጋር ልዩ ትስስር ያለው መንፈሳችን ከአእምሮ በፊት መታደስ አለበት። ያኔ ቀስ በቀስ ባሕርያችን ይለወጣል። “ንስሐ” “የአእምሮ ለውጥ” እና የዓይን መከፈት ሲሆን “የአእምሮ መታደስ” ግን የዓይን መብራት ነው። የአእምሮ መታደስ እያደገ በሄደ ቁጥር የሕይወት ለውጥም እንዲሁ እየተሻሻለ ይመጣል። እግዚአብሔርም ዕለት በዕለት በሕይወት ብርሃን እየተሻሻለ ይመጣል። ይበልጥ እንድናውቅና ባወቅንም ቁጥር አሮጌውን አማካኝነት ራሳችንን ይበልጥ እንድናውቅና ባወቅንም ቁጥር አሮጌውን ማንነታችንን በእምቢ ባይነት አስወግደን የውስጣዊው ሕይወት እውነታችንን ይበልጥ ፍንትው ብሎ እንዲበራልን ያደርጋል። በልምምዳችን ታነት ይበልጥ ፍንትው ብሎ እንዲበራልን ያደርጋል። በልምምዳችን የአሮጌውን ሰው ጠባይ እየጣልን የአዲሱን ሰው ባሕርይ የምንለብሰው በዚህ አካሄድ ነው (በዚህ ስፍራ የምንነጋገረው ከልምምዳችን ሞራላዊ አቅጣጫ ነው። አሮጌውን ሰው ከሚጠፋው ጠባዩ ጋር አስወግዶ አዲሱን ሰው ስለመልበስ የሚያወራ ገሃዳዊ እውነት አለ። ይህ ግን በክርስቶስ የተፈጸመ የተስፋ ቃል ነው። እንደ ግሪክኛው አሳብ ከሆነ በኤፌሶን ምዕራፍ 4 ቁጥር 22 ላይ “አስወግዱ” የሚለው “እያስወገዳችሁ”፣ ቁጥር 24 ላይ “ልበሱ” የሚለው “እየለበሳችሁ” መባል አለበት። በተጨማሪ ቆላስይስ 3:9 እና 10 ን ተመልከቱ)። አዲስ ልደት ቅጽበታዊ ሲሆን ይህ ለውጥ ግን ቀስ በቀስ በሂደት የሚፈጸም በመሆኑ ሁለቱ የተለያዩ ነገሮች ናቸው።

ዛሬ የመንፈሳዊ ለውጣችን ደረጃና ሁኔታ ምን ይመስላል? ልክ መጀመሪያ ክርስቲያን ስንሆን እንደነበርነው አሁንም በራሳችን ፍቅርና ለራሳችን በማዘን የተያዘን ከሆንን፣ ራስ ወዳድና የራስ ጥቅም አሳዳጆች፣ እንዲሁም ኩራተኛ፣ ትምክህተኛ፣ ተጠራጣሪና ጭንቀታም ከሆንን ቀድሞ ነገር የእግዚአብሔር ብርሃን ማግኘታችን ራሱ በጣም ያጠያ ይቃል። በዚህ ሁኔታ ቀዝቃዛነታችን እየጨመረ ኩሩ፣ የራሳችን ስሜት ብቻ ግድ የሚለንና አሳብ የለሽ እየሆንን ያለነው ወይ ልባችንን ወይም አእምሮአችንን ስለታመምን ነው። ስለዚህ አስቀድመን ራሳችንን አዋርደን ልባችንን በማስተካከል መጀመር አለብን። ጌታ ምሕረቱን እንዲያበዛልን፣ ብርሃኑን እንዲያበራልንና የሕይወት ሕግ እንቅስቃሴን የሚገድቡትን በራሳችን ዙሪያ የሚሸከረከሩ ኃጢአቶች ለማስወገድ ጥንካሬ እንዲሰጠን እንጠይቃለን።

“ሰለዚህ መንፈስ ቅዱስ እንደሚል፡ ዛሬ ድምፁን ብትሰሙት ... ልባችሁን እልክኛ አታድርጉ” (ዕብ. 3:7-8)። የልባችን ጥንካሬ በፊቱ እንዲለዝብ እግዚአብሔር ይራራልን። በዚሁም መካከል በፊልጵስዩስ 2:13 የሚገኘው “ሰለ በነ ፈቃዱ መፈለግንም ማድረግንም በእናንተ የሚሠራ እግዚአብሔር ነውና” የሚለውን ቃል በትክክል እናምናለን። የእዲሱ ኪዳን ባሕርይና ክብር ይህ ነው። እግዚአብሔር ይባረክ!

“እርሱን እንድንመስል” “እንለወጣለን”

በሮሜ 8:29 እና በፊልጵስዩስ 3:10 ላይ “እንዲመስሉ” እና “እንድንመስለው” የሚሉ ተመሳሳይ ቃላት እናገኛለን (ይህ ቃል በእዲስ ኪዳን ውስጥ ሦስት ጊዜ ማለትም በሮሜ 8:29 ፣ በፊልጵስዩስ 3:10 እና በፊልጵስዩስ 3:21 ላይ ተጽፏል)። በመንፈሳዊ ለውጥና በመምሰል መካከል ያለው ልዩነት ምንድን ነው? መንፈሳዊ ለውጥ ሂደት ሲሆን መምሰል ደግሞ ውጤቱ ነው። መንፈሳዊ ለውጥ ጌታን ወደመምሰል እስክንደርስ ድረስ በውስጣችን የሚኖረውን የእግዚአብሔርን ሕይወት እዝ ጋሚ እድገት ያመለክታል። መምሰል ደግሞ ጌታን ወደሚመስል ቅርጽ መለወጣችንን ያሳያል። እንደ ዓይነት ቅርጽ መያዝ ማለት በተመሳሳይ ቅርጽ ማውጫ ውስጥ መኖሩን ማለት ነው። እንጥረኛ ያቀለጠውን ፈሳሽ ብረት በቅርጽ ማውጫ ውስጥ ሲያፈስሰው የፈሰሰው ብረት የቅርጽ ማውጫውን ቅርጽ ይዞ ይወጣል። ወይም ኬክ መጋገርን ብንወስድ ጋጋሪው ሊጠን ቅርጽ ማውጫ ውስጥ ሲከትተው ኬኩም እንደ ብረቱ ሁሉ የቅርጽ ማውጫውን ቅርጽ ይይዛል። ጌታን መምሰል ያለብን እስከዚህ ድረስ ነው! ጳውሎስ በሮሜ 8:29 እንደሚነግረን “የልጁን መልክ” መምሰል ይጠበቅብናል። ይህም የኢየሱስን ክቡር ሥጋ መምሰል ማለት ነው። ሰው እግዚአብሔር እንዳስቀመጠለት ምሳሌ ተለውጦ ለመገኘት በውስጣዊ የለውጥ ሂደት ማለፍ አለበት። የእግዚአብሔር ሕይወት ወደ መንፈሱ መምጣት እንዲሁም በለውጡ ባሕርይ የሚፈለገውን መልክ እስኪይዝ ድረስ ሙሉ በሙሉ እንዲለወጥ ይህ ሕይወት በመላ ለካሉ እንዲሰፋፋ መፍቀድ አለበት። የጌታም መንፈስ ደረጃ በደረጃ “ከክብር ወደ ክብር” እንድንለወጥ ያለማቋረጥ ሞሥራቱን ይቀጥላል (2ኛ ቆሮ. 3:17-18)። ጌታ ይመስገን!

አሁን ወደ “ልብ” ጉዳይ መመለስ አለብን። “እኛም ሁላችን በመጋረጃ በማይከደን ፊት የጌታን ክብር እንደ መስተዋት እያብለጠለጥን መንፈስ ከሚሆን ጌታ እንደሚደረግ ያንን መልክ እንመስል ዘንድ ከክብር ወደ ክብር እንለወጣለን” (2ኛ ቆሮ. 3:18)። እዚህ የመስተዋቱን ሌላ ጉን እናያለን። መስተዋት ፊት ለፊቱ የተቀመጠ ነገር መልሶ እንደሚያሳይ ሁላችንም እናውቃለን። እንዲሁም

ክርስቶስን የምናንጸባርቀው በየዕለቱ እርሱን በምናየው መጠን ብቻ ነው። “በማይከደን ፊት” ማለት ክርስቶስን ሙሉ በሙሉ እንዳንመለከት ፈችን ላይ ምንም መጋረጃ ሳይኖር ማለት ነው። በተቃራኒው በፊታችን ላይ መጋረጃ ካለ ግን ክርስቶስን መመልከት ያቅተናል ወይም የምናየው በከፊል ብቻ ይሆናል። 2ኛ ቆሮንቶስ 3:12-16 ን በጥንቃቄ በማጥናት መጋረጃው ጌታን መፈለግ ካቃተው ልብ የተነሣ የተፈጠረ መሆኑን እንረዳለን።

በቀደሙት ቀናት ሙሴ ከእግዚአብሔር ጋር ስለተነጋገረ ፊቱ ያበራ ነበር። የእስራኤል ልጆችም በሙሴ ፊት ላይ የነበረውን ብርሃን ስለፈሩ ሊቀርቡት አልደፈሩም። ስለዚህ ወደ እግዚአብሔር ሲገባ የሚያወልቀው መሸፈኛ ያደርግ ነበር (ዘጸ. 34:29-35)። ይህ በሙሴ ፊት ላይ ያለው መሸፈኛ የእስራኤል ልጆች ልብ ከእግዚአብሔር የመራቁን እውነታ ይገልጻል። ከዚያን ጊዜ ጀምሮ በዚህ ጠቅላላ መመሪያ ስለተያዙ የእስራኤል ልጆች “እስከ ዛሬ ድረስ የሙሴ መጻሕፍት በተነበቡ ጊዜ ሁሉ ያመጋረጁ በልባቸው ይኖራል” (2ኛ ቆሮ. 3:15)። ብርሃኑን ፈርተውታልና አይፈልጉትም። ስለዚህ የሚያነቡት ብሉይ ኪዳን ሊገባቸው አይችልም።

ነገር ግን ቁጥር 16 “(ልባቸው) ወደ ጌታ ግን ዘወር ባለ ጊዜ ሁሉ መጋረጃው ይወስዳል” ይለናል። ጌታን በግልፅ የመመልከትና ያለመመልከት ቁልፉ ያለው እዚህ ላይ ነው። ልባችን ወደ ሌሎች ጉዳዮች (ነገሮች) ካዘነበለ በመጋረጃ ስለሚሸፈን በደብዛዛ ብርሃን ውስጥ መኖራችን አይቀሬ ነው። ያንጊዜም የምናንጸባርቀው ክርስቶስን በከፊል ብቻ ይሆናል። ስለዚህ በእኛና በጌታ መካከል መጋረጃ ያለ በሚመስለን ጊዜ ሁሉ ልባችን ወደ ጌታ ዘወር ማለት ያስፈልገዋል። ልባችን ወደ እርሱ ዘወር ካለ እርሱን ትኩር ብለን መመልከት ስለምንችል የምናንጸባርቀው ንጹሕና የተሟላ ምስል ይሆናል።

እርሱን መምሰል

የመንፈሳዊ ለውጥ ግብ “እርሱን እንድንመስል” መሆኑን ቀደም ብለን አይተናል። ሙሉ በሙሉ እርሱን የምንመስለው ግን እርሱ በሚገለጥበት ጊዜ ነው። “የሰውነታችን ቤዛ” ም የሚመጣው ያኔ ነው። በዚህ ዕይታ ስለ ሰውነታችን ቤዛ ጥቂት ነገር ማየት አለብን። አዳም በውድቀቱ ጊዜ መንፈሱ አስቀድሞ በመሞቱ በነፍስ ቁጥጥር ሥር የዋለ ሥጋዊ ሆነና በመጨረሻ ለካሉ (ሰውነቱም) ሞተ (ዘፍ. 5:5 እና ሮሜ 8:10-11)። ሞትም ከመንፈስ ወደ ነፍስ ተላለፈ። በእዲስ ልደት ጊዜም የሰው መንፈስ መጀመሪያ ሕያው ሆነና ከዚያም በመስቀሉ ሥራ

መንፈስ ቅዱስ የሰውነትን ሥራ ገደለ (ሮሜ 8:13)። መንፈስ ቅዱስ ዕለት ዕለት ራሳችንን እንድንክድ ያደርገናል (ሉቃ. 9:23)። በውስጣዊ ሕይወት እንቅስቃሴ ዕለት በዕለት በባሕርይና በመልክ እየተለወጥን የእግዚአብሔርን ልጅ እንመስላለን። እርሱም እንድ ቀን “በሚገለጥበት ጊዜ እናየዋለን፤ እርሱን እንደምንመስል እናውቃለን” (1ኛ ዮሐ. 3:2 አ.መ.ት)። ጳውሎስም ይጠባበቅ የነበረው ይህንን “የሰውነታችንን ቤዛ” ቀን ነው (ሮሜ 8:23)። ይህም ጉዳይ ስለ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ በተነገረው “እርሱም ሁሉን እንኳ ለራሱ ሊያስገዛ እንደሚችልበት አሠራር፣ ክቡር ሥጋውን እንዲመስል የተዋረደውን ሥጋችንን ይለውጣል” (ፈልጽ. 3:21) በሚለው ቃል በድጋሚ ተረጋግጧል።

ከእነዚህ ጥቅሶች የምንረዳው የእግዚአብሔር ደገነነት ለመን ፈሳሽን ሕይወት በመስጠት ጀምሮ ሰውነታችንን በመቤዝጥ እንደ ሚያበቃ ነው። በሮሜ 8:13 “ትኖራላችሁ” የሚለው ዕለት በዕለት በሥጋ የምንኖረውን ኑሮ ነው። “ትንሣኤ” እና “መንፈሳዊ ለውጥ” ምስጢሮች እንደሆኑ መጽሐፍ ቅዱስ ይነግረናል (1ኛ ቆሮ. 15:51-52)። “የሰውነታችን ቤዛ” ም “ክቡር ሥጋውን እንዲመስል የተዋረደውን ሥጋችንን” መለወጡ ነው። የዚህ ክብር ከግምት ያልፋል። ሐዋርያው ዮሐንስም ይህን አንድ ቀን እንደምንገነዘበው ስላመነ “እርሱ በሚገለጥበት ጊዜ እናየዋለን፤ እርሱን እንደምንመስል እናውቃለን” ሲል ተናገረ (1ኛ ዮሐ. 3:2 አ.መ.ት)። ይህ የአዲሱ ኪዳን ባሕርይና ክብር ነው። ስለዚህ በእምነታችን አንድከም።

“ራሱን ያነጻል”

“የሰውነታችን ቤዛ” የእግዚአብሔር ጸጋ ቢሆንም ሐዋርያው ዮሐንስ “እርሱ በሚገለጥበት ጊዜ እናየዋለን፤ እርሱን እንደምንመስል እናውቃለን” ከሚለው ቃል ቀጥሎ “በእርሱ ይህን ተስፋ የሚያደርግ ሁሉ፤ እርሱ (ክርስቶስ) ንጹሕ እንደ ሆነ ራሱን ያነጻል” (1ኛ ዮሐ. 3:3 አ.መ.ት) ይለናል። ይህ ተስፋ አስቀድሞ በተጠቀሰው ቁጥር ላይ “እርሱን እንደምንመስል” የተባለው ነው። “ያነጻል” የሚለው ምንድን ነው? ሁላችንም እንደምናውቀው በማጽዳት እና በማንጸት መካከል ልዩነት አለ። ማጽዳት ቆሻሻን ማስወገድ ሲሆን ማንጸት ግን ቆሻሻ እንዳይኖር ማድረግ ብቻ ሳይሆን ከምንም ነገር ሳይቀላቅሉ ማቆየትንም ይጨምራል።

ራሳችንን የምናነጻው በምንድን ነው? በሕይወት ብርሃን ነው (ዮሐ.1:4)። እውነተኛ ሁኔታችንን በማየት እግዚአብሔር የማይደሰትበትን ነገር ማስወገድ የምንችለው በውስጣዊ ብርሃን ነው (መዝ. 36:9)።

የእግዚአብሔር ባሕርይ ተካፋዮች የተደረግን እኛ በውስጣችን ባለው የእግዚአብሔር ባሕርይ መሠረት ከኃጢአት፣ ከእኔነትና የእግዚአብሔር ፈቃድ ካልሆነው ነገር ሁሉ መራቅ አለብን። ይህ ራስን ማንጸት ነው። ከጌታ የተማረ አንድ ወንድም አንድ ጊዜ እንደጻፈው ያለ ጥልቅ ማንጸትም አለ።

ድልን በተለማመዱ መንፈሳዊ ጸጋና የሕይወት ጽድቅ በሚታ ይባቸው እንዲሁም በሥራቸው ውጤታማ በሆኑ አገልጋዮች ዘንድ መንፈሳዊ አደጋ አለ ... በክርስቶስ የትንሣኤ ሕይወት የተገኙ ነገሮች መቆየታቸው እስከማይፈለግ ድረስ ጥልቅ ማንጸት የሚመጣው ከእግዚአብሔር መገለጥ ነው። ሕይወት የሚያድገው የምንመገበው ምግብ ተፈጭቶ ወደ ሰውነታችን በሚዋሐድበት ሂደት ነው ... በእርግጥ ከትንሣኤው ሕይወት የሚወጣ ነገር ሁሉ አዲስነቱ ለዘላለም ቢሆንም በአእምሮ ማስታወስ ሳይሆን በመንፈስ ቅዱስ ተመዝግቦ ሊያዝ ይገባል። ከትንሣኤው ሕይወት የሚወጣው ነገር የማያልፍ ብቻ ሳይሆን ከሰውዬው ጋር ተዋሕዶ የሕይወቱ አካል በመሆን ለዘላለም ተመዝግቦ ይኖራል። መንፈስ ቅዱስ ከተጠቀመበት ደግሞ መጀመሪያ እንደነበረው ትኩስና ሕያው ሆኖ ይቆያል።

ይህንን አሳብ ቶሎ ለመረዳት ያስቸግር ይሆናል። ውስጣችን ግን ምላሽ ለመስጠት ተዘጋጅቶ እናገኘዋለን። በእርሱ ይህን ተስፋ የምናደርግ ከሆነ “በእርሱ ይህን ተስፋ የሚያደርግ ሁሉ ... ራሱን ያነጻል” የሚለውን የሐዋርያው ዮሐንስን ቃል አስታውሰን መንፈስ ቅዱስ እንዳበራልን ተነሥተን እንመላለስ።

በሕይወት ሕግ እግዚአብሔር አምላክ ነው

የእግዚአብሔር ሕይወት ለታላቅና ለሰፊ ውጤት በውስጣችን በጽናት እየሠራ ነው። “እኔም አምላክ እሆንላቸዋለሁ እነርሱም ሕዝብ ይሆኑልኛል” (ዕብ. 8:10)። ይህ ቃል የእግዚአብሔርን ልብ እንዲሁም ከዘላለም እስከ ዘላለም የሆነውን የእግዚአብሔርን ጽድቅ ይገልጣል። በሕይወት ሕግ እግዚአብሔር አምላካችን እኛም ሕዝቡ እንሆናለን። ይህ አስደናቂ እውነት ነው። የዚህን አስፈላጊነት ለማስረገጥ ከእግዚአብሔር ቃል የተለያዩ ምንባቦችን ወስደን ለማየት እንሞክራለን።

የእግዚአብሔር ዘላለማዊ ዕቅድ

በእጽናፈ-ዓለም ውስጥ እግዚአብሔር ምንድን ነው? በዘፍጥረት 2 ላይ እግዚአብሔር ሰውን ከፈጠረ በኋላ የእግዚአብሔርን ሕይወት ለመ

ምረጥ ሰው የራሱን ነጻ ፈቃድ መጠቀም እንዳለበት እግዚአብሔር እንደጠቀመው እንማራለን። ሆኖም ይህ ምዕራፍ እግዚአብሔር በአጽናፈ-
ዓለም ውስጥ ያሰበውን ነገር በግልጽ አይናገርም። በሌላ ምዕራፍ -
በዘፍጥረት 3 - ደግሞ ሰው በኃጢአት ወደቀ። ይኸኛውም ምዕራፍ
ዲያብሎስ ለመስረቅ ያሰበው ምንን እንደሆነ አይገልጽም። እግዚአብሔር
እስራኤላውያንን ከግብፅ ምድር አውጥቶ አሥርቱን ትእዛዛት በሲና
ተራራ ላይ በመስጠት የልቡን አሳብ መግለጥ እስከጀመረበት ድረስ
ነገሮች ሁሉ የተሸፈኑ ነበሩ። አንድ ቀን ጌታ ኢየሱስ በምድረ በዳ
እስኪፈተን ድረስ ተሸፍኖ የነበረው ዲያብሎስ ለስርቆት ያነጣጠረበት
ዓላማ በመጨረሻ ተገለጠ። እንደዚሁ በሌላ ቀን ጌታ ኢየሱስ ደቀ
መዛሙርቱን ጸሎት ሲያስተምራቸው የእግዚአብሔርን አሳብ ግልጽ አደ
ረገው። እስቲ እነዚህን መግለጦች በቅርበት እናጥናቸው።

ከአሥርቱ ትእዛዛት የመጀመሪያው “ከእኔ በቀር ሌሎች አማል
ክት አይሁኑልህ”፤ ሁለተኛው ደግሞ “በላይ በሰማይ ካለው በታችም
በምድር ካለው ከምድርም በታች በውኃ ካለው ነገር የማናቸውንም
ምሳሌ፤ የተቀረጸውንም ምስል ለአንተ አታድርግ። አትስገድላቸው፤
አታምልካቸውምም ... እኔ እግዚአብሔር አምላክህ ቀናተኛ አምላክ
ነኝ” የሚል ነው። ሦስተኛውም ትእዛዝ “የእግዚአብሔርን የአምላክህን
ስም በከንቱ አትጥራ” ሲሆን አራተኛው ደግሞ “የሰንበትን ቀን
ትቀድሰው ዘንድ አስብ” የሚል ነው (ዘጸ. 20:3-8)። እነዚህ አራት
ትእዛዞች የእግዚአብሔርን የልብ አሳብ ማለትም እግዚአብሔር ሰዎችን
በተመለከተ ያለውን መደበኛ ፍላጎት ስለሚያሳዩ በመፍጠርም ሆነ
በመዋጀት ውስጥ የእግዚአብሔር ዕቅድ ምን እንደሆነ ይገባናል።
ይኸውም እግዚአብሔር አምላክ ስለሆነ ለመመለከት መፈለጉ ነው እንጂ
ሌላ አይደለም።

በአዲስ ኪዳን ውስጥም ጌታ ኢየሱስ በምድረ በዳ ሲፈተን
የተገለጠ ምስጢር አለ። በዚህም ስፍራ የምናየው በሲና ተራራ ከተገ
ለጠው የእግዚአብሔር መገለጥ ተቃራኒ የሆነን ነገር ነው። እግዚአ
ብሔር የፈጠረው አንድ ኪሩብ ራሱን ከፍ ከፍ ለማድረግና
ከእግዚአብሔር ጋር እኩል ለመሆን ተመኝቶ በማመፁ እንደተፈረደበትና
ይህም ኪሩብ ዲያብሎስ እንደሆነ ከሕዝቅኤልና ከኢሳይያስ መጽሐፍ
እንረዳለን (ሕዝ. 28:12-19፤ ኢሳ. 14:12-15)። በወንጌላት ውስጥም እንደ
ምናየው ዲያብሎስ የእግዚአብሔርን ስፍራ ለመስረቅ ያለው ምኞት
በየትኛውም ቦታ እንደዚህ ግልጽ ሆኖ አያውቅም። ጌታን በመፈተን
ውስጥ የነበረው የዲያብሎስ ታላቅ ዓላማ “ወድቀህ ብትሰገድልኝ”
የሚል እንደነበር ይፋ ሆነ። ጌታ ግን ያለ ምንም ማቅማማት “ሂድ፤
አንተ ሰይጣን” ብሎ በመገመጽ “ለጌታህ ለአምላክህ ስገድ እርሱንም

ብቻ አምልክ” ብሎ መለሰለት (ማቴ. 4:9-10)። ለ! እግዚአብሔር ብቻ
አምላክ ነው።

በአዲስ ኪዳን የምናገኘው ጌታ ለደቀመዛሙርቱ ያስተማራቸው
ጸሎትም የሚገልጽልን ትልቅ እውነት አለው። ይህ ጸሎት የእግዚአ
ብሔርን የልብ አሳብ ማለትም መመለከት መፈለጉን ይገልጻል። “እንግ
ዲህ እናንተስ እንዲህ ጸልዩ፡ በሰማያት የምትኖር አባታችን ሆይ ስምህ
ይቀድስ” (ማቴ. 6:9)። በሰማይ ስሙን መጠቀም ይችል የነበረው ራሱ
እግዚአብሔር ብቻ ሲሆን በምድር ግን ጥቂት ሰዎች ስሙን በከንቱ
እግዚአብሔር ብቻ ሲሆን በምድርም የሌለ ያህል ራሱን የደበቀ ይመስል
ይጠቀሙበታል። እግዚአብሔርም የሌለ ያህል ራሱን የደበቀ ይመስል
ነበር። አንድ ቀን ግን ጌታ ደቀመዛሙርቱን “በሰማያት የምትኖር አባ
ታችን ሆይ፤ ስምህ ይቀድስ” ብለው እንዲጸልዩ አስተማራቸው። በዚህም
ሁኔታ እርሱ - ሌላ ሳይሆን - እርሱ ብቻ አምላክ እንደሆነ እያወጀን
እንድንጸልይ አስተማረን። እኛም ጥንት የነበረው መዝሙረኛ “በቅዱስ
ስሙ ተጓደዱ” (105:3) እንዳለው መሆን አላብን። እንዲሁም “እቤቱ
ጌታችን፤ ስምህ በምድር ሁሉ እጅግ ተመሰገነ” (መዝ. 8:1) እያልን
ማወጅ ይጠበቅብናል። ለ! እግዚአብሔር ሆይ “ከሕፃናትና ከሚጠቡት
አፍ ምስጋናን ለራስህ አዘጋጀህ” (ማቴ. 21:16)።

እግዚአብሔር አምላካቸው ለመሆን በእስራኤል መካከል ማደር ይፈልጋል

እግዚአብሔር እግዚአብሔር ነው! የሚያስደንቀው ግን በሰዎች
መካከል በማደር መደሰቱ ነው። እግዚአብሔር መቅደስ እንዲሠራለት
መሴን ሲያዝዘው የሰጠው ምክንያት “በመካከላቸው አድር ዘንድ”
የሚል ነው (ዘጸ. 25:8)። “በእስራኤልም ልጆች መካከል እኖራለሁ፤
አምላክም እሆናቸዋለሁ። በመካከላቸውም እኖር ዘንድ ከግብፅ ምድር
ያወጣኋቸው አምላካቸው እግዚአብሔር እኔ እንደ ሆንሁ ያውቃሉ፤ እኔ
አምላካቸው እግዚአብሔር ነኝ” (ዘጸ. 29:45-46)። ቀጥሎም “የከነዓንን
ምድር እስጣችሁ ዘንድ፤ አምላክም እሆናችሁ ዘንድ ከግብፅ ምድር
ያወጣኋችሁ እኔ እግዚአብሔር አምላካችሁ ነኝ” (ዘጸ. 25:38) ብሎ
ለእስራኤል ልጆች እንዲናገርለት መሴን አዘዘው። ከዚህ በኋላም ቢሆን
“በመካከላችሁም እሄዳለሁ፤ እኔም አምላክ እሆናችኋለሁ፤ እናንተም
ሕዝብ ትሆኑኛላችሁ” (ዘጸ. 26:12) በማለት የልቡን አሳብ ገለጠላቸው።
በእውነት እግዚአብሔር እርሱ አምላክ ነው! ነገር ግን በሰዎች መካከል
ለማደርና አምላካቸው ለመሆን መጥቷል! እንዴት ያስደንቃል!

ቃል ሥጋ ሆነ እግዚአብሔርንም ለመተረክ
በሰዎች መካከል አደረ

“ቃልም ሥጋ ሆነ በመካከላችንም አደረ” (ዮሐ. 1:14 አ.መ.ት)። የሕይወት ቃል - ከመጀመሪያ የነበረው የሕይወት ቃል አሁን በጆሮአችን የሰማነው፣ በዓይኖቻችንም ያየነው፣ የተመለከተነው፣ በእጆቻችንም የዳሰነው ሆነልን (1ኛ ዮሐ. 1:1)። “መቼም ቢሆን እግዚአብሔርን ያየው አንድ ስንኳ የለም፤ ነገር ግን በአባቱ እቅፍ ያለ አንድ ልጁ እርሱ ተረከው” (ዮሐ. 1:18)። ይህም “አማኑኤል ... ትርጓሜውም እግዚአብሔር ከእኛ ጋር የሚል ነው” (ማቴ. 1:23)።

እግዚአብሔር አምላክ ለመሆን በቤተክርስቲያን
ውስጥ ያድራል

ቤተክርስቲያን ስትመሠረት “መንፈሳዊ ቤት ለመሆን” በመሆኑ (1ኛ ጴጥ. 2:5) “እግዚአብሔር በመንፈሱ የሚኖርበት ማደሪያ” ነች (ኤፌ. 2:22 - አ.መ.ት)። ይህም ጥብቅ ምስጢርና የከበረ እውነት ነው። ቃሉ ሥጋ ሲሆንና በሰዎች ሲያድር በጊዜና በቦታ የተገደበ ነበር። እግዚአብሔር በመንፈስ ሲመጣና በቤተክርስቲያን ሲያድር ግን የእርሱን ከእርሷ ጋር መገናኘት (አብሮነት) ጊዜም ሆነ ስፍራ ሊያግዱት አይችሉም። ሃሌ ሉያ!

በመንግሥት ዘመን እግዚአብሔር የእስራኤል ቤት
አምላክ ይሆናል

በብሉይ ኪዳን ዘመን የእስራኤል ልጆች እግዚአብሔርን ቢተውትም እርሱ ግን ወደፊት ከእነርሱ ጋር አዲስ ኪዳን ይመሠርታል። ከእነዚህም ቀናት በኋላ አምላካቸው እንዲሆን ሕጉን በአእምሮአቸው ያኖራል፤ በልባቸውም ይጽፈዋል (ዕብ. 8:10)።

በሚመጣው ዘላለማዊነት እግዚአብሔር በሰዎች መካከል አንደአምላክነቱ ያድራል። “የእግዚአብሔር ድንኳን በሰዎች መካከል ነው ከእነርሱም ጋር ያድራል፤ እነርሱም ሕዝቡ ይሆናሉ እግዚአብሔርም እርሱ ራሱ ከእነርሱ ጋር ሆኖ አምላካቸው ይሆናል” (ራእይ 21:3)። ይህ መልካም ዘመን ይመጣል! እርሱም “እንባዎችንም ሁሉ ከዓይኖቻቸው ያብሳል፤ ሞትም ከእንግዲህ ወዲህ አይሆንም፤ ገዝንም ቢሆን ወይም ጩኸት ወይም ሥቃይ ከእንግዲህ ወዲህ አይሆንም፤ የቀደመው ሥርዓት አልፎአልና” (ራእይ 21:4)። ያኔ እግዚአብሔርና ሰው፣ ሰውና እግዚአብሔር ፈጽሞ አይለያዩም። ሃሌ ሉያ!

እግዚአብሔር እንደ አባትና እግዚአብሔር እንደ አምላክ

ጌታ ኢየሱስ በትንሣኤው ቀን ለመግደላዊት ማርያም “ወደ ወንድሞቼ ሄደኸ፤ ‘ወደ አባቴና ወደ አባታችሁ፤ ወደ አምላኬና ወደ አምላካችሁ ዐርጋለሁ’ ብሎአል ብለኸ ንገሪያቸው” አላት (ዮሐ. 20:17 - አ.መ.ት)። ይህም አምላክና አባት እንዳለን ይነግረናል። ነገር ግን እግዚአብሔር እንደ አባትና እንደ አምላክ በመሆኑ መካከል ያለው ልዩነት ምንድን ነው? እግዚአብሔር እንደ አባት ሲሆን በግላችን ከእኛ ጋር ያለውን ግንኙነት ሲወክል፤ እግዚአብሔር በአምላክነቱ ግን እርሱ ከመላው አጽናፈ-ዓለም ጋር ያለውን ግንኙነት እንደሚያመለክት መጽሐፍ ቅዱስ ይነግረናል። አምላክነቱም ሥልጣኑን ማለትም የፍጥረት ሁሉ ጌታ መሆኑን ያሳያል።

እግዚአብሔርን በአባትነቱ ማወቅ ራሳችንን በእቅፉ እንድናኖር ሲያደርገን፤ እርሱን በአምላክነቱ ማወቅ ግን ለአምልኮ ከእግሩ በታች እንድንደፋ ያደርገናል። እኛ በእግዚአብሔር ፍቅር የምንኖርና በሰጠን ነገር ሁሉ የምንደሰት የእግዚአብሔር ልጆች ነን። እንደዚሁም ሰው እንደመሆናችን እግዚአብሔርን የምናመልክና የምናመሰግን የእግዚአብሔር ሕዝብ ነን። እርሱን በአምላክነቱ ስናውቀው ልክ መዝሙራኛው “እንተን በመፍራት ወደ ቅድስናህ መቅደስ እስግዳለሁ” (5:7) እንዳለ እኛም “በቅድስናው ስፍራ ለእግዚአብሔር” እንሰግዳለን (መዝ. 29:2)። ሰው እግዚአብሔርን በአምላክነቱ ካወቀ እንዴት በነገር ሁሉ አይፈራውም? ስለአለባበሱም ሆነ ስለ ጠባዩ ግዴላሽ ለመሆንም አይደፍርም። ለጋጢአት ሰብብ የሚሰጡ - ግዴላሽና ልል፤ ደፋርና ዕብራተኛ የሆኑ ሁሉ እግዚአብሔርን በአምላክነቱ አያውቁትም።

“እኛን በሚቆጣጠር በእርሱ ዓይኖቼ ፊት ሁሉ ነገር የተራቆተና የተገለጠ ነው እንጂ፤ በእርሱ ፊት የተሰወረ ፍጥረት” እንደሌለ (ዕብ. 4:13) ማወቅ አለብን። ስለዚህ “ፍሬ ከሌለው ከጨለማ ሥራ ጋር ምንም ዐይነት ግንኙነት አይኑራችሁ፤ ይልቁን ግለጡት፤ በድብቅ የሚሠሩትን ነገር መናገር ራሱ አሳፋሪ ነውና” (ኤፌ. 5:11-12 - አ.መ.ት)። በጨለማ የሚደረገው ሁሉ አሳፋሪና በእግዚአብሔር ፊት በግልጽ የሚታይ ከሆነ መፍራት አለብን። “እግዚአብሔርን መፍራት ምን መሆኑን ስለምናውቅ” አለ ጳውሎስ “ሰዎችን እናስረዳለን” (2ኛ ቆሮ. 5:11 - አዲስ ትርጉም)። ታዲያ እንዴት እግዚአብሔርን እንፈራውም! በትክክል ተናዝዘው የዳኑ ሰዎች “አምላካችን የሚያጠፋ እሳት” መሆኑን (ዕብ. 12:29) እንዲያውቁ እናስረዳቸዋለን። የእርሱን እንደተኛ ያህል መደበኛ ተሳስተን ተረድተን ይሆን? ንስሐ እንገባ ዘንድ በትዕግሥት መቆየቱንን ንቀነው ይሆን? “እግዚአብሔር አይዘበትበትም”ና (ገላ. 6:7) እግዚአብሔርን እንፍራ።

እግዚአብሔርን በአምላክነቱ የሚያውቁ ሁሉ ሰው መሆንን ይማራሉ። ምክንያቱም በውድቀት ጊዜ አማልክት ለመሆን ተፈትነናል። ነጻ በመውጣት ውስጥ ግን ሰብአዊ ፍጥረት ለመሆን ተዘጋጅተናል። ከዴድን ገነት ጀምሮ የነበረው መመሪያ መልካምና ክፉን ከሚያስታውቀው ዛፍ በመብላት “እንደ እግዚአብሔር” መሆን ሲሆን (ዘፍ. 3:5)፤ የቀራንዮ መመሪያ ግን እኛን ሰው ወደ መሆን መልሶ ማምጣት ነው። በዚህ ምክንያት እግዚአብሔርን በአምላክነቱ ካወቅነው ትክክለኛውን የሰው ስፍራ እንደሳለን።

ጌታችን በአናጺ ቤት የተወለደው ሰው ለመሆን ነው (ማቴ. 13:55)። የመጥምቁ ዮሐንስንም ጥምቀት የተቀበለው ሰው ስለሆነ ነው (ማቴ. 3:13-16)። እንደገናም ሦስት ጊዜ የዲያብሎስን ፈተና የተቋቋመው ሰው በመሆኑ ነው (ማቴ. 4:1-10)። “እርሱ ራሱ ተፈትኖ መከራን” መቀበሉም (ዕብ. 2:18) ሰው የመሆኑ ማረጋገጫ ነው። ሲነቅፉትም የሰውን ስፍራ ይዟልና ከመስቀል ላይ መውረድ አልፈለገም (ማቴ. 27:42-44)። ስለጌታችን ይህ ሁሉ እውነት ከሆነ እኛስ ምን ያህል ይልቅ ሰው መሆን ይኖርብን ይሆን?

ሀያ አራቱ ሽማግሌዎች (ራእይ. 4:4) የመላው አጽናፈ-ዓለም ሽማግሌዎች ናቸው (ምክንያቱም ሀያ አራቱም አስቀድመው በዙፋናቸው ተቀምጠዋል። በራሳቸውም ላይ የወርቅ አክሊል ደፍተዋል። በተጨማሪም በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ሀያ አራት ቁጥር የቤተክርስቲያን ቁጥር ባለመሆኑ እግዚአብሔር የመላው አጽናፈ-ዓለም ሽማግሌዎች እንዲሆኑ የፈጠራቸውና መላእክትን የሚወክሉ መሆናቸውን ማረጋገጥ ይቻላል)። እነዚህ ሽማግሌዎች እግዚአብሔርን እንደ ፍጥረት አምላክነቱ አውቀው “ጌታችንና አምላካችን ሆይ፥ አንተ ሁሉን ፈጥረሃልና ስለ ፈቃድህም ሆነዋልና ተፈጥረውማል፥ ክብር ውዳሴ ኃይልም ልትቀበል ይገባሃል” እያሉ ያመልኩታል (ራእይ. 4:11)። በዙፋኑ ላይ የተቀመጠውን እግዚአብሔርን ለማምለክ እስከ በጉ ሰርግ በፈታቸው ተደፍተው ሲሰግዱ ይታያሉ (ራእይ. 19:4)።

በምድር ለሚኖሩ የሚነግረውን የዘላለም ወንጌል ይዞ በሰማይ መካከል የሚበረው መልአክም “በታላቅ ድምፅ ... እግዚአብሔርን ፍሩ ክብርንም ስጡት፤ ሰማይንና ምድርንም ባሕርንም የውኃንም ምንጮች ለሠራው ስገዱለት” እያለ ይጮኽ ነበር (ራእይ. 14:6-7)። ይህም እግዚአብሔርን በአምላክነቱ የሚያውቁ ሁሉ እርሱን ማምለክ እንዳለባቸው እውነትን የሚያስተምር ነው። እግዚአብሔርን በፍጥረት ሁሉ ጌታነቱ ማወቅ የአምልኮ መነሻ ነው።

እግዚአብሔርን በእግዚአብሔርነቱ የሚያውቅ ማንም የእርሱ ባሪያ መሆኑን አውቆ እርሱን ከማምለክ አይቆጠብም (ራእይ. 22:9)። “እኔ እግዚአብሔር ነኝ ብሎ አዋጅ እየነገረ በእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ” የሚቀመጠው የጌታ ተቃዋሚ ሲሆን (2ኛ ተሰ. 2:4) በምድር የሚኖሩ አውሬውን እንዲያመልኩ ለማሳት ታላላቅ ምልክቶችን የሚያደርገውም ሐሰተኛው ክርስቶስ ነው (ራእይ. 13:14-15 እና ማቴ. 24:23-24)። እግዚአብሔርን በአምላክነቱ የሚያውቁ ሁሉ ግን እርሱን ያመልኩታል። በዚህም እርሱ ይከብራል።

በሕይወት ሕግ እግዚአብሔር አምላክ ነው

እግዚአብሔር ሕጉን በአእምሮአችን ካኖረና በልባችን ከጻፈ በኋላ በሕይወት ሕግ እርሱ አምላካችን እኛም ሕዝቡ እንሆናለን። የዕብራውያን 8:10 ሁለተኛው ግማሽ የመጀመሪያውን ግማሽ በጥብቅ የሚከተል ነው። የሚናገረውም እግዚአብሔር በዙፋኑ ላይ የእኛ አምላክ እንደሚሆን ሳይሆን በሕይወት ሕግ መሠረት እግዚአብሔር አምላካችን እኛም ሕዝቡ እንደምንሆን ነው። በእኛና በእግዚአብሔር እንዲሁም በእግዚአብሔርና በእኛ መካከል ግንኙነት ያለው በሕይወት ኅብረት ውስጥ ነው። በሕይወት ሕግ መሠረት የማንኛር ከሆነ ወደ እግዚአብሔር መድረስ እንችልም። የእግዚአብሔር ሕዝብ መሆን የምንችለውና እግዚአብሔርም አምላካችን የሚሆነው በሕይወት ሕግ ስንኖር ብቻ ነው። ስለዚህ ወደ እርሱ ለመቅረብ - እርሱን ለማምለክና ለማገልገል - በሕይወት ሕግ ውስጥ መሆን አለብን።

በሕይወት ሕግ እግዚአብሔር አምላካችን የሚሆነውና በዚያው ሕግ እኛም ሕዝቡ የምንሆነው እንዴት ነው? ይህን ለማብራራት ወደ ሰው አፈጣጠርና አዲስ ልደት መመለስ ግድ ነው።

ሁላችንም እንደምናውቀው እግዚአብሔር መንፈስ ስለሆነ ከእርሱ ጋር ኅብረት ለማድረግ የሚፈልጉ ሁሉ መንፈስ ሊኖራቸው ያስፈልጋል። ሰው (አዳም) ሲፈጠር ከእግዚአብሔር ጋር የሚመሳሰል ነገር ነበረው - መንፈስ ነበረው። በውድቀት ጊዜ ግን አዳም ከእግዚአብሔር ሕይወት ተለየና መንፈሱ ለእግዚአብሔር ምውት ሆነ። እግዚአብሔር ሰውን ሲዋጀውና ሰውም ንስሐ ኅብቶ ሲያምን ግን መንፈሱ እንደገና ሕያው ሆነ። የእግዚአብሔርንም ያልተፈጠረ ሕይወት ተቀበለ። እኛም በክርስቶስ ኢየሱስ አምነን ስንድን እግዚአብሔር በመንፈስ ቅዱስ ወደ ውስጣችን ንብቷል። በውስጣችንም አድሯል። ስለዚህ ከዚህ በኋላ በመንፈስና በእውነት ልናመልከው ይቻላል። በዮሐንስ ወንጌል 4:24 ላይ ያለው ቃል ግልጽ ነው “እግዚአብሔር መንፈስ ነው፥ የሚሰግዱለትም በመንፈስና በእውነት ሊሰግዱለት ያስፈልጋቸዋል”። ይህ አገላለጥ አምልኮ

ከእግዚአብሔር ጋር የሚመሳሰል ነገር ላላቸው ብቻ የሚቻል የመሆኑን እውነታ የሚያጸና ነው። አምልኮ በመንፈስ መሆን ስላለበት በመንፈስ የሚደረግ አምልኮ ብቻ እውነተኛ አምልኮ ነው። በመንፈስና በእውነት እንጂ በአእምሮ አይደለም፤ በሰሜትም አይደለም፤ በፈቃድም አይደለም “ነገር ግን በእውነት የሚሰግዱ ለአብ በመንፈስና በእውነት የሚሰግዱበት ጊዜ ይመጣል ... አብ ሲሰግዱለት እንደ እነዚህ ያሉትን ይሻልና” (ዮሐ. 4:23)። ይህ ትልቅ ትርጉም አለው። ይህን ቁጥር ከሚቀጥለው ቁጥር 24 ጋር በማያያዝ እግዚአብሔርን በአምላካነቱ ለማምለክ አስቀድመን እግዚአብሔርን በአባትነቱ ማወቅ አስፈላጊ መሆኑን እንረዳለን። ሰው ከእግዚአብሔር ጋር የአባትና የልጅ ግንኙነት ከሌለው በውስጡ ሕይወት የለም ማለት ነው። መንፈሱም ምውት ነውና እግዚአብሔርን ማምለክ አይችልም። በአዲስ ልደት መንፈሱ ሕያው ሲሆን ግን የእግዚአብሔር ልጅ በመሆን ከእግዚአብሔር ጋር ለመገናኘት ይችላል። ለብም እንዲያመልኩት እንደ እነዚህ ያሉትን ይሻል። የእርሱ ሕዝብ ከመሆናችን በፊት የእርሱ ልጆች ልንሆን ይገባል። “በሕይወት ሕግ እግዚአብሔር አምላካችን እኛም በዚያው ሕግ የእርሱ ሕዝብ እንሆናለን” የምንለውም ለዚህ ነው።

“መድኃኒታችንም ከዓመፅ ሁሉ እንዲቤዝን፥ መልካሙንም ለማድረግ የሚቀናውን ገንዘቡም የሚሆነውን ሕዝብ ለራሱ እንዲያነጻ፥ ስለ እኛ ነፍሱን ሰጥቶአል” (ጢቶ 2:14)። የእግዚአብሔር ልዩ ሕዝብ መሆንም የእግዚአብሔር ርስት መሆን ማለት ነው (ኤፌ. 1:14)። የእርሱ ልዩ ሕዝብ የምንሆነው እርሱ በሕይወት ሕግ አምላካችን ሲሆን እኛም በተመሳሳይ መልኩ በሕይወት ሕግ ሕዝቡ ስንሆን ነው። “ድል የሚነሣ ይህን ይወርሳል አምላክም እሆነዋለሁ እርሱም ልጅ ይሆነኛል” (ራእይ 21:7)። ከእግዚአብሔር ጋር ያለን ግንኙነት በሚመለከት ለዘላለም “ልጅ ይሆነኛል” ሲሆን፤ እግዚአብሔርን በማወቃችን ላይ በተመሠረተው የእግዚአብሔር ሥልጣንን በተመለከተ ደግሞ “አምላክም እሆነዋለሁ” ነው። ይህ እንዴት የከበረ ነው!

ለማጠቃለል ከሐዋርያው ዮሐንስ የወጣውን ቃል እናስታውስ “ለእግዚአብሔር ስንድ” (ራእይ 22:9)።

የአዲሱ ኪዳን ባሕርይ

(3) ውስጣዊ እውቀት

እስከአሁን ስለ አዲሱ ኪዳን ሁለት ዋና ባሕርያት ማለትም እግዚአብሔር ዓመፃችንን ይቅር እንደሚልና ኃጢአታችንንም ዳግመኛ እንደማያስበው የተወሰነ እውቀት ውብጠናል። እርሱ በአዲሱ ኪዳን የሰጠን ጸጋ ይህን ቢያህልም እኛ ያየነው ግን ገና የእግዚአብሔርን ዘለዓ ለማዊ ዕቅድ የምናውቅበት እንደ መንደርደሪያ ነገር ብቻ ነው። በሕይወት ሕግ እርሱ አምላካችን እኛም ሕዝቡ መሆናችን ግን የሚያጠራጥር አይደለም።

የአዲሱ ኪዳን ግብም እዚህ ላይ አያበቃም። የእግዚአብሔር ቃል ይቀጥልና ሌላ የሚያስጨብጠው እውነት አለ። ስለቀጣዩ ሲያመለክት “እያንዳንዱም ጐረቤቱን እያንዳንዱም ወንድሙን፡- ጌታን እወቅ ብሎ አያስተምርም፥ ከታናሹ ጀምሮ እስከ ታላቁ ድረስ ሁሉ ያውቁኛልና” (ዕብ. 8:11) ይላል። ይህ ራሱን እግዚአብሔርን በጥልቀት ማወቅን የሚያመለክት ነው። እግዚአብሔር የተዋጁትን ሕዝቦቹን በመንፈስ ቅዱስ ራሱን ወደ ማወቅ ከፍታ ያመጣቸዋል። ሕጉን በእእምሮአችን ማስቀመጡና በልባችን መጸፋትም ከፍተኛ ግብ ወደሆነው የእርሱን ማንነት ወደ ማወቅ የምንደርስበት የእግዚአብሔር አሠራር ነው። ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት መመሥረት በራሱ ፍጻሜ ባይሆንም ኅብረት እግዚአብሔርን በመሉ እውቀት ወደምናውቅበት ጠለቅ ወዳለ ፍጻሜ የምንደርስበት የእግዚአብሔር መንገድ ነው። ዋና ዕቅዱም እርሱ በሕይወት ከእኛ ጋር አንድ ይሆን ዘንድ ራሱን በእኛ ውስጥ ማዋሐዱ እንደሆነ እርግጠኛ እንሁን። ወደዚህ የአዲስ ኪዳን ባሕርይ መድረሳችንም ራሱን እግዚአብሔርን በሕይወት ሕግ ወደምናውቅበት ዕቅድ ከመድረሳችን ጋር የተያያዘ ነው።

“ሕዝቤ እውቀት ከማጣቱ የተነሣ ጠፍቶአል” (ሆሴ 4:6)! በዚህ ስፍራ መታጣቱ የተጠቀሰው እውቀት እግዚአብሔርን የማወቅ እውቀት ነው። ለእስራኤል ከዳተኝነትና ጥፋት መንስዔው ጌታን አለማወቃቸው ነው። የአዲሱ ኪዳን ባሕርይ ግን የዘላለም ሕይወት ያላቸው ሁሉ እርሱን እንዲያውቁ ስለሆነ (ዮሐ. 17:3) ዛሬ የዘላለም ሕይወት እግዚአብሔርን የምናውቅበት መንገድ ነው። ስለዚህም እግዚአብሔር ይመስገን። እርሱን ደረጃ በደረጃ ይበልጥ እያወቅነው እንድንሄድ፤ እርሱን እንድናመልከው፤

እንደናገረው፡ ከእርሱ ጋር ኅብረት እንዲኖረን እያስቻለና ፈቃዱን እየገለጠልን በሕይወት ሕግ መሠረት ይመራናል። አሁን ደግሞ በዚህ የሕይወት ሕግ ማንም ሌላውን እግዚአብሔርን ማወቅ ማስተማር አለማስፈለጉ እንዴት እንደሆነ እናያለን።

የቅባቱ አስተምህሮ

እስቲ ስለ ቅባቱ ዕብራውያን 8:11 ን እንደገና እናጠነው “እያንዳንዱም ጉረቤቱን እያንዳንዱም ወንድሙን፡ ጌታን እወቅ ብሎ አያስተምርም፡ ከታናቹ ጀምሮ እስከ ታላቁ ድረስ ሁሉ ያውቁኛልና”። በዚህ ስፍራ የተነገረው በ1ኛ ዮሐንስ 2:27 ላይ ካለው ጋር ይገጥማል “እናንተስ ከእርሱ የተቀበላችሁት ቅባት በእናንተ ይኖራል፡ ማንም ሊያስተምራችሁ አያስፈልጋችሁም ነገር ግን የእርሱ ቅባት ስለ ሁሉ እንደሚያስተምራችሁ፡ እውነተኛም እንደሆነ ውሸትም እንዳልሆነ፡ እናንተም እንዳስተማራችሁ፡ በእርሱ ነሩ”።

የእግዚአብሔር ሕይወት ያለው ሰው ማንም የማያስተምረው ለምንድን ነው? ብለን ልንጠይቅ እንችላለን። ምክንያቱ ግን አንድ ነው። የጌታ ቅባት በውስጡ ስላለና ሁሉን ስለሚያስተምረው ነው። ይህ በጣም ተግባራዊ (እውነተኛ) ነገር ነው። እግዚአብሔር “እያስፈልግም” ካለ አያስፈልግም! የጌታ ቅባት ሁል ጊዜ በውስጣችን ይኖራል። ጸጋውም አንዳንዴ ማመን እስከሚያቅተን ድረስ ይበዛል። ቃሉም “እውነተኛ እንደሆነ ውሸትም እንዳልሆነ” እየነገረን ሳለ እንግዳ በሆነው መንፈሳዊ ሕይወታችን ምክንያት የእግዚአብሔርን ቃል አንጠራጠር። ጌታችን የተናገረው ቃል ከሚፈጽመው ጋር አንድ ነውና ቃሉን ማመን አለብን። ከዚያ እርሱን እናመሰግናለን፤ እናመልካለን።

ስለ ቅባቱ አስተምህሮ ለመረዳት ወደኋላ ዘመር ብለን ካለፉት ምንባባት የሰውን መንፈስ ሦስት ዋነኛ ተግባራት ማለትም መገለጥ፡ አምልኮ እና ሕሊናን - ማስታወስ ያስፈልገናል።

ይህ መንፈስ የአምልኮ ተግባር አለው

አዲስ ልደት ባገኘንበት ቅጽበት መንፈሳችን ሕያው ይሆናል። ይህም በእግዚአብሔርና በሰው መካከል ለሚኖረው ኅብረት የመጀመሪያው ወሳኝ እርምጃ ነው። ያንጊዜ መንፈስ ቅዱስ በውስጣችን ሊያድር መጣ። መንፈስ የሆነው እግዚአብሔርም መመለክ ያለበት በመንፈስና በእውነት በመሆኑ መንፈስ ቅዱስ በመንፈሳችን ሆኖ እግዚአብሔርን

እንድናመልክና ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት እንዲኖረን ይመራናል። ይህ በሰው መንፈስ ውስጥ ስላለው የአምልኮ ተግባር የሚናገር ነው።

ይህ መንፈስ የሕሊና ተግባር አለው

በአዲስ ልደት ሕሊናችንም ትንሣኤን አግኝቷል። የጌታ ኢየሱስ ደም ሕሊናችንን አጥቦ ንጹሕና ንቁ አድርጎታል። መንፈስ ቅዱስ ስለ ጠባያችን በሕሊናችን ሆኖ ይመሰክራል። “ያ መንፈስ ራሱ ከመንፈሳችን ጋር ይመሰክራል” (ሮሜ 8:16)፤ “ሕሊናዬም በመንፈስ ቅዱስ ይመሰክርልኛል” (ሮሜ 9:1)፤ “ከእናንተም ጋር እንዳለሁ ሆኜ ... ፈርጄበታለሁ” (1ኛ ቆሮ. 5:3)፤ “የሕሊናችን ምስክርነት ነው” (2ኛ ቆሮ. 1:12)። እነዚህ ጥቅሶች በሙሉ በመንፈሳችን ውስጥ የሚገኘውን የሕሊናችንን ተግባር የሚናገሩ ናቸው። ስሕተት ስንሠራ መንፈስ ቅዱስ በሕሊናችን ይገሥጽናል። ሕሊናችን የሚኮንነው ነገር ሁሉ ያለ ጥርጥር በእግዚአብሔርም ዘንድ የተኮነ ነውና ስሕተት መሆኑን ሕሊናችን ከነገረን ያ ነገር በእርግጥም ስሕተት ነው ማለት ነው። ስለዚህ ንስሐ ልንገባ፡ ልንናዘዝና በከበረው በጌታ ኢየሱስ ደም ልንገጸ ያስፈልገናል (1ኛ ዮሐ. 1:9)። እግዚአብሔርን ያለ ፍርሃት ማገልገል የምንችለው በንጹሕና በበጎ ሕሊና ብቻ ነው።

ይህ መንፈስ የመገለጥ ተግባር አለው

የሰው ሥጋዊ አካል የተለያዩ ስሜቶች እንዳሉት ሁሉ የሰው መንፈስም የራሱ የሆኑ ስሜቶች አሉት። ይህም ስሜት የሚገኘው በሰው የውስጠኛው ሰውነት ነው። ቀጣዮቹ ከመጽሐፍ ቅዱስ የተወሰዱ ምሳሌዎች ናቸው። “መንፈስስ ተዘጋጅታለች” (ማቴ. 26:41)፤ “በልባቸው እንዲህ እንዳሰቡ በመንፈሱ አውቅ” (ማር. 2:8)፤ “በመንፈሱም እጅግ ቃተተና” (ማር. 8:12)፤ “በመንፈሱ አዘነ” (ዮሐ. 11:33)፤ “መንፈሱ ተበላ ጨበት” (ዮሐዋ. 17:16)፤ “ለቃሉ ይተጋ ነበር” (ዮሐዋ. 18:5)፤ “በመንፈስ ሲቃጠል” (ዮሐዋ. 18:25)፤ “በመንፈስ አሰበ” (ዮሐዋ. 19:21)፤ “በመንፈስ ታስፊ” (ዮሐዋ. 20:22)፤ “መንፈሴንና መንፈሳችሁን አሳርፈዋልና” (1ኛ ቆሮ. 16:18)፤ “አብልጦ ደስ አለን” (2ኛ ቆሮ 7:13)።

እነዚህ ሁሉ የመንፈስ የመገለጥ እውቀት ተግባር ናቸው (የመንፈስ ስሜት እንደ ነፍስ ስሜት በርካታ መሆኑን መናገር ይቻላል። ይህም የትኛው የመንፈስ የትኛው ደግሞ የነፍስ መሆኑን ወደ መለየት አስፈላጊነት ያመጣናል። ይህን ጠቃሚ ልዩነት ልናውቅ የምንችለው በመስቀሉ ጥልቅ ሥራና በመንፈስ ቅዱስ ብቻ ነው።)

ይህ የመንፈስ ስሜት በቀጥታ ከመንፈስ የሚመጣ በመሆኑ “መገለጥ” እንለዋለን። በመሠረቱ የሰው ስሜት ከሰዎችና ከተለያዩ ገጠመኞች የሚገኝ በመሆኑ አስደሳች ነገር ሲያጋጥመን እንደሰታለን፤ በሚያሳዝንም ነገር እናዝናለን። እንደዚህ ዓይነት ስሜቶች ግን መነሻ ምክንያት ስላላቸው እንደ “መገለጥ” አይቆጠሩም። መገለጥ የምንላቸው ምንም ዓይነት ውጪያዊ ምክንያት የሌላቸውንና በቀጥታ ከውስጥ የሚመጡ ስሜቶችን ነው።

ለምሳሌ፡- ለማድረግ የምናሰላስለው አንድ ነገር ይኖራል፤ መልካምም ስለሚመስል እኛም ወድደነው ለማድረግ ተነሣሥተናል እንበል። ባልታወቀ ሁኔታ ግን ይህን አእምሮአችን ያሰበውን፤ ስሜታችን የተነሣሣ በትንና ፈቃዳችን የወሰነውን ነገር የሚቃወም፤ ልንናገረው የማንችለው የሚከብድና የሚጫጫን ስሜት በውስጣችን ይኖራል። ይህም ነገሩን እንዳናደርግ የሚያስጠነቅቀን የመገለጥ እውቀት ክልከላ ነው።

ወይም ሌላ ተቃራኒ ምሳሌ እንውሰድ። አንድ ምክንያታዊ ያልሆነ፤ ልንደሰትባቸው ከምንችላቸው ነገሮች እጅግ የራቀና በፈቃዳችን ልንመርጠው የማንፈልገው ነገር ይኖር ይሆናል። ነገር ግን ይህንን ነገር እንድናደርግ ባልታወቀ ምክንያት የሚያስገድድና የሚጉተጉት ወይም የሚያበረታታ ነገር በውስጣችን ይኖራል። ስናደርገውም ውስጣችንን የሚያሳርፍ ነገር ይሰማናል። ይህ የመገለጥ እውቀት አስገዳጅነት ነው።

ቅባቱ የሚገኘው የመንፈስ በሆነው የመገለጥ ክፍል ውስጥ ነው

መገለጥ የሚገኘው ቅባቱ በሚያስተምረን ሰታ ነው። “እናንተስ” አለ ዮሐንስ ሲጽፍ “ከእርሱ የተቀበላችሁት ቅባት በእናንተ ይኖራል። ማንም ሊያስተምራችሁ አያስፈልጋችሁም፤ ነገር ግን የእርሱ ቅባት ስለሁሉ እንደሚያስተምራችሁ እውነተኛም እንደሆነ ውሸትም እንዳልሆነ፤ እናንተም እንዳስተማራችሁ በእርሱ ነሩ”። ይህ ምንባብ ቅባቱ እኛን የሚያስተምርበትን መንገድ ግልጽ በሆነ መንገድ ይተነትናል። መንፈስ ቅዱስ በመንፈሳችን ውስጥ ያድራል። ቅባቱም ያለው በመንፈሳችን ውስጥ በሚገኘው የመገለጥ እውቀት ክፍል ውስጥ ሲሆን ይህ ቅባት ስለሁሉ ነገር ያስተምረናል። ይህም ልክ ሰውነት ቅባት ሲቀባ የሚሰማውን ስሜት መንፈስ ቅዱስ ለመንፈሳችን በመስጠት በመንፈሳችን ባለው የመገለጥ እውቀት ክፍል ውስጥ ሆኖ ያስተምረናል ማለት ነው። መንፈሳችን የዚህን ዓይነት ስሜት በሚቀበልበት ጊዜ መንፈስ ቅዱስ እየተናገረን እንደሆነ እናውቃለን።

በዚህ ስፍራ በ “ማወቅ” እና በ “መረዳት” መካከል ያለውን ልዩነት ማስተዋል አለብን። ማወቅ በመንፈስ ሲሆን መረዳት በአእምሮ ነው። መንፈሳችን ውስጥ ባለው የመገለጥ እውቀት አንድን ነገር ስናውቅ አእምሮአችን ደግሞ ይህንን በመገለጥ ያወቅነውን ነገር ለመረዳት ይዘጋጃል። የመንፈስ በሆነው የመገለጥ እውቀት መንፈስ ቅዱስ የሚደግፈውን ነገር ስናውቅ የነፍስ በሆነው አእምሮ ደግሞ አስቀድመን በመንፈሳችን ያወቅነውን የመንፈስ ቅዱስን ምሪት እንገነዘባለን።

የቅባቱ ሥራ ከማንኛውም ዓይነት የሰው እገዛ ነጻ በመሆኑ አሳቡን በነጻነት ያለመከልከል ይገልጻል። ቅባቱም በመንፈስ ውስጥ እየተንቀሳቀሰ (እየሠራ) መግለጥ የሚፈልገውን አሳቡን ለሰው መንፈስ የመገለጥ ክፍል ያሳውቃል። ይህ በመንፈስ የመገለጥ እውቀት ክፍል የሚታወቀው ነገር በመጽሐፍ ቅዱስ “መገለጥ” ተብሎ ይጠራል። መገለጥ ማለት የአንድን ነገር እውነተኛ ባሕርይ (ምንነት) በግልጽ እንድናውቅ መንፈስ ቅዱስ ለመንፈሳችን የሚገልጠው ነገር ማለት እንጂ ሌላ አይደለም። የዚህ ዓይነቱ እውቀት በአእምሮ ከመረዳት ይልቅ የጠለቀ ነው።

በውስጣችን ያለው የጌታ ቅባት ያለ ሰዎች አስተማሪነት በመገለጥ ሥራ ስለሁሉ ሊያስተምረን ይችላል። የመገለጥ እውቀት ክፍላችን መንፈስ ቅዱስ ለማለት የሚፈልገውን ከራሱ ከመንፈስ ቅዱስ ሥራ ማወቅ ስለሚችል መንፈስ ቅዱስ በመንፈሳችን የመገለጥ እውቀት ክፍል በኩል አሳቡን ይገልጥልናል ማለት ነው። ስለዚህ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለማድረግ ስንፈልግ ማድረግ ያለብን የመገለጥ እውቀት ክፍላችንን ፍላጎት መከተል እንጂ ሌሎችን ሰዎች ወይም ራሳችንን መጠየቅ አይደለም።

የጌታ ቅባት ስለሁሉ ነገር ያስተምረናል እንጂ ስለሆነ ነገር ሳያስተምረን የሚቀርበት አጋጣሚ አይኖርም። የእኛም ጋላፊነት ከመማር ውጪ በምንም ላይ የተመሠረተ አይደለም።

ጥቂት ታሪኮች

እስቲ አንዳንድ ተግባራዊ ምሳሌዎችን እንመልከት። አንድ ወንድም ከተናገረው ታሪክ እንጀምር። እጅግ ጠጪ ጓደኛ ያለው ራሱም በጣም ጠጪ የነበረ አንድ ወንድም ነበር። እነዚህ ሁለት ጠጪዎች ጌታን ተቀበለው በዕድሜ ልጅ የሆነው ትልቁን ምግብ ጋበዘው። በምግብ ጠረጴዛው ላይ የወይን ጠጅ መኖሩን ያየው ትልቅየው “የዳንን እንደመሆናችን መጠጣት የለብንም አይደለም” ብሎ ጠየቀ። ወጣቱም “ጥቂት ብንጠጣ ምንም ማለት አይደለም። ምክንያቱም የምንጠጣው

‘የጢሞቴዎስን ወይን’ ስለሆነ በመጽሐፍ ቅዱስ የተፈቀደ ነው” ብሎ መለሰለት። ስለዚህ ያገኙትን አንድ አገልጋይ “የዳኑ ሰዎች ‘የጢሞቴዎስ ወይን’ን መጠጣት አለባቸው?” ብለው ጠየቁት። አገልጋዩም “ለአሥር ዓመታት ጌታን አገልግያለሁ፤ ‘የጢሞቴዎስ ወይን’ ስለምትሉት ግን ሰምቼ አላውቅም” አላቸው።

ከጥቂት ቀናት በኋላ ግን ወደ አገልጋዩ መጥተው “‘የጢሞቴዎስ ወይን’ የሚባለውን መጠጣት አቆምን” አሉት። “ማን አስተማራችሁ?” ብሎ ጠየቃቸው። “ማንም”። “ከመጽሐፍ ቅዱስ አግኝታችሁ ነው?” “አይደለም” ብለው ሁለቱ ጓደኛዎች በአንድነት መለሱ። “ጢሞቴዎስ ጥቂት የወይን ጠጅ እንደሚያስፈልገው መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል፤ እኛ ግን ውስጣችን ስለማይፈቅድልን አንጠጣም”።

ውስጣቸው የከለከላቸው ከሕይወት ሕግ የተነሣ እንደሆነ ሊገባን ያስፈልጋል። ይህ የሕይወት ሕግ ሕያውና ኃይለኛ ስለሆነ እነዚህ ሁለት ወንድሞች እንዲጠጡ አልፈቀደላቸውም። ይናገራል፤ ይሠራል እንዲሁም ምሪት ይሰጣል። እኛም ይህንን ማክበር መማር አለብን።

ተከታዩን ታሪክ የተናገረው ደግሞ ሌላ የእግዚአብሔር አገልጋይ ነው። አንድ ወንድም ወደ እርሱ መጥቶ አንድ የሆነ ነገር ማድረግ ይችላል እንደሆነ ጠየቀው። እርሱም “ውስጥህ ምን እንደሚል አውቀሃል?” ብሎ ለጠየቀው ጥያቄ ያ ወንድም ወዲያውኑ “አዎን አውቄ ያለሁ” ብሎ መለሰለት። ከጥቂት ቀናት በኋላም ይኸው ወንድም ያንኑ አገልጋይ ስለ ሌላ ጉዳይ ሊጠይቀው መጣ። አገልጋዩም “ውስጥህ ምን እንደሚል አውቀሃል?” ብሎ እንደፊተኛው ጊዜ ጠየቀው። “አዎን አውቄ አለሁ” ብሎ ያኛውም እንደገና መልስ ሰጠ። ለሦስተኛ ጊዜ ወደ እርሱ ሲመጣ አገልጋዩ ለሦስተኛ ጊዜ “ውስጥህ ምን ይላል?” ብሎ ጠየቀው። አሁንም ፈጠን ብሎ ውስጡ የሚለውን በትክክል እንደሚያውቅ ነገረው። አገልጋዩም “ወዳጄ ሆይ በውስጥህ ስለሁሉ የሚያስተምረው ቅባት አለ። እርሱም እውነት እንጂ ውሸት አይደለም። ታዲያ የቅርቡን ትተህ ለምን የሩቁን ትፈልጋለህ?” ብሎ በልቡ አሰበ። በሕይወት ሕግ ማድረግ ያለብንንና የሌለብንን የሚያስተምረን ቅባቱ ነው።

ጥያቄው እናንተና እኔ ይህንን ውስጣዊ ሕግ ለመከተል ፈቃደኛ መሆናችን ላይ ነው። ልባችን ወደ እግዚአብሔር ዘወር ብሏል? ልባችን በበቂ ሁኔታ ወደ እርሱ ከዞረ በትክክል የሚያስተምረን ሕያውና እውነተኛ ቅባት በውስጣችን ስላለ ማንም እንዲያስተምረን አያስፈልግም። እያንዳንዱ የእግዚአብሔር ልጅ ይህ ልምምድ ይኖረዋል። ይነስም ይብዛ

ከዚህ ባሕርይ የሆነ ነገር ያጋጥመዋል። በውስጣችን የሚንቀሳቀሰው ይህ የሕይወት ሕግ የሚናገር ስለሆነ ሌላ ማንም ሊናገር አያስፈልግም።

አሁንም ሌላ ታሪክ መጥቀስ እንችላለን። አማኞችን ማስደሰት የሚወድ አንድ ክርስቲያን ነበር። ይህ ሕንድም የሚያገኛቸውን ሰባኪዎች ሁሉ መጋበዝ ብቻ ሳይሆን ስጦታ የመስጠት ልምድም ነበረው። አንድ ጊዜ በሆነ ስፍራ አንድ ሰባኪ ሲሰብክ ሊሰማ ሄደና የጌታ ኢየሱስን በሥጋ መምጣት የሚክድ ከመጽሐፍ ቅዱስ ጋር የማይስማማ ሰብከት ሲሰበክ አዳመጠ። ይህ ክርስቲያን ወንድም እንዲህ ዓይነት ሰብከት መስማቱ ደስ ባያሰኘውም እንደ ልማዱ ከሰባኪው ጋር ለመጨባበጥና ለጥቂት ጊዜ ለመጨዋወት ያስብ ነበር። ነገር ግን ይህንን እንዳያደርግ በውስጡ የሚከለክለው የሆነ ነገር ስለነበረ ከጥቂት ማመንታት በኋላ የሰባኪውን እጅ ሳይጨብጥ ወደ ቤቱ ሄደ።

ይህ ወንድም ጌታ ኢየሱስ በሥጋ እንደመጣ የማያምኑ አሳች ሰባኪዎችን በቤታችን መቀበልና ሰላምታ መስጠት እንደሌለብን መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚናገር አያውቅም (2ኛ ዮሐ. 7:10)። ከውስጣዊው ሕይወት የመነጨው ውስጣዊ እውቀት ግን በትክክል ከመጽሐፍ ቅዱስ ጋር ይስማማል። ይህ ያለ ምንም ሰብአዊ እገዛ የሚገኝ እውቀት የአዲሱ ኪዳን ባሕርይ ነው።

ታዲያ መጽሐፍ ቅዱስ ለምን ትምህርትን ይጠቅሳል?

ምናልባት አንዳንዶች ስለ “ማስተማር” በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በብዙ ቦታ መጠቀሱን ጥያቄ ያነሱ ይሆናል። ለምሳሌ “ጢሞቴዎስን ልኬላችኋለሁ ... እኔም (ጳውሎስ) በየስፍራው በአብያተ ክርስቲያናት ሁሉ እንደማስተምር በክርስቶስ ኢየሱስ የሚሆነውን መንገዴን እርሱ ያሳስባችኋል”(1ኛ ቆሮ. 4:17)። እንዲሁም “ነገር ግን ሌሎችን ደግሞ አስተምር ዘንድ በማሳበር እልፍ ቃላት በልሳን ከመናገር ይልቅ አምስት ቃላት በእእምሮቼ ልናገር እወዳለሁ” (1ኛ ቆሮ. 14:19)። ስለማስተማር የሚናገሩ ሌሎች የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎችም አሉ። ለምሳሌ ቆላስይስ 1:28፣ 2:22፣ 3:16፣ 1ኛ ጢሞቴዎስ 2:7፣ 3:2፣ 4:11 እና 13፣ 5:17፣ 2ኛ ጢሞቴዎስ 2:2 ፣ 24 እና 3:16። ስለእነዚህ ምን እንላለን? ይህንን ለማስረዳት ከልምምዳችን እንጀምርና ወደ መጽሐፍ ቅዱስ እንመለሳለን።

አስቀድሞ በውስጣችን ይናገረናል

የመንፈስ ቅዱስ ቅባት በውስጣችን ያስተምረናል፤ ችግሩ ያለው ግን አለመስማማታችን ላይ ነው። ስለዚህ ምን ያህል ደካማ እንደሆንን ማወቅ ያስፈልገናል። እግዚአብሔር አንዴ፣ ሁለቴ፣ አምስቴ፣ አሥር

ጊዜና ሀያ ጊዜ ቢናገረን እንኳ እስከማንሰማ ድረስ ደካሞች ነን። አንዳንዴማ ሰምተን ያልሰማን የምናስመስልበት ጊዜ አለ። ቢገባንም የገባን አንመስልም። ጌታ “ጆሮ ያለው ደስማ” እያለ የሚያስጠነቅቀን በእግዚአብሔር ፊት ያለው ትልቁ ችግራችን በመስማት ጉዳይ ዙሪያ በመሆኑ ነው። በዮሐንስ ራእይ መጽሐፍ ምዕራፍ 2 እና 3 ላይ የምናገኛቸው ለሰባቱ አብያተ ክርስቲያናት የተጻፉ ሰባት ደብዳቤዎች በእያንዳንዳቸው ላይ “ጆሮ ያለው ደስማ” የሚለው ቃል ተጠቅሶ ስናይ “መስማት” እጅግ ጠቃሚ ነገር መሆኑን እናውቃለን።

ጌታችን ኢየሱስ ለምን በምሳሌ እንደሚናገር በደቀመዛሙርቱ ሲጠየቅ የመለሰው “ስለዚህ እያዩ ስለማያዩ እየሰሙም ስለማይሰሙ ስለማያስተውሉም በምሳሌ እነግራችዋለሁ” ብሎ ነው (ማቴ. 13:13)። በማስከተልም ኢሳይያስ 6:9-10 ን ጠቅሶ ተናገረ “መስማት ትሰማላችሁና አታስተውሉም ማየትም ታያላችሁና አትመለከቱም። በዓይናቸው እንዳያዩ በጆሮአቸውም እንዳይሰሙ በልባቸውም እንዳያስተውሉ ተመልሰውም እንዳልፈውላቸው የዚህ ሕዝብ ልብ ደንድኖአልና ጆሮአቸውም ደንቁሮአል ዓይናቸውንም ጨፍነዋል” (ቂ.14-15)። ይህ ሁሉ ሰዎች በውስጣቸው ያለውን ትምህርትና ድምፅ የማይሰሙት ሆን ብለው እንደሆነ የሚያሳየን ነው።

ችግሩ እግዚአብሔር በውስጣችን ያለመናገሩ ሳይሆን ሰው ያለመስማቱ ጉዳይ ነው። እግዚአብሔር አንዴ፣ ሁለቴ፣ አምስት ጊዜና አሥር ጊዜ ተናግሮ እንኳ አልሰማችሁትም። ያልሰማችሁት ስለማታዳምጡ ነው። መስማት ያቆማችሁት ስለማትሰሙ ነው። “እግዚአብሔር በአንድ መንገድ በሌላም ይናገራል፤ ሰው ግን አያስተውለውም” (ኢዮብ 33:14)። ይህ በብዙ የእግዚአብሔር ልጆች ውስጥ የሚታይ ሁኔታ ነው።

ሌላ መጤን ያለበት ጉዳይ አለ። አእምሮአቸውን የታመሙ በአቀራረባቸው እጅግ አሳባዊ የሆኑ፣ እንዲሁም ችግሩ አሳባ ግትር የሆኑ ሁሉ “መስማት” ከባድ ነገር ይሆንባቸዋል። ስለዚህ ውስጣችን የእግዚአብሔርን ድምፅ መስማትና ቅባቱ የሚያስተምረንን መቀበል ሲያቅተው አንድ የሆነ ችግር በውስጣችን እንዳለ መገንዘብ አለብን። ችግሩ ያለው በእኛ ውስጥ እንጂ በጌታ ዘንድ አይደለም።

ስለ ጽንፍ-አልባ ትዕግሥቱ እግዚአብሔር ይመስገን። እርሱ አሁንም ቢሆን ከመናገር ወደኋላ አላለም “በሕልም፣ በሌሊት ራእይ፣ አፍላ እንቅልፍ በሰዎች ላይ ሲወድቅ፣ በአልጋ ላይ ተኝተው ሳሉ በዚያን ጊዜ የሰዎችን ጆሮ ይከፍታል፣ በተግሣጹም ያስደነግጣቸዋል” (ኢዮብ 33:15-16)። የማትሰሙት ከሆነ እናንተን ለማስተማር ሕልምና

ራእይን ይጠቀማል። ስለዚህ የማይናገረው እግዚአብሔር አይደለም፤ እንዲያውም እርሱ ብዙ ተናግሯል። ችግሩ ሰዎች መስማት ስላቃታቸው ነው።

በውጪ ያጸናልናል

የአዲስ ኪዳን መልእክቶችን ስናነብ በርካታ ትምህርቶችና ትእዛዛት በድግግሞሽ መቅረባቸውን እናያለን። እንደዚህ የሆነው በቤተክርስቲያን ባለው ችግር የተነሣ ነው። በተለይ “አታውቁምን?” የሚለውን ቃል በተደጋጋሚ እናገኛለን (ለምሳሌ ሮሜ 6:3 እና 16: 1ኛ ቆሮ. 3:16፣ 5:6፣ 6:2-3፣ 9:15-16፣ 19፣ ያዕ. 4:4)። “አታውቁምን?” ማለት ነገሩን ሰምታችሁ አውቃችሁታል፤ ነገር ግን ሆን ብላችሁ ላለማወቅ በመጣር አልፋችሁታል ማለት ነው። ዛሬም እግዚአብሔር በቃሉ “አታውቁምን?” ይለናል። ሆኖም መጽሐፍ ቅዱስ ቅባቱ አስቀድሞ የተናገራችሁን የሚደግምላችሁ ብቻ እንጂ የዚህ ውስጣዊ ቅባት ምትክ አይደለም።

ካልተስተካከለው መንፈሳዊ ሁኔታችን የተነሣ ውስጣዊ ትምህርቱን ችል ስለምንል አስቀድሞ ቅባቱ የተናገረንን ነገር በውጪ እንዲደግሙልን ጌታ አገልጋዮቹን የመጽሐፉን ቃል አስይዞ ወደ እኛ ደጋግሞ ይልካቸዋል። የጌታ ቅባት በውስጣችን አስተምሮን ሳለ ለምን ውስጣችንን አንሰማም? ውጪያዊው ውስጣዊውን ባይተካም እንኳ፤ ውጪያዊው ትምህርትና ውስጣዊው ምሪት እርስ በርስ ይደጋገፋሉ። ውስጣዊ ቃሎቹ ሕያውና ሕይወት የተሞሉ ናቸው። ስለዚህ የጌታ የሆነ ሁሉ ለዚህ የአዲሱ ኪዳን ባሕርይ ከፍተኛ ከበሬታ መስጠት አለበት።

እዚህ ላይ ለጥቂት ወንድሞችና እጎቶች ማስታወስ የምንፈልገው አንድ ነጥብ አለ። ዛሬ ሌሎች ሰዎችን ስንረዳ ሕግ የምናወጣ ወይም አሥርቱን ትእዛዛት የምናወርድ ወይም “አድርጉና አታድርጉ” የሚል መመሪያ የምንደራርብ መሆን የለብንም። ለእያንዳንዱ ሰው ለእነርሱ የእግዚአብሔር ፈቃድ ምን እንደሆነ በመንገር እንደ ብሉይ ኪዳን ነቢያትም እንሆንም። ምክንያቱም በአዲስ ኪዳን ነቢያት የተሰጡት ለቤተክርስቲያን እንጂ ለግለሰቦች አይደለም። በአዲስ ኪዳን ነቢያት የእግዚአብሔርን ፈቃድ በአጠቃላይ ከመርህ አኳያ ብቻ የሚጠቁሙ እንጂ ለእያንዳንዱ ግለሰብ የእግዚአብሔር ፈቃድ ምን እንደሆነ ለማወጅ የሚሞክሩ መሆን የለባቸውም። ይህ የሚሆነው የጌታ የሆንን ሁሉ በውስጣችን ያለው ቅባት የሚያስተምረንን መቀበል መማር ስላለብን ነው። ይህ ካልሆነ አዲስ ኪዳንን ከቶ አላወቅነውም። እግዚአብሔር በሰዎች ውስጥ ሆኖ ያስተማረውን እናጸናለን ወይም እንደግማለን እንጂ አለበለዚያ አዲሱ ኪዳን የት ሊሆን ነው? በጌታ የሚያስተምሩ ወገኖች

ሲያስተምሩን በትሕትና መቀበል ቢኖርብንም፤ የምንቀበለው ነገር በውስጥ ጣችን ያለው ቅባት ያስተማረንን ብቻ መሆን አለበት። አዲሱ ኪዳን የሚኖረን እንዲህ ነው። “ፊደል ይገድላልና መንፈስ ግን ሕይወትን ይሰጣል” (2ኛ ቆሮ. 3:6)።

የታደሰ አእምሮ

የጌታ ቅባት በመንፈሳችን ባለው የመገለጥ እውቀት ክፍል ሁሉን ቢያስተምረንም እንዳንድ ጊዜ ግን አእምሮአችን በመንፈሳችን ያለውን ስሜት ሳይገነዘብ ይቀራል። ስለዚህ አእምሮአችን ቅባቱ የሚያስተምረንን እንዲያስተውል መታደስ ያስፈልገዋል። ሮሜ 12:2 (አዲስ ትርጉም) ላይ የምናገኘው “መልካሙንና ደስ የሚያሰኘውን ፍጹም የሆነውንም የእግዚአብሔርን ፈቃድ ማወቅ እንድትችሉ አእምሮአችሁ ታደሱ ሕይወታችሁ ይለወጥ” የሚለው ቃል የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለማወቅ የአእምሮ መታደስ መቅደም እንዳለበት በማያሻማ ሁኔታ ግልጽ ያደርጋል። በተጨማሪም “የእግዚአብሔር ፈቃድ የምትገነዘቡበት መሉ እውቀት” የሚኖራችሁ “በመንፈሳዊ ጥበብና በማስተዋል” በኩል መሆኑን ቆላስይስ 1:9 (አዲስ ትርጉም) ግልጽ ያደርጋል። ከዚህ የምናየው የአእምሮ መታደስ የግድ መፈጸም ያለበት ትእዛዝ መሆኑን ነው።

አእምሮአችን ካልታደሰ ቅባቱ የሚያስተምረንን መረዳት አዳጋች ይሆንብናል። በተቃራኒው እንዲያውም እንደመብረቅ በድንገት ብልጭ እያሉ ወደ አእምሮአችን የሚገቡ አሳቦችን ወይም መሠረት የለሽ ግምቶችንና ከንቱ ምክንያቶችን ወይም ዋጋቢስና ፋይዳ የሌላቸው ሕልሞችን ወይም ራእዮችን እግዚአብሔር ለእኛ የሰጠን መገለጥ አድርገን መውሰድ እንጀምራለን። እነዚህ ሁሉ ጉጂና ምንም ትርፍ የሌላቸው ናቸው። እግዚአብሔር እንዳንዴ በኢዮብ 33:15-16 ላይ እንደተጻፈው የሰውን ጆሮ ለመክፈት ሕልሞችንና ራእዮችን እንደ ሚጠቀም እንቀበላለን፤ እናምናለን። ሆኖም የተምታቱ፤ ከንቱና ዋጋ ቢስ ሕልሞችና ራእዮች ከጌታ ዘንድ ናቸው የሚለውን አሳብ ግን እንቃ ወማለን። ስለዚህ ቅባቱ የሚያስተምረንን ለመከታተልና ለመረዳት የአእምሮ መታደስ እጅግ ጠቃሚ ነው።

አእምሮ የሚታደሰው እንዴት ነው? ቲቶ 3:5 “በመንፈስ ቅዱስ በመታደስ” ስለሚል የመታደስ ሥራ የመንፈስ ቅዱስ ሥራ ነው ማለት ነው። ሮሜ 12:1-2 “ሰውነታችሁን ... ሕያው ... መሥዋዕት አድርጋችሁ ታቀርቡ ዘንድ” የሚለውን ካስቀደመ በኋላ ቀጥሎ ስለአእምሮ መታደስ ያወራል። ከዚህ አኳያ ስናየው የአእምሮ መታደስ በመስጠት ላይ የተመሠረተ ነው። በኤፌሶን 4:22-23 ላይም “በአእምሮአችሁም መንፈስ”

ለመታደስ አስቀድማችሁ “ፊተኛ ኑሮአችሁን ... አሮጌውን ሰው አስ ወግዱ” ይላል። ስለዚህ የአእምሮ መታደስ በመስቀሉ በኩል የሚፈጸም ነው ማለት ነው። “በአእምሮአችሁም መንፈስ ታደሱ” የሚለውም መታደስ በመንፈስ የሚጀምረው ወደ አእምሮ የሚደርስ መሆኑን ይጠቁመናል።

ከዚህ በፊት እንደጠቀስነው መንፈስ ቅዱስ ሁልጊዜ የሚሠራው ከውስጡ ነው ስፍራ መነሻ በማድረግ ነው። ከሰው ልብ - የሰው ውስጥ ጠኛው ክፍል - ጋር ያለው ጉዳይ ካልተስተካከለ የአእምሮ መታደስ የማይቻል ነገር ይሆናል። መንፈስ ቅዱስ መጀመሪያ የአእምሮ መንፈስን ካደሰ በኋላ ራሱን አእምሮን የሚያድሰው በዚህ ምክንያት ነው። ይህን ሁሉ ስናጠቃልል የእግዚአብሔር ፍቅር አሰገድዶን ሰውነታችንን ሕያው መሥዋዕት አድርገን ስናቀርብ መንፈስ ቅዱስ ደግሞ ፊተኛ ኑሮአችንን - አሮጌውን ሰው ማስወገድን እንድንለማመድ መስቀሉን በእኛ ውስጥ ያመለክተናል። በተጨማሪም የአእምሮና የመንፈስ መታደስን ውጤታማ ለማድረግ የክርስቶስን ሕይወት አብዝቶ ይሞላናል። ይህም መታደስ ቀጣይና የማያቋርጥ የመንፈስ ቅዱስ ሥራ ነው። እኛም ጸጋውን ከመቀበልና እርሱን ከማመስገን ውጪ ምንም የምናደርገው የለምና ለዚህ ሁሉ የጸጋ ሥራው ቆም ብለን እግዚአብሔርን ማመስገን አለብን።

በውስጣችን ያለው ቅባት የሚያስተምረን እውነት መሆኑን ደግመን እንናገራለን። የሕይወት ሕግ በውስጣችን እየሠራ ስለሆነ ማንም ሊያስተምረን አያስፈልግም በማለታችን ጉዳዩን አላጋነንነውም። በእርግጥ መጽሐፍ ቅዱስም የሚለው ይህንን ነው። በሌላ ጉን ደግሞ ውስጣዊ ስሜታችንን ምንም ሆነ ምን ለማስረገጥና ለማጣራት የግድ የእግዚአብሔር ቃል ማስፈለጉ አጠያያቂ ስላልሆነ በአላስፈላጊ ጽንፈኝነት ከመታለል እንጠበቅ።

መጽሐፍ ቅዱስ ውስጣዊ ምሪታችንን መቆጣጠሪያ ነው

“የእውነት መንፈስ” የሆነው መንፈስ ቅዱስ “ወደ እውነት ሁሉ” ስለሚመራን (ዮሐ. 14:17፤ 16:13) ውስጣዊ ስሜታችን ከመንፈስ ቅዱስ ከሆነ ያለጥርጥር ከመጽሐፍ ቅዱስ ጋር ይስማማል። ምናልባት ውስጣዊ መረዳታችን ከእግዚአብሔር ቃል ጋር ካልተስማማ ትክክለኛ ሳለመሆኑ ማረጋገጫ ነው። ውስጣዊ ስሜታችን ሕያው የመሆኑን ያህል መጽሐፍ ቅዱስም ትክክለኛ መሆኑን ማወቅ አለብን። የመጽሐፍ ቅዱስ ቃል ፍጹምና ትክክለኛ ቢሆንም በራሱ ሕያው ላይሆን ይችላል። ለምሳሌ ባቡር ምንም ያህል ኃይል ቢኖረው ለመጓዝ የግድ ሐዲድ እንደሚያስፈልገው እናውቃለን። ባቡሩ የሞተር ኃይል ከሌለው ደግሞ በሐዲድ ላይም ቢሆን መሄድ አይችልም። የሞተር ኃይል ቢኖረውም ያለ ሐዲድ

ፈጽሞ መንቀሳቀስ አይችልም፤ ቢንቀሳቀስም እንቅስቃሴው ከፍተኛ ጥፋት ያስከትላል። የእስራኤል ልጆች ከግብጽ ሲወጡ በቀን የደመና ዓምድ፣ በሌሊት ደግሞ የሚመራቸው የእሳት ዓምድ እንደነበር መጽሐፍ ቅዱስ ይነግረናል። መንፈሳዊ ሁኔታችን ጤናማ ሲሆን በጠራ ሰማይና በብሩህ የፀሐይ ብርሃን እንደምንጓዝ ያህል ነው። መንፈሳዊ ሕይወታችን ግን ሁልጊዜ አንድ ዓይነት አይሆንም። ስለዚህ መጽሐፍ ቅዱስ “ሕግህ ለእግሬ መብራት፥ ለመንገዴ ብርሃን ነው” ይለናል (መዝ. 119:105)። ጨለማና ሌሊት ባይኖር መብራትም ሆነ ብርሃን ባላስፈለጉ ነበር። ውስጣችን ብሩህና የተፈታ ከሆነ በውስጣችን ያለው ምሪት ግልጽና እውነተኛ ይሆናል። ውስጣችን ሲጨልም ግን ውስጣዊው ምሪት አደናጋሪና ብልጭ ድርግም የሚል ስለሚሆን በቅዱሳት መጻሕፍት መመርመር ያለበት ለዚህ ነው። ሕይወትና እውነት ሲደመሩ እውነተኛ ኃይል ይገኛል። እኛም በዚህ ዘላቂ የሕይወትና የእውነት ጉዳይ ለመንገዝ እያንዳንዱ አሳባችንና አመለካከታችን ከመጽሐፍ ቅዱስ ቃል አንጻር መመርመር ያስፈልገዋል። ይህም ወደ ግራና ወደ ቀኝ ሳንል ቀጥተኛውን ጉዞ እንድንጓዝ ይረዳናል።

በሁለት ዓይነት መንገድ እግዚአብሔርን ማወቅ

ዕብራውያን 8:11 እዚህም የሚያስተምረን ነገር ስላለው ደግመን እናጠነው። “እያንዳንዱም ጉረቤቱን እያንዳንዱም ወንድሙን፡- ጌታን እወቅ ብሎ አያስተምርም፥ ከታናሹ ጀምሮ እስከ ታላቁ ድረስ ሁሉ ያውቁኛልና”። የእግዚአብሔር ሕዝብ የሆኑ ሁሉ በሕይወት ሕግ ያለ ማንም አስተማሪነት እግዚአብሔርን ያውቁታል። ይህ ጥቅስ “እውቀትን” ሁለት ጊዜ ይጠቅሳል። የመጀመሪያው - እያንዳንዱን ሰው ጌታን “እውቅ” ብሎ ማስተማር ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ ሁሉም - ከታናሹ እስከ ታላቁ - እግዚአብሔርን “እንደሚያውቁ” የሚናገረው ነው። አዲስ ኪዳን በተጻፈበት የመጀመሪያ ቋንቋ - በግሪክኛው ለሁለቱም የተጠቀመው የተለያየ ቃል ነው። የመጀመሪያው “ማወቅ” ተራና መደበኛ እውቀትን ሲጠቁም ሁለተኛው “ማወቅ” ግን የመገለጥ እውቀት ማለት ነው። ተራ እውቀት የምንለው በምክንያት ሊገለጽ የሚችል ቁሳዊና ውጪያዊ ሲሆን የመገለጥ እውቀት ግን ከመንፈሳዊ ባሕርይው የተነሣ በዚህ ወይም በዚያ ብለን አስቀድመን በንድፈ አሳብ ልንተረጎመው የማያስችል ውስጣዊ እውቀት ነው።

በተራ እውቀትና በመገለጥ እውቀት መካከል ያለውን ልዩነት በምሳሌ መግለጥ እንችላለን። ስኪርና ጨው ሁለቱም ነጭና ደቃቅ በመሆናቸው ይመሳሰላሉ። ወደ አፋችሁ ሲገቡ ግን ሁለቱም የየራሳቸው

የተለየ ጣዕም ስላላቸው የትኛው ስኪር የትኛው ደግሞ ጨው እንደሆነ በቀላሉ ታውቃላችሁ። ስኪርና ጨውን በውጪ በዓይን ብቻ በመመልከት ማወቅ በምላስ በመቅመስ በውስጥ ከሚገኝ እውቀት እጅጉን የራቀና ያነሰ ነው። እግዚአብሔርንም ማወቅ እንደዚሁ ነው። በውጪ ያገኘነው ተራ እውቀት ሲሆን እርግጠኛው እውቀት ውስጣዊው ነው። እግዚአብሔርም በውስጣችን የራሱን ጣዕም ሲያቀምሰን በቃላት የማይገለጽ ደስታ ይኖረናል። “እግዚአብሔር ቸር እንደሆነ ቅመሱ እዩም” (መዝ. 34:8)። እግዚአብሔርን መቅመስ እንግዳ ነገር ሆነብን? ቢሆንም እውነት ነው። በሌላም ስፍራ “አንድ ጊዜ ብርሃን የበራላቸውን ሰማያዊውንም ስጦታ የቀመሱትን ... መልካሙንም የእግዚአብሔርን ቃልና ሊመጣ ያለውን የዓለም ኃይል የቀመሱትን” (ዕብ. 6:4-5) በማለት መንፈሳዊ ነገሮችም ሊቀመሱ እንደሚችሉ ያሳየናል። እግዚአብሔር ይመስገን! የአዲሱ ኪዳን ባሕርይ መንፈሳዊ ነገሮችን ብቻ ሳይሆን ራሱን እግዚአብሔርንም መቅመስ አስችሎናል። እንዴት ያለ በረከት ነው! ሃሌ ሉያ!

እግዚአብሔርን የማወቅ ሦስት ደረጃዎች

በመጽሐፍ ቅዱስ መሠረትነት እግዚአብሔርን ለማወቅ ሦስት ደረጃዎች አሉ። እስቲ መዝሙረ ዳዊት 103:7 ን በመጀመሪያ እንመልከት። “መንገዱን ለመሴ፣ ሥራውንም ለእስራኤል ሕዝብ አሳወቀ” (አ.መ.ት)። “መንገድ” የሚለው ኢሳይያስ 55:9 ላይ “መንገዴ ከመንገዳችሁ ... ከፍ ያለ ነው” ከሚለው ቃል ጋር አንድ ነው። የእስራኤል ልጆች ያወቁት ሥራውን (ድርጊቱን) ሲሆን መሴ ያወቀው ግን መንገዱን (አደራረጉን) ነው። መሴ እግዚአብሔርን ያወቀበት እውቀት የእስራኤል ልጆች ካወቁበት እውቀት ከፍ ያለ ነው። በዕብራውያን 8:11 ላይ የተጠቀሰው የመገለጥ እውቀት ግን የእግዚአብሔርን መንገድ ከማወቅም የዘለለና የተሻለ ነው። በመገለጥ ማወቅ የእግዚአብሔርን ባሕርይ - ራሱን እግዚአብሔርን ማወቅ ነው። እነዚህን ሁለት ምንባቦች በማጣመር እግዚአብሔርን ለማወቅ ሦስት ደረጃዎች እንዳሉ ማጠቃለል እንችላለን። የመጀመሪያው ደረጃ - የእግዚአብሔርን ሥራ ማወቅ፣ ሁለተኛው - የእግዚአብሔርን መንገድ (አደራረጉን) ማወቅ እና ሦስተኛው ደግሞ ራሱን እግዚአብሔርን ማወቅ ናቸው። የእግዚአብሔርን ሥራና የእግዚአብሔርን መንገድ (ዕቅድ) ማወቅ ውጪያዊ እውቀት ሲሆኑ እግዚአብሔርንና ባሕርይውን በውስጥ ማወቅ ግን ጥልቅና ልዩ ልምምድ ነው። አሁን እያንዳንዳቸውን ነጣጥለን እንመልከት።

የእግዚአብሔርን ሥራ ማወቅ ማለት ምን ማለት ነው? ሥራዎቹ የሚያደርጋቸው ተአምራቶችና ድንቆች ናቸው። የእስራኤል ልጆች ምስክር የሆኑባቸው እግዚአብሔር በግብፅ ላይ ያወረዳቸው አሥር መቅሠ ፍቶች (ዘጸ. 7-11)፤ እግዚአብሔር ውኃውን ለመክፈልና በአንድ ሌሊት ባሕሩን ለማድረቅ የተጠቀመበት የምሥራቁ ነፋስ (ዘጸ. 14:21)፤ ከተ መታው ዓለት በምድረ በዳ የፈለቀው ውኃ (ዘጸ. 17:6)፤ በየዕለቱ ከሰማይ ይወርድ የነበረው መና (ዘጸ. 16:35) እና ሌሎችም የእግዚአብሔር ሥራዎች ናቸው። በአምስት እንጀራና በሁለት ዓሳ አምስት ሺህ ሕዝብ መግባ ማትረፍ (ዮሐ. 6:9-12)፤ የዕውሩ ማየት የሽባው መተርተር፤ የለም ጸሙ መንጸት፤ የደንቆሮው መስማት፤ የሙት መነሣት (ማቴ. 11:15) እና በወንጌሎች ውስጥ የተመዘገቡ ሌሎችም ነገሮች ጭምር የእግዚአብሔር ሥራዎች ናቸው። ዛሬም ቢሆን ሰዎች የበሽታ ፈውስን ይቀበላሉ፤ በአስቸጋሪ ጉዳዩ የሚጓዙም የእግዚአብሔርን ጥበቃ (ከለላ) ይለማመዳሉ። እነዚህም የእርሱ ሥራዎች ናቸው። ነገር ግን የእግዚአብሔርን ሥራዎች ብቻ የምናውቅ ከሆነ ይህ እውቀት ጥልቀት የሌለውና ውጪያዊ በመሆኑ እግዚአብሔርን ከሚያውቁ ጋር አንቆጠርም።

የእግዚአብሔርን መንገድ (አሠራር) ማወቅ

የእግዚአብሔርን መንገድ ማወቅ ማለት እግዚአብሔር የሚሠራበትን መርህ ማወቅ ሊባል ይችላል። አብርሃም ስለ ሰዶም ሲማልድ የነበረው በእግዚአብሔር ጽድቅ በኩል ቆሞ ነው። እግዚአብሔር ጽድቅ አምላክ እንደሆነና ጽድቁን የሚጸረር አንዳችም ነገር እንደማያደርግ ያውቅ ነበር። ይህም አብርሃም የእግዚአብሔርን የአሠራር መርህ እንደሚያውቅ ያሳያል። የጌታን ክብር መምጣት ያየው ሙሴም ወዲ ያውኑ አሮንን “ጥናህን ውሰድ፥ ከመሠዊያውም ላይ እሳት አድርግበት፥ ዕጣንም ጨምርበት፥ ወደ ማኅበሩም ፈጥነህ ውሰደው አስተሰርይላቸውም፤ ከእግዚአብሔር ፊት ቁጣ ወጥቶአልና መቅሠፍት ጀምሮአል” አለው (ዘጸ. 16:46)። ይህ የሆነው ለሰው ድርጊት እግዚአብሔር ምን ዓይነት ተግባራዊ ምላሽ ሊሰጥ እንደሚችል የእግዚአብሔርን አሠራር መሴ በማወቁ ነው። ሳሙኤልም ሳኦልን “መታዘዝ ከመሥዋዕት፥ ማዳመጥም የአውራ በግ ስብ ከማቅረብ ይበልጣል” ያለው (1ኛ ሳሙ. 15:22) የእግዚአብሔርን መንገድ ሰላወቀ ነው። ዳዊትም “ለአምላኬም ለእግዚአብሔር የሚቃጠል መሥዋዕት ያለ ዋጋ አላቀርብም” ብሎ ተናግሯል (2ኛ ሳሙ. 24:24)። ይህም የእግዚአብሔርን መንገድ ማወቅ ነው።

እግዚአብሔርን ማወቅ ምንድን ነው? የእግዚአብሔርን ባሕርይ ማወቅ እግዚአብሔርን ራሱን ማወቅ ነው። እያንዳንዱ ዓይነት ሕይወት የራሱ ባሕርይ እንዳለው ቀደም ባሉት ምንባቦች ስንነጋገር ዓሳና ወፍ እያንዳንዳቸው እንጸራዊ ባሕርይ እንዳላቸው አውስተናል። የእግዚአብሔር ሕይወትም የራሱ የተለየ ባሕርይ አለው። ባሕርይውም ቸር እና ቅን (መዝ. 25:8፤ 86:5፤ ማቴ. 19:17) እንዲሁም ቅዱስ (ዮሐ. 3:14፤ 2ኛ ቆሮ. 1:12) ነው። ራሱንም በብርሃን ይገልጣል። ልክ ዳግመኛ ስንወለድ የተቀበልነው የእግዚአብሔር ሕይወት የራሱ ባሕርይ ስላለው በውስጣችን የሚገኘውን ባሕርይውን ስናውቅ እግዚአብሔርን እያወቅን ነው። ይህ ራሱን እግዚአብሔርን ማወቅ ነው።

ለምሳሌ መወገድ ያለበትና በሕሊናችሁ የምታውቁት ኃጢአት ቢኖር መወገድ አለበት። አለበለዚያ ሰላም አይኖራችሁም። ነገር ግን ከዚህ ከምትወቀሱበት ኃጢአት የሚበልጥና ጥልቅ የሆነ የቅድስና ስሜት በውስጣችሁ ይኖራል። ይህም ቅዱስ ስሜት ኃጢአትን የሚጸየፍና የማይቀበል ነው። ይህንንም ሲያደርግ ቅጣትን ፈርቶ ሳይሆን ራሱ በባሕርይው ኃጢአትን ስለሚጠላ ነው። እንዲህ ዓይነት ጥላቻ ከእግዚአብሔር ባሕርይ የሚመነጭ ነው። ሰው በእግዚአብሔር ሲነካ የእግዚአብሔርን ቅድስና በሚመለከት የሚኖረው እውቀት ከሰዋዊ ትን ታኔ የሚልቅ ይሆናል። አንዳንዴ ኢዮብ “መስማትንስ በጀሮ በመስማት ሰምቼ ነበር፤ አሁን ግን ዓይኔ አየችሁ፤ ስለዚህ ራሴን እንቃለሁ በአፈርና በአመድ ላይ ተቀምጬ እጸጸታለሁ” እንዳለው ይሆናል (ኢዮብ 42:5-6)። በጣም ትንሽ የሆነ ጉድፍ በፀሐይ ብርሃን እንደሚታይ ሁሉ ርኩስ ታችንም በእግዚአብሔር ቅድስና ይገለጣል። ይህ ከገባን ጴጥሮስ በዚያ ልዩ ቀን ጌታ ኢየሱስን ሲገናኝ በእግሩ ሥር ወድቆ “ጌታ ሆይ፥ እኔ ኃጢአተኛ ነኝና ከእኔ ተለይ” (ሉቃ. 5:8) ማለቱ አያስደንቀንም። ለበርካታ ጊዜያት ሕሊናችን ንግግራችንንና ሥራችንን አይኮንን ይሆናል። ነገር ግን በውስጣችን እነዚህን የማይቀበል የማይመች ስሜት ይኖራል። የእግዚአብሔር ሕይወት ባሕርይ ስሜት የሕሊናን ስሜት እንኳን የሚልቅ እንደሆነ ይህ ያሳያል። መታዘዝ ከተማርን እግዚአብሔርን እናገኘዋለን። ይህም እግዚአብሔርን ማወቅ ነው።

“እስከአሁን ሰዓት ድረስ ... በገዛ እጃችን እየሠራን እንደክማለን፤ ሲሰድቡን እንመርቃለን፤ ሲያሳድዱን እንታገሣለን፤ ክፉ ሲናገሩን እንማልዳለን” (1ኛ ቆሮ. 4:11-13)። ለቆሮንቶስ አማኞች የተጻፈው ይህ የጳውሎስ መልእክት የእግዚአብሔር ሕይወት ባሕርይ ምን እንደሆነና ይህ ሕይወት ምን መሥራት እንደሚችል ይነግረናል። በዚህ መልክ

ጳውሎስ የእግዚአብሔርን ባሕርይ ማወቁ ራሱን እግዚአብሔርን መረዳቱ ነው። ስለዚህ ጳውሎስ እግዚአብሔርን አውቋል ማለት ነው።

ክርስቲያን ገበሬዎች ስለነበሩ ሁለት ወንድማማቾች የሚነገር አንድ ታሪክ አለ። በአንድ ኮረብታ ወገብ የሚገኝ የሩዝ እርሻ ነበራቸው። በየዕለቱ በእግር በሚንቀሳቀስ የውኃ መሳቢያ ወደ እርሻቸው ውኃ ቢያስገቡም ከኮረብታው በታች ያለው ገበሬ ከአፈር የሠሩትን ግድብ በድብቅ እየነደለ ያጠራቀሙትን ውኃ በየቀኑ ለራሱ እርሻ እንደሚጠቀም ደረሱበት። ይህም ለሰባትና ለስምንት ቀናት ቀጠለ። ሁለቱ ወንድማማቾች ነገሩ ቢያሳዝናቸውም ምንም አልተናገሩም። ስለዚህ ለምክር ወደ አንድ አገልጋይ ሄዱ። አገልጋዩም “በዝምታና በትዕግሥት መቀበል ብቻ በቂ አይደለም። ስለዚህ ነገ ውኃ የሚሰርቅባችሁን ሰው እርሻ በውኃ መሰለትና ከዚያ በኋላ ደግሞ ለራሳችሁ እርሻ ውኃ አውጡ” አላቸው። ወንድማማቾቹም ይህንን አደረጉ። ሲያደርጉም ይበልጥ ባደረጉለት ነገር ይደሰቱ ጀመር። በመጨረሻም ውኃቸውን ሲሰርቅ የነበረው ሰው በድርጊታቸው ስለተነካ ይቅርታ ሊጠይቃቸው መጣ። ከዚህ የምንማረው ሰዎቹ የእግዚአብሔርን ሕይወት ባሕርይ በመከተላቸው እንዲህ ዓይነቱን በሥጋ ባሕርይ ሊደረግ የማይችለውን ነገር እንደዋዛ ማድረግ መቻላቸውን ነው። አለበለዚያ ይህን ማድረጋቸው እየቆጠቆጣቸው በኋላ በተጸጸቱ ነበር። ለመደሰትና ለማመስገን የቻሉት በውስጣቸው ያለውን የእግዚአብሔር ባሕርይ በመከተላቸው ነው። ይበልጥ በታዘዙትም ቁጥር ይበልጥ እግዚአብሔርን ያውቃሉ።

እግዚአብሔርን በመገለጥ እውቀት ማወቅ

እግዚአብሔርን ራሱን ማወቅ የአዲሱ ኪዳን ከፍተኛው በረከትና ክብር ነው። እግዚአብሔር በመገለጥ ካልሆነ በሥጋ አይታወቅም። ታዲያ በመገለጥ እውቀት የሚታወቀው እንዴት ነው? እስቲ መጽሐፍ ቅዱስ የሚለውን እንመልከት።

“እውነተኛ አምላክ ብቻ የሆነህ አንተን የላክኸውንም ኢየሱስ ክርስቶስን ያውቁ ዘንድ ይህች የዘላለም ሕይወት ናት” (ዮሐ. 17:3)። ከዚህ የዘላለም ሕይወት ያላቸው ሁሉ እግዚአብሔርንና ጌታ ኢየሱስን እንደሚያውቁ በማያሳስት ሁኔታ እናያለን። የዘላለም ሕይወት ያለው ሁሉ እግዚአብሔርን ከአሁን በፊት ባልነበረው በመገለጥ የማወቅ ችሉታ ይኖረዋል። የዘላለም ሕይወት እግዚአብሔርን ማወቅ መቻል ስለሆነ ያወቅነውን እርሱን መልሰን በመገለጥ የምናውቀው በዚህ ውስጣዊ ሕይወት ነው። በአሳባቸው ምክንያት ፈጥረው የማይታወቅ አምላክ እንደሚመልከት አቴናውያን አይደለንም (ዮሐ. 17:23)። ስለዚህ

የዘላለም ሕይወት ማግኘቱን እየተናገረ እግዚአብሔርን የማያውቅ ቢኖር የዘላለም ሕይወት ማግኘቱ አጠያያቂ ነው። በግልጽ ለመናገር ይህ ሰው የዘላለም ሕይወት የለውም። እኛም እግዚአብሔርን ለማወቅ ከፈለግን መጀመሪያ የዘላለም ሕይወት ይኑረን።

“በእርሱ ውስጥ ካለው ከሰው መንፈስ በቀር ለሰው ያለውን የሚያውቅ ማን ነው? እንዲሁም ደግሞ ከእግዚአብሔር መንፈስ በቀር ለእግዚአብሔር ያለውን ማንም አያውቅም። እኛ ግን ከእግዚአብሔር እንዲያው የተሰጠንን እናውቅ ዘንድ ከእግዚአብሔር የሆነውን መንፈስ እንጂ የዓለምን መንፈስ አልተቀበልንም” (1ኛ ቆሮ. 2:11-12)። መንፈስ ቅዱስ በመንፈሳችን ሆኖ የእግዚአብሔር የሆነውን እንድናውቅ እንደሚያደርገን ይህ ያሳየናል። የእግዚአብሔር የሆነውን ነገር በአእምሮአችን ቀመር፣ በጥበባችንና በመላምት ከቶውንም ልናውቅ አንችልም። በዚህ ምክንያት ከላይ ያነበዘው ቃል ቀጠል አድርጎ “ለፍጥረታዊ ሰው የእግዚአብሔር መንፈስ ነገር ሞኝነት ነውና አይቀበለውም” (1ኛ ቆሮ. 2:14) ይለናል።

“የክብር አባት የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ አምላክ እርሱን በማወቅ የጥበብንና የመገለጥን መንፈስ እንዲሰጣችሁ እለምናለሁ። ይህም የልባችሁ ዓይኖች ሲበሩ ... ታወቁ ዘንድ” (ኤፌ. 1:17-18)። በዚህ ስፍራ ሐዋርያው ዳግም የተወለዱት የኤፌሶን እማኞች እግዚአብሔርን በመገለጥ እውቀት ያውቁ ዘንድ የጥበብንና የመገለጥን መንፈስ እንዲቀበሉ ይጸልያል። የጥበብና የመገለጥ መንፈስ በእማኙ መንፈስ ውስጥ ተደብቆ የሚገኝና በጸሎት እግዚአብሔር የሚያነሣው ወይም መንፈስ ቅዱስ ለጸሎት መልስ አድርጎ ለእማኙ የሚሰጠው ጥበብና መገለጥ ሊሆን ይችላል። ብቻ ምንም ሆነ ምን እማኙ “እግዚአብሔርን እንዲያውቅ” ያስችለዋል።

የእግዚአብሔር የሆነውንና ከእኛ የሚመነጨውን ለይቶ ለመቀበል ጥበብ ያስፈልጋል። ሐሰተኛ ሐዋርያትን፣ አስመሳይ የብርሃን መልአኮችን ለመለየትም ጥበብ ወሳኝ ነው (2ኛ ቆሮ. 11:13-14)። እግዚአብሔር ጥበብን የሚሰጠው ደግሞ ለአእምሮአችን ሳይሆን ለመንፈሳችን ነው። በመገለጥ የእውቀት ክፍላችን ጥበብን ያኖርና በመገለጥ እውቀት ወደ ጥበብ ጉዳና ይመራናል።

እርሱን በትክክል ለማወቅ የመገለጥ እውቀት ያስፈልገናል። የመገለጥ መንፈስም በመንፈሳችን ያለው የእግዚአብሔር እንቅስቃሴ ውጤት ሲሆን ይህም የእግዚአብሔርን ምኞት በመንፈሳችን እንድናውቅ የሚያስችለን እና እንቅስቃሴውንም እንድናስተውል የሚያግዝን ነው። እግዚአብሔርን በእውነተኛ እውቀት የምናውቀው በዚህ ሁኔታ ብቻ ነው።

እግዚአብሔርን በመገለጥ እውቀት እንድናውቀው እግዚአብሔር ለእኛ የጥበብና የመገለጥን መንፈስ በመስጠት ብቻ ሳይወሰን እናውቅ ዘንድ “የልባችንን ዓይኖች” ያበራልናል። በዚህ ስፍራ “ልብ” የተባለው በ1550 በተጻፈው የግሪክ ትርጉም መረዳት (dianoia) ነው። ይህም የማወቅና የመረዳት መቀመጫ ከሆነው ኤፌሶን 4:18 ላይ ከተጻፈው “dianoia” ጋር አንድ ነው። ኤፌሶን 1:17-18 ስለ “እውቀት” በሁለት መንገድ ይናገራል። የመጀመሪያው “ማወቅ” በመገለጥ እውቀት ማወቅ ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ የአእምሮ እውቀት ነው። የመገለጥ መንፈስ ወደ ውስጠኛው ሰውነታችን ሲመጣ እግዚአብሔርም እርሱን በመገለጥ እውቀት እናውቀው ዘንድ ማንነቱን በመንፈሳችን ይገልጻልናል። ይህ ግን እርሱን በመገለጥ እውቀት ማወቅ ብቻ በመሆኑ ውስጣዊው ሰው ቢያውቅም ውጪያዊው ሰው ግን እስካሁን አልተረዳውም።

በዚህ ምክንያት አእምሮአችን በመንፈሳችን ያለውን እንዲረዳና ለውጪኛው ሰው እውቀት ለመስጠት መንፈሳችን አእምሮአችንን ማብራት አለበት። መገለጥ በመንፈስ ውስጥ ከተከሰተ በኋላ ወደ አእምሮ ይደርሳል። መገለጥ በመንፈስ የመገለጥ እውቀት ክፍል ሲገኝ “የልብ ዓይን መብራት” ደግሞ የነፍስ በሆነው አእምሮ ውስጥ ይገኛል። በመገለጥ የእውቀት ክፍላችን ስሜቱን በማወቅ እናውቃለን በአእምሮ ውስጥ ግን በመረዳት እናውቃለን።

“በመንፈሳዊ ጥበብና በማስተዋል ሁሉ የእግዚአብሔርን ፈቃድ የምትገነዘቡበት መላው ዕውቀት እንዲኖራችሁ ... እንደ ጌታ ፈቃድ በመኖር በሁሉ ነገር ጌታን ታስደስታላችሁ፤ የመልካም ሥራ ፍሬም ሊገኝባችሁና እግዚአብሔርንም በማወቅ ልታድጉ ትችላላችሁ” (ቆላ. 1:9-10 - አዲስ ትርጉም)። ይህ ምንባብ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለመረዳት፣ ጌታን ለማስደስትና እርሱን በትክክለኛ መንገድ ለማወቅ መንፈሳዊ ጥበብና መንፈሳዊ ማስተዋል እንደሚያስፈልግ ይጠቁመናል።

እስከአሁን እንዳየነው መንፈሳዊ ጥበብ በእግዚአብሔር ለመንፈሳችን የሚሰጥ ነው። እግዚአብሔር ለመንፈሳችን በመገለጥ የሰጠውን መገለጥ ለመገንዘብም መንፈሳዊ መረዳት ያስፈልገናል። የመንፈሳችን የመገለጥ እውቀት ክፍል የእግዚአብሔርን አሠራር እንድናገኝ ሲያደርገን መንፈሳዊ መረዳት ደግሞ የእግዚአብሔርን እንቅስቃሴ ትርጉም እንድናስተውል ያስችለናል። በነገሮች ሁሉ የእርሱን ፈቃድ በመንፈሳችን ለማወቅ የምንተጋ ከሆነ ያለጥርጥር እግዚአብሔርን በማወቅ እናድጋለን። በእግዚአብሔር እውቀት አደግን ማለት እርሱን ማወቃችን ዉምሯል ማለት ነው። በዚህ መንገድ በመገለጥ የማወቅ ችሎታችን በከፍተኛ

ሁኔታ እየዳበረና ሕይወታችን ፍሬያማ እየሆነ በእግዚአብሔር ወደ መሞላት እንደርሳለን።

በዚህ ሁኔታ መንፈሳችንን ጠለቅ ያለ የእግዚአብሔርን እውቀት ለማለማመድ የሕይወት ሕግን እንቅስቃሴ መከተል ይኖርብናል። የምንፈልገው እርሱን በትክክለኛ መንገድ ማወቅ በመሆኑ በየዕለቱ በእውነተኛ የእግዚአብሔር እውቀት እንድናድግ እግዚአብሔር የጥበብና የመገለጥ መንፈስን ከመንፈሳዊ መረዳት ጋር እንዲፈቅድልን ብንጠይቀው መልካም ይሆናልናል።

“ልብ ንጹሐች ብፁዓን ናቸው፤ እግዚአብሔርን ያዩታልና” (ማቴ. 5:8)። ይህ ጥቅስ ወደ ልብ ጉዳይ ይመልሰናል። ልብ ንጹሕ ከሆነ ማለትም “ወላዎች” ካልሆነን (ያዕ.4:8 - አዲስ ትርጉም) እግዚአብሔርን እናያለን። ልባችን ግን ከእግዚአብሔር ውጪ ወደ ሆኑ ነገሮች ካዘነበለ ወይም ምኞት በልባችን ከነገሠ በውስጣችን መጋረጃ ስለሚኖር እርሱን በትክክል ልናየው እንችልም። በውስጣችን ግርዶሽ ካለ እግዚአብሔርን መጀመሪያ መጠየቅ ያለብን ልባችን ንጹሕ መሆኑንና አለመሆኑን ነው።

“ኢየሱስም መለሰ አለውም፡- የሚወደኝ ቢኖር ቃሌን ይጠብቃል፤ አባቴም ይወደዋል ወደ እርሱም እንመጣለን በእርሱም ዘንድ መኖሪያ እናደርጋለን” (ዮሐ. 14:23)። ይህም ጌታን የምንወድና የምንታዘዝ ከሆነ እግዚአብሔር በእኛ ውስጥ ለመኖር እንደሚመጣና መገኘቱም (አብሮ ነቱም) እንደሚታወቀን ይነግረናል። ይህ ቃል 1ኛ ዮሐንስ 2:27 ላይ “እናንተም (ቅባቱ) እንዳስተማራችሁ በእርሱ ነሩ” ከሚለው ጋር ይስማማልና ቅባቱ የሚያስተምረንን በመከተል የጌታን ቃል እንጠብቃለን። በዚህ ሁኔታ እኛ በእርሱ ውስጥ እንኖራለን፤ እርሱም በእኛ ውስጥ ይኖራል። ይህ ዓይነቱ መታዘዝ የሚመጣው በግድ ሳይሆን በፍቅር ነው። አንድ ወንድም እንዳለው “ልባችን እግዚአብሔርን ወደ ማወቅ መምጣት ከቻለ በፍቅር በኩል ብቻ ነው”። የሰው የፈቃዱና የልቡ ምኞትና ስሜት እጅጉን የተለያዩ ናቸው። አሁንም ይኸው ወንድም እንዳለው የስሜታችን ሥራ “ፍቅር ከሆነ ብቸኛ ፍጻሜው በእግዚአብሔር ዘንድ ይሆናል”።

ፍቅር እውነተኛው የስሜታችን መውጫ ነው። የሚወለደውም ከራሱ ከፍቅር ማገፀን ነው እንጂ በግዴታ የሚጠነሰስ አይደለም። እግዚአብሔርን እንኳ የምንወደው እርሱ መጀመሪያ ስለወደደን ነው (1ኛ ዮሐ. 4:19)። ይበልጥ እግዚአብሔርን በንወደው ደግሞ ይበልጥ ወደ እርሱ እንቀርባለን፤ ይበልጥ ወደ እርሱ በተጠጋንም ቁጥር የተሻለ እናውቀዋለን፤ የተሻለ ስናውቀው ደግሞ እርሱን መጠማታችን ይብላል። አንድ የእግዚአብሔር ሰው እንዳለው “እግዚአብሔር የሰጠን ልብ ከትል

ቅንቱ የተነሣ እርሱ ብቻ ሊሞላው የሚችለው ነው። በልባችን ትንሸነት የምናዝን እንኖር ይሆናል። ነገር ግን እርሱ የሰጠን ልብ ትልቅ - እርሱ ብቻ እንጂ ከእርሱ በቀር ማንም ሊሞላው የማይችለው - እንደሆነ እግዚአብሔርን የቀመሱ ሁሉ ይመሰክራሉ። ታዲያ ልባችን ምን ያህል እርሱን ይናፍቃል?

እግዚአብሔርን በውጪ መግለጥ

እግዚአብሔርን በውጪ የምንገልጥበት መጠን ከውስጣዊ እውቀታችን በፍጹም አይበልጥም። እግዚአብሔርን የምናውቅበት ጥልቀት እርሱን በውጪ የምንገልጥበትን መጠን ይወስነዋል። በሌላ አነጋገር ውጪያዊ መግለጥ (Manifestation) የውስጣዊ እውቀት ውጤት ነው ማለት ነው። እስቲ ይህን ከተለያዩ ማዕዘን እንመልከተው።

እግዚአብሔርን በድፍረትና በማስተዋል መግለጥ

“ነገር ግን በእናቴ ማንፀን ሳለሁ የለየኝ በጸጋውም የጠራኝ እግዚአብሔር በአሕዛብ መካከል ስለ እርሱ ወንጌልን እሰብክ ዘንድ ልጄን በእኔ ሁኔታ ሊገልጥ በወደደ ጊዜ፥ ወዲያው ከሥጋና ከደም ጋር አልተማከርሁም፥ ከእኔም በፊት ሐዋርያት ወደ ነበሩት ወደ ኢየሩሳሌም አልወጣሁም” (ገላ. 1:15-17)። ሐዋርያው ጳውሎስ ለአሕዛብ ወንጌልን ለመስበክ የነበረው ድፍረት በመገለጥ ካገኘው የእግዚአብሔር ልጅ እውቀት የመነጨ በመሆኑ በሥጋ እውቀት የሚገኝ አይደለም። በውስጡ ያለውን ክርስቶስን የሚያውቅ ሰው በሌሎችም ውስጥ ክርስቶስ መኖሩን ይገነዘባል። ሐዋርያው ጳውሎስ “ከአሁን ጀምሮ ማንንም በሥጋ እንደሚሆን አናውቅም” ያለው ለዚህ ነው። ሰዎችን በሥጋዊ አመለካከት የሚያውቅ ዓይኑ በቀላሉ በውጪያዊ ድክመታቸው ላይ ስለሚያተኩር ከሌሎች ምንም ዓይነት የሕይወት እገዛ ሊቀበል አይችልም። ሰው ላይ የሚያየው ጥቂት እንከን የትችት መነሻ ስለሚሆንለት ራሱን ማጽደቁና ኩራቱ ያይላል። በዚህ ምክንያት ሰው በሌሎች ውስጥ ክርስቶስ መኖሩን ማወቁ በራሱ ውስጥ ያለውን ክርስቶስን በማወቁ ይወሰናል። “ክርስቶስንም በሥጋ እንደ ሆነ ያወቅነው ብንሆን እንኳ” አለ የቆሮንቶስ ጸሐፊ “አሁን ግን ከእንግዲህ ወዲህ እንደዚህ አናውቀውም” (2ኛ ቆሮ. 5:16)።

“ኢየሱስ ክርስቶስም በሥጋ እንደመጣ የማይታመን መንፈስ ሁሉ ከእግዚአብሔር አይደለም፤ ይህም የክርስቶስ ተቃዋሚው መንፈስ ነው፤ ... ልጆች ሆይ፥ እናንተ ከእግዚአብሔር ናችሁ አሸንፋችኋቸውማል፥ በዓለም ካለው ይልቅ በእናንተ ያለው ታላቅ ነውና” (1ኛ ዮሐ. 4:3-4)።

እግዚአብሔርን በእውነት የሚያውቁ ሁሉ ውሸተኞች ሐዋርያትን (2ኛ ቆሮ. 11:13፤ ራእይ 2:2)፤ ሐሰተኞች ነቢያትንና (ማቴ. 24:11) ውሸተኛ ወንድሞችን ጭምር (2ኛ ቆሮ. 11:14-15) ለይተው ማውጣት ይችላሉ። የምንታለለው ሰዎችን በውስጣችን ባለው ክርስቶስ ባለማወቃችን ነው። እግዚአብሔርን በእርግጥ የሚያውቁ በውስጣቸው ያለው በዓለም ካለው እንደሚበልጥ የሚያውጁበት ድፍረት አላቸው።

እግዚአብሔርን በመፍራት እግዚአብሔርን መግለጥ

እግዚአብሔርን በትክክል የሚያውቅ ለመመስከር የሚደፍርና የክርስቶስ ተቃዋሚውን መንፈስ የማይፈራ ብቻ ሳይሆን በተለይ እግዚአብሔርን የሚፈራ ይሆናል። ሐዋርያው ጳውሎስ የአገልግሎቱ አቅጣጫ በተደጋጋሚ በእግዚአብሔር እንዲገታ በመፍቀድ (ዮሐ. 16:6-7) ለእግዚአብሔር ያለውን ፍርሃት ገልጧል። በተጨማሪም አንድን ሰው በኃይል ቃልና በቁጣ ከገሠጸ በኋላ ያ ሰው ሊቀ ካህን መሆኑ ሲነገረው ወዲያው ምልስ በማለት እግዚአብሔርን መፍራቱን አሳይቷል (ዮሐ. 23:3-5)። እግዚአብሔርን የሚያውቅ የልቦናውን ወገብ የታጠቀ ስለሆነ (1ኛ ጴጥ. 1:13) በንግግሩ፤ በሥራውና በአመለካከቱ ልቅ ለመሆን አይደፍርም። ከእንደዚህ ዓይነት ነገሮች መራቅ የሚችለውም በራስ ጥረት ሳይሆን በውስጣችን ያለው መለኮታዊ ሕይወት ሲቆጣጠረን ብቻ ነው።

ይህ እውነት ሰዎች መካከል ስትሆኑ ብቻ ሳይሆን ለብቻችሁ ስትሆኑም እውነት ነው። ንግግራችሁ ወይም ተግባራችሁ ከውስጡኛው ሕይወታችሁ ጋር ሳይስማማ ሲቀር ውስጣችሁ ወዲያውኑ ይነግራችኋል። እግዚአብሔርንም ስታውቁ ወዲያውኑ ቁጥብ ትሆናላችሁ። በውጪያዊ እንቅስቃሴው ልቅነቱ የሚታይ ሰው አስቀድሞም ውስጡ ልቅ ነው ማለት ነው። በሥራውና በንግግሩ ግድየለሽ፤ አላስፈላጊ እርምጃ ሲወስድ የማይወቀስ፤ ያልተለወጠና ልል የሆነ ክርስቲያን እግዚአብሔርን የሚፈራ አይደለም። ሰዎች መካከል ሲሆንና ብቻውን ሲሆን፤ መድረክ ላይ ሲሆንና ከመጋረጃ ጀርባ የተለያየ ባሕርይ ያለው ሰው በፍጹም እግዚአብሔርን የሚፈራ አይደለም። እግዚአብሔርን መፍራት የሚባለው በማንኛውም ጊዜ፤ በማንኛውም ስፍራና በማንኛውም ጉዳይ እርሱን መፍራት በልብ ውስጥ ሲኖር ነው።

የእግዚአብሔር መሆናቸውን እያወጁ በንግግራቸውም ሆነ በሥራቸው እርሱን መፍራት ጥቂት እንኳ የማይታይባቸው ሰዎች ያስፈራሉ። ለእንደዚህ ዓይነት ሰዎች እግዚአብሔር የሚነግራቸውን ስሙ፡- “አሁንም፥ ልጆች ሆይ፥ በሚገለጥበት ጊዜ እምነት እንዲሆንልን በመምጣቱም በእርሱ ፊት እንዳናፍር በእርሱ ነሩ” (1ኛ ዮሐ. 2:28)። አንድ

ቀን ጌታን ፊት ለፊት እንደምናየው ስናስብ ልባችን በድፍረት ይሞላል? ወይስ ሁሉ ነገር በጌታ ፊት ራቂቱን ሲገለጥ እናፍር ይሆን?

እግዚአብሔርን በአምልኮ መግለጥ

እግዚአብሔርን በትክክል የሚያውቅ ሁሉ እግዚአብሔርን ማምለክ አይቻልም። እንደ የእግዚአብሔር ሰው እንዳለው “እግዚአብሔርን በእውነት ማምለክ ማለት እርሱ ማን እንደሆነና የእኛንም ማንነት በትክክል መቀበል ማለት ነው። እግዚአብሔርን በእውነት ማምለክ ማለት የእግዚአብሔርን እውነተኛ ማንነት - በፍጹምነቱ መጨረሻ እንደሌለው መጠን የሌለው ውዳሴ እንደሚገባው የታመነና ክፋት የሌለበት መሆኑንና ሌሎችንም መለኮታዊ ባሕርያቸውን ከልብ በመነጨ እክብሮት መቀበል ማለት ነው። እግዚአብሔርን በእውነት ማምለክ የሚችሉት እርሱን በትክክል የሚያውቁት ብቻ ናቸው። ለምሳሌ ያዕቆብ በቤቴል የነበረው የእግዚአብሔር እውቀት ውጪያዊ ነበር። እርግጥ ነው እንዲራራ አድርጎታል ነገር ግን የልቡ ሁኔታ ሲታይ - ለራሱ ጥቅም ከእግዚአብሔር ጋር እንዴት ይደራደር እንደነበር ግልጽ ነው (ዘፍ. 28:16-22)። ጌታን በጽኒሌል ከተገናኘ በኋላ ግን ነገር ሁሉ ተለወጠ (ዘፍ. 32:24-32)። በዚህን ጊዜ የነበረው የእግዚአብሔር እውቀት የተለየ ነበር።

ብዙዎቻችን እግዚአብሔርን ስለማምለክ ብዙ ጊዜ ስንናገር እንገኛለን። ግን እግዚአብሔርን ምን ያህል እናውቀዋለን? እጁስ አግኝታናለች?

እግዚአብሔርን በመምሰል እግዚአብሔርን መግለጥ

በትክክል እግዚአብሔርን የሚያውቅ ሰው እግዚአብሔርን በመምሰል እየኖረ እግዚአብሔርን ይገልጣል። እግዚአብሔርን መምሰል ያለ ጥርጥር ታላቅ ምስጢር ሲሆን (1ኛ ጢሞ. 3:16) አሁን ግን በሥጋ ተገልጧልና ምስጢሩ ይፋ ሆኗል። አስቡት! የናዝሬቱ ኢየሱስ በሥጋ የተገለጠ እግዚአብሔር ነው! ይህ ክቡር አምላክና ሰው ቅዱሱንና ክቡሩን የእግዚአብሔርን ሕይወት ገልጦታል። ዛሬ ደግሞ ይህ ሕይወት በውስጣችን ስላለ እኛም ልንገልጠው እንችላለን። በውስጣችን ያለው የእግዚአብሔር ሕይወት ሕግ ተግባርም ይህንን ፍላጎት ማሟላት ነው።

በግልጽ ማስተዋል የሚያስፈልገን እግዚአብሔርን መምሰል ማለት ከእግዚአብሔር ሕይወት ጋር የሚጣጣም አኗኗር ማለት እንጂ የባሕታዊነት ልምምድ አለመሆኑን ነው። በዚህ ምክንያት ሐዋርያው ጳውሎስ “አንተ ግን የእግዚአብሔር ሰው ሆይ ... ጽድቅንና እግዚአብሔርን

ሔርን መምሰልን እምነትንም ፍቅርንም መጽናትንም የዋህነትንም ተከታተል” (1ኛ ጢሞ. 8:11) በማለት እግዚአብሔርን መምሰል የእግዚአብሔር ሰው ለማግኘት መከታተል ካለበት ነገሮች ውስጥ መዝግቦታል። ዳግመኛ በተወሰደንበት ቀን የእግዚአብሔር “የመለኮቱ ኃይል ... ለሕይወትና እግዚአብሔርንም ለመምሰል የሚሆነውን ነገር ሁሉ” ሰጥቶናል (2ኛ ጴጥ. 1:3)። እግዚአብሔርን መምሰልም “የአሁንና የሚመጣው ሕይወት ተስፋ ስላለው ለነገር ሁሉ ይጠቅማል” (1ኛ ጢሞ. 4:8)። ይህም እግዚአብሔር የሰጠን የዘላለም ሕይወት ተስፋ እንደሆነ እናውቃለን (1ኛ ዮሐ. 2:25፣ ቲቶ 1:2)። በእግዚአብሔር ልጅ ስናምን የዘላለም ሕይወትን ተቀብለናል (1ኛ ዮሐ. 5:13)። ይህ ሕይወት በውስጣችን በሚሠራበት ኃይልም በአላባችን በንግግራችን በእመለካከታችንና በተግባራችን ልንኖረውና ልንገልጠው እንችላለን። ሐዋርያው ጳውሎስም “ይህም ሰውን ሁሉ ይልቁንም የሚያምኑትን በሚያድን በሕያው አምላክ ተስፋ ስለምናደርግ ነው” እያለ ይናገራል (1ኛ ጢሞ. 4:10)።

የመለኮታዊው ሕይወት በውስጣችን መኖር የተረጋገጠ ነገር በሆነም የዚህን ሕይወት ባሕርይ ለመግለጥ የራሳችን ድርሻ አለ። “እግዚአብሔርን ለመምሰል ግን ራስህን አስለምድ” (1ኛ ጢሞ. 4:7)። እግዚአብሔርን መፍራት የልብ አላብ ጉዳይ - እግዚአብሔር የሚቆጣ በትንና እኔነት ያለበትን ማንኛውንም ነገር መፍራት ሲሆን እግዚአብሔርን መምሰል ማለት ደግሞ እርሱ በሁሉ ነገር እንዲገለጥ መፍቀድ ማለት ነው። እግዚአብሔርን ለመምሰል ራስን ማስለመድ በአሁኑኑ ጉዞ ሲታይ “ኃጢአተኝነትንና ዓለማዊ ምኞትን” መካድ (ቲቶ 2:12) - እግዚአብሔርን ከማይመስል ነገር መራቅ ማለት ሲሆን በአምንታዊ ጉዞ ደግሞ በነገሮች ሁሉ እግዚአብሔር እንዲገኝ መፍቀድ ማለት ነው። ይህም ልምምድ ቅባቱ በሚያስተምረን መሠረት በጌታ ውስጥ መኖርና የመለኮታዊው ሕይወት ሕግ በየዕለቱ ጉዞአችን የእግዚአብሔርን ሕይወት ባሕርይ እንዲገልጥልን መፍቀድን መማር እንጂ (1ኛ ጢሞ. 2:12) ባሕታዊነትም ሆነ በር ዘግቶ ከነገሮች ራስን ማግለል አይደለም።

ውስጣዊው እግዚአብሔርን መምሰል ከአካላዊ እንቅስቃሴ ይልቅ ለጽድቅ ይጠቅመናል። ይህን ውስጣዊ ሕይወት ዛሬ መብሉ በመብሉ ባንለምደውም እንኳ ከቀን ወደ ቀን እየተለማመድነው አንድ ቀን መብሉ በመብሉ እርሱን መምሰላችን የማይቀር ነው። የሰውነታችን ቤዛ በሚገለጥበት ቀን መብሉ በመብሉ እርሱን በመምሰል በውስጣዊው ሕይወት እንረካለን። ይህም የእግዚአብሔር ዘላለማዊ ዕቅድና የአዲሱ ኪዳን ክብር ነው። እስቲ በተስፋ በተሞላ ልብ ጌታን እናመስግነው!

በክርስቶስ እግዚአብሔርን እየመሰሉ ስንኖር የማናስቀራቸው አንዳንድ ችግሮች እንዳሉ ግን በዚህ ስፍራ መጥቀስ ያስፈልጋል። ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ “ስድቴንም መከራዬንም ... በአንጾኪያና በኢቆንዮን በልስጥራንም የሆነብኝን የታገሥሁትንም ስደት” እያለ ይነግረዋል (2ኛ ጢሞ. 3:11)። አንዳንዶች ጳውሎስ ስደትን ማስወገድ ያልቻለው ሐዋርያ ስለሆነ ነው ይሉ ይሆናል። ነገር ግን እስቲ የሚቀጥለው ቁጥር ምን እንደሚል እናንብብ “በእውነትም በክርስቶስ ኢየሱስ እግዚአብሔርን እየመሰሉ ሲኖሩ የሚወዱ ሁሉ ይሰደዳሉ” (ቁ.12)። ስደትን መታገሥ ያለባቸው ሐዋርያት ብቻ ስላልሆኑ በክርስቶስ ኢየሱስ እግዚአብሔርን እየመሰሉ ሲኖሩ የሚወዱ ሁሉ ይሰደዳሉ። ማንም ከዚህ ውጪ አይደለም።

በዚህ ዓለም ጥበብ ለመመላለስ ብለን አቋማችንን ለማሳላት ከፈቀድንና ብልጥ ከሆንን፣ ከዓለማዊ ሰዎች ጋር ለመቀላቀልና በእነርሱ ዘንድ ተቀባይነት ለማግኘት አንዳንድ እውነቶችን መሥዋዕት ካደረግን ወይም በእውነት ላይ ካመቻመቻን፣ ውስጣዊ ምሪቱን መከታተል ካልፈለግንና ካልታዘዘን ያለ ስደት መኖር እንችል ይሆናል። ከሌሎች ካልተለየንና ዓለምን ከመሰልን ማን ያሳድድናል? ቢሆንም በብዙ ስደት የሚሠቃዩትን ክርስቲያኖች ያለጊዜያቸው እንደተወለዱና “ዕድለ-ቢስ” እንደሆኑ ማሰብ የለባችሁም። ከዚህ ይልቅ የማይሰደዱ ክርስቲያኖች በክርስቶስ ኢየሱስ በኩል እግዚአብሔርን እየመሰሉ እንደማይኖሩ መገመት ይቀላችኋል። ምክንያቱም ይህ ባይሆን ኖሮ መሰደድ አይቀርላቸውም ነበር። አንድ ጊዜ አንድ ሰው “በጣም መንፈሳዊ ለሆኑ አማኞች ቁስል ማለት እንደ እሳት ነበልባል የሚያብረቀርቅ የሰማዕታት አክሊል ነው” ያለው ትዝ ይለኛል። ነገር ግን ጌታ መከራውን የምንችልበት ጋይል ሊሰጠንም ሆነ ከመከራው ሊያወጣን ይቻለዋልና መፍራትና ማፈገፈግ የለብንም (1ኛ ቆሮ. 10:13፣ 2ኛ ቆሮ. 1:8-10፣ 2ኛ ጢሞ. 3:11)።

እግዚአብሔርን መምሰል መለማመድን ወይም በክርስቶስ ኢየሱስ እግዚአብሔርን እየመሰሉ መኖርን ልንከታተለው የሚገባ መንፈሳዊ ፋይዳ ወይም የተትረፈረፈ ሕይወት ውጤት አድርገን ልንወስደው እንችላለን። አሁን ደግሞ እነዚህን የተለመዱ ሁኔታዎችን ባይሆን አንዳንድ ጤናማ ያልሆኑና እንከን ያለባቸው ክስተቶችን እንመልከት።

(1) ስንፍና (Laziness) - አንዳንድ ክርስቲያኖች ሲወለዱ ጀምሮ ሰነፍ ናቸው። መሥራትና መጣጣር አይፈልጉም። ጸሎትንና መንፈሳዊ ቃላትን ለሰንፍናቸው በሽፋንነት ለመጠቀም ይደፍራሉ። አንድ ወንድም ሲናገር የሰማሁት አንድ ታሪክ አለ። ሥራ የማትወድ አንዲት እንት ነበረች። ስለዚህ ሥራ ሲያጋጥማት እንዴት መሥራት እንዳለባት እንደ

ማታወቅ ተናግራ ይቅርታ ትጠይቃለች ወይም ለመሥራት አካላዊ ብቃት የሌላት ታስመሰላለች። በኋላ ግን አንድ ሰው አበቦችን በየቀኑ እየቀጠፈች የአበባ ማስቀመጫ ውስጥ የማስቀመጥ ሥራ እንድትሠራ አመቻችላት። ከጥቂት ጊዜ በኋላ ይህንንም አቆመች። ለዚህ ምን ምክንያት ትሰጥ ይሆን? ይህ በሽተኛ ባሕርይ እንጂ በፍጹም መንፈሳዊነትም ሆነ እግዚአብሔርን መምሰል አይደለም።

(2) ድርቅና (Rigidity) - አንዳንዶች ደግሞ ድርቅናና እግዚአብሔርን መምሰል አንድ እንደሆኑ በማምታታት ራሳቸውን ያታልላሉ። አንድ ጊዜ አንድ ወንድም አንድ ወይም ሁለት ቃላትን ከተናገረ በኋላ ራሱን ወደምድር ዝቅ የሚያደርግ ወይም ወደ ሰማይ የሚያቀና ሌላ ወንድም አጋጠመው። በኋላ እንደደረሰበት ከሆነ ይህ ወንድም ይህን የሚያደርገው እግዚአብሔርን መምሰሉን ለማስመሰል መሆኑን ሲያውቅ “አታስመስል!” ብሎ ሊጮኸበት ተመኘ። የእግዚአብሔር ሕይወት ከባሕርይው የሚመነጭ በመሆኑ በዚህ ዓይነት ድርቅና እግዚአብሔርን መግለጥ አይቻልም። እግዚአብሔር ራሱ በንግግራችንና በሥራችን ራሱን ይገልጻልና እግዚአብሔርን መምሰል ራሳችንን ስናስለምድ ሕያውና ንቂ ብንሆን መልካም ነው።

(3) ቀዝቃዛነት (Coldness) - እግዚአብሔርን በክርስቶስ ኢየሱስ እየመሰሉ ሲኖሩ የሚወዱ ሁሉ ይሰደዳሉ ስንል ሰውን ለማስደሰት ብለው እግዚአብሔርን የማያሳዝኑ ሰዎችም የሚገጥማቸው ይኸው መሆኑን መናገራችን ነው። ይህን ስንል ግን ሰዎችን የማንወድና የማናከብር መሆን አለብን ማለት አይደለም። አንዲት እሳት በአንድ ኮረብታ ላይ የምትንሸራሸር እሳት አግኝታ ሰላምታ በመስጠት ወዴት እንደምትሄድ ጠየቀችት። ያቺኛዋም ራሷን ወደ ሰማይ አቅንታ “እግዚአብሔርን ለመገናኘት እየሄድኩ ነው” በማለት ቀዝቀዝ ብላ መለሰችላት። ይህ ዓይነት እግዚአብሔርን መምሰልን ለመግለጥ በራስ ዘዴ የተቀናበረ ተግባር፣ ይህ ዓይነት ቀዝቃዛነት እግዚአብሔርን ለሰዎች መግለጥ ያስችላል ትላላችሁ?

(4) ገለልተኝነት (Passivity) - አንዳንድ ክርስቲያኖች እግዚአብሔርን መምሰል ራሳቸውን ለማስለመድ ሲሉ ከበሰሉ ክርስቲያኖች መማር ይፈልጋሉ። ይህ መልካም ነው። እነርሱን ለመሆን በማሰብ ብቻ ግን መሠራት ካለበት ሥራ ራሳቸውን ወደ ማግለል ያዘነብላሉ። ይህ የሚያሳዝን ነው። ለመሆኑ ወደዚህ ዓይነት ሁኔታ ውስጥ የሚወድቁት እንዴት ነው? በእግዚአብሔር አብርካት እጅግ ከመደሰታቸው የተነሣ ሰዎችን መስማት ያቆማሉ። የሌሎችንም አሳብ መረዳት አይችሉም። ለሌሎች ሰዎችም አይጠነቀቁም (የማይረቡ ቃላትን አለመስማት

በእርግጥም ትክክል ነው። ለጠቃሚና ለአስፈላጊ ቃላት ጆሮ አለመስጠት ግን ሌሎችንም ጭምር ይጉዳል። ሰው ሰህን ሲጠይቅ መጥረጊያ መስጠት ወይም አንድ ነገር ሲናገር አለመስማት ደግመውም ቢናገሯቸው አለመረዳት ምን ማለት ነው? እግዚአብሔርን መምሰል ራስን ማስለመድ ወደዚህ ዓይነት ለማጎበራዊ ሕይወት ባዳ ወደ መሆን የሚያመጣ ከሆነ ጤናማ አለመሆኑን እንናገራለን።

ጌታ ኢየሱስ ሥጋ የሆነና ጸጋንና እውነትን ተሞልቶ በመካከላችን ያደረ ቃል መሆኑ (ዮሐ. 1:15) እግዚአብሔርን የመምሰል ታላቅ መገለጥ ነው። “እግዚአብሔርን መምሰል ... ለነገር ሁሉ ይጠቅማል” (1ኛ ጢሞ. 4:8) ብሎ ለጢሞቴዎስ ልባዊ ምክር የሰጠው ጳውሎስ “ከደከመው ጋር፥ የድካሙ ተካፋይ ሆኛለሁ” (2ኛ ቆሮ. 11:29 - ሕያው ቃል) ብሎ የተናገረ መሆኑን እንዘንጋ። በዚህም ላይ በገዛ እጁ እየሠራ የሚደክምና (1ኛ ቆሮ. 4:12) ከቀሩት ሐዋርያት ይልቅ በትጋት የሚሠራ ነበር (1ኛ ቆሮ. 15:10)። ይህንን ዓይነት ምሳሌ ልናከብርና ከዚህ ልንማር ያስፈልጋል።

እግዚአብሔርን መምሰል ራስን ማስለመድ ማለት በውስጣችን ያለው መለኮታዊ ኃይል እንዲገለጥ በመፍቀድ መሎ በመሎ እርሱን እስከምንመስልበት ቀን ድረስ እግዚአብሔርን በመምሰል መኖር ማለት ነው።

ሁልጊዜ የእግዚአብሔርን ይቅርታና መንጸት መፈለግ

ባሕርይው እግዚአብሔርን መምሰል የሆነውን የእግዚአብሔርን ሕይወት ተስፋ በምድር ላይ አግኝተናል። ዘላለማዊውንም ሕይወት እንድንገነዘብ ለመርዳት የሕይወቱ ኃይል በውስጣችን እየሠራ ነው። ይህ ግን ዛሬ እጅግ ፍጹም መሆናችንንና መናዘዝም ሆነ የእግዚአብሔርን ይቅርታ መቀበልና በከበረው ደም መንጸት እንደማያስፈልገን መግለጫ ሊሆን ይችላል? አይችልም። እስቲ ዕብራውያን 8:12 ን እንደገና እናንብብ። በመጽሐፋችን በምዕራፍ 6 ላይ ግሪክኛውን በማመሳከር የዕብራውያን 8 ቁጥር 12 አሳብ ምን እንደሆነ መናገራችን ይታወሳል። “ዓመፃቸውን እምራቸዋለሁና፥ ኃጢአታቸውንም ደግሜ አላስብም” የሚለው መነሻ ሲሆን ዋነኛው ግብ እግዚአብሔር በሕይወት ሕግ አምላካችን እኛም በዚያው ሕግ ሕዝቡ እንድንሆንና እርሱን በጥልቀት እንድናውቀው ለማስቻል የእግዚአብሔር ሕግ በአእምሮአችን መኖሩና በልባችን ተጽፎ መገኘቱ ነው። ዓላማውም እግዚአብሔርን ማወቅ መሆኑ መጀመሪያ ላይ ተጠቅሷል። ይቅርታ ደግሞ ወደ ዓላማው መዳረሻ በመሆኑ የተጠቀሰው መጨረሻ ነው። በኤፌሶን 1 ላይም ይኸው

ቅደም ተከተል እንደተጠበቀ ነው። “በኢየሱስ ክርስቶስ ሥራ ለእርሱ ልጆች ልንሆን አስቀድሞ ወሰነን” (ቁ.5) የሚለው ዓላማን ስለሚያመለክት ይቀድምና “በውድ ልጁም፥ እንደ ጸጋው ባለጠግነት መጠን፥ በደሙ የተደረገ ቤዛነታችንን አገኘን እርሱም የበደላችን ስርየት” (ቁ.7) የሚለውና ሂደትን የሚናገረው ደግሞ ይከተላል።

እግዚአብሔር ለእኛ ሕይወት ከመስጠቱ በፊት ኃጢአታችንን ይቅር ማለቱና እኛን ማንጸቱ የእግዚአብሔርን ሕይወት ካገኘን በኋላም ቢሆን ያልተወገደ ኃጢአት ቢኖር የዚህን ሕይወት እድገት እንደሚከለክል የሚነግረን ነው። የእግዚአብሔር ሕይወት ያለመከልከል እንዲሠራ ከፈለግን ምንም ዓይነት ኃጢአት በውስጣችን እንዲኖር መፍቀድ የለብንም። ወደ እግዚአብሔር ተናዝዝን ይቅርታን እንቀበል፤ ሰዎችንም ይቅርታን እንጠይቅ። የእግዚአብሔር ይቅርታ እስከማያስፈልገን ድረስ እግዚአብሔርን መምሰል መለማመድ እንችላለን ብለን ለቅጽበት እንኳ ማሰብ የለብንም። እንዲያውም በተቃራኒው ሰው እግዚአብሔርን ይበልጥ ባወቀ መጠን ይበልጥ ጉድለቱን እየተረዳ በከበረው ደም ለመንጸት የሚፈልግ ይሆናል።

ቅድስናቸውን የምናደንቅላቸው ክርስቲያኖች በእግዚአብሔር ፊት ምን ያህል እንባ እንዳፈሰሱ ማን ያውቃል! ብርሃንን የምናየው በእግዚአብሔር ብርሃን በመሆኑ (መዝ. 36:9) በእግዚአብሔር ብርሃን ትክክለኛ ሁኔታችንን ማየት እንችላለን። የተደበቀው ሥጋዊነትና የተደበቀው እኔ ነት በእግዚአብሔር ብርሃን ሲገለጥ “በደሴን እናገራለሁና፥ ስለ ኃጢአቴም እተክዛለሁ” (መዝ. 38:18) ብለን ለእግዚአብሔር በግልጽ እንናገራለን። ያኔ “በሕትትን ማን ያስተውላታል? ከተሰወረ ኃጢአት አንጸኝ። የድፍረት ኃጢአት እንዳይገዛኝ ባረያህን ጠብቅ ... አቤቱ፥ ረድኤቴ መድኃኒቴም፥ የአፈ ቃልና የልቤ አሳብ በፊትህ ያማረ ይሁን” (መዝ. 19:12-14) ብለን መጸለይ እንችላለን።

1ኛ ዮሐንስ 1 ን በመጥቀስ አንድ አገልጋይ እንዲህ ብሎ ጻፈ፡-

ሕይወት ኅብረትን ይፈጥራል፤ ኅብረትንም ይፈልጋል። ሕይወትም ብርሃንን ያመጣል፤ ብርሃንም ደሙን ይጠራል። ይህ የተሰናበሰ ሂደት ነው። ሕይወት ያለው ሰው ያለጥርጥር ኅብረትን ይፈልጋል፤ በኅብረት ውስጥ ደግሞ ብርሃንን ያያልና፤ ባየው ብርሃን ደሙን ይፈልጋል። እነዚህ አራት ነገሮች አንዱ የሌላኛው መንስኤና ውጤት በመሆን ሰንሰለትን ይፈጥራሉ። ምክንያቱም ሕይወት ኅብረትን ሲፈጥር፤ ኅብረት ደግሞ ይበልጥ ሕይወትን ይሰጣል፤ ኅብረት ወደ ብርሃን ሲያወጣን ብርሃን ደግሞ ኅብረታችንን ይጨምረዋል፤ ብርሃን በደሙ መንጸት እንድንፈልግ ሲያስገድድን

በደሙ በንጸ ደግሞ ይበልጥ ብርሃን ማየት እንችላለን። እነዚህ አራት ነገሮች ዑደትንም ይሠራሉ። - ሕይወት ኅብረትን ሲፈጥር ኅብረት ደግሞ ወደ ብርሃን ያመጣል። ብርሃንም በደሙ መንጸትን ይሰጠናል። በደሙ በንጸ ደግሞ ሕይወት ይበዛልናል። ሕይወት በዛ ማለት ደግሞ ኅብረት በዛ ማለት ነው። ይበልጥ ኅብረት ሲበዛ ብርሃኑም ይበዛል። የብርሃን መብዛትም ወደ ደሙ መንጸት ይበልጥ ያመጣል። እነዚህ አራት ነገሮች በዑደት የሚጓዙ ናቸው። መኪና ጉማው ሲሸከረከር ወደፊት እንደሚሄድ ሁሉ በእያንዳንዱ ዑደትም ሕይወታችን ወደፊት መንዘን ጥቂት ጥቂት እየጨመረ ... እየሰፋ ያለማቋረጥ በእግዚአብሔር ሕይወት እናድጋለን። እንትሰቃሲው ሲቆም ግን በእግዚአብሔር ሕይወት ማድጋችንም ያቆማል።

ይህ አሳብ እግዚአብሔርንና ቃሉን አጥብቆ ከሚያውቅ ሰው የተወሰደ ነው።

ለማጠቃለል፡- በሕይወት ሕግ - በመገለጥ እውቀት እግዚአብሔርን ማወቅ የሚቻል ነገር ነው። ይህ ዓይነት እውቀት ደግሞ የሰውን አስተማሪነት የማደፈልግ የአዲሱ ኪዳን ክፍታና ክብር ነው። ሃሌ ሉያ! እስኪገባህ ይታገን እናመስግናለሁ።

ማጠቃለያ

የአዲሱ ኪዳን ባሕርይ በመነጋገር ብዙ ቆይተናል። ይህንን ለማወቅና ለመረዳት ደግሞ የመንፈስ ቅዱስ መገለጥና ብርሃን ያስፈልገናል። ፊደል እንደሚገድልና መንፈስ ግን ሕይወት እንደሚሰጥ እናስታውስ (2ኛ ቆሮ. 3:6)። ጌታም “ሕይወትን የሚሰጥ መንፈስ ነው ሥጋ ምንም አይጠቅምም” ብሎናል (ዮሐ. 6:63) ከመንፈስ ቅዱስ ውጪ ሰዎችን ሕያው ማድረግ የሚችል የለም።

አዲሱ ኪዳን በጸጋ፡ በብልጽግናና በክብር የተሞላ ነው። ስለዚህ እኛም ጌታ እምነት እንዲሰጠን መጠየቅ አለብን። እምነት ምንድን ነው? “እምነት ገና ያላየነውን ነገር “ይሆናል” ብለን ተስፋ የምናደርግበትና ተስፋ ያደረግነውንም ነገር እንደሚፈጸም የምንረዳበት ማረጋገጫ ነው” (ዕብ. 11:1 - ሕያው ቃል)። ይህ መጽሐፍ ቅዱስ ስለ እምነት የሚሰጠው ትርጉም ነው። “ማረጋገጫ” ምንድን ነው? በግሪክኛው ሁፖስታሲስ (hupostasis) ሲሆን ትርጉሙ “ከሥር ያለ” - ከላይ ያለውን የሚደግፍ ማለት ነው። መጻሕፍት የሚደረጉት በመጽሐፍ መደርደሪያ ላይ ሲሆን መደርደሪያው መጻሕፍቱን የሚደግፍ ነው። ወይም ወንበር ላይ የተቀመጠን ሰው እንደሰደደ። ወንበሩ ሰውቱን ይደግፋል። ስለዚህ እምነት ተስፋ የምናደርገውን ነገር የሚደግፍ (የሚያጸና) ናልባችንን የሚያሳርፍ ነው። ደግሞም ያላየነውን ነገር የሚያስረግጥና እግዚአብሔር ለተናገረው ነገር ከልባችን አሜን የሚያስብለን ነው። እምነት ያልታዩ ነገሮች ማረጋገጫና ተስፋ የተደረጉ ነገሮች ድጋፍ ነው። “በእግዚአብሔር የተሰጡ ተስፋዎች ሁሉ “እዎን” የሚሆኑት በእርሱ ነውና፤ እኛም በእርሱ አማካይነት በእግዚአብሔር ክብር፡ “አሜን” የምንለው በዚህ ምክንያት ነው” (2ኛ ቆሮ. 1:20 - አ.መ.ት)። ይህንን ካወቅን ወደ ራሳችን መመልከቱን ትተን እርሱን - ክርስቶስን እንመልከት። የእርሱም ደም የአዲሱ ኪዳን መሠረት ነውና እያንዳንዱን መንፈሳዊ በረከት ርስታችን አድርጎ ትቶልናል። የዚህ ነዛዜ አስፈጻሚም እርሱ ነው። ከዚህ ይልቅ አስተማማኝ ነገር ሊኖር ይችላል?

“የተስፋን ቃል የሰጠው የታመነ ነው” (ዕብ. 10:23)። ታማኝነቱም የተስፋ ቃሉና የኪዳኑ ዋስትና በመሆኑ (ዘጸ. 7:9፤ መዝ. 89:33-34) ይህንን ካላመንን እግዚአብሔር እንደሚዋሽ መቁጠራችን ስለሆነ ታማኝነቱን የምናስቆጣ እንሆናለን። ስለዚህ ባላመንበት ጊዜ ሁሉ አለማመናችንን እንደ ጋጢአት ቆጥረን ጌታ ክፉና የማያምን ልባችንን

እንዲያስወግድልን እየጠየቅን (ዕብ. 3:12) “የእምነታችንን ራስና ፈጻሚውን ኢየሱስን” እንመልከት (ዕብ. 12:2)። እምነታችንን የፈጠረው እግዚአብሔር ስለሆነ (ኤፌ. 2:8፣ 1ኛ ጢሞ 1:14፣ 2ኛ ዴዋ. 1:1) እምነታችንንም የሚፈጽመው እርሱ እንደሆነ እናምናለን።

የተባረከ አዲስ ኪዳን! የከበረ አዲስ ኪዳን! ለማመን አንዘግድ! አዲሱ ኪዳን ካስቀመጠልን ደረጃ ዝቅ በማለታችን ንስሐ ልንገባ ያስፈልገናል! ይህ የሆነው ባለመፈለጋችን ሳይሆን የምንፈልገው በተሳሳተ መንገድ በመሆኑ ነው። ፊደሉን ብቻ እየያዝንና በራሳችን እየተደገፍን እስኪታክተንና “እህ” እስክንል ድረስ ስንጣጣርና ስንታገል ከርመናል። አሁን ግን ‘ከቃዴስ ወደ ቃዴስ’ በሆነ ጉዞ እዚያው ከመርገጥ ነጻ መውጣት እንችላለን።

በመጨረሻም ተስፋችንንና ምኞታችንን ለመግለጽ ሁለት የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎችን ከልባችን እናንብብ።

“በዘላለም ኪዳን ደም ለበጎች ትልቅ እረኛ የሆነውን ጌታችንን ኢየሱስን ከመታን ያወጣው የሰላም አምላክ፣ በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል በፊት ደስ የሚያሰኘውን በእናንተ እያደረጉ ፈቃዱን ታደርጉ ዘንድ በመልካም ሥራ ሁሉ ፍጹማን ያድርጋችሁ! ለእርሱ እስከዘላለም ድረስ ክብር ይሁን አሜን”። (ዕብ. 13:20-21)

“እንግዲህ በእኛ እንደሚሠራው ኃይል መጠን ከምንለምነው ወይም ከምናስበው ሁሉ ይልቅ እጅግ አብልጦ ሊያደርግ ለሚችለው፣ ለእርሱ በቤተ ክርስቲያን በክርስቶስ ኢየሱስ እስከ ትውልዶች ሁሉ ከዘላለም እስከ ዘላለም ክብር ይሁን፤ አሜን”። (ኤፌ. 3:20-21)።